

Actualiteiten
inzake lijfrenten
inzake lijfrenten
en meer
en meer
in 2023 e.v.

Inhoudsopgave

1. Fiscale verzamelwet 2023	9
1.1. Vooraf	9
1.2. Codificatie lijfrentemaatregel	9
1.3. Codificatie maatregel inzake loonstamrechten	10
1.4. Herstel omissie in wettekst; foutieve verwijzing	11
1.5. Wetgevingsoverleg 17 oktober 2022	11
1.6. (Voortzetting) Wetgevingsoverleg d.d. 31 oktober 2022	11
1.8. (Voortzetting) Plenaire behandeling Pakket BP 2023 d.d. 8 en 9 november 2022 Tweede Kamer	11
1.9 Memorie van antwoord d.d. 25 november 2022	12
1.10. Nota n.a.v. het verslag d.d. 2 december 2022	12
1.11 Plenaire behandeling Pakket BP 2023 d.d. 12 en 13 december 2022 Eerste Kamer	12
1.12. Kamerbehandeling, inwerkingtreding en wetteksten	12
2. Belastingplan 2023	14
2.1. Vooraf	14
2.2. Uutfasering FOR	14
2.3. Oudedagsverplichting aanwenden ter verkrijging van lijfrente	15
2.4. Nota n.a.v. het verslag	16
2.4.1. Uutfasering FOR; criteria voor niet langer doelmatig en doeltreffend zijn regeling	16
2.4.2. Uutfasering FOR; hoeveel ondernemers maken gebruik van FOR	17
2.4.3. Uutfasering FOR; reflectie op wat RB van het uutfaseringvoorstel vindt	17
2.4.4. Uutfasering FOR; afschaffen beter dan uutfasering?	17
2.4.5. Uutfasering FOR; geleidelijk helemaal afschaffen FOR overwogen?	19
2.4.6. Uutfasering FOR; reflectie op voorstel RB aanpassing grondslag Zvw	19
2.4.7. Uutfasering FOR; manier van betrekken zelfstandigen bij wetsvoorstel Wet toekomst pensioenen	20
2.4.8. Uutfasering FOR; overzicht pensioenspaar-opties voor ondernemers	20
2.4.9. Uutfasering FOR; betekenis vergroting fiscale ruimte voor derde pijler	21
2.4.10. Uutfasering FOR; inwerkingtreding verruiming derde pijler	21
2.4.11. Uutfasering FOR; hoe neemt wetsvoorstel Wtp gevolgen uutfasering FOR weg?	21
2.4.12. Uutfasering FOR; verwezenlijking extern onderbrengen oudedagsvoorziening?	21
2.4.13. ODV aanwenden voor lijfrente; aantal deelnemers per categorie pensioenopbouw	22
2.4.14. ODV aanwenden voor lijfrente; manier van betrekken partijen bij voorwaarden waarbinnen aanwending mogelijk is	23
2.4.15. ODV aanwenden voor lijfrente; waarom was aanvankelijke aanwendingstermijn 2 maanden?	23
2.5. Wetgevingsoverleg d.d. 17 oktober 2022	24
2.6. Tweede nota van wijziging d.d. 19 oktober 2022	24
2.7. Nota n.a.v. het nader verslag	24
2.7.1. Uutfasering FOR; uutfasering bij verschillende soorten ondernemers en dga's	25
2.7.2. Uutfasering FOR; tegengaan gebruik FOR voor belastinguitsluit vs. gebruikmaken van derde pijler	25
2.7.3. Uutfasering FOR; effect van het 'ervoor zorgen dat reële oudedagsvoorzieningen extern worden ondergebracht'	26

2.7.4. Uutfasering FOR; informatievoorziening en terugwenteling van in 2024 gestorte lijfrentebedragen naar 2023?	26
2.8. Schriftelijke beantwoording vragen WGO 17 oktober 2022 (deel 1)	27
2.8.1. Verruiming fiscale ruimte 3 ^e pijler met terugwerkende kracht	27
2.8.2. FOR loopt niet door tot half 2023	28
2.9. (Voortzetting) Wetgevingsoverleg d.d. 31 oktober 2022	28
2.10 (Voortzetting) Plenaire behandeling Pakket BP 2023 d.d. 8 en 9 november 2022 Tweede Kamer	28
2.11 Memorie van antwoord d.d. 25 november 2022	29
2.11.1. Mogelijkheden pensioenopbouw voor kleine ondernemers na afschaffing FOR	29
2.12. Nota n.a.v. het verslag d.d. 2 december 2022	29
2.13 Plenaire behandeling Pakket BP 2023 d.d. 12 en 13 december 2022 Eerste Kamer	29
2.14. Kamerbehandeling, inwerkingtreding en wetteksten	30
3. Fiscale verzamelwet 2024 (consultatie)	31
3.1. Vooraf	31
3.2. Codificatie goedkeuring beleidsbesluit leefvervoer	31
3.2. Codificatie “voor zover”-regeling bij afkoop lijfrente bij langdurige arbeidsongeschiktheid	31
3.3. Aanpassing tegenbewijsregeling revisierente	32
3.4. Inwerkingtreding en wetteksten	32
4. Eindejaarsregeling 2022	33
4.1. Artikel 17 UR IB 2001 (artikel I, ond. A); tekst	33
4.2. Artikel 17 UR IB 2001 (artikel I, ond. A); nota van toelichting	33
4.3. Inwerkingtreding en wetteksten	34
5. Selectie wetteksten FVW 2023 (1-1-2023)	35
5.1. Artikel 3.126a Wet IB 2001 (artikel I, ond. A)	35
5.1.1. Wettekst	35
5.1.2. Memorie van toelichting op wijzigingen	35
5.2. Artikel 39f Wet LB 1964 (artikel II, ond. E)	37
5.2.1. Wettekst	37
5.2.2. Memorie van toelichting op wijziging	37
6. Selectie wetteksten Belastingplan 2023 (1-1-2023)	38
6.1. Artikel 3.53 Wet IB 2001 (artikel I, ond. G)	38
6.1.1. Wettekst	38
6.1.2. Memorie van toelichting op wijzigingen	38
6.2. Artikelen 3.67 t/m 3.70 (par. 3.2.3) Wet IB 2001 (artikel I, ond. L)	38
6.2.1. Wettekst	38
6.2.2. Memorie van toelichting op wijziging	38

6.3. Artikel 3.124 Wet IB 2001 (artikel I, ond. P)	39
6.3.1. Wettekst	39
6.3.2. Memorie van toelichting op wijziging	39
6.4. Artikel 3.126 IB 2001 (artikel I, ond. Q)	39
6.4.1. Wettekst	39
6.4.2. Memorie van toelichting op wijziging	39
6.5. Artikel 3.127 Wet IB 2001 (artikel I, ond. R)	40
6.5.1. Wettekst	40
6.5.2. Memorie van toelichting op wijzigingen	40
6.6. Artikel 3.128 Wet IB 2001 (artikel I, ond. S)	40
6.6.1. Wettekst	40
6.6.2. Memorie van toelichting op wijziging	40
6.7. Artikel 3.129 Wet IB 2001 (artikel I, ond. T)	41
6.7.1. Wettekst	41
6.7.2. Memorie van toelichting op wijzigingen	41
6.8. Artikel 3.130 Wet IB 2001 (artikel I, ond. U)	41
6.8.1. Wettekst	41
6.8.2. Toelichting op wijziging	41
6.9. Artikel 3.131 Wet IB 2001 (artikel I, ond. V)	41
6.9.1. Wettekst	41
6.9.2. Toelichting op wijziging	41
6.10. Artikel 10a.18 Wet IB 2001 (artikel I, ond. II)	42
6.10.1. Wettekst	42
6.10.2. Toelichting op wijziging	42
6.11. Artikel 10a.29 Wet IB 2001 (artikel I, ond. KK)	42
6.11.1. Wettekst	42
6.11.2. Toelichting op wijzigingen	44
6.12. Artikel 38p Wet LB 1964 (artikel IX, ond. J)	48
6.12.1. Wettekst	48
6.12.2. Memorie van toelichting op wijzigingen	48
6.12.3. Gewijzigde wettekst Tweede nota van wijziging (ond. 2)	48
6.12.4. Onderdeelsgewijze toelichting Tweede nota van wijziging	48
6.13. Inwerkingtredingsartikel wet(svoorstel) (artikel LIX)	49
6.13.1. Tekst	49
6.13.2. Memorie van toelichting	49
6.13.3. Gewijzigde tekst Tweede nota van wijziging (ond. 6)	49
6.13.4. Onderdeelsgewijze toelichting Tweede nota van wijziging	49
7. Selectie teksten WEB en UR IB 2001	50
7.1. Artikel 3.104, onderdeel e Wet IB 2001 (artikel V)	50
7.1.1. Tekst	50
7.1.2. Toelichting	50
7.2. Artikel 17 UR IB 2001 (artikel I, ond. A)	51
7.2.1. Tekst	51
7.2.2. Toelichting	51
8. Selectie teksten Fiscale verzamelwet 2024 (consultatie)	53
8.1. Artikelen 3.104 Wet IB 2001 (artikel I, ond. B)	53
8.1.1. Concept-tekst	53
8.1.2. Nota van toelichting op wijziging	53
8.2. Artikelen 3.133 Wet IB 2001 (artikel I, ond. C)	53

8.2.1. Concept-tekst	53
8.2.2. Nota van toelichting op wijzigingen	54
8.3. Artikelen 30i AWR (artikel XII, ond. D)	54
8.3.1. Concept-tekst	54
8.3.2. Nota van toelichting op wijziging	54
9. Selectie wetteksten Wet IB 2001 (2023)	55
10. Selectie wetteksten Invoeringswet Wet IB 2001 (2023)	130
11. Selectie teksten Uitvoeringsbesluit IB 2001 (2023)	139
12. Selectie teksten Uitvoeringsregeling IB 2001 (2023)	149
13. Overzicht IB-cijfers levensverzekeringen per 1-1-2023	154
14. AOW-leeftijden periode 2013 - 2028	155

Inleiding

Los van de veranderingen die het Pensioenakkoord 2019 op het terrein van lijfrenten meebrengt, zijn er ook andere fiscale en niet-fiscale wetten die wijzigingen op het lijfrenteterrein met zich mee hebben gebracht of nog met zich meebrengen. Denk aan Belastingplan 2023 en de Fiscale verzamelwet 2023.

In deze compilatie wordt in eerste instantie een overzicht gegeven van de fiscale wijzigingen op het gebied van lijfrenten, losstaande van het Pensioenakkoord, die per 1 januari 2023 in werking zijn getreden. Daarnaast wordt ingegaan op enkele maatregelen op het terrein van ontslag- c.q. loonstamrechten, de oudedagsreserve (FOR) en overige (in box 1 belastbare) periodieke uitkeringen die per diezelfde datum in werking zijn getreden. Daarbij gaat het ook om enkele maatregelen die voortkomen uit de zogenoemde Eindejaarsregeling 2022. Sommige maatregelen hebben terugwerkende kracht. Als dat het geval is, is dit aangegeven.

Het wetsvoorstel 'Fiscale verzamelwet 2024' heeft het tot op heden 'slechts' tot een internetconsultatie geschopt. Deze krijgt vermoedelijk pas per 1 januari 2024 kracht van wet. Maar dan zal het wetsvoorstel eerst aan de Tweede Kamer moeten worden aangeboden. Het officiële wetsvoorstel 'Fiscale verzamelwet 2024' wordt naar verwachting in mei 2023 ingediend bij de Tweede Kamer. In deze compilatie zijn ook de voorgestelde wijzigingen uit het ter consultatie aangeboden wetsvoorstel op de specifieke deelterreinen van lijfrenten en andere (in box 1 belastbare) periodieke uitkeringen, uitgewerkt.

In deze compilatie komen de volgende wet(svoors)t(ell)en aan de orde:

	Naam wet(svoorstel)	Kamerstuknr.	Staatsblad-/ Staatcourantnr.
1.	Fiscale verzamelwet 2023	TK/EK 36.107	2022, 530
2.	Belastingplan 2023	TK/EK 36.202	2022, 532
3.	Eindejaarsregeling 2022 (en Wet educatie en beroepsonderwijs)	N.v.t.	2022, 33377
4.	Fiscale verzamelwet 2024	Internetconsultatie	---

In deze compilatie zijn vervolgens selecties van de (voorgestelde) gewijzigde fiscale bepalingen van de inkomstenbelasting (wet, uitvoeringsbesluit en uitvoeringsregeling) opgenomen die liggen op genoemde deelterreinen en voortkomen uit genoemde wet(svoors)t(ell)en. Voorafgaand hieraan zijn samenvattingen en toelichtende teksten opgenomen over de wijzigingen in het 'lijfrenteregime' en op de deelterreinen van overige (in box 1 belastbare) periodieke uitkeringen, loonstamrechten en de FOR.

Ten slotte zijn in deze compilatie selecties van de fiscale bepalingen van de IB opgenomen die liggen op genoemde deelterreinen en per 1 januari 2023 (stand 5 maart 2023 op www.wetten.nl) zijn gaan gelden. Het gaat om de bepalingen van:

1. de Wet IB 2001
2. de Invoeringswet Wet IB 2001
3. het Uitvoeringsbesluit IB 2001
4. de Uitvoeringsregeling IB 2001

Na de wetteksten en teksten van lagere regelgeving zijn de fiscale IB-cijfers inzake levensverzekeringen 2023 in een overzicht bij elkaar gebracht. Hierin zijn onder meer de cijfers van de [Bijstellingsregeling directe belastingen 2023](#) opgenomen.

Ten slotte is een overzicht met de AOW-leeftijden voor de periode 2013 – 2028 in deze compilatie opgenomen. Deze AOW-leeftijden zijn onder meer van belang voor de leeftijdsafhankelijke regelingen in de Wet IB 2001 op het terrein van lijfrenten.

In deze compilatie zijn hyperlinks naar de officiële kamerstukken opgenomen. Deze kun je direct raadplegen door op de betreffende hyperlink te klikken.

Opgemaakt d.d.: 7 februari 2023 (versie 07)

Door: Erik van Toledo

Fiscale site Levensverzekeringen

www.fiscaalleven.eu

1. Fiscale verzamelwet 2023

1.1. Vooraf

Op 20 mei 2022 is het wetsvoorstel 'Fiscale verzamelwet 2023' (hierna: FVW 2023) bij de Tweede Kamer ingediend ([Kamerstukken II, 2021 – 2022, 36 107, nr. 2](#)). Omdat de fiscale wetgeving constant aan veranderingen onderhevig is, vergt dit voortdurend inhoudelijke wijzigingen en technisch onderhoud. Dit wetsvoorstel bevat op het terrein van oudedagsvoorzieningen niet heel veel schokkends, maar de voorgestelde wijzigingen zijn zeker vermeldenswaardig. Het gaat bij dit wetsvoorstel om de codificatie van enkele maatregelen op het terrein van lijfrenten en ontslag- of loonstamrechten die in twee beleidsbesluiten zijn geregeld.

1.2. Codificatie lijfrentemaatregel

Ten eerste wordt voorgesteld om een lijfrentemaatregel te codificeren die in het Verzamelbesluit Lijfrenten is geregeld. Zie onderdeel 4.2.9 van het lijfrentebesluit 16 mei 2019, nr. 2019-115021 ([Stcrt. 2019, 30558](#)), laatstelijk gewijzigd bij besluit van 13 december 2021, nr. 2021-22413 ([Stcrt. 2021, 48029](#)). Het betreft het verkorten van de looptijd van een nog niet ingegane bancaire lijfrente in situaties waarin een bloed- of aanverwant, niet zijnde de (gewezen) partner, in de rechte lijn of in de tweede of derde graad van de zijlijn die de AOW-gerechtigde leeftijd heeft bereikt gerechtigd wordt tot het kapitaal uit een aan hem toekomende nabestaandenlijfrente. Wanneer bijvoorbeeld een ouder die de AOW-gerechtigde leeftijd reeds heeft bereikt gerechtigd wordt tot een lijfrentekapitaal van zijn kind, kan de situatie ontstaan dat verzekeraars geen lijfrenteverzekering meer aanbieden. In die gevallen heeft de gerechtigde uitsluitend de keuze om de lijfrente af te kopen (met onder andere heffing van revisierente tot gevolg) of een bancaire lijfrente af te sluiten, waarvoor een minimale looptijd van twintig jaar geldt. Deze minimale looptijd is opgenomen om voor bancaire lijfrenten een levenslange uitkering te benaderen, zodat sprake is van een reële oudedagsvoorziening.

Wanneer de gerechtigde tot de nabestaandenlijfrente de AOW-gerechtigde leeftijd heeft bereikt, kan niet zonder meer gesteld worden dat slechts met een minimale looptijd van twintig jaar sprake is van een reële oudedagsvoorziening. Daarom is met het wetsvoorstel voorgesteld in dergelijke situaties rekening te houden met de leeftijd van de gerechtigde en de – wettelijke – minimale looptijd van een bancaire lijfrente van twintig jaar te verlagen naarmate iemand op het moment van gerechtigd worden tot een nabestaandenlijfrentekapitaal de AOW-gerechtigde leeftijd heeft bereikt. Hierbij is met het oog op het zowel consistentere als eenvoudiger maken van de regeling niet de minimumtermijn van vijf jaar opgenomen die wel in het Verzamelbesluit Lijfrenten is gesteld. Het hanteren van de vijfjaarstermijn maakt de regeling achteraf bezien onnodig ingewikkeld en pakt bovendien onredelijk uit bij hoogbejaarde belastingplichtigen.

De voorgestelde maatregel houdt kortgezegd in dat is voorgesteld om geen (volledige) minimumtermijn van vijf jaar te laten gelden voor belastingplichtigen die op het tijdstip van het uitkeren van de eerste termijn een leeftijd hebben bereikt die ten minste 15 jaar hoger is dan de AOW-gerechtigde leeftijd. Er is dan volgens de memorie van toelichting op het wetsvoorstel uitsluitend vereist dat er minimaal twee termijnen met een gelijke tussenperiode van ten hoogste een jaar worden uitgekeerd.

Voorbeeld

Als de uitkering van de eerste termijn toekomt aan een 92-jarige die op zijn 65ste de AOW-gerechtigde leeftijd heeft bereikt, wordt de eerste termijn 27 jaar na het bereiken van de AOW-gerechtigde leeftijd uitgekeerd. In dat geval dienen er minimaal 2 termijnen met een gelijke tussenperiode van ten hoogste een jaar te worden uitgekeerd.

Voor de berekening van de aangepaste minimumtermijn moet worden uitgegaan van het individuele tijdstip waarop de gerechtigde de AOW-gerechtigde leeftijd heeft bereikt. Bij deze berekening wordt geen rekening gehouden met tijdvakken korter dan een volledig jaar. Het begrip “jaar” moet in dit verband worden opgevat als een aaneengesloten periode van 12 maanden.

Betekenis “aaneengesloten periode van 12 maanden”

Wanneer de eerste lijfrentetermijn op 1 juni 2023 wordt uitgekeerd en op 15 april 2010 de AOW-leeftijd is bereikt, wordt de 20-jaarsperiode in dit voorbeeld verminderd **naar** zeven jaar (= 20 -/ 13). De periode tussen 15 april 2023 en 1 juni 2023 is immers geen aaneengesloten periode van 12 maanden en deze verkort daarom de 20-jaarsperiode niet.

In vorenstaand kader is tevens voorgesteld de minimale looptijd van vijf jaar op vergelijkbare wijze en om dezelfde reden aan te passen voor situaties waarin de lijfrentetermijnen voortvloeien uit het overlijden van de (gewezen) partner van de verzekeringnemer of bij het overlijden van de verzekeringnemer, terwijl nog geen uitkeringen zijn ingegaan, en toekomen aan een andere persoon dan een bloed- of aanverwant, niet zijnde de (gewezen) partner.

Geen goedkeuring parlement?

Mocht deze maatregel niet goedgekeurd worden door het parlement, dan zal deze worden ingetrokken met eerbiediging van reeds bestaande situaties.

1.3. Codificatie maatregel inzake loonstamrechten

De tweede maatregel betreft het toevoegen van beleggingsondernemingen als toegelaten aanbieders voor uitkeringen van loonstamrechten. Tot en met 31 december 2013 kon een loonstamrecht in fiscale zin ontstaan. Tot 1 januari 2014 ontstane loonstamrechten worden fiscaal geëerbiedigd (zie artikel 39f Wet op de loonbelasting 1964).

In de Wet uitfasering PEB en overige fiscale pensioenmaatregelen is met terugwerkende kracht tot en met 1 januari 2017 geregeld dat beleggingsondernemingen kwalificeren als toegelaten aanbieders voor bancaire lijfrenten ([Stb. 2017, 115](#)). Deze uitbreiding is destijds niet geregeld met betrekking tot loonstamrechten. Beleggingsondernemingen kwalificeren daardoor niet als toegelaten aanbieders van dergelijke stamrechten. Achtergrond voor de toevoeging van beleggingsondernemingen aan de kring van toegelaten aanbieders voor bancaire lijfrenten was om een meer gelijk speelveld te creëren met andere aanbieders van bancaire lijfrenten en tegelijkertijd ook de keuzemogelijkheden voor belastingplichtigen te vergroten. Dit geldt evenzeer voor het onderbrengen van loonstamrechten bij beleggingsondernemingen.

De Belastingdienst heeft verzoeken ontvangen van beleggingsondernemingen om hen aan te merken als toegelaten aanbieders voor het uitvoeren van loonstamrechten. Naar aanleiding van deze signalen uit de praktijk is vooruitlopend op wetgeving door middel van het Klein verzamelbesluit pensioenen al goedgekeurd dat beleggingsondernemingen ook kwalificeren als toegelaten aanbieders voor de uitvoering van loonstamrechten. Zie onderdeel 3 van het Klein verzamelbesluit pensioenen van 7 december 2020, nr. 2020-234674 ([Stcrt. 2020, 62989](#)).

Ook is het voor de Belastingdienst voor wat betreft toezichts- en handhaving capaciteit positief als individuele stamrecht-bv's kunnen worden beëindigd door het saldo van een loonstamrecht aan een beleggingsonderneming over te kunnen dragen.

Geen goedkeuring parlement?

Mocht deze maatregel niet goedgekeurd worden door het parlement, dan zal deze worden ingetrokken met eerbiediging van reeds bestaande situaties.

1.4. Herstel omissie in wettekst; foutieve verwijzing

Met het wetsvoorstel FVW 2023 wordt tevens van de gelegenheid gebruikgemaakt om met terugwerkende kracht tot en met 1 januari 2017 een omissie te herstellen.

In artikel 3.126a, lid 9 Wet IB 2001 wordt abusievelijk nog verwezen naar het tweede lid, onderdeel c. Dit moet sinds 1 januari 2017 echter een verwijzing naar het tweede lid, onderdeel d, zijn.

1.5. Wetgevingsoverleg 17 oktober 2022

Op 17 oktober 2022 hebben de vaste commissie voor Financiën, de vaste commissie voor Sociale Zaken en Werkgelegenheid en de vaste commissie voor Economische Zaken en Klimaat hebben een wetgevingsoverleg over onder andere de wetsvoorstellen 'Fiscale verzamelwet 2023' en 'Belastingplan 2023' gevoerd met diverse daarbij betrokken ministers en staatssecretarissen. Het betreft de eerste termijn van genoemde commissies. Op 1 november 2022 is van dat wetgevingsoverleg een definitief verslag ([Kamerstukken II, 2022 / 2023, 36 202, nr. 34](#)) opgesteld. Tijdens het wetgevingsoverleg zijn geen vragen gesteld over de met het wetsvoorstel gedane – in dit hoofdstuk besproken – voorstellen.

1.6. (Voortzetting) Wetgevingsoverleg d.d. 31 oktober 2022

Op 31 oktober 2022 hebben de vaste commissie voor Financiën, de vaste commissie voor Sociale Zaken en Werkgelegenheid en de vaste commissie voor Economische Zaken en Klimaat hebben overleg gevoerd over het 'Pakket Belastingplan 2023' (omvat onder andere de wetsvoorstellen 'Fiscale verzamelwet 2023' en 'Belastingplan 2023') met diverse daarbij betrokken ministers en staatssecretarissen. Het betreft een voortzetting van het wetgevingsoverleg inzake 'Pakket Belastingplan 2023' dat op 17 oktober 2022 heeft plaatsgevonden.

Op 8 november 2022 is van de voortzetting van het wetgevingsoverleg het definitieve verslag ([Kamerstukken II, 2022 / 2023, 36 202, nr. 60](#)) opgesteld. Tijdens het wetgevingsoverleg zijn geen vragen gesteld over de met het wetsvoorstel gedane – in dit hoofdstuk besproken – voorstellen.

1.8. (Voortzetting) Plenaire behandeling Pakket BP 2023 d.d. 8 en 9 november 2022 Tweede Kamer

Op 8 november 2022 heeft de voortzetting van de plenaire behandeling van het 'Pakket Belastingplan 2023' (omvat onder andere de wetsvoorstellen 'Fiscale verzamelwet 2023' en 'Belastingplan 2023') in de Tweede Kamer plaatsgevonden. Hiervan is op 9 november 2022 een concept-verslag ([ongecorrigeerd stenogram](#)) opgesteld. Tijdens het wetgevingsoverleg zijn geen vragen gesteld over de met het wetsvoorstel gedane – in dit hoofdstuk besproken – voorstellen.

Op 9 november 2022 heeft de tweede voortzetting van de plenaire behandeling van het 'Pakket Belastingplan 2023' (omvat onder andere de wetsvoorstellen 'Fiscale verzamelwet 2023' en 'Belastingplan 2023') in de Tweede Kamer plaatsgevonden. Hiervan is op 10 november 2022 een concept-verslag ([ongecorrigeerd stenogram](#)) opgesteld. Tijdens het wetgevingsoverleg zijn geen vragen gesteld over de met het wetsvoorstel gedane – in dit hoofdstuk besproken – voorstellen.

1.9 Memorie van antwoord d.d. 25 november 2022

Op 25 november 2022 is de memorie van antwoord inzake het wetsvoorstel opgesteld ([Kamerstukken I, 2022 – 2023, 36 107, nr. C](#)). In die memorie wordt antwoord gegeven op onder andere de vragen die zijn gesteld door kamerleden. Er zijn geen vragen gesteld over de met het wetsvoorstel gedane – in dit hoofdstuk besproken – voorstellen.

1.10. Nota n.a.v. het verslag d.d. 2 december 2022

De memorie van antwoord van 25 november 2022 heeft de Vaste Commissie voor Financiën aanleiding gegeven tot het stellen van de nadere vragen. Deze vragen zijn opgenomen in het verslag dat op 1 december 2022 is opgesteld ([Kamerstukken I, 2022 – 2023, 36 107, nr. D](#)).

In de nota naar aanleiding van het verslag van 2 december 2022 is antwoord gegeven op de in het verslag opgenomen vragen ([Kamerstukken I, 2022 – 2023, 36 107, nr. E](#)). Er zijn geen vragen gesteld over de met het wetsvoorstel gedane – in dit hoofdstuk besproken – voorstellen.

1.11 Plenaire behandeling Pakket BP 2023 d.d. 12 en 13 december 2022 Eerste Kamer

De plenaire behandeling van het wetsvoorstel 'Fiscale verzamelwet 2023' door de Eerste Kamer vond plaats op 12 en 13 december 2022. Hiervan zijn drie verslagen opgesteld:

- [ongecorrigeerd verslag 1](#);
- [ongecorrigeerd verslag 1ste voortgezette behandeling](#) en
- [ongecorrigeerd verslag 2^e voortgezette behandeling](#).

Tijdens de plenaire behandeling in de Eerste Kamer zijn geen vragen gesteld over de met het wetsvoorstel gedane – in dit hoofdstuk besproken – voorstellen.

1.12. Kamerbehandeling, inwerkingtreding en wetteksten

Het wetsvoorstel 'Fiscale verzamelwet 2023' is op 10 november 2022 aangenomen door de Tweede Kamer. Bij dit wetsvoorstel heeft geen stemming over amendementen en moties plaatsgevonden. Op 10 november is het gewijzigde wetsvoorstel gepubliceerd ([Kamerstukken I, 2021 – 2022, 36 107, nr. A](#)).

Op 14 november 2022 heeft een technische briefing over het wetsvoorstel plaatsgevonden. Op 15 november 2022 heeft de Eerste Kamercommissie de procedure besproken en op 22 november 2022 hebben de voorbereidende onderzoeken plaatsgevonden.

De plenaire behandeling van het wetsvoorstel 'Fiscale verzamelwet 2023' door de Eerste Kamer vond plaats op 12 en 13 december 2022. Het wetsvoorstel is door de Eerste Kamer [met algemene stemmen aangenomen](#).

Vooruitlopend op de officiële goedkeuring door de Koning inzake de inwerkingtreding van het wetsvoorstel heeft het ministerie van Financiën in het [Eindejaarsbericht van 20 december 2022](#) een overzicht gegeven van de belangrijkste wijzigingen in de belastingen per 1 januari 2023. Dit overzicht bevat onder meer de fiscale cijfers en parameters inzake levensverzekeringen (lijfrenten en kapitaalproducten). In **hoofdstuk 9** van deze compilatie zijn deze cijfers opgenomen.

De meeste maatregelen in het wetsvoorstel 'Fiscale verzamelwet 2023' zijn per 1 januari 2023 in werking getreden. Enkele maatregelen kennen een afwijkende datum van inwerkingtreding. Zo geldt ten aanzien van de codificatiemaatregel voor loonstamrechten het

volgende. In het Klein verzamelbesluit pensioenen is bepaald dat het als toegelaten aanbieder voor loonstamrechten aanmerken van een beleggingsonderneming terugwerkt tot en met 1 april 2017. Het betreffende onderdeel van de Wet uitfasering PEB en overige fiscale pensioenmaatregelen is echter met terugwerkende kracht tot en met 1 januari 2017 in werking getreden. Derhalve geldt ten aanzien van de codificatie van dit onderdeel van het Klein verzamelbesluit pensioenen een terugwerkende kracht tot en met 1 januari 2017.

Op 27 december 2022 is de officiële tekst van de Fiscale verzamelwet 2023 in het Staatsblad gepubliceerd ([Stb. 2022. 530](#)).

Zie voor de teksten van het wetsvoorstel FVW 2023 (met bijbehorende toelichtende teksten) voor zover deze zien op lijfrenten: **hoofdstuk 5**.

2. Belastingplan 2023

2.1. Vooraf

Op 20 september 2022 is het wetsvoorstel 'Belastingplan 2023' bij de Tweede Kamer ingediend ([Kamerstukken II, 2022 – 2023, 36 202, nr. 2](#)). Dit wetsvoorstel staat onder meer in het teken van vereenvoudiging. Omdat uit evaluaties of advies van de Afdeling Advisering van de Raad van State blijkt dat een aantal fiscale regelingen niet doeltreffend en doelmatig zijn, worden deze afgeschaft. Daarbij gaat het onder andere om de (fiscale) oudedagsreserve (hierna: FOR).

De FOR is indirect verbonden aan lijfrenten. Het is namelijk mogelijk om voor het bedrag van de opgebouwde FOR één of meer kwalificerende lijfrenten te bedingen. Tegenover de belaste afname van de FOR staat dan een aftrekbare lijfrentebetaling. Een andere maatregel op het terrein van lijfrenten is een versoepelende maatregel bij het aanwenden van een oudedagsverplichting voor de verkrijging van een lijfrente (Wet LB 1964).

2.2. Uiffaseren FOR

Voorgesteld is om de FOR, die door ondernemers die belastingplichtig zijn voor de inkomstenbelasting kan worden benut, uit te faseren. Met het wetsvoorstel 'Belastingplan 2023' wordt dat bereikt door te regelen dat met ingang van – grofweg – 1 januari 2023 een FOR niet verder meer kan worden opgebouwd, waarbij de – globaal gesproken – tot en met 31 december 2022 opgebouwde FOR op basis van de huidige regels kan worden afgewikkeld.

Voor het bedrag van de opgebouwde FOR kan een oudedagsvoorziening in de vorm van een box 1-lijfrente worden bedongen. De fiscaal-gefaciliteerde reservering in de vorm van een FOR biedt echter geen enkele zekerheid dat daadwerkelijk zal kunnen worden genoten van een oudedagsvoorziening. De reservering kan verloren gaan bij slechte bedrijfsresultaten, maar ook bij benutting ervan voor consumptieve onttrekkingen. Toevoeging aan de FOR is een papieren handeling. Daarvoor hoeven (in tegenstelling tot lijfrentepremies) geen middelen aan de onderneming te worden onttrokken. Deze middelen blijven daarom ondanks het oormerk 'oudedagsvoorziening' beschikbaar voor bijvoorbeeld investeringen. Volgens de regering dient de FOR daarmee het oorspronkelijke doel niet.

De FOR wordt in ongeveer de helft van de gevallen uiteindelijk niet aangewend voor een oudedagsvoorziening en heeft daardoor vaak alleen het effect van belastinguitstel. De regering realiseert zich echter dat er ook situaties zijn waarin de FOR wel wordt benut voor de oude dag en dat ondernemers met dit wetsvoorstel op dit punt worden beperkt in de mogelijkheden om te sparen voor hun oudedagsvoorziening. Tegelijkertijd is met het wetsvoorstel 'Wet toekomst pensioenen' voorgesteld om de fiscale ruimte voor de derde pensioenpijler (lijfrenten) te vergroten. Daarmee wordt een stap gezet richting een arbeidsvormneutraal pensioenkader en worden de mogelijkheden om als ondernemer te sparen voor de oude dag vergroot. Mede in dat licht heeft de Afdeling advisering van de Raad van State de FOR af te schaffen ([Kamerstukken II, 2021 – 2022, 36 067, nr. 4](#)).

Doelstellingen uiffaseren FOR:

1. het komen tot een meer gelijke fiscale behandeling van arbeid voor werknemers in loondienst, ondernemers en directeuren-grootaandeelhouders;
2. het tegengaan van gebruik voor belastinguitstel; en
3. ervoor zorgen dat reële oudedagsvoorzieningen extern worden ondergebracht.

2.3. Oudedagsverplichting aanwenden ter verkrijging van lijfrente

Op 1 april 2017 zijn de maatregelen van de Wet uitfasering pensioen in eigen beheer en overige fiscale maatregelen in werking getreden, waarbij een deel van de maatregelen terugwerkt tot en met 1 januari 2017. Het was vanaf 1 april 2017 tot en met 2019 mogelijk om het volledige in eigen beheer verzekerde deel van de opgebouwde pensioenaanspraak geruisloos om te zetten in een aanspraak ingevolge een oudedagsverplichting (hierna: ODV). Voor de afwikkeling van de ODV zijn in de Wet op de loonbelasting 1964 nadere voorwaarden gesteld. Zo moet een ODV uiterlijk twee maanden na het bereiken van de AOW-leeftijd ingaan en worden uitgekeerd in een periode van 20 jaar met gelijke tussenposen van ten hoogste een jaar. Zolang er nog geen termijnen zijn ingegaan uit de ODV kan deze ODV fiscaal geruisloos worden aangewend ter verkrijging van een verzekerde of bancaire lijfrente (zie artikel 38p, lid 1 Wet LB 1964).

In het verleden bleek het vorenstaande in de praktijk te knellen voor gevallen waarin de ODV al was ingegaan. In het Verzamelbesluit pensioenen is hiervoor reeds eerder gedeeltelijk een oplossing gevonden door met toepassing van de hardheidsclausule goed te keuren dat een ODV ook na de ingang van de uitkeringen uit deze ODV aangewend mag worden voor een lijfrente. Zie onderdeel 5.4 van het Verzamelbesluit pensioenen van 11 december 2018, nr. 2018-28514 ([Stcrt. 2018, 68653](#)). Voorwaarde is dat dan de volledige waarde van de aanspraken ingevolge de ODV daarvoor wordt aangewend. Een andere voorwaarde is dat de belanghebbende voorafgaand aan de aanwending van de ODV ter verkrijging van een lijfrente bij de inspecteur een verzoek indient met een beroep op deze goedkeuring. Overigens moet het aanwenden voor een lijfrente plaatsvinden vóór de uiterste ingangsdatum van een lijfrente, zijnde het einde van het kalenderjaar waarin de leeftijd die vijf jaar hoger is dan de AOW-leeftijd wordt bereikt.

In de praktijk is gebleken dat laatstgenoemde goedkeuring toch nog onvoldoende ruimte biedt. Belastingplichtigen die vijf jaar ouder zijn dan de AOW-gerechtigde leeftijd en om hen moverende redenen hun bv willen opheffen, kunnen dat niet doen vanwege de aanwezigheid van de ODV. Vanwege signalen uit de praktijk hierover is met het wetsvoorstel 'Belastingplan 2023' voorgesteld om onder nader te stellen voorwaarden het mogelijk te maken dat een ODV ook kan worden aangewend ter verkrijging van een lijfrente na het kalenderjaar waarin de leeftijd wordt bereikt die vijf jaar hoger is dan de AOW-gerechtigde leeftijd. Hierin is vooruitlopend op wetgeving ook al in voorzien door middel van een beleidsbesluit. Zie het Besluit van 22 juni 2022, nr. 2022-13302 ([Stcrt. 2022, 17162](#)). De nader te stellen voorwaarden zijn in dit beleidsbesluit al opgenomen. Deze blijven ongewijzigd. Met dit wetsvoorstel wordt voorgesteld deze maatregelen te codificeren.

Genoemde twee goedkeuringen hebben met de inwerkingtreding van Belastingplan 2023 hun belang verloren.

Op 3 maart 2023 is het wijzigingsbesluit inzake pensioenen, nr. 2023-1520, in de Staatscourant gepubliceerd ([Stcrt. 2023, 6305](#)). Dit besluit wijzigt het besluit 'Pensioenen; verzamelbesluit diverse onderwerpen' van 11 december 2018, nr. 2018-28514. De wijzigingen zien op de aanpassing van onderdeel 5.4. en de toevoeging van een onderdeel 5.5. Ook zijn enkele redactionele wijzigingen aangebracht en twee onjuiste verwijzingen hersteld.

Onderdeel 5.4. (nieuw) bevat de te stellen voorwaarden, bedoeld in artikel 38p, lid 5 Wet LB 1964 voor het geruisloos aanwenden van een aanspraak ingevolge een oudedagsverplichting (ODV) ter verkrijging van een lijfrente indien de termijnen uit deze ODV reeds zijn ingegaan. Onderdeel 5.5. (nieuw) bevat de te stellen voorwaarden, bedoeld in artikel 10a.18, lid 5 Wet IB 2001 voor het geruisloos aanwenden van een ODV-aanspraak ter verkrijging van een lijfrente op een tijdstip later dan het jaar waarin de belastingplichtige aan wie de lijfrentetermijnen toekomen, de leeftijd heeft bereikt die vijf jaar hoger is dan de AOW-leeftijd.

2.4. Nota n.a.v. het verslag

In verband met het voorbereidend onderzoek van het wetsvoorstel is door de vaste commissie voor Financiën op 4 oktober 2022 verslag uitgebracht. In dit verslag zijn de bevindingen van de commissie, de verzamelde (kamer)vragen en diverse opmerkingen opgenomen ([Kamerstukken II, 2022 – 2023, 36 202, nr. 8](#)).

Op 14 oktober 2022 is de nota naar aanleiding van het verslag opgemaakt. In deze nota heeft de regering de vragen over het wetsvoorstel van de leden van de verschillende fracties ([Kamerstukken II, 2022 – 2023, 36 202, nr. 21](#)) beantwoord. Daarbij gaat het onder andere om de beantwoording van vragen inzake de uitfasering van de FOR (of in het verlengde daarvan) en de aanwending van de ODV voor het verkrijgen van een lijfrente. Hierna zijn die vragen met bijbehorende antwoorden opgenomen. Daarbij is de volgorde aangehouden die is gehanteerd in de nota naar aanleiding van het verslag.

2.4.1. Uitfasering FOR; criteria voor niet langer doelmatig en doeltreffend zijn regeling

Vraag

De leden van de fractie van de VVD vragen op basis van welke specifieke criteria tot de conclusie wordt gekomen dat de fiscale regeling inzake de oudedagsreserve niet langer doelmatig en doeltreffend is.

Antwoord

De fiscale reservering in de vorm van een oudedagsreserve biedt geen zekerheid dat daadwerkelijk zal kunnen worden genoten van een oudedagsvoorziening, omdat de reservering bijvoorbeeld verloren gaat bij slechte resultaten, maar ook omdat (al dan niet in combinatie met het voorgaande) de tegenover de reservering staande activa benut kunnen worden voor consumptieve onttrekkingen (zie ook fiche 116 in fichebundel beleidsopties bouwstenen voor een beter belastingstelsel). Toevoeging aan de oudedagsreserve is een papieren handeling waarvoor – in tegenstelling tot premies voor lijfrenten – geen middelen aan de onderneming hoeven te worden onttrokken. Idealiter zijn er middelen in de onderneming beschikbaar die bijvoorbeeld gebruikt worden voor investeringen. Bij staking van de onderneming kunnen de vrijgekomen middelen worden gebruikt voor het aanschaffen van een lijfrente. In de situatie dat er geen middelen in de onderneming zijn, heeft de oudedagsreserve enkel tot gevolg dat belastingheffing over de oudedagsreserve wordt uitgesteld tot het moment van staking van de onderneming. De oudedagsreserve dient in veel gevallen het oorspronkelijke doel niet.

De oudedagsreserve wordt in ongeveer de helft van de gevallen uiteindelijk niet aangewend voor een oudedagsvoorziening en heeft daardoor vaak alleen het effect van belastinguitstel. Als er uiteindelijk geen lijfrente wordt aangeschaft, is de belastingplichtige op het moment van staking van de onderneming inkomstenbelasting verschuldigd over de vrijval van de oudedagsreserve. Gedurende de jaren waarin de oudedagsreserve is opgebouwd, is dan belastinguitstel verkregen tot het stakingsmoment. Bovendien bestaat op dat moment een groter risico dat de over de vrijval van de oudedagsreserve verschuldigde belasting niet kan worden betaald.

Het kabinet realiseert zich dat er ook situaties zijn waarin de oudedagsreserve wel wordt benut voor een oudedagsvoorziening en dat ondernemers met dit voorstel worden beperkt in de mogelijkheden om te sparen voor hun oudedagsvoorziening. Tegelijkertijd stelt het kabinet in de Wet toekomst pensioenen voor om de fiscale ruimte voor de derde pijler te vergroten, waarmee een stap wordt gezet richting een arbeidsvormneutraal pensioenkader. Daarmee worden de mogelijkheden om als ondernemer te sparen voor de oude dag vergroot. Hoewel er ook zonder die aanvullende mogelijkheden voldoende reden is om de oudedagsreserve af te schaffen adviseert de Afdeling advisering van de Raad van State (de

Afdeling) mede in dat licht om de oudedagsreserve af te schaffen. De Afdeling advisering van de Raad van State heeft bij het voorstel van wet Wet toekomst pensioenen op 16 februari 2022 geadviseerd over de fiscale oudedagsreserve.

Door het afschaffen van de aftrekbaarheid van toevoegingen aan de oudedagsreserve kan een meer gelijke fiscale behandeling van werknemers, ondernemers en aanmerkelijkbelanghouders worden bereikt, wordt het gebruik voor belastinguitstel zonder het vormen van een daadwerkelijke oudedagsvoorziening voorkomen en kan er voor worden gezorgd dat reële oudedagsvoorzieningen extern dienen te worden ondergebracht. Ook in Belastingplan 2021 ([Kamerstukken I 2021 – 2022, 35 572, nr. AC](#)) wordt de optie van het afschaffen van de mogelijkheid om de oudedagsreserve op te bouwen aangehaald en daarbij wordt ook verwezen naar fiche 116 van de Bouwstenen voor een beter belastingstelsel.

2.4.2. Uitfasering FOR; hoeveel ondernemers maken gebruik van FOR

Vraag

De leden van de fractie van de VVD vragen hoeveel ondernemers momenteel gebruikmaken van de oudedagsreserve. Zij vragen ook hoe hoog de gemiddelde uitstaande reserve is per belastingplichtige die momenteel van de regeling gebruik maakt.

Antwoord

Ongeveer 80.000 IB-ondernemers per jaar doteren aan de oudedagsreserve en in totaal hebben circa 300.000 IB-ondernemers een oudedagsreserve op de balans staan. Voor die gevallen is de gemiddelde uitstaande oudedagsreserve op de balans circa € 35.300.

2.4.3. Uitfasering FOR; reflectie op wat RB van het uitfaseringsvoorstel vindt

Vraag

De leden van de fractie van de VVD vragen te reflecteren op hetgeen het RB heeft aangegeven inzake de oudedagsreserve.

Antwoord

Het RB pleit ervoor om het wetsvoorstel aan te vullen met een einddatum, bijvoorbeeld 31 december 2033, voor de oudedagsreserve, net zoals dat is gebeurd bij de levensloopregeling, al dan niet in combinatie met een betalingsregeling. Het RB pleit er bovendien voor om het wetsvoorstel aan te vullen met de mogelijkheid om de oudedagsreserve vrijwillig vrij te laten vallen in de winst van een boekjaar, waarbij er voor zou kunnen worden gekozen om ondernemers extra aan te sporen door bijvoorbeeld een deel van deze vrijwillige vrijval vrij te stellen, zoals dat ook bij de uitfasering van het pensioen in eigen beheer (PEB) is gebeurd.

2.4.4. Uitfasering FOR; afschaffen beter dan uitfaseren?

Vraag

De leden van de fractie van de ChristenUnie vragen of het niet beter zou zijn om de oudedagsreserve niet alleen uit te faseren, maar af te schaffen, bijvoorbeeld door middel van het fiscaal verplicht afrekenen van de opgebouwde oudedagsreservetegoeden binnen 10 jaar, bijvoorbeeld tegen een tarief van 20%. Daarbij vragen deze leden wat hiervan de voor- en nadelen zouden zijn, en of er andere mogelijkheden worden gezien om nu uitstaande reserves te fiscaliseren.

Antwoord

De regering vindt het goed te constateren dat het RB de wens van het kabinet en de onderbouwing kan volgen om de oudedagsreserve uit te faseren. Het kabinet heeft er nu bewust voor gekozen geen einddatum voor de oudedagsreserve op te nemen, omdat veel ondernemers de oudedagsreserve pas bij staking van hun onderneming (kunnen) aanwenden voor een (oudedagsreserve)lijfrente. Het gedurende het bestaan van de onderneming vrijmaken

van gelden voor het bedingen van een lijfrente of het afrekenen over de belastingclaim ter zake van de oudedagsreserve wordt door veel ondernemers niet als wenselijk gezien (belang liquiditeit en continuïteit). Het kabinet is bereid te kijken naar de mogelijkheid om de oudedagsreserve vrijwillig vrij te laten vallen in de winst van een boekjaar. Aangezien de situatie van het uitfaseren van de FOR totaal anders is dan bij het uitfaseren van pensioen in eigen beheer (PEB), ligt het vrijstellen van een deel van een vrijwillige vrijval, respectievelijk het afrekenen tegen een lager tarief, niet voor de hand. Bij het PEB voegde het gedeeltelijk vrijstellen daadwerkelijk iets toe omdat hiermee bijvoorbeeld de complexiteit en de dividendklem voor de directeur-grotaandeelhouder (dga) verleden tijd waren. Bij de oudedagsreserve speelt deze problematiek niet (zie hierna) en voegt zo'n faciliteit derhalve niets toe aan het doel (fiscale systematiek te vereenvoudigen).

Het doel van de afkoopfaciliteit bij PEB was het versneld opruimen van de bestaande pensioenen in eigen beheer vanwege de complexiteit en de dividendklem, ofwel het risico van belaste afkoop en revisierente bij het uitkeren van winst. Echter, bij de oudedagsreserve is het bevroren van de reserve anders dan bij de PEB niet problematisch. Complexiteit zoals bij de PEB (jaarlijks complexe actuariële waardering, civielrechtelijke aspecten – inclusief partners echtscheidingsproblematiek – , verschil fiscale en commerciële waardering, fiscaalrechtelijke aspecten en ook veel soorten overgangsrecht) speelt niet bij de oudedagsreserve. De oudedagsreserve kan worden bevroren zonder verdere waarderingsproblematiek, aangezien het geen pensioenaanspraak betreft maar een fiscale reserve, dat wil zeggen het is enkel een fiscale uitstelpost die zonder dotaties en zonder vrijval niet meer wijzigt in bedrag en waarvoor geen ingewikkelde berekeningen hoeven plaats te vinden.

De dividendklem - het risico van belaste afkoop plus revisierente als de dga zijn bv dividend laat uitkeren - speelt niet bij de oudedagsreserve. De oudedagsreserve blijft in beginsel gewoon op de balans staan totdat de ondernemer staakt, de AOW-gerechtigde leeftijd bereikt of een (oudedagsreserve)lijfrente bedingt e.d.

Het voordeel van het vrijstellen van een deel van een vrijwillige vrijval, onderscheidenlijk het voordeel van het lage tarief bij een vrijwillige vrijval, komt terecht bij bestaande gevallen die al voordeel hebben genoten van belastingaftrek en –uitstel. Hoe hoger de oudedagsreserve en hoe dichterbij het normaliter te verwachten moment van afrekening over de oudedagsreserve (in het algemeen hoe ouder de ondernemer; in het algemeen hangt het te verwachten moment van afrekening over de oudedagsreserve (vaak het moment van staking van de onderneming) af van de leeftijd), des te meer voordeel de ondernemer van zo'n regeling zou hebben. Ondernemers die nu geen oudedagsreserve hebben (bijvoorbeeld omdat zij de oudedagsreserve toch niet zouden aanwenden voor een oudedagsreservelijfrente) profiteren niet van zo'n regeling. Het extra belonen van ondernemers die een oudedagsreserve hebben gevormd met het oog op belastinguitstel en niet voor het aanwenden voor een oudedagsvoorziening lijkt niet erg wenselijk. Ook zou zo'n regeling uitlokken tot het alsnog doteren aan een oudedagsreserve in nog niet onherroepelijk vaststaande jaren met het oog op het benutten van een dergelijke faciliteit. Tevens zou het vrijstellen van een deel van een vrijwillige vrijval, onderscheidenlijk het lage tarief bij een vrijwillige vrijval, een ongewenste prikkel opleveren voor die ondernemers die wel overwegen de oudedagsreserve aan te wenden voor een kwalificerende lijfrente, maar dan mogelijk gaan kiezen voor een vrijwillige vrijval.

Wat betreft de door de leden van de fractie van de ChristenUnie gevraagde andere mogelijkheden om nu uitstaande reserves te fiscaliseren zou kunnen worden gedacht aan wetgeving die het mogelijk maakt te kiezen tussen het (zonder korting of speciaal tarief) vrijwillig laten vrijvallen in de winst van de bestaande oudedagsreserve vóór een bepaalde datum (al dan niet gespreid over meerdere jaren), en de mogelijkheid de bestaande oudedagsreserve aan te houden en uiteindelijk aan te wenden voor een oudedagsreservelijfrente. Ingeval de bestaande oudedagsreserve uiteindelijk niet wordt aangewend voor een

oudedagsreservelijfrente zal dan revisierente verschuldigd zijn. Dergelijke mogelijkheden moeten nader worden onderzocht.

2.4.5. Uittfasering FOR; geleidelijk helemaal afschaffen FOR overwogen?

Vraag

De leden van de fractie van de SGP vragen of is overwogen om de fiscale oudedagsreserve geleidelijk helemaal af te schaffen en wat hiervan de voor- en nadelen zijn.

Antwoord

Het kabinet heeft er nu bewust voor gekozen geen einddatum voor de oudedagsreserve op te nemen, omdat veel ondernemers de oudedagsreserve pas bij staking van hun onderneming (kunnen) aanwenden voor een (oudedagsreserve)lijfrente. Het gedurende het bestaan van de onderneming vrijmaken van gelden voor het bedingen van een lijfrente of het afrekenen over de belastingclaim ter zake van de oudedagsreserve wordt door veel ondernemers niet als wenselijk gezien (belang liquiditeit en continuïteit). Bij de oudedagsreserve is het bevriezen van de reserve anders dan bij pensioen in eigen beheer (PEB) niet problematisch. Complexiteit zoals bij de PEB (jaarlijks complexe actuariële waardering, civielrechtelijke aspecten – inclusief partner- en echtscheidingsproblematiek – , verschil fiscale en commerciële waardering, fiscaalrechtelijke aspecten en ook veel soorten overgangsrecht) speelt niet bij de oudedagsreserve. De oudedagsreserve kan worden bevroren zonder verdere waarderingsproblematiek, aangezien het geen pensioenaanspraak betreft maar een fiscale reserve, dat wil zeggen het is enkel een fiscale uitstelpost die zonder dotaties en zonder vrijval niet meer wijzigt in bedrag en waarvoor geen ingewikkelde berekeningen hoeven plaats te vinden.

2.4.6. Uittfasering FOR; reflectie op voorstel RB aanpassing grondslag Zvw

Vraag

De leden van de fractie van de VVD vragen te reflecteren op een vraag van het Register Belastingadviseurs (RB) waarin wordt opgeroepen de grondslag voor de inkomensafhankelijke bijdrage Zorgverzekeringswet aan te passen, aangezien volgens het RB het uittfaseren van de fiscale oudedagsreserve IB-ondernemers de enige mogelijkheid ontnaemt om zonder dubbele heffing van de inkomensafhankelijke bijdrage Zorgverzekeringswet te sparen voor hun pensioen.

Antwoord

Het RB zal hier doelen op de situatie dat ingelegde premies voor een lijfrente niet in mindering komen op de grondslag voor de inkomensafhankelijke bijdrage Zorgverzekeringswet, terwijl de uitkeringen uit een lijfrente wel deel uitmaken van de grondslag voor de inkomensafhankelijke bijdrage Zorgverzekeringswet. Het kabinet erkent dat er sprake kan zijn van dubbele heffing van de inkomensafhankelijke bijdrage Zorgverzekeringswet. In de Zorgverzekeringswet heeft de wetgever echter om redenen van uitvoerbaarheid van wetgeving ervoor gekozen om draagkrachtverminderende factoren zoals uitgaven voor inkomensvoorzieningen en de persoonsgebonden aftrek niet in mindering te laten komen op de grondslag voor de inkomensafhankelijke bijdrage Zorgverzekeringswet. Betaalde lijfrentepremies en premies voor arbeidsongeschiktheidsverzekeringen zijn voorbeelden van uitgaven voor inkomensvoorzieningen. De uitgaven voor inkomensvoorzieningen en de persoonsgebonden aftrek van de werknemer komen bovendien, net zoals bij de inkomensafhankelijke bijdrage Zorgverzekeringswet die de verzekeringsplichtige verschuldigd is, ook bij de inkomensafhankelijke bijdrage Zorgverzekeringswet die de werkgever over het loon moet betalen niet mindering op de grondslag. Dit reduceert de regeldruk voor de werkgevers. Op het moment dat draagkrachtverminderende factoren in aanmerking zouden moeten komen bij de inkomensafhankelijke bijdrage Zorgverzekeringswet die de verzekeringsplichtige verschuldigd is, zou dat ook bij de werkgeversheffing moeten plaatsvinden.

De Hoge Raad heeft in zijn arrest van 4 februari 2022 deze lijn geaccepteerd (HR ECLI:NL:HR:2022:43). Gelet op het voren-staande ziet het kabinet dan ook geen aanleiding om de grondslag voor de inkomensafhankelijke bijdrage Zorgverzekeringswet aan te passen. Overigens geldt voor IB-ondernemers die pensioen opbouwen in een pensioenregeling op grond van de Wet verplichte deelneming in een bedrijfstakpensioenfonds 2000, de Wet op het notarisambt of de Wet verplichte beroepspensioenregeling dat de pensioenpremies aftrekbaar zijn van de winst en daarmee ook in mindering komen op de grondslag voor de inkomensafhankelijke bijdrage Zorgverzekeringswet. Daarnaast wordt met het voorstel van wet Wet toekomst pensioenen experimenteerwetgeving voorgesteld op grond waarvan zelfstandigen (ook IB-ondernemers) de mogelijkheid krijgen pensioen op te bouwen in een pensioenregeling waarbij de pensioenpremies in mindering kunnen worden gebracht op de winst (*zie het bij koninklijke boodschap van 29 maart 2022 bij de Tweede Kamer ingediende [wetsvoorstel 'Wet toekomst pensioenen'](#)*). Deze pensioenpremies maken dan ook geen onderdeel uit van de grondslag voor de inkomensafhankelijke bijdrage Zorgverzekeringswet.

2.4.7. Uitsluiting FOR; manier van betrekken zelfstandigen bij wetsvoorstel Wet toekomst pensioenen

Vraag

De leden van de fractie van D66 vragen op welke manier zelfstandigen zijn betrokken bij de maatregelen die in het voorstel van wet Wet toekomst pensioenen worden voorgesteld en hoe deze mogelijkheden aansluiten bij de behoefte van zelfstandigen. Deze leden hebben namelijk begrepen dat zelfstandigen meer behoefte hebben aan flexibiliteit, bijvoorbeeld om pensioenvermogen in te zetten als het voortbestaan van het bedrijf in gevaar komt.

Antwoord

Het voorstel van wet Wet toekomst pensioenen stelt twee concrete maatregelen voor die beogen pensioenopbouw voor zelfstandigen beter te faciliteren. In de eerste plaats wordt voorgesteld de ruimte die zelfstandigen hebben om fiscaal gefaciliteerd te sparen in de derde pijler fors te verruimen. Nu is die ruimte gemaximeerd op 13,3% van de premiegrondslag (inkomen minus AOW-drempelbedrag). Voorgesteld wordt dit te verhogen naar 30%, waarmee de ruimte in de derde pijler gelijk wordt aan de ruimte die werknemers hebben in de tweede pijler. Daarnaast bevat het wetsvoorstel een experimenteerbepaling waarmee ruimte wordt geboden om experimenten met vrijwillige aansluiting van zelfstandigen in de tweede pijler mogelijk te maken. Het kabinet is van mening dat pensioenopbouw voor zelfstandigen door deze twee maatregelen beter wordt gefaciliteerd. Bij het ontwerp van de experimenteerwetgeving heeft veelvuldig overleg plaatsgevonden met de sector (vertegenwoordigers van zelfstandigenorganisaties). Daarbij is onder meer gesproken over de behoefte van zelfstandigen aan flexibiliteit. Het kabinet begrijpt deze wens goed. Daarom wordt het mogelijk gemaakt om flexibiliteit in premie-inleg te bieden, zodat bijvoorbeeld bij een periode van tegenvallende inkomsten, of omdat de ondernemer bedrijfsinvesteringen wil doen, de premie-inleg kan worden bijgesteld.

2.4.8. Uitsluiting FOR; overzicht pensioenspaar-opties voor ondernemers

Vraag

De leden van de fractie van het CDA vragen naar een overzicht van de mogelijkheden die ondernemers hebben om voor hun pensioen te sparen.

Antwoord

Momenteel zijn zelfstandigen vooral aangewezen op de derde pijler (lijfrenten) om fiscaal gefaciliteerd te kunnen sparen voor de oude dag. Het voorstel van wet Wet toekomst pensioenen bevat een experimenteerbepaling waarmee ruimte wordt geboden om experimenten met vrijwillige aansluiting van zelfstandigen in de tweede pijler mogelijk te maken. Daarnaast wordt de ruimte om te sparen voor de oude dag in de derde pijler verruimd. Het kabinet

verwijst de leden verder ook graag naar de Kamerbief over de pensioenmogelijkheden voor zelfstandigen van 16 mei 2022 ([Kamerstukken II 2021/22, 32 043, nr. 586](#)).

2.4.9. Uitfasering FOR; betekenis vergroting fiscale ruimte voor derde pijler

Vraag

Voorts vragen deze leden wat het betekent dat de fiscale ruimte voor de derde pijler wordt vergroot.

Antwoord

Deze verruiming betekent dat er meer fiscaal gefaciliteerd kan worden opgebouwd voor de oude dag. Nu is die ruimte gemaximeerd op 13,3% van de premiegrondslag (inkomen minus AOW-drempelbedrag). Voorgesteld wordt dit te verhogen naar 30%, waarmee de ruimte in de derde pijler gelijk wordt aan de ruimte die werknemers hebben in de tweede pijler. Dit is meer uitgebreid toegelicht in hoofdstuk zeven van de memorie van toelichting bij het ingediende [voorstel van wet Wet toekomst pensioenen](#).

2.4.10. Uitfasering FOR; inwerkingtreding verruiming derde pijler

Vraag

De leden van de fracties van het CDA en de SGP vragen wanneer de verruiming van de derde pijler in werking treedt.

Antwoord

De verruiming van de derde pijler hangt samen met de brede herziening van het pensioenstelsel en treedt in werking op het moment dat de Wet toekomst pensioenen in werking treedt.

2.4.11. Uitfasering FOR; hoe neemt wetsvoorstel Wtp gevolgen uitfasering FOR weg?

Vraag

De leden van de fractie van de SGP vragen hoe het voorstel van wet Wet toekomst pensioenen de gevolgen van de uitfasering van de fiscale oudedagsreserve wegneemt.

Antwoord

Het voorstel van wet Wet toekomst pensioenen stelt twee concrete maatregelen voor die beogen pensioenopbouw voor zelfstandigen beter te faciliteren, waaronder de verruiming van de mogelijkheid om fiscaal gefaciliteerd te sparen in de derde pijler. Zelfstandigen die voor de oude dag sparen via een lijfrente, krijgen op deze manier dezelfde fiscaal gefaciliteerde ruimte om te sparen als werknemers die pensioen opbouwen in de tweede pijler. Dit past bij het streven van het kabinet om een meer arbeidsvormneutraal fiscaal kader te realiseren. Daarnaast bevat het wetsvoorstel een experimenteerbepaling waarmee ruimte wordt geboden om experimenten met vrijwillige aansluiting van zelfstandigen in de tweede pijler mogelijk te maken.

2.4.12. Uitfasering FOR; verwezenlijking extern onderbrengen oudedagsvoorziening?

Vraag

Het lid Omtzigt vraagt hoe het kabinet de verwezenlijking van één van de doelen van het uitfaseren van de oudedagsreserve, het extern onderbrengen van de oudedagsvoorziening, voor zich ziet en wat het effect daarvan is op het doenvermogen van de belastingplichtige.

Antwoord

De uitfasering van de fiscale oudedagsreserve kan belastingplichtigen motiveren om te gaan sparen en/of beleggen voor hun oudedagsvoorziening bij een externe professionele uitvoerder.

Het effect op het totale doenvermogen van de belastingplichtige is afhankelijk van diens specifieke omstandigheden. Belastingplichtigen met een fiscale oudedagsreserve moeten

doorgaans zelf voorzien in het beheer van de oudedagsvoorziening. Door de uitfasering van de fiscale oudedagsreserve vervallen deze acties. Anderzijds zullen belastingplichtigen met een fiscale oudedagsreserve moeten bezien hoe verder wordt gespaard voor een oudedagsvoorziening bij een externe professionele uitvoerder. Overigens zal dit vrijwel altijd gebeuren met behulp van een financieel adviseur wat helpend is voor de belasting van het doenvermogen van de belastingplichtige.

2.4.13. ODV aanwenden voor lijfrente; aantal deelnemers per categorie pensioenopbouw

Vraag

De leden van de fractie van D66 vragen naar het beeld van de regering van de vele verschillende vormen van pensioenopbouw in Nederland. Deze leden vragen om een overzicht van de verschillende categorieën pensioenopbouw waarbij per categorie het aantal deelnemers wordt aangegeven.

Antwoord

In hoofdlijn zijn er twee manieren van sparen voor de oude dag in Nederland:

- (1) Het arbeidsgerelateerde pensioen dat wordt opgebouwd in de relatie werkgever-werknemer (tweede pijler) en
- (2) het individueel sparen voor de oude dag in de vorm van een lijfrente (derde pijler).

Uit gegevens van het CBS blijkt dat er 10.379.080 personen zijn met een toekomstige levenslange periodieke pensioenuitkering dat voortkomt uit een arbeidsrelatie (tweede pijler). Zie <https://www.cbs.nl/nl-nl/cijfers/detail/84326NED?q=pensioen>.

Uit aangiftegegevens van de Belastingdienst uit 2018 volgt dat er circa 475.000 belastingplichtigen zijn die lijfrentepremie in aftrek brengen in de aangifte inkomstenbelasting (derde pijler). Zie Algemene Rekenkamer, Resultaten verantwoordingsonderzoek 2020 Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, 2021, pagina 49.

Er is geen registratie van het totale aantal mensen met een oudedagsvoorziening in de derde pijler of een verdeling per productcategorie (lijfrenteverzekering, lijfrenterekening, lijfrentebeleggingsrecht). Voor de tweede pijler geldt dat veruit de meeste werknemers pensioen opbouwen bij een pensioenfonds of een professionele levensverzekeraar. Een directeur-grotaandeelhouder kon echter tot 1 juli 2017 een pensioen in eigen beheer bij de eigen vennootschap opbouwen. Er geldt momenteel overgangsrecht voor deze groep. Uit aangiftegegevens van de Belastingdienst van 2020 is bekend dat er nog circa 60.000 belastingplichtigen zijn met een bevroren pensioen in eigen beheer. Ook uit gegevens van de Belastingdienst volgt dat bij de uitfasering van het pensioen in eigen beheer in de jaren 2017 tot en met 2019 er circa 55.000 pensioenen in eigen beheer zijn omgezet in een oudedagsverplichting. Deze oudedagsverplichtingen kunnen worden omgezet in een lijfrente bij een professionele uitvoerder van lijfrenten of periodiek worden uitgekeerd vanuit de eigen vennootschap. De bevroren pensioenen in eigen beheer en de oudedagsverplichtingen zullen de komende decennia gaan verdwijnen.

2.4.14. ODV aanwenden voor lijfrente; manier van betrekken partijen bij voorwaarden waarbinnen aanwending mogelijk is

Vraag

De leden van de fractie van D66 vragen hoe de deelnemers, uitvoerders en de Kamer worden betrokken bij de voorwaarden waarbinnen het mogelijk moet worden om een oudedagsverplichting aan te wenden ter verkrijging van een lijfrente, lijfrenterekening of lijfrentebeleggingsrecht.

Antwoord

In de voorgestelde wettekst is de bevoegdheid tot het stellen van deze voorwaarden gedelegeerd aan de minister. Het gaat hier vooral om administratieve en technische voorwaarden ter bevordering van een zorgvuldige afwikkeling van de oudedagsverplichting en toezicht hierop door de Belastingdienst. Deze voorwaarden zijn momenteel al opgenomen in een beleidsbesluit (zie [Besluit van 22 juni 2022, nr. 2022-13302, Stcrt. 2022, 17162](#)).

2.4.15. ODV aanwenden voor lijfrente; waarom was aanvankelijke aanwendingstermijn 2 maanden?

Vraag

De leden van de fractie van het CDA vragen waarom de termijn waarbinnen een oudedagsverplichting kan worden aangewend ter verkrijging van een lijfrente in eerste instantie slechts twee maanden was. Voorts vragen deze leden naar nadelige effecten van het wegnemen van de beperking in de tijd.

Antwoord

De oudedagsverplichting is in 2017 ingevoerd als overgangsmaatregel ter afwikkeling van het pensioen in eigen beheer. De oudedagsverplichting is dan ook geen reguliere oudedagsvoorziening. Een oudedagsverplichting moet uiterlijk twee maanden na het bereiken van de AOW-gerechtigde leeftijd ingaan. Een eenmaal ingegane oudedagsverplichting kon niet meer worden omgezet in een lijfrente. Wettelijk ontbrak die mogelijkheid. In 2018 is door middel van een beleidsbesluit reeds goedgekeurd dat een ingegane oudedagsverplichting wel mag worden omgezet in een lijfrente (zie [Besluit van 11 december 2018, nr. 2018-28514, Stcrt. 2018, 68653](#)). Een oudedagsverplichting kon zodoende worden aangewend ter verkrijging van een lijfrente tot de uiterlijke datum waarop een lijfrente moet zijn ingegaan (AOW-gerechtigde leeftijd plus vijf jaar). In de praktijk bleek er echter ook behoefte om een oudedagsverplichting na die uiterlijke datum nog aan te kunnen wenden ter verkrijging van een lijfrente. Dit sluit goed aan bij de beleidsgedachte achter het uitfaseren van het pensioen in eigen beheer en het bij professionele uitvoerders onderbrengen van de oudedagsvoorziening. Vooruitlopend op wetgeving is hiervoor dan ook goedkeurend beleid opgesteld (zie [Besluit van 22 juni 2022, nr. 2022-13302, Stcrt. 2022, 17162](#)). Voorgesteld wordt dit goedkeurende beleid te codificeren. Er zijn verder geen nadelige effecten bekend van het wegnemen van deze beperking.

2.5. Wetgevingsoverleg d.d. 17 oktober 2022

Op 17 oktober 2022 hebben de vaste commissie voor Financiën, de vaste commissie voor Sociale Zaken en Werkgelegenheid en de vaste commissie voor Economische Zaken en Klimaat hebben een wetgevingsoverleg over onder andere de wetsvoorstellen 'Fiscale verzamelwet 2023' en 'Belastingplan 2023' gevoerd met diverse daarbij betrokken ministers en staatssecretarissen. Het betreft de eerste termijn van genoemde commissies. Op 1 november 2022 is van dat wetgevingsoverleg een definitief verslag ([Kamerstukken II, 2022 / 2023, 36 202, nr. 34](#)) opgesteld.

Tijdens het wetgevingsoverleg zijn aan de staatssecretaris van Financiën enkele vragen gesteld over de uitfasering van de FOR. Het eerste deel van de vragen is door de staatssecretaris beantwoord per brief van 20 oktober 2022 ([Kamerstukken II, 2022 – 2023, 36 202, nr. 27](#)). Zie **paragraaf 2.8** van deze compilatie. De resterende vragen worden later beantwoord.

2.6. Tweede nota van wijziging d.d. 19 oktober 2022

Op 19 oktober 2022 is de Tweede nota van wijziging inzake genoemd wetsvoorstel bij de Tweede Kamer ingediend ([Kamerstukken II, 2022 – 2023, 36 202, nr. 24](#)). Deze nota brengt onder andere een wijziging in artikel 38p Wet LB 1964 (vernummering van lid) en de bijbehorende inwerkingtredingsbepaling met zich mee. Verder brengt de nota van wijziging geen inhoudelijke wijzigingen op de in dit hoofdstuk behandelde voorstellen met zich mee.

2.7. Nota n.a.v. het nader verslag

In verband met het voorbereidend onderzoek van het wetsvoorstel is door de vaste commissie voor Financiën op 10 oktober 2022 nader verslag uitgebracht. In dit verslag zijn de bevindingen van de commissie, de verzamelde (kamer)vragen en diverse opmerkingen opgenomen ([Kamerstukken II, 2022 – 2023, 36 202, nr. 14](#)).

Op 19 oktober 2022 is de nota naar aanleiding van het nader verslag opgemaakt. In deze nota heeft de regering diverse aanvullende vragen over het wetsvoorstel van de leden van de verschillende fracties ([Kamerstukken II, 2022 – 2023, 36 202, nr. 24](#)) beantwoord. Daarbij gaat het onder andere om de beantwoording van vragen inzake de uitfasering van de FOR (of in het verlengde daarvan). Hierna zijn die vragen met bijbehorende antwoorden

opgenomen. Daarbij is de volgorde aangehouden die is gehanteerd in de nota naar aanleiding van het verslag.

2.7.1. Uutfasering FOR; uutfasieren bij verschillende soorten ondernemers en dga's

Vraag

Het lid van de fractie van de BBB vraagt hoe het kabinet aankijkt tegen het uutfasieren van de fiscale oudedagsreserve in het licht van de positie van vooral de kleine en startende ondernemer en een meer gelijke behandeling van ondernemers met werknemers in loondienst en directeuren-grootaandeelhouders.

Antwoord

Ook volgens het kabinet zijn er verschillen tussen ondernemers, werknemers in loondienst en directeuren-grootaandeelhouders. In de brief in reactie op de motie van de Eerste Kamerleden Essers (CDA) en Geerdink (VVD) c.s.28 inzake het onderzoek naar een meer neutrale behandeling van ondernemers in de inkomstenbelasting en vennootschapsbelasting, is ook aangegeven dat bepaalde verschillen tussen werknemers en ondernemers zijn te rechtvaardigen, zoals voortvloeiend uit een reserveringsfunctie (denk aan de mogelijkheid tot het vormen van fiscale reserves), een investeringsfunctie (waarvoor faciliteiten als een investeringsaftrek of willekeurige afschrijving bestaan) of een beloning voor bepaalde (ondernemings)risico's, met name als sprake is van positieve externe effecten. De effectieve belastingdruk op het arbeidsinkomen van ondernemers en werknemers moet alleen niet te veel verschillen. Een te groot verschil in lastendruk tussen de verschillende regimes leidt namelijk tot arbitrage tussen de fiscale regimes op basis van fiscale beweegredenen. De keuze voor een werkvorm dient primair te worden gemaakt op basis van niet-fiscale overwegingen, zoals de aard van het werk en de mate van aansprakelijkheid, en niet op basis van verschillen in de fiscale behandeling. Een van de beleidsopties om de verschillen in belastingdruk tussen voornoemde inkomensgenieters te verkleinen is de ook in die Kamerbrief genoemde afschaffing aftrekbaarheid toevoeging aan fiscale oudedagsreserve, waarbij wordt verwezen naar fiche 116 van de Bouwstenen voor een beter belastingstelsel. Zie de bijlage bij Kamerstukken II 2019 – 2020, 32 140, nr. 71

[\(<https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2020/05/18/fichebundel-beleidsopties-bouwstenen-vooreen-beter-belastingstelsel>\)](https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2020/05/18/fichebundel-beleidsopties-bouwstenen-vooreen-beter-belastingstelsel).

2.7.2. Uutfasering FOR; tegengaan gebruik FOR voor belastinguitsluit vs. gebruikmaken van derde pijler

Vraag

Het lid van de fractie van de BBB vraagt hoe het kabinet aankijkt tegen de argumentatie van het tegengaan van gebruik van de oudedagsreserve voor belastinguitstel in relatie tot het gebruikmaken van 'de derde pijler' via een pensioenuitvoerder, dat ook een vorm van belastinguitstel inhoudt.

Antwoord

Het gebruik van de oudedagsreserve voor belastinguitstel zonder het vormen van een daadwerkelijke oudedagsvoorziening wordt door het kabinet niet wenselijk geacht. De fiscale reservering in de vorm van een oudedagsreserve biedt geen zekerheid dat daadwerkelijk zal kunnen worden genoten van een oudedagsvoorziening, omdat de reservering bijvoorbeeld verloren gaat bij slechte resultaten, maar ook omdat (al dan niet in combinatie met het voorgaande) de tegenover de reservering staande activa benut kunnen worden voor consumptieve onttrekkingen (zie ook fiche 116 in fichebundel beleidsopties bouwstenen voor een beter belastingstelsel). Toevoeging aan de oudedagsreserve is een papieren handeling waarvoor – in tegenstelling tot premies voor lijfrenten – geen middelen aan de onderneming hoeven te worden onttrokken. Deze middelen blijven daarom ondanks het oormerk oudedagsvoorziening beschikbaar voor bijvoorbeeld investeringen. De oudedagsreserve dient daarmee het oorspronkelijke doel niet. De oudedagsreserve wordt in ongeveer de helft van de gevallen uiteindelijk niet aangewend voor een oudedagsvoorziening en heeft daardoor

vaak alleen het effect van belastinguitstel. Als er uiteindelijk geen lijfrente wordt aangeschaft, is de belastingplichtige op het moment van staking van de onderneming inkomstenbelasting verschuldigd over de vrijval van de oudedagsreserve. Gedurende de jaren waarin de oudedagsreserve is opgebouwd is dan belastinguitstel verkregen tot het stakingsmoment. Bovendien bestaat op dat moment een groter risico dat de over de vrijval van de oudedagsreserve verschuldigde belasting niet kan worden betaald.

Als bij een reële oudedagsvoorziening sprake is van belastinguitstel wordt dat door het kabinet wel wenselijk geacht. Dit geldt bijvoorbeeld bij het gebruikmaken van de 'derde pijler' via een uitvoerder van lijfrenten en ook bij een tweedepijlerpensioen (op basis van de zogenoemde omkeerregel is de pensioenaanspraak niet belast, maar wel de latere pensioenuitkeringen).

2.7.3. Uutfasering FOR; effect van het 'ervoor zorgen dat reële oudedagsvoorzieningen extern worden ondergebracht'

Vraag

Het lid van de fractie van de BBB vraagt hoe het kabinet aankijkt tegen het effect van het 'ervoor zorgen dat reële oudedagsvoorzieningen extern worden ondergebracht'.

Antwoord

Het kabinet realiseert zich dat er ook situaties zijn waarin de oudedagsreserve wel wordt benut voor de oude dag en dat ondernemers met dit voorstel worden beperkt in de mogelijkheden om te sparen voor hun oudedagsvoorziening. Tegelijkertijd stelt het Kabinet in de Wet toekomst pensioenen voor om de fiscale ruimte voor de derde pijler te vergroten, waarmee een stap wordt gezet richting een arbeidsvormneutraal pensioenkader. Daarmee worden de mogelijkheden om als ondernemer te sparen voor de oude dag vergroot. Mede in dat licht adviseert de Afdeling advisering van de Raad van State (de Afdeling) de oudedagsreserve af te schaffen (de Afdeling advisering van de Raad van State heeft bij het voorstel van wet Wet toekomst pensioenen op 16 februari 2022 geadviseerd over de fiscale oudedagsreserve). Daarnaast bevat het voorstel van wet Wet toekomst pensioenen een experimenteerbepaling waarmee ruimte wordt geboden om experimenten met vrijwillige aansluiting van zelfstandigen in de tweede pijler mogelijk te maken. Overigens kan een ondernemer bijvoorbeeld bij het staken van een onderneming binnen bepaalde grenzen (zie artikel 3.129 Wet IB 2001) tegenover de behaalde stakingswinst een aftrekbare stakingslijfrente bedingen. De latere lijfrente-uitkeringen worden dan in de belastingheffing begrepen. Voor een overzicht van de mogelijkheden die ondernemers hebben om voor hun oude dag te sparen, kan worden verwezen naar de Kamerbief over de pensioenmogelijkheden voor zelfstandigen van 16 mei 2022 ([Kamerstukken II 2021 – 2022, 32 043, nr. 586](#)).

2.7.4. Uutfasering FOR; informatievoorziening en terugwenteling van in 2024 gestorte lijfrentebedragen naar 2023?

Vraag

Het lid van de fractie van de BBB vraagt wat er met betrekking tot het uutfasieren van de oudedagsreserve wordt gedaan in de sfeer van informatievoorziening. Ook vraagt dit lid of het kabinet bereid is ondernemers toe te staan om bedragen die in 2024 worden gestort als 'derde pijler'-pensioen bij hun aangifte in 2023 in aftrek te laten brengen om zodoende het liquiditeitsnadeel van deze ondernemers zoveel mogelijk te beperken.

Antwoord

Met betrekking tot het uutfasieren van de oudedagsreserve zal in de sfeer van informatievoorziening het nodige worden gedaan. In ieder geval zal langs de gebruikelijke kanalen worden gecommuniceerd omtrent de wetsaanpassing, zoals door melding op de website van de Belastingdienst. Ook zal het onderwerp aan de orde komen in regulier contact met koepelorganisaties van fiscaal dienstverleners. Naast deze informatievoorziening van overheidswege zal naar verwachting in allerlei nieuwsbrieven van belangenorganisaties en adviseurs

ook aandacht worden besteed aan het uitfaseren van de oudedagsreserve. Tevens zal de adviseur van de ondernemer normaliter ook aangeven wat het uitfaseren van de oudedagsreserve voor deze ondernemer betekent.

Het kabinet is niet voornemens om bedragen die in 2024 worden gestort als 'derde pijler'-pensioen bij de aangifte in 2023 in aftrek te laten brengen.

Naar het oordeel van het kabinet zijn er voor ondernemers ook ingeval de oudedagsreserve wordt uitgefaseerd voldoende mogelijkheden om voor hun oude dag te sparen, waarbij kan worden verwezen naar de Kamerbrief over de pensioenmogelijkheden voor zelfstandigen van 16 mei 2022 ([Kamerstukken II 2021 – 2022, 32 043, nr. 586](#)). Tevens is voorgesteld de fiscale ruimte voor de derde pijler te vergroten, hetgeen betekent dat er meer fiscaal gefaciliteerd kan worden opgebouwd voor de oude dag. Nu is die ruimte gemaximeerd op 13,3% van de premiegrondslag (inkomen minus AOW-drempelbedrag). Voorgesteld wordt dit te verhogen naar 30%, waarmee de ruimte in de derde pijler gelijk wordt aan de ruimte die werknemers hebben in de tweede pijler. Dit is meer uitgebreid toegelicht in hoofdstuk zeven van de memorie van toelichting bij het reeds ingediende [voorstel van wet Wet toekomst pensioenen](#). Daarnaast bevat het wetsvoorstel een experimenteerbepaling waarmee ruimte wordt geboden om experimenten met vrijwillige aansluiting van zelfstandigen in de tweede pijler mogelijk te maken. Het wordt ook mogelijk gemaakt om flexibiliteit in premie-inleg te bieden, zodat bijvoorbeeld bij een periode van tegenvallende inkomsten, of omdat de ondernemer bedrijfsinvesteringen wil doen, de premie-inleg kan worden bijgesteld.

2.8. Schriftelijke beantwoording vragen WGO 17 oktober 2022 (deel 1)

Tijdens het wetgevingsoverleg van 17 oktober 2022 zijn aan de staatssecretaris van Financiën vragen gesteld over de uitfasering van de FOR en de verruiming van de fiscale ruimte van de 3^e pensioenpijler. Het eerste deel van de vragen is door de staatssecretaris van Financiën beantwoord per brief van 20 oktober 2022 ([Kamerstukken II, 2022 – 2023, 36 202, nr. 27](#)). Deze zijn een op een overgenomen in deze paragraaf. De resterende vragen worden op een later moment beantwoord.

2.8.1. Verruiming fiscale ruimte 3^e pijler met terugwerkende kracht

Vraag

De heer Idsinga vraagt of ik kan bevestigen dat bij een inwerkingtreding van de Wet toekomst pensioenen per 1 juli 2023 de verruiming van de fiscale ruimte van de derde pijler met terugwerkende kracht tot en met 1 januari 2023 in werking treedt zoals minister Schouten al heeft aangegeven. Ook vraagt de heer Idsinga hoe dit dan wettelijk wordt geregeld en waarom dit niet in het Belastingplan 2023 wordt geregeld. En in het verlengde hiervan vraagt de heer Idsinga wat wordt gedaan als later blijkt dat de Wet toekomst pensioenen langer op zich laat wachten.

Antwoord

Ik kan inderdaad bevestigen dat bij een inwerkingtreding per 1 juli 2023 van de Wet toekomst pensioenen de verruiming van de fiscale ruimte van de derde pijler met terugwerkende kracht tot en met 1 januari 2023 in werking treedt. De verruiming van de fiscale ruimte van de derde pijler is opgenomen in het voorstel van de Wet toekomst pensioenen. In het inwerkingtredingsbesluit van deze wet zal ook de terugwerkende kracht tot en met 1 januari 2023 worden opgenomen.

De verruiming van de fiscale ruimte van de derde pijler wordt met de Wet toekomst pensioenen geharmoniseerd met de fiscale ruimte in de tweede pijler (het werknemerspensioen). Vanwege deze inhoudelijke samenhang met de tweede pijler is de verruiming van de fiscale ruimte van de derde pijler opgenomen in het voorstel van de Wet toekomst pensioenen. Een latere inwerkingtreding van de Wet toekomst pensioen na 1 juli 2023 is op

dit moment niet aan de orde. Het kabinet streeft naar een inwerkingtreding per 1 juli 2023 van de Wet toekomst pensioenen en acht dat ook realistisch.

2.8.2. FOR loopt niet door tot half 2023

Vraag

Mevrouw Van Dijk vraagt of de fiscale oudedagsreserve doorloopt tot half 2023 nu de Wet toekomst pensioenen later ingaat.

Antwoord

Dat is niet het geval. Los van de herziening van het pensioenstelsel is het in lijn met het advies van de Raad van State verstandig de fiscale oudedagsreserve uit te faseren ([Kamerstukken II 2021 – 2022, 36 067, nr. 4, p. 34](#)). Daarvoor zijn enkele redenen te geven.

De fiscale reservering in de vorm van een oudedagsreserve biedt geen zekerheid dat daadwerkelijk zal kunnen worden genoten van een oudedagsvoorziening. Toevoeging aan de oudedagsreserve is een papieren handeling waarvoor in tegenstelling tot premies voor lijfrenten geen middelen aan de onderneming hoeven te worden onttrokken. De oudedagsreserve wordt in ongeveer de helft van de gevallen uiteindelijk niet aangewend voor een oudedagsvoorziening en heeft daardoor vaak alleen het effect van belastinguitstel. Door het afschaffen van de aftrekbaarheid van toevoegingen aan de oudedagsreserve kan een meer gelijke fiscale behandeling van werknemers, ondernemers en aanmerkelijkbelanghouders worden bereikt, wordt het gebruik voor belastinguitstel zonder het vormen van een daadwerkelijke oudedagsvoorziening voorkomen en kan er voor worden gezorgd dat reële oudedagsvoorzieningen extern dienen te worden ondergebracht.

Overigens zal, zoals hiervoor is aangegeven, bij een inwerkingtreding per 1 juli 2023 van de Wet toekomst pensioenen de verruiming van de fiscale ruimte van de derde pijler met terugwerkende kracht tot en met 1 januari 2023 in werking treden.

2.9. (Voortzetting) Wetgevingsoverleg d.d. 31 oktober 2022

Op 31 oktober 2022 hebben de vaste commissie voor Financiën, de vaste commissie voor Sociale Zaken en Werkgelegenheid en de vaste commissie voor Economische Zaken en Klimaat hebben overleg gevoerd over het 'Pakket Belastingplan 2023' (omvat onder andere de wetsvoorstellen 'Fiscale verzamelwet 2023' en 'Belastingplan 2023') met diverse daarbij betrokken ministers en staatssecretarissen. Het betreft een voortzetting van het wetgevingsoverleg inzake 'Pakket Belastingplan 2023' dat op 17 oktober 2022 heeft plaatsgevonden.

Op 8 november 2022 is van de voortzetting van het wetgevingsoverleg het definitieve verslag ([Kamerstukken II, 2022 – 2023, 36 202, nr. 60](#)) opgesteld. Tijdens het wetgevingsoverleg zijn geen vragen gesteld over de met het wetsvoorstel gedane – in dit hoofdstuk besproken – voorstellen.

2.10 (Voortzetting) Plenaire behandeling Pakket BP 2023 d.d. 8 en 9 november 2022 Tweede Kamer

Op 8 november 2022 heeft de voortzetting van de plenaire behandeling van het 'Pakket Belastingplan 2023' (omvat onder andere de wetsvoorstellen 'Fiscale verzamelwet 2023' en 'Belastingplan 2023') in de Tweede Kamer plaatsgevonden. Hiervan is op 9 november 2022 een concept-verslag ([ongecorrigeerd stenogram](#)) opgesteld. Tijdens het wetgevingsoverleg zijn geen vragen gesteld over de met het wetsvoorstel gedane – in dit hoofdstuk besproken – voorstellen.

Op 9 november 2022 heeft de voortzetting van de plenaire behandeling van het 'Pakket Belastingplan 2023' (omvat onder andere de wetsvoorstellen 'Fiscale verzamelwet 2023' en

'Belastingplan 2023') in de Tweede Kamer plaatsgevonden. Hiervan is op 10 november 2022 een concept-verslag ([ongecorrigeerd stenogram](#)) opgesteld. Tijdens het wetgevingsoverleg zijn geen vragen gesteld over de met het wetsvoorstel gedane – in dit hoofdstuk besproken – voorstellen.

2.11 Memorie van antwoord d.d. 25 november 2022

Op 25 november 2022 is de memorie van antwoord inzake het wetsvoorstel opgesteld ([Kamerstukken I, 2022 – 2023, 36 202, nr. E](#)). In die memorie wordt antwoord gegeven op onder andere de vragen die zijn gesteld door kamerleden. De tekst van de vraag (en het bijbehorende antwoord) over de met het wetsvoorstel gedane – in dit hoofdstuk besproken – voorstellen is hierna integraal opgenomen.

2.11.1. Mogelijkheden pensioenopbouw voor kleine ondernemers na afschaffing FOR Vraag

De leden van de fracties van GroenLinks en de PvdA vragen welke mogelijkheden voor pensioenopbouw voor kleine ondernemers resteren na afschaffing van de fiscale oudedagsreserve.

Antwoord

Daarvoor verwijst het kabinet graag naar de Kamerbief over de pensioenmogelijkheden voor zelfstandigen van 16 mei 2022 ([Kamerstukken II 2021 - 2022, 32 043, nr. 586](#)). Het voorstel van wet Wet toekomst pensioenen stelt twee concrete maatregelen voor die beogen pensioenopbouw voor zelfstandigen beter te faciliteren. *In de eerste plaats* wordt voorgesteld de ruimte die zelfstandigen hebben om fiscaal gefaciliteerd te sparen in de derde pijler fors te verruimen. Nu is die ruimte gemaximeerd op 13,3% van de premiegrondslag (inkomen minus AOW-drempelbedrag). Voorgesteld wordt dit te verhogen naar 30%, waarmee de ruimte in de derde pijler gelijk wordt aan de ruimte die werknemers hebben in de tweede pijler. *Daarnaast* bevat het wetsvoorstel een experimenteerbepaling waarmee ruimte wordt geboden om experimenten met vrijwillige aansluiting van zelfstandigen in de tweede pijler mogelijk te maken. Het kabinet is van mening dat pensioenopbouw voor zelfstandigen door deze twee maatregelen beter wordt gefaciliteerd. Bij het ontwerp van de experimenteerwetgeving heeft veelvuldig overleg plaatsgevonden met de sector (vertegenwoordigers van zelfstandigenorganisaties). Daarbij is onder meer gesproken over de behoefte van zelfstandigen aan flexibiliteit. Het kabinet begrijpt deze wens goed. Daarom wordt het mogelijk gemaakt om flexibiliteit in premie-inleg te bieden, zodat bijvoorbeeld bij een periode van tegenvallende inkomsten, of omdat de ondernemer bedrijfsinvesteringen wil doen, de premie-inleg kan worden bijgesteld.

2.12. Nota n.a.v. het verslag d.d. 2 december 2022

De memorie van antwoord van 25 november 2022 heeft de Vaste Commissie voor Financiën aanleiding gegeven tot het stellen van de nadere vragen. Deze vragen zijn opgenomen in het verslag dat op 1 december 2022 is opgesteld ([Kamerstukken I, 2022 – 2023, 36 202, nr. F](#)).

In de nota naar aanleiding van het verslag van 2 december 2022 is antwoord gegeven op de in het verslag opgenomen vragen ([Kamerstukken I, 2022 – 2023, 36 202, nr. H](#)). Er zijn geen vragen gesteld over de met het wetsvoorstel gedane – in dit hoofdstuk besproken – voorstellen.

2.13 Plenaire behandeling Pakket BP 2023 d.d. 12 en 13 december 2022 Eerste Kamer

De plenaire behandeling van het wetsvoorstel 'Belastingplan 2023' door de Eerste Kamer vond plaats op 12 en 13 december 2022. Hiervan zijn drie verslagen opgesteld:

- [ongecorrigeerd verslag 1](#);
- [ongecorrigeerd verslag 1ste voortgezette behandeling](#) en
- [ongecorrigeerd verslag 2^e voortgezette behandeling](#).

Tijdens de plenaire behandeling in de Eerste Kamer zijn geen vragen gesteld over de met het wetsvoorstel gedane – in dit hoofdstuk besproken – voorstellen.

2.14. Kamerbehandeling, inwerkingtreding en wetteksten

Het wetsvoorstel 'Belastingplan 2023' is [op 10 november 2022 aangenomen](#) door de Tweede Kamer. Bij dit wetsvoorstel heeft geen stemming over amendementen en moties plaatsgevonden. Op 10 november is het gewijzigde wetsvoorstel gepubliceerd ([Kamerstukken I, 2022 – 2023, 36 202, nr. A](#)).

Op 14 november 2022 heeft een technische briefing over het wetsvoorstel plaatsgevonden. Op 15 november 2022 heeft de Eerste Kamercommissie de procedure besproken en op 22 november 2022 hebben de voorbereidende onderzoeken plaatsgevonden.

De plenaire behandeling van het wetsvoorstel 'Belastingplan 2023' door de Eerste Kamer vond plaats op 12 en 13 december 2022. De Eerste Kamer heeft het voorstel op 20 december 2022 na [stemming bij zitten en opstaan aangenomen](#). De stemmingen over de tijdens de plenaire behandeling ingediende moties vonden ook plaats op 20 december 2022.

Vooruitlopend op de officiële goedkeuring door de Koning inzake de inwerkingtreding van het wetsvoorstel heeft het ministerie van Financiën in [het Eindejaarsbericht van 20 december 2022](#) een overzicht gegeven van de belangrijkste wijzigingen in de belastingen per 1 januari 2023. Dit overzicht bevat onder meer de fiscale cijfers en parameters inzake levensverzekeringen (lijfrenten en kapitaalproducten). In **hoofdstuk 9** van deze compilatie zijn deze cijfers opgenomen.

De meeste maatregelen in het wetsvoorstel 'Belastingplan 2023' zijn per 1 januari 2023 in werking getreden. Enkele maatregelen kennen een afwijkende datum van inwerkingtreding. De maatregel de FOR uit te faseren is per 1 januari 2023 in werking getreden. Aan de codificatie van de betreffende beleidsmaatregelen inzake de ODV is echter terugwerkende kracht verleend tot en met 1 april 2017 zodat ook eventuele gevallen waarin reeds na het kalenderjaar waarin de leeftijd is bereikt die vijf jaar hoger is dan de AOW-leeftijd een ODV is aangewend ter verkrijging van een lijfrente, fiscaal zijn toegestaan.

Op 27 december 2022 is de officiële tekst van Belastingplan 2023 in het Staatsblad gepubliceerd ([Stb. 2022, 532](#)).

Zie voor de teksten van het wetsvoorstel Belastingplan 2023 (met bijbehorende toelichtende teksten) voor zover deze zien op lijfrenten: **hoofdstuk 6**.

3. Fiscale verzamelwet 2024 (consultatie)

3.1. Vooraf

Op 19 juli 2022 is het concept-wetsvoorstel 'Fiscale verzamelwet 2024' ter internetconsultatie aangeboden (<https://www.internetconsultatie.nl/fiscaleverzamelwet2024/b1>). Dit wetsvoorstel bevat enkele codificatie-maatregelen. Een ervan is de codificatie van de versoepelde revisierenteregeling bij afkoop van een box 1-lijfrente bij langdurige arbeidsongeschiktheid. Daarbij gaat het om het volgende. Het is sinds 1 januari 2015 onder voorwaarden toegestaan om bij langdurige arbeidsongeschiktheid een lijfrente geheel of gedeeltelijk af te kopen zonder dat hierbij 20% revisierente in rekening wordt gebracht. Voor het gezamenlijke bedrag aan dergelijke afkopen in een jaar geldt een wettelijke afkoopgrens (zie artikel 3.133, lid 9 Wet inkomstenbelasting 2001). Bij overschrijding van deze afkoopgrens is over de waarde in het economische verkeer van de volledige afkoop 20% revisierente verschuldigd. Het betreft dus een "alles of niets"-benadering.

3.2. Codificatie goedkeuring beleidsbesluit leefvervoer

Deze maatregel betreft codificatie van een in een beleidsbesluit opgenomen goedkeuring (deze goedkeuring is opgenomen in onderdeel 10 van het Besluit van 13 december 2021, nr. 22413, [Stcrt. 2021, 48029](#)) vooruitlopend op een mogelijke wetswijziging met betrekking tot het onbelast door het UWV kunnen verstrekken, vergoeden dan wel ter beschikking stellen van zogenoemd leefvervoer. Leefvervoer is een voorziening gericht op vervoer van personen met een aandoening die nodig is voor persoonlijke activiteiten en deelname aan de maatschappij. Hierbij kan worden gedacht aan vervoer per regio- of rolstoeltaxi, aanpassing van een auto, een scootmobiel of een auto in bruikleen. In beginsel wordt het leefvervoer verstrekt door de gemeente op grond van de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 en valt dan onder een vrijstelling in de Wet IB 2001 (zie artikel 3.104, onderdeel I, Wet IB 2001).

Echter, een dergelijke privévervoerbehoefte wordt veelal door het UWV direct meegenomen wanneer het UWV een vervoersvoorziening treft in het kader van het reizen voor werk of studie. Voor de verstrekking van leefvervoer via het UWV geldt voornamelijk geen vrijstelling in de Wet IB 2001. Met de voorgestelde codificatie van de genoemde goedkeuring wordt een dergelijke wettelijke vrijstelling ingevoerd. De vrijstelling geldt voor maximaal 2.000 leefkilometers per kalenderjaar. Dit is gelijk aan het maximum dat gemeenten en het UWV bij de toekenning van leefvervoer hanteren.

3.2. Codificatie "voor zover"-regeling bij afkoop lijfrente bij langdurige arbeidsongeschiktheid

Het is sinds 1 januari 2015 onder voorwaarden toegestaan om bij langdurige arbeidsongeschiktheid een lijfrente geheel of gedeeltelijk af te kopen zonder dat hierbij 20% revisierente in rekening wordt gebracht. Voor het gezamenlijke bedrag aan dergelijke afkopen in een jaar geldt een wettelijke afkoopgrens. Bij overschrijding van deze afkoopgrens is over de waarde in het economische verkeer van de volledige afkoop 20% revisierente verschuldigd. Het betreft een "alles of niets"-benadering.

In de praktijk bleek deze "alles of niets"-benadering te hard uit te pakken. Ook bij kleine overschrijdingen van de afkoopgrens moest namelijk over de volledige afkoopsom revisierente worden betaald. Belastingplichtigen hebben verzoeken gedaan om toepassing van de hardheidsclausule. Naar aanleiding daarvan is vooruitlopend op wetgeving bij beleidsbesluit bepaald dat alleen revisierente is verschuldigd over het bedrag waarmee de afkoopgrens wordt overschreden. Zie onderdeel 9.1.8 van het lijfrentebesluit 16 mei 2019, nr. 2019-115021 ([Stcrt. 2019, 30558](#)), gewijzigd bij besluit van 8 september 2020, nr. 2020-16039 ([Stcrt. 2020, 47727](#)). Daarmee is een "voor zover"-benadering gerealiseerd. Dit

betekent dat alleen revisierente is verschuldigd over het deel van de afkoopsom dat uitgaat boven de wettelijke afkoopgrens. Met het concept-wetsvoorstel is voorgesteld deze maatregel te codificeren. Hiertoe moet artikel 3.133, lid 9 Wet IB 2001 worden aangepast.

3.3. Aanpassing tegenbewijsregeling revisierente

De voorgestelde aanpassing van artikel 3.133 Wet IB 2001 heeft onder meer tot gevolg dat op grond van artikel 30i, lid 2 Algemene wet inzake rijksbelastingen (hierna: AWR) de revisierente van 20% wordt berekend over een evenredig deel van het bedrag dat zonder toepassing van artikel 3.133, lid 9 Wet IB 2001 op grond van artikel 3.137 Wet IB 2001 bij een afkoop in aanmerking zou moeten worden genomen.

Artikel 30i, lid 3 AWR strekt ertoe om bij een korte looptijd van de lijfrente een gunstiger alternatief te bieden voor artikel 30i, lid 2 AWR. Dit heet de zogenoemde tegenbewijsregeling revisierente. Om dat gunstigere karakter te behouden moet ook in artikel 30i, lid 3 AWR de “voor zover”-bepaling die met de wijziging van artikel 3.133, lid 9 Wet IB 2001 wordt voorgesteld, tot uitdrukking komen. Daartoe is met het concept-wetsvoorstel voorgesteld aan artikel 30i, lid 3 AWR de volgende zin toe te voegen:

“Indien artikel 3.133, negende lid, van de Wet inkomstenbelasting 2001 wordt toegepast, wordt het bedrag aan revisierente, berekend op grond van de eerste en tweede zin, vermenigvuldigd met het bedrag dat door toepassing van artikel 3.133, eerste en negende lid, van de Wet op de inkomstenbelasting 2001, als negatieve uitgave voor inkomensvoorzieningen als bedoeld in artikel 3.133, eerste lid, van de Wet inkomstenbelasting 2001 in aanmerking wordt genomen, gedeeld door het gezamenlijke bedrag, bedoeld in artikel 3.133, negende lid, onderdeel c, van de Wet inkomstenbelasting 2001.”

Deze zin bepaalt dat indien artikel 3.133, lid 9 Wet IB 2001 van toepassing is, het bedrag aan revisierente dat op grond van de vorige zinnen van genoemd derde lid is berekend, wordt vermenigvuldigd met een breuk die nooit hoger dan één kan zijn. De teller van deze breuk is het bedrag dat op grond van artikel 3.133, lid 1 Wet IB 2001 in verbinding met de voorgestelde wijziging van artikel 3.133, lid 9 Wet IB 2001 als negatieve uitgaven voor inkomensvoorzieningen in aanmerking wordt genomen. De noemer van deze breuk is het gezamenlijk bedrag van hetgeen ter zake van de afkoop in het betreffende kalenderjaar wordt ontvangen.

3.4. Inwerkingtreding en wetteksten

Ten tijde van het opstellen van deze compilatie was de einddatum van de internetconsultatie van het concept-wetsvoorstel al voorbij (22 augustus 2022).

De reacties op de consultatie zullen bijdragen aan de definitieve tekst van het wetsvoorstel. Afgewacht moet worden wanneer het officiële wetsvoorstel wordt ingediend bij de Tweede Kamer.

De Fiscale verzamelwet 2024 wordt naar verwachting in het voorjaar van 2023 ingediend. Dit is aangegeven in de Memorie van toelichting op het wetsvoorstel ‘Belastingplan 2023’ ([Kamerstukken II, 2022–2023, 36 202, nr. 3, p. 5 en 6](#)). De beoogde inwerkingtredingsdatum van verreweg de meeste bepalingen in de wet is 1 januari 2024. Enkele andere bepalingen zullen op een afwijkend tijdstip in werking treden.

Zie voor de teksten van het concept-wetsvoorstel Fiscale verzamelwet 2024 (met bijbehorende toelichtende teksten) voor zover deze zien op lijfrenten: **hoofdstuk 7**.

4. Eindejaarsregeling 2022

Op 27 juli 2022 is de concept-tekst van de 'Eindejaarsregeling 2022' ter internetconsultatie aangeboden (<https://www.internetconsultatie.nl/eindejaarsregeling2022/b1>). Op 27 december 2022 is de officiële Eindejaarsregeling 2022 in de Staatscourant gepubliceerd ([Stcrt. 2022, 33377](#)).

In de Eindejaarsregeling 2022 is een aantal wijzigingen opgenomen van enkele regelingen op het terrein van belastingen. De wijzigingen vloeien onder andere uit de Wet toekomst pensioenen en de Wet bedrag ineens, RVU en verlofsparen. De regeling wijzigt onder andere de Uitvoeringregeling inkomstenbelasting 2001 (UR IB 2001).

De hierna opgenomen teksten zijn ontleend aan de publicatie in de Staatscourant en de bijbehorende nota van toelichting.

4.1. Artikel 17 UR IB 2001 (artikel I, ond. A); tekst

Artikel 17 wordt als volgt gewijzigd:

1. In het eerste lid wordt, onder verlettering van onderdeel f tot g, een onderdeel ingevoegd, luidende:
f. uitkeringen en verstrekkingen ingevolge de Regeling opvang ontheemden Oekraïne;
2. Het vierde lid, onderdeel e, vervalt, onder verlettering van onderdeel f tot e.

4.2. Artikel 17 UR IB 2001 (artikel I, ond. A); nota van toelichting

Volgens de Regeling opvang ontheemden Oekraïne draagt de burgemeester zorg voor de opvang van ontheemde Oekraïners als bedoeld in die regeling (zie artikel 1, onderdelen c en e, van de Regeling opvang ontheemden Oekraïne). Op basis van die regeling hebben die ontheemden aanspraak op verschillende (periodieke) uitkeringen en verstrekkingen, waaronder onderdak, een aansprakelijkheidsverzekering, betaling van buitengewone kosten en een maandelijkse financiële toelage. De maandelijkse financiële toelage bestaat uit een bedrag ten behoeve van voedsel en een bedrag ten behoeve van kleding en andere persoonlijke uitgaven. Ingeval de genoemde ontheemden in particuliere opvangvoorzieningen verblijven, komen zij in aanmerking voor een additioneel maandelijks bedrag ter voorziening in hun woonuitgaven. Gegeven de aard van deze uitkeringen en verstrekkingen en de reeds in artikel 17, onderdelen d en e, URIB 2001 opgenomen vrijstelling voor vergelijkbare uitkeringen en verstrekkingen ingevolge de Regeling opvang asielzoekers en de Regeling verstrekkingen asielzoekers en andere categorieën vreemdelingen 2005, acht het kabinet het passend om ook deze uitkeringen en verstrekkingen vrij te stellen van inkomstenbelasting.

Artikel 3.104 van de Wet inkomstenbelasting 2001 (Wet IB 2001) regelt de vrijstelling van een aantal bij ministeriële regeling aangewezen periodieke uitkeringen en verstrekkingen die op zichzelf beschouwd als periodieke uitkeringen en verstrekkingen op grond van een publiekrechtelijke regeling als bedoeld in artikel 3.101, eerste lid, onderdeel a, Wet IB 2001 zijn aangewezen als belastbare periodieke uitkeringen en verstrekkingen. Op grond van de delegatiebevoegdheid in artikel 3.104, onderdeel h, Wet IB 2001 zijn in artikel 17 URIB 2001 enkele specifieke publiekrechtelijke uitkeringen en verstrekkingen aangewezen die zijn bedoeld ter dekking van bepaalde in artikel 3.104, onderdeel h, onder 1° tot en met 5°, Wet IB 2001 gespecificeerde noodzakelijke kosten en daarom worden vrijgesteld. De Regeling opvang ontheemden Oekraïne voldoet aan het in artikel 3.104, onderdeel h, Wet IB 2001 gegeven kader, en wordt (als onderdeel f) ingevoegd aan de in artikel 17 URIB 2001 opgenomen lijst van aangewezen uitkeringen en verstrekkingen.

De invoeging van onderdeel f (uitkeringen en verstrekkingen ingevolge de Regeling opvang ontheemden Oekraïne) in artikel 17, eerste lid, URIB 2001 werkt terug tot en met 1 april 2022, zijnde de inwerkingtredingsdatum van de Regeling opvang ontheemden Oekraïne.

In artikel 17, vierde lid, onderdeel e, URIB 2001 wordt verwezen naar de Regeling subsidie scholing en plaatsing oudere werklozen. Deze regeling is echter vervallen met ingang van 1 januari 2018. Omdat op basis van die regeling tot en met december 2017 nog aanvragen konden worden ingediend voor als subsidies als bedoeld in genoemd onderdeel e kwalificerende scholingsvouchers en plaatsingsfees waarvan de afhandeling en betaling (deels) in 2018 hebben kunnen plaatsvinden, vervalt genoemd onderdeel e met terugwerkende kracht tot en met 1 januari 2019.

4.3. Inwerkingtreding en wetteksten

De in paragraaf 4.1 van deze compilatie uitgewerkte wijziging (artikel I, onderdeel A, onder 1) werkt terug tot en met 1 april 2022.

De wijziging die is opgenomen in paragraaf 4.2 van deze compilatie (artikel I, onderdeel A, onder 2) werkt terug tot en met 1 januari 2019.

5. Selectie wetteksten FVW 2023 (1-1-2023)

In dit hoofdstuk zijn de wijzigingen in de Wet inkomstenbelasting 2001 en de Wet op de loonbelasting 1964 per de oorspronkelijk inwerkingtredingsdatum van 1 januari 2023 opgenomen voor zover deze zien op lijfrenten respectievelijk loonstamrechten.

De teksten zijn ontleend aan de op www.eerstekamer.nl gepubliceerde kamerstukken. Ten slotte zijn de toelichtende teksten uit de bijbehorende memorie van toelichting ([Kamerstukken II, 2021 – 2022, 36.107, nr. 3](#)) per wetsartikel opgenomen.

5.1. Artikel 3.126a Wet IB 2001 (artikel I, ond. A)

5.1.1. Wettekst

Artikel 3.126a wordt als volgt gewijzigd:

1. Het vierde lid wordt als volgt gewijzigd:

a. In onderdeel a, onder 4°, wordt na “bedraagt” ingevoegd “, verminderd met het aantal jaren dat de leeftijd van de belastingplichtige op het tijdstip van het uitkeren van de eerste termijn hoger is dan de leeftijd die 15 jaar hoger is dan de pensioengerechtigde leeftijd, bedoeld in artikel 7a, eerste lid, van de Algemene Ouderdomswet”.

b. Onder vernummering van onderdeel b, onder 2° tot en met 4°, tot onderdeel b, onder 3° tot en met 5°, wordt een subonderdeel ingevoegd, luidende:

2°. dat, ingeval de termijnen toekomen aan een bloed- of aanverwant, niet zijnde de partner of gewezen partner, in de rechte lijn of in de tweede of derde graad van de zijlijn die de pensioengerechtigde leeftijd, bedoeld in artikel 7a, eerste lid, van de Algemene Ouderdomswet, heeft bereikt, de periode tussen de eerste termijn en de laatste termijn ten minste 20 jaar bedraagt, verminderd met het aantal jaren tussen het tijdstip waarop die bloed- of aanverwant de pensioengerechtigde leeftijd, bedoeld in artikel 7a, eerste lid, van de Algemene Ouderdomswet, heeft bereikt en het tijdstip van het uitkeren van de eerste termijn;

c. In onderdeel b, onder 3° (nieuw), wordt na “ouder is dan 30 jaar” ingevoegd “maar niet de pensioengerechtigde leeftijd, bedoeld in artikel 7a, eerste lid, van de Algemene Ouderdomswet, heeft bereikt”.

d. In onderdeel b, onder 5° (nieuw), wordt “onder 2° en 3°” vervangen door “onder 2°, 3° en 4°” en wordt na «bedraagt» ingevoegd “, verminderd met het aantal jaren dat de leeftijd van de belastingplichtige op het tijdstip van het uitkeren van de eerste termijn hoger is dan de leeftijd die 15 jaar hoger is dan de pensioengerechtigde leeftijd, bedoeld in artikel 7a, eerste lid, van de Algemene Ouderdomswet”.

2. In het negende lid wordt “onderdeel c” vervangen door “onderdeel d”.

5.1.2. Memorie van toelichting op wijzigingen

Zoals in het algemeen deel van deze memorie is toegelicht, wordt voorgesteld de minimale looptijd aan te passen van een bancaire lijfrente die na het overlijden van een verzekeringnemer die zelf nog geen termijnen heeft ontvangen toekomt aan een bloed- of aanverwant, niet zijnde de (gewezen) partner, in de rechte lijn of in de tweede of derde graad van de zijlijn die op dat moment de AOW-gerechtigde leeftijd reeds heeft bereikt.

Voor een dergelijke gerechtigde wordt in het voorgestelde artikel 3.126a, vierde lid, onderdeel b, onder 2°, van de Wet inkomstenbelasting 2001 (Wet IB 2001) de minimale

looptijd van een bancaire lijfrente verkort door de minimale looptijd van twintig jaar te verminderen met het aantal jaren tussen het tijdstip waarop de gerechtigde de AOW-gerechtigde leeftijd heeft bereikt en het tijdstip van het uitkeren van de eerste termijn van de bancaire lijfrente. Anders dan in het Verzamelbesluit Lijfrenten wordt, zoals in het algemeen deel van deze memorie is toegelicht, voorgesteld om geen (volledige) minimumtermijn van 5 jaar te laten gelden voor belastingplichtigen die op het tijdstip van het uitkeren van de eerste termijn een leeftijd hebben bereikt die ten minste 15 jaar hoger is dan de AOW-gerechtigde leeftijd. Dat betekent dat – ingevolge artikel 3.126a, vierde lid, aanhef, Wet IB 2001 – uitsluitend is vereist dat er minimaal 2 termijnen met een gelijke tussenperiode van ten hoogste een jaar worden uitgekeerd. In lijn met de bovengenoemde wijziging wordt voorgesteld om artikel 3.126a, vierde lid, onderdeel a, onder 4°, en onderdeel b, onder 5° (nieuw), Wet IB 2001 op vergelijkbare wijze aan te passen.

Ter verduidelijking volgen hierna drie voorbeelden:

Voorbeeld 1

Een 74-jarige die op zijn 65ste de AOW-gerechtigde leeftijd heeft bereikt wordt gerechtigd tot het lijfrentekapitaal van zijn kind waaruit dat kind nog geen termijnen heeft genoten en gebruikt dat kapitaal voor een bancaire nabestaandenlijfrente waarvan de eerste termijn tot uitkering komt op 74-jarige leeftijd van die ouder. In dat geval wordt de eerste termijn 9 jaar na het bereiken van de AOW-gerechtigde leeftijd uitgekeerd. Een bancaire lijfrente zal in dit geval een uitkeringsperiode van minimaal (20 jaar -/ 9 jaar =) 11 jaar moeten hebben.

Voorbeeld 2

Als de uitkering van de eerste termijn toekomt aan een 81-jarige die op zijn 65ste de AOW-gerechtigde leeftijd heeft bereikt, wordt de eerste termijn 16 jaar na het bereiken van de AOW-gerechtigde leeftijd uitgekeerd. Daardoor geldt een minimale looptijd van (20 -/ 16 =) 4 jaar.

Voorbeeld 3

Als de uitkering van de eerste termijn toekomt aan een 91-jarige die op zijn 65ste de AOW-gerechtigde leeftijd heeft bereikt, wordt de eerste termijn 26 jaar na het bereiken van de AOW-gerechtigde leeftijd uitgekeerd. In dat geval dienen er minimaal 2 termijnen met een gelijke tussenperiode van ten hoogste een jaar te worden uitgekeerd.

Voor de berekening van de aangepaste minimumtermijn dient uitgegaan te worden van het individuele tijdstip waarop de gerechtigde de AOW-gerechtigde leeftijd heeft bereikt. De komende tijd zal dat nog vaak de leeftijd van 65 jaar zijn, maar als gevolg van de verhoging van de AOW-gerechtigde leeftijd zullen zich in de toekomst steeds meer gevallen voordoen waarbij van een hogere leeftijd dan 65 jaar moet worden uitgegaan voor het tijdstip waarop de AOW-gerechtigde leeftijd is bereikt.

Bij de beschreven berekening wordt geen rekening gehouden met tijdvakken korter dan een volledig jaar. Het begrip “jaar” moet in dit verband worden opgevat als een aaneengesloten periode van 12 maanden. Dit betekent dat wanneer de eerste termijn bijvoorbeeld op 1 juni 2023 wordt uitgekeerd en op 15 april 2010 de AOW-leeftijd is bereikt, de 20 jaarsperiode in dit voorbeeld wordt verminderd **naar** 7 jaar (= 20 jaar -/ 13 jaar). De periode tussen 15 april 2023 en 1 juni 2023 is immers geen aaneengesloten periode van 12 maanden en deze verkort daarom de 20 jaarsperiode niet.

In verband met de hiervoor beschreven wijziging wordt voorgesteld artikel 3.126a, vierde lid, onderdeel b, onder 3° (nieuw), Wet IB 2001 dat ziet op een gerechtigde die ouder is dan 30 jaar zodanig aan te passen dat hier niet langer de persoon onder valt die de AOW-gerechtigde leeftijd heeft bereikt.

Tevens wordt van de gelegenheid gebruikgemaakt om met terugwerkende kracht tot en met 1 januari 2017 een omissie te herstellen. In artikel 3.126a, negende lid, Wet IB 2001 wordt abusievelijk nog verwezen naar het tweede lid, onderdeel c. Dit moet sinds 1 januari 2017 echter een verwijzing naar het tweede lid, onderdeel d, zijn.

5.2. Artikel 39f Wet LB 1964 (artikel II, ond. E)

5.2.1. Wettekst

Aan artikel 39f wordt een lid toegevoegd, luidende:

3. In afwijking in zoverre van het eerste lid kunnen aanspraken als bedoeld in dat lid mede worden uitgevoerd door een beleggingsonderneming als bedoeld in artikel 3.126a, tweede lid, onderdelen b en d, van de Wet inkomstenbelasting 2001.

5.2.2. Memorie van toelichting op wijziging

Zoals in het algemeen deel van deze memorie is toegelicht, wordt voorgesteld om beleggingsondernemingen toe te laten als aanbieders voor de uitvoering van op 31 december 2013 bestaande aanspraken op periodieke uitkeringen als bedoeld in artikel 39f, eerste lid, Wet LB 1964, de zogenoemde loonstamrechten. In het voorgestelde artikel 39f, derde lid, Wet LB 1964 wordt bepaald dat voornoemde aanspraken mogen worden uitgevoerd door beleggingsondernemingen als bedoeld in artikel 3.126a, tweede lid, onderdelen b en d, Wet IB 2001. Deze wijziging werkt terug tot en met 1 januari 2017, de datum waarop beleggingsondernemingen in artikel 3.126a, tweede lid, onderdelen b en d, Wet IB 2001 zijn opgenomen als toegelaten aanbieders voor bancaire lijfrenten.

6. Selectie wetteksten Belastingplan 2023 (1-1-2023)

In dit hoofdstuk zijn de **voorgestelde** (wets)wijzigingen in de Wet inkomstenbelasting 2001 per de beoogde ingangsdatum van 1 januari 2023 opgenomen voor zover deze zien op de uitfasering van de oudedagsreserve opgenomen. Daarnaast zijn de voorgestelde wijzigingen in de Wet op de loonbelasting 1964 op het terrein van de aanwending van een ODV voor de verkrijging van een lijfrenten opgenomen. Deze wijzigingen hebben terugwerkende kracht tot 1 april 2017.

De teksten zijn ontleend aan het wetsvoorstel 'Belastingplan 2023' dat op 20 september 2022 is ingediend bij de Tweede Kamer ([Kamerstukken II, 2022–2023, 36 202, nr. 2](#)). Daarnaast zijn de toelichtende teksten uit de bijbehorende memorie van toelichting ([Kamerstukken II, 2022–2023, 36 202, nr. 3](#)) per wetsartikel opgenomen.

Op 19 oktober 2022 is de Tweede nota van wijziging inzake genoemd wetsvoorstel bij de Tweede Kamer ingediend ([Kamerstukken II, 2022 – 2023, 36 202, nr. 24](#)). Deze nota brengt onder andere een wijziging in artikel 38p Wet LB 1964 en de inwerkingtredebepaling met zich mee.

6.1. Artikel 3.53 Wet IB 2001 (artikel I, ond. G)

6.1.1. Wetekst

Artikel 3.53, eerste lid, wordt als volgt gewijzigd:

1. Aan het slot van onderdeel a wordt de puntkomma vervangen door “; en”.
2. Aan het slot van onderdeel b wordt «en» vervangen door een punt.
3. Onderdeel c vervalt.

6.1.2. Memorie van toelichting op wijzigingen

In verband met het voorstel om met ingang van 1 januari 2023 de oudedagsreserve uit te faseren, wordt in artikel 3.53 Wet IB 2001 de oudedagsreserve als fiscale reserve geschrapt. Daartoe wordt voorgesteld artikel 3.53, eerste lid, onderdeel c, Wet IB 2001 te laten vervallen. Omdat de bestaande reeds opgebouwde oudedagsreserve in de zin van het voorgestelde artikel 10a.29, eerste lid, Wet IB 2001, dat wil zeggen een op 31 december 2022 bestaande oudedagsreserve dan wel, bij gebroken boekjaren, een op het einde van het laatste boekjaar dat is aangevangen vóór 1 januari 2023 bestaande oudedagsreserve (hierna: bestaande oudedagsreserve), nog wel op grond van dat artikel op basis van de huidige regels kan worden afgewikkeld, komt de bestaande oudedagsreserve, zolang deze nog niet volledig is afgewikkeld, nog wel als fiscale reserve op de balans voor.

6.2. Artikelen 3.67 t/m 3.70 (par. 3.2.3) Wet IB 2001 (artikel I, ond. L)

6.2.1. Wetekst

Paragraaf 3.2.3 vervalt.

6.2.2. Memorie van toelichting op wijziging

Zoals in het algemeen deel van deze memorie is toegelicht, wordt voorgesteld de mogelijkheid om fiscaal gefaciliteerd een oudedagsreserve op te bouwen met ingang van 1 januari 2023 af te schaffen, waarbij de op 31 december 2022 bestaande reeds opgebouwde oudedagsreserve nog wel op basis van de op 31 december 2022 geldende regels kan

worden afgewikkeld. Met betrekking tot niet met het kalenderjaar samenvallende boekjaren (de zogenoemde gebroken boekjaren) geldt dit voorstel met ingang van het eerste boekjaar dat aanvangt na 1 januari 2023. In dat kader vervalt de paragraaf waarin de oudedagsreserve wordt geregeld, paragraaf 3.2.3 Wet IB 2001, ofwel de artikelen 3.67 tot en met 3.73 Wet IB 2001. Omdat de bestaande oudedagsreserve nog wel op basis van de huidige regels kan worden afgewikkeld, blijft paragraaf 3.2.3 Wet IB 2001, zoals die paragraaf luidde op 31 december 2022, op grond van het voorgestelde artikel 10a.29, eerste lid, Wet IB 2001 van belang voor de afwikkeling van de oudedagsreserve. Voor gebroken boekjaren geldt dat, in afwijking van artikel 3.66, tweede lid, Wet IB 2001, in het laatste boekjaar dat is aangevangen vóór 1 januari 2023 toevoeging aan de oudedagsreserve nog mogelijk is (zie het voorgestelde artikel LIX, eerste lid, onderdeel a, van het onderhavige wetsvoorstel (inwerkingtredingsbe-paling)). Het voorgaande betekent ook dat wordt voorgesteld artikel 3.69, eerste lid, onderdeel b, Wet IB 2001 te laten vervallen. In verband met het voorstel om geen oudedagsreservedotaties meer toe te staan, wordt het niet passend geacht in geval van aanwezigheid van een oudedagsreservelijf-renteverplichting in een nv/bv bij geruisloze terugkeer uit die nv/bv een oudedagsreserve-inhaaltoevoeging toe te staan. Anders zou ook een nieuwe oudedagsreserve kunnen worden opgebouwd met enkel de extra dotatie (inclusief het opgerente deel van de lijfrenteverplichting).

6.3. Artikel 3.124 Wet IB 2001 (artikel I, ond. P)

6.3.1. Wettekst

In artikel 3.124, eerste lid, onderdeel a, vervalt “, 3.128”.

6.3.2. Memorie van toelichting op wijziging

In verband met het voorstel om met ingang van 1 januari 2023 de oudedagsreserve uit te faseren, wordt voorgesteld artikel 3.128 Wet IB 2001 inzake de omzetting van een oudedagsreserve in een lijfrente te laten vervallen. In samenhang daarmee wordt voorgesteld dat in artikel 3.124, eerste lid, onderdeel a, Wet IB 2001 de verwijzing naar het in artikel 3.128 Wet IB 2001 genoemde bedrag vervalt. In het voorgestelde artikel 10a.29, achtste en twaalfde lid, Wet IB 2001 wordt geregeld dat deze bepalingen feitelijk ongewijzigd blijven gelden voor de afwikkeling van bestaande oudedagsreserves.

6.4. Artikel 3.126 IB 2001 (artikel I, ond. Q)

6.4.1. Wettekst

In artikel 3.126, eerste lid, onderdeel a, onder 2°, vervalt “en het bedrag van de afnemingen van de oudedagsreserve volgens artikel 3.70 in het jaar van de overdracht”.

6.4.2. Memorie van toelichting op wijziging

In verband met het voorstel om met ingang van 1 januari 2023 de oudedagsreserve uit te faseren, wordt voorgesteld om de verwijzing naar de afnemingen van de oudedagsreserve in artikel 3.126, eerste lid, onderdeel a, onder 2°, Wet IB 2001 te laten vervallen. In het voorgestelde artikel 10a.29, negende lid, Wet IB 2001 wordt geregeld dat de werking van artikel 3.126, eerste lid, onderdeel a, onder 2°, Wet IB 2001 in feite ongewijzigd blijft met betrekking tot bestaande oudedagsreserves. Dat betekent dat het bedrag waarvoor een lijfrenteverplichting als tegenprestatie voor de overdracht van een (gedeelte van een) onderneming kan worden bedongen bij de persoon of het lichaam, bedoeld in artikel 3.126, eerste lid, onderdeel a, onder 2°, Wet IB 2001, naast de met of bij de overdracht behaalde winst, ook het bedrag van de afnemingen van een bestaande oudedagsreserve omvat

volgens artikel 3.70 Wet IB 2001, zoals dat luidde op 31 december 2022, in het jaar van de overdracht van de onderneming.

6.5. Artikel 3.127 Wet IB 2001 (artikel I, ond. R)

6.5.1. Wettekst

Artikel 3.127 wordt als volgt gewijzigd:

1. In het eerste lid wordt “verminderingen” vervangen door “vermindering” en vervalt “en dotaties aan de oudedagsreserve”.
2. In het derde lid, onderdeel a, vervalt “vóór toevoeging aan en afnemning van de oudedagsreserve en”.
3. Het vierde lid wordt als volgt gewijzigd:
 - a. De aanhef vervalt.
 - b. Onderdeel b alsmede de aanduiding “a.” voor onderdeel a vervallen.
 - c. In de tekst wordt “de vermindering” vervangen door “Voor de toepassing van het eerste lid wordt de vermindering”. Voorts wordt de puntkomma aan het slot vervangen door een punt.

6.5.2. Memorie van toelichting op wijzigingen

In verband met het voorstel om met ingang van 1 januari 2023 de oudedagsreserve uit te faseren, wordt voorgesteld artikel 3.127, eerste en derde lid, onderdeel a, Wet IB 2001 aan te passen en artikel 3.127, vierde lid, onderdeel b, Wet IB 2001 te laten vervallen. Genoemd artikel 3.127 regelt voor welk bedrag premies voor lijfrenten in aanmerking kunnen worden genomen en daarbij zijn ook mutaties van de oudedagsreserve relevant.

Op basis van het voorgestelde artikel 10a.29, tiende en elfde lid, Wet IB 2001 geldt voor de jaren 2023 en 2024 (in verband met gebroken boekjaren) voor een belastingplichtige met een bestaande oudedagsreserve, voor zover het de koppeling met de oudedagsreserve betreft, nog de tekst van artikel 3.127 Wet IB 2001, zoals dat luidde op 31 december 2022.

Voor de jaren 2025 en verder wordt in artikel 10a.29, tiende lid, Wet IB 2001 in verband met de nog mogelijke afnemning van de bestaande oudedagsreserve op basis van het voorgestelde artikel 10a.29 Wet IB 2001, geregeld dat in afwijking van (de aangepaste tekst van) artikel 3.127, derde lid, onderdeel a, Wet IB 2001 voor een belastingplichtige met een bestaande oudedagsreserve in plaats van het in genoemd onderdeel a bedoelde tot de premiegrondslag behorende bedrag het bedrag van de winst uit onderneming vóór afnemning van die oudedagsreserve en vóór de ondernemersaftrek geldt.

6.6. Artikel 3.128 Wet IB 2001 (artikel I, ond. S)

6.6.1. Wettekst

Artikel 3.128 vervalt.

6.6.2. Memorie van toelichting op wijziging

In verband met het voorstel om met ingang van 1 januari 2023 de oudedagsreserve uit te faseren, wordt voorgesteld artikel 3.128 Wet IB 2001 te laten vervallen. Dit artikel geeft de voorwaarden waaronder een oudedagsreserve kan worden omgezet in een lijfrente. Bestaande oudedagsreserves in de zin van het voorgestelde artikel 10a.29, eerste lid, Wet IB 2001 kunnen echter nog onder diezelfde voorwaarden worden omgezet in een lijfrente. Dit

wordt geregeld in het voorgestelde artikel 10a.29, twaalfde lid, Wet IB 2001, in samenhang met het achtste lid van dat artikel.

6.7. Artikel 3.129 Wet IB 2001 (artikel I, ond. T)

6.7.1. Wettekst

Artikel 3.129, derde lid, wordt als volgt gewijzigd:

1. Onderdeel b vervalt, onder verlettering van de onderdelen c en d tot b en c.
2. In onderdeel b (nieuw) vervalt “en artikel 3.128”.

6.7.2. Memorie van toelichting op wijzigingen

In verband met het voorstel om met ingang van 1 januari 2023 de oudedagsreserve uit te faseren, wordt voorgesteld om de oudedagsreserve uit artikel 3.129 Wet IB 2001 te elimineren door artikel 3.129, derde lid, onderdeel b, Wet IB 2001 te laten vervallen evenals de in artikel 3.129, derde lid, onderdeel c, Wet IB 2001 opgenomen verwijzing naar de bedragen die op grond van artikel 3.128 Wet IB 2001 in de voorafgaande kalenderjaren in aanmerking zijn genomen. Artikel 3.129 Wet IB 2001 regelt kort gezegd voor welk bedrag een ondernemer lijfrentepremies in aanmerking kan nemen bij de omzetting van stakingswinst in een lijfrente en daarbij zijn ook een reeds opgebouwde oudedagsreserve en eerder afgetrokken premies bij (gedeeltelijke) omzetting van die reserve in een lijfrente relevant. De betreffende bepalingen blijven op grond van het voorgestelde artikel 10a.29, dertiende lid, Wet IB 2001, in samenhang met het twaalfde lid van dat artikel, nog wel gelden voor de afwikkeling van bestaande oudedagsreserves.

6.8. Artikel 3.130 Wet IB 2001 (artikel I, ond. U)

6.8.1. Wettekst

In artikel 3.130, tweede lid, vervalt “3.128”.

6.8.2. Toelichting op wijziging

In samenhang met het voorstel artikel 3.128 Wet IB 2001 te laten vervallen, wordt voorgesteld de verwijzing naar deze bepaling in artikel 3.130, tweede lid, Wet IB 2001 te laten vervallen. Voor bestaande oudedagsreserves wordt deze bepaling opgenomen in het voorgestelde artikel 10a.29, veertiende lid, Wet IB 2001, in samenhang met het twaalfde lid van dat artikel.

6.9. Artikel 3.131 Wet IB 2001 (artikel I, ond. V)

6.9.1. Wettekst

In artikel 3.131, derde lid, wordt “artikelen 3.128 en 3.129” vervangen door “artikel 3.129”.

6.9.2. Toelichting op wijziging

In samenhang met het voorstel artikel 3.128 Wet IB 2001 te laten vervallen, wordt voorgesteld de verwijzing naar deze bepaling in artikel 3.131, derde lid, Wet IB 2001 te laten vervallen. Voor bestaande oudedagsreserves wordt deze bepaling opgenomen in het voorgestelde artikel 10a.29, vijftiende lid, Wet IB 2001, in samenhang met het twaalfde lid van dat artikel.

6.10. Artikel 10a.18 Wet IB 2001 (artikel I, ond. II)

6.10.1. Wettekst

Artikel 10a.18 wordt als volgt gewijzigd:

1. In het vierde lid wordt na “artikel 38p, eerste” ingevoegd “of vijfde”.

2. Er wordt een lid toegevoegd, luidende:

5. In afwijking van de artikelen 3.125, eerste lid, onderdelen a en c, en 3.126a, vierde lid, onderdeel a, onder 1°, kan onder door Onze Minister te stellen voorwaarden een lijfrente als bedoeld in artikel 3.125 later ingaan of een lijfrenterekening of lijfrentebeleggingsrecht als bedoeld in artikel 3.126a later worden uitgekeerd dan het jaar waarin de belastingplichtige de leeftijd bereikt die vijf jaar hoger is dan de pensioengerechtigde leeftijd, bedoeld in artikel 7a, eerste lid, van de Algemene Ouderdomswet, indien dit het gevolg is van de toepassing van artikel 38p, vijfde lid, van de Wet op de loonbelasting 1964.

6.10.2. Toelichting op wijziging

Artikel 10a.18 Wet IB 2001 voorziet in een overgangsbepaling voor de uitfasering van pensioen in eigen beheer. Op grond van artikel 10a.18, vierde lid, Wet IB 2001 wordt het bedrag van een ODV dat met toepassing van artikel 38p, eerste lid, Wet LB 1964 wordt aangewend ter verkrijging van een lijfrente als bedoeld in artikel 3.125 Wet IB 2001 of een lijfrenterekening of lijfrentebeleggingsrecht als bedoeld in artikel 3.126a Wet IB 2001 aangemerkt als in aanmerking genomen uitgave voor inkomensvoorziening. Voorgesteld wordt om in deze verwijzing ook het voorgestelde artikel 38p, vijfde lid, Wet LB 1964 op te nemen zodat ook het bedrag van een ODV dat met toepassing van het voorgestelde artikel 38p, vijfde lid, Wet LB 1964 wordt aangewend ter verkrijging van een lijfrente als bedoeld in artikel 3.125 Wet IB 2001 of een lijfrenterekening of lijfrentebeleggingsrecht als bedoeld in artikel 3.126a Wet IB 2001 wordt aangemerkt als in aanmerking genomen uitgave voor inkomensvoorziening.

Daarnaast wordt voorgesteld een lid toe te voegen aan artikel 10a.18 Wet IB 2001 waarin wordt geregeld dat onder door de Minister van Financiën te stellen voorwaarden een lijfrente als bedoeld in artikel 3.125 Wet IB 2001 later mag ingaan of een lijfrenterekening of lijfrentebeleggingsrecht als bedoeld in artikel 3.126a Wet IB 2001 later mag worden uitgekeerd dan in het kalenderjaar waarin de gerechtigde tot die ODV een leeftijd heeft bereikt die vijf jaar hoger is dan de AOW-gerechtigde leeftijd, indien hierbij gebruik wordt gemaakt van het bepaalde in het voorgestelde artikel 38p, vijfde lid, Wet LB 1964.

Voorgesteld wordt om aan deze maatregel terugwerkende kracht te verlenen tot en met 1 april 2017. Dat is het eerste tijdstip waarop een ODV kon ontstaan.

6.11. Artikel 10a.29 Wet IB 2001 (artikel I, ond. KK)

6.11.1. Wettekst

In hoofdstuk 10A wordt na artikel 10a.28 een artikel ingevoegd, luidende:

Artikel 10a.29 Overgangsbepaling oudedagsreserve

1. Met betrekking tot een op 31 december 2022, dan wel, indien de winst wordt bepaald over een niet met het kalenderjaar samenvallend boekjaar, het einde van het laatste boekjaar dat is aangevangen vóór 1 januari 2023 bestaande oudedagsreserve als bedoeld in artikel 3.53, eerste lid, onderdeel c, zoals dat luidde op 31 december 2022, blijven de artikelen 3.70, 3.71, 3.72, tweede en derde lid, en 3.73, tweede lid, onderdeel c, en derde lid, zoals deze luiden op 31 december 2022, van toepassing.

2. In afwijking van artikel 3.18, vierde lid, onderdeel d, wordt, voor een belastingplichtige met een oudedagsreserve als bedoeld in het eerste lid, voor de beoordeling of is voldaan aan de normeringen en beperkingen, bedoeld in artikel 3.18, eerste lid, verstaan onder pensioengevend loon:

pensioengevend inkomen, bestaande uit de winst uit onderneming vóór afnemings van de oudedagsreserve en, voor de dienstjaren 2023 tot en met 2026, vóór toevoeging aan de oudedagsreserve, en vóór de ondernemersaftrek en vermeerderd met de ten laste van de winst gebrachte premies uit hoofde van een pensioenregeling als bedoeld in artikel 1.7, tweede lid, onderdeel b, van de belastingplichtige, in het derde kalenderjaar voorafgaande aan het dienstjaar, waarbij het pensioengevend inkomen ten minste wordt gesteld op nihil en waarbij onder dienstjaar wordt verstaan het jaar, bedoeld in artikel 3.18, vierde lid, onderdeel c.

3. Artikel 3.59, tweede lid, is van overeenkomstige toepassing op een oudedagsreserve als bedoeld in het eerste lid voor zover deze in het kader van de ontbinding van een huwelijksgemeenschap, bedoeld in artikel 3.59, eerste lid, overgaat naar de langstlevende echtgenoot of gewezen echtgenoot van de belastingplichtige en niet uitgaat boven het ondernemingsvermogen, bedoeld in artikel 3.71, zoals dat luidde op 31 december 2022, waarmee deze de onderneming voortzet of mede voortzet.

4. Artikel 3.62, eerste en tweede lid, is van overeenkomstige toepassing op een oudedagsreserve als bedoeld in het eerste lid voor zover deze in het kader van het overlijden van de belastingplichtige overgaat op diens partner en niet uitgaat boven het ondernemingsvermogen, bedoeld in artikel 3.71, zoals dat luidde op 31 december 2022, waarmee deze de onderneming voortzet of mede voortzet.

5. Artikel 3.63, eerste en tweede lid, is van overeenkomstige toepassing op een oudedagsreserve als bedoeld in het eerste lid voor zover deze in het kader van de overdracht van een onderneming, bedoeld in artikel 3.63, eerste lid, overgaat op de partner van de belastingplichtige en niet uitgaat boven het ondernemingsvermogen, bedoeld in artikel 3.71, zoals dat luidde op 31 december 2022, waarmee deze de onderneming voortzet of mede voortzet.

6. Artikel 3.65, eerste lid, is niet van toepassing met betrekking tot een oudedagsreserve als bedoeld in het eerste lid.

7. In aanvulling op artikel 3.79, eerste lid, geldt de stakingsaftrek ook voor de ondernemer die als ondernemer in het kalenderjaar winst behaalt door een afnemings van een oudedagsreserve als bedoeld in het eerste lid na een geruisloze doorschuiving of omzetting als bedoeld in artikel 3.59, tweede lid, artikel 3.62, artikel 3.63, onderscheidenlijk artikel 3.65, waarbij zonder die geruisloze doorschuiving of omzetting sprake zou zijn van het staken van een gehele onderneming.

8. In aanvulling op artikel 3.124, eerste lid, onderdeel a, behoort tot de bedragen, bedoeld in dat onderdeel, ook het bedrag, bedoeld in het twaalfde lid.

9. In afwijking van artikel 3.126, eerste lid, onderdeel a, onder 2°, is het daarin bedoelde maximale bedrag voor een belastingplichtige met een oudedagsreserve als bedoeld in het eerste lid het bedrag van de met of bij de overdracht van een onderneming of een gedeelte van een onderneming behaalde winst en het bedrag van de afnemings van die oudedagsreserve volgens artikel 3.70, zoals dat luidde op 31 december 2022, in het jaar van de overdracht.

10. In afwijking van artikel 3.127, derde lid, onderdeel a, behoort voor een belastingplichtige met een oudedagsreserve als bedoeld in het eerste lid tot de premiegrondslag, bedoeld in genoemd derde lid, het bedrag van de winst uit onderneming in het voorafgaande kalenderjaar vóór afnemings van die oudedagsreserve en, voor de premiegrondslag in de jaren 2023 en 2024, vóór toevoeging aan die oudedagsreserve, en vóór de ondernemersaftrek.

11. In aanvulling op artikel 3.127, eerste lid, wordt voor de jaren 2023 en 2024 de uitkomst van de berekening, bedoeld in dat lid, ook verminderd met het bedrag waarmee de toevoeging aan de oudedagsreserve in het voorafgaande kalenderjaar overtreft de afnemings

van die reserve bij het einde van dat kalenderjaar volgens artikel 3.70, eerste lid, onderdeel b, zoals dat luidde op 31 december 2022.

12. Een belastingplichtige met een oudedagsreserve als bedoeld in het eerste lid kan, vanwege de omzetting van die oudedagsreserve in een lijfrente, premies voor lijfrenten als bedoeld in artikel 3.124, eerste lid, onderdeel a, in samenhang met het achtste lid van dit artikel, in aanmerking nemen tot een gezamenlijk bedrag van ten hoogste het bedrag van de afneming in het kalenderjaar van die reserve volgens artikel 3.70, eerste lid, onderdeel a, zoals dat luidde op 31 december 2022.

13. In aanvulling op artikel 3.129, derde lid, behoren tot het bedrag aan reeds opgebouwde voorzieningen, bedoeld in dat lid, ook het bedrag van een oudedagsreserve als bedoeld in het eerste lid bij de aanvang van het kalenderjaar, bedoeld in artikel 3.129, eerste lid, en de bedragen die op grond van het twaalfde lid en artikel 3.128, zoals dat luidde op 31 december 2022, in de aan dat kalenderjaar voorafgaande kalenderjaren in aanmerking zijn genomen.

14. In aanvulling op artikel 3.130, tweede lid, kan een belastingplichtige ook premies als bedoeld in het twaalfde lid die binnen zes maanden na afloop van het kalenderjaar door hem zijn betaald of verrekend, naar bij de aangifte gemaakte keuze nog aanmerken als premies die zijn betaald of verrekend in het kalenderjaar.

15. In afwijking van artikel 3.131, derde lid, is artikel 3.131, eerste lid, niet van toepassing voor zover de premies, bedoeld in artikel 3.131, eerste lid, meer bedragen dan op grond van het twaalfde lid en artikel 3.129 is toegestaan.

6.11.2. Toelichting op wijzigingen

Zoals in het algemeen deel van deze memorie is toegelicht, wordt voorgesteld om met ingang van 1 januari 2023 de oudedagsreserve uit te faseren en geen fiscaal gefaciliteerde dotaties aan de oudedagsreserve meer toe te staan. Indien de belastingplichtige een gebroken boekjaar hanteert, geldt dit (in afwijking van artikel 3.66, tweede lid, Wet IB 2001) met ingang van het eerste boekjaar dat aanvangt na 1 januari 2023. In dat kader vervalt paragraaf 3.2.3, ofwel de artikelen 3.67 tot en met 3.73, Wet IB 2001. Op basis van de voorgestelde overgangsbepaling, artikel 10a.29 Wet IB 2001, kan de op 31 december 2022 reeds opgebouwde oudedagsreserve in de toekomst nog wel op basis van de regels die op 31 december 2022 gelden voor het afnemen van de oudedagsreserve worden afgewikkeld. Indien de belastingplichtige een gebroken boekjaar hanteert, geldt dit voor de op het einde van het laatste boekjaar dat is aangevangen vóór 1 januari 2023 reeds opgebouwde oudedagsreserve.

Op grond van het voorgestelde artikel 10a.29, eerste lid, Wet IB 2001, blijven derhalve de artikelen 3.70, 3.71, 3.72, tweede en derde lid, en 3.73, tweede lid, onderdeel c, en derde lid, zoals deze luiden op 31 december 2022, van toepassing op die bestaande oudedagsreserves. Indien een belastingplichtige meerdere ondernemingen heeft, waarvan er één wordt gestaakt, mag de eventuele afneming van de oudedagsreserve bij de gestaakte onderneming op grond van het voorgestelde artikel 10a.29, eerste lid, juncto artikel 3.72, derde lid, Wet IB 2001 zoals dat luidde op 31 december 2022 worden toegevoegd aan de oudedagsreserve van de andere onderneming onder de voorwaarden van genoemd artikel 3.72, derde lid.

Ook in het voorgestelde artikel 10a.29, tweede tot en met vijftiende lid, Wet IB 2001 (hiervoor in de artikelsgewijze toelichting op artikel I, onderdelen H tot en met L en onderdelen N en P tot en met V, reeds aangehaald) zijn bepalingen opgenomen die ervoor zorgen dat de bestaande oudedagsreserve nog op basis van de huidige regels kan worden afgewikkeld.

Het gaat om de volgende bepalingen:

Huidige bepaling	Nieuwe bepaling
artikel 3.18, vierde lid, onderdeel d	artikel 10a.29, tweede lid
artikel 3.59, derde lid	artikel 10a.29, derde lid
artikel 3.62, derde lid	artikel 10a.29, vierde lid
artikel 3.63, zevende lid	artikel 10a.29, vijfde lid
artikel 3.65, tweede lid	artikel 10a.29, zesde lid
artikel 3.79, eerste lid	artikel 10a.29, zevende lid
artikel 3.124, eerste lid, onderdeel a	artikel 10a.29, achtste lid
artikel 3.126, eerste lid, onderdeel a, onder 2°	artikel 10a.29, negende lid
artikel 3.127, derde lid, onderdeel a	artikel 10a.29, tiende lid
artikel 3.127, vierde lid, onderdeel a	artikel 10a.29, elfde lid
artikel 3.128	artikel 10a.29, twaalfde lid
artikel 3.129, derde lid	artikel 10a.29, dertiende lid
artikel 3.130, tweede lid	artikel 10a.29, veertiende lid
artikel 3.131, derde lid	artikel 10a.29, vijftiende lid

Als gevolg van het voorstel tot uitfaseren van de oudedagsreserve zullen geen toevoegingen aan en afnemingen van de oudedagsreserve op basis van paragraaf 3.2.3 Wet IB 2001 meer mogelijk zijn, maar alleen afnemingen op basis van het voorgestelde artikel 10a.29 Wet IB 2001. In artikel I, onderdeel F, wordt voorgesteld de definitie van pensioengevend loon in artikel 3.18, vierde lid, onderdeel d, Wet IB 2001 daaraan aan te passen, waarbij op grond van het voorgestelde artikel 10a.29, tweede lid, Wet IB 2001 voor bestaande situaties tot en met 2026 de definitie feitelijk ongewijzigd blijft en ook toevoegingen aan de oudedagsreserve behelst, en met ingang van 1 januari 2027 alleen nog rekening houdt met afnames van de oudedagsreserve. De reden is dat in genoemd onderdeel d wordt gekeken naar “het derde kalenderjaar voorafgaande aan het dienstjaar” (waarbij onder dienstjaar wordt verstaan het jaar, bedoeld in artikel 3.18, vierde lid, onderdeel c, Wet IB 2001), en in combinatie met de mogelijkheid van een gebroken boekjaar derhalve vanaf het dienstjaar 2027 geen rekening meer wordt gehouden met toevoegingen aan de oudedagsreserve.

In het voorgestelde artikel 10a.29, derde lid, Wet IB 2001 is geregeld dat artikel 3.59, derde lid, Wet IB 2001, welke bepaling ingevolge het voorgestelde artikel I, onderdeel H, vervalt, van toepassing blijft op een bestaande oudedagsreserve als bedoeld in het voorgestelde artikel 10a.29, eerste lid, Wet IB 2001. Daartoe is de bepaling van genoemd artikel 3.59, derde lid, inhoudelijk overgenomen in genoemd artikel 10a.29, derde lid. Het voorgaande betekent dat een bestaande oudedagsreserve, in het kader van de ontbinding van een huwelijksgemeenschap, bedoeld in artikel 3.59, eerste lid, Wet IB 2001 en een fiscaal geruisloze doorschuiving als bedoeld in artikel 3.59, tweede lid, Wet IB 2001, fiscaal geruisloos kan worden doorgeschoven naar de langstlevende echtgenoot of gewezen echtgenoot die de onderneming rechtstreeks voortzet of mede voortzet voor zijn gedeelte, waarbij deze geruisloze doorschuiving ten hoogste kan plaatsvinden voor het bedrag van het ondernemingsvermogen (in de zin van artikel 3.71 Wet IB 2001, zoals dat luidde op 31 december 2022) waarmee de langstlevende echtgenoot of gewezen echtgenoot die onderneming voortzet.

In het voorgestelde artikel 10a.29, vierde lid, Wet IB 2001 is geregeld dat artikel 3.62, derde lid, Wet IB 2001, welke bepaling ingevolge het voorgestelde artikel I, onderdeel I, vervalt, van toepassing blijft op een bestaande oudedagsreserve als bedoeld in het voorgestelde artikel 10a.29, eerste lid, Wet IB 2001. Daartoe is de bepaling van genoemd artikel 3.62, derde lid, inhoudelijk overgenomen in genoemd artikel 10a.29, vierde lid. Het voorgaande betekent dat een bestaande oudedagsreserve, in het kader van een staking van een onderneming door het overlijden van de belastingplichtige en een fiscaal geruisloze doorschuiving als bedoeld in artikel 3.62, eerste en tweede lid, Wet IB 2001, fiscaal geruisloos kan worden doorgeschoven naar de partner, die de onderneming rechtstreeks voortzet of mede voortzet, voor zover deze oudedagsreserve niet uitgaat boven het ondernemingsvermogen (in de zin

van artikel 3.71 Wet IB 2001, zoals dat luidde op 31 december 2022) waarmee de partner die onderneming voortzet.

In het voorgestelde artikel 10a.29, vijfde lid, Wet IB 2001 is geregeld dat artikel 3.63, zevende lid, Wet IB 2001, welke bepaling ingevolge het voorgestelde artikel I, onderdeel J, vervalt, van toepassing blijft op een bestaande oudedagsreserve als bedoeld in het voorgestelde artikel 10a.29, eerste lid, Wet IB 2001. Daartoe is de bepaling van genoemd artikel 3.63, zevende lid, inhoudelijk overgenomen in genoemd artikel 10a.29, vijfde lid. Het voorgaande betekent dat een bestaande oudedagsreserve, in het kader van een fiscaal geruisloze doorschuiving van een onderneming als bedoeld in artikel 3.63, vierde of vijfde lid, Wet IB 2001, fiscaal geruisloos kan worden doorgeschoven naar de partner (die mede-ondernemer of werknemer is), die de onderneming voortzet of mede voortzet, voor zover deze oudedagsreserve niet uitgaat boven het ondernemingsvermogen (in de zin van artikel 3.71 Wet IB 2001, zoals dat luidde op 31 december 2022) waarmee de partner die onderneming voortzet of mede voortzet.

In het voorgestelde artikel 10a.29, zesde lid, Wet IB 2001 is geregeld dat artikel 3.65, tweede lid, Wet IB 2001, welke bepaling ingevolge het voorgestelde artikel I, onderdeel K, vervalt, van toepassing blijft op een bestaande oudedagsreserve als bedoeld in het voorgestelde artikel 10a.29, eerste lid, Wet IB 2001. Daartoe is de bepaling van genoemd artikel 3.65, tweede lid, inhoudelijk overgenomen in genoemd artikel 10a.29, zesde lid. Dat betekent dat een bestaande oudedagsreserve niet kan worden doorgeschoven naar een nv of bv waarmee een onderneming na omzetting wordt voortgezet.

Door middel van het voorgestelde artikel 10a.29, zevende lid, Wet IB 2001 wordt geregeld dat de in artikel 3.79, eerste lid, onderdeel b, Wet IB 2001 opgenomen stakingsaftrek blijft gelden met betrekking tot een bestaande oudedagsreserve als bedoeld in het voorgestelde artikel 10a.29, eerste lid, Wet IB 2001. Deze stakingsaftrek geldt voor de ondernemer die als ondernemer in het kalenderjaar winst behaalt door een afneming van de oudedagsreserve na een geruisloze doorschuiving of omzetting als bedoeld in artikel 3.59, tweede lid, artikel 3.62, artikel 3.63, onderscheidenlijk artikel 3.65 Wet IB 2001, waarbij zonder die geruisloze doorschuiving of omzetting sprake zou zijn van het staken van een gehele onderneming.

In samenhang met het voorstel om artikel 3.128 Wet IB 2001 (omzetting oudedagsreserve in lijfrente) te laten vervallen, wordt voorgesteld dat in artikel 3.124, eerste lid, onderdeel a, Wet IB 2001 de verwijzing naar het in artikel 3.128 Wet IB 2001 genoemde bedrag vervalt. In het voorgestelde artikel 10a.29, achtste lid, Wet IB 2001 wordt ten behoeve van bestaande oudedagsreserves geregeld dat in aanvulling op artikel 3.124, eerste lid, onderdeel a, Wet IB 2001 ook tot de bedragen, bedoeld in dat onderdeel, behoort het bedrag, bedoeld in het voorgestelde artikel 10a.29, twaalfde lid, Wet IB 2001. Genoemd twaalfde lid komt overeen met artikel 3.128 Wet IB 2001, zoals dat luidde op 31 december 2022.

Vanwege het voorstel om artikel 3.70 Wet IB 2001, inzake de afnemingen van een oudedagsreserve, te laten vervallen, vervalt in artikel 3.126, eerste lid, onderdeel a, onder 2°, Wet IB 2001 de verwijzing naar artikel 3.70 Wet IB 2001. Genoemd artikel 3.126, eerste lid, onderdeel a, onder 2°, bepaalt kort gezegd dat de overdrager van een onderneming een stakings- en oudedagsreservelijfrente kan bedingen bij de overnemer van die onderneming als tegenprestatie voor de overdracht tot maximaal het bedrag van de met of bij die overdracht behaalde winst en de afnemingen van de oudedagsreserve volgens artikel 3.70 Wet IB 2001 in het jaar van overdracht. In het voorgestelde artikel 10a.29, negende lid, Wet IB 2001 wordt geregeld dat het genoemde maximum blijft gelden voor een ondernemer met een bestaande oudedagsreserve die zijn onderneming (of een deel daarvan) overdraagt.

Op basis van het voorgestelde artikel 10a.29, tiende en elfde lid, Wet IB 2001 geldt voor de jaren 2023 en 2024 (in verband met gebroken boekjaren) voor een belastingplichtige met

een bestaande oudedagsreserve als bedoeld in artikel 10a.29, eerste lid, Wet IB 2001, voor zover het de koppeling met de oudedagsreserve betreft, nog de tekst van artikel 3.127 Wet IB 2001, zoals dat luidde op 31 december 2022 (de bepaling inzake in aanmerking te nemen premies voor lijfrenten). Voor de jaren 2025 en verder wordt in het voorgestelde artikel 10a.29, tiende lid, Wet IB 2001 in verband met de nog mogelijke afnemings van de bestaande oudedagsreserve op basis van het voorgestelde artikel 10a.29, eerste lid, Wet IB 2001, geregeld dat in afwijking van (de in het voorgestelde artikel I, onderdeel R, aangepaste tekst van) artikel 3.127, derde lid, onderdeel a, Wet IB 2001 voor een belastingplichtige met een oudedagsreserve als bedoeld in het voorgestelde artikel 10a.29, eerste lid, Wet IB 2001 in plaats van het in genoemd onderdeel a bedoelde tot de premie-grondslag behorende bedrag het bedrag van de winst uit onderneming vóór afnemings van die oudedagsreserve en vóór de ondernemersaftrek geldt.

In het voorgestelde artikel 10a.29, twaalfde lid, Wet IB 2001 is ten behoeve van de afwikkeling van bestaande oudedagsreserves in de zin van het voorgestelde artikel 10a.29, eerste lid, Wet IB 2001, de bepaling van artikel 3.128 Wet IB 2001 inhoudelijk overgenomen, welke bepaling ingevolge het voorgestelde artikel I, onderdeel S, vervalt. In genoemd twaalfde lid wordt geregeld dat een belastingplichtige met een bestaande oudedagsreserve vanwege de omzetting van die oudedagsreserve in een lijfrente, premies voor lijfrenten als bedoeld in artikel 3.124, eerste lid, onderdeel a, Wet IB 2001, in samenhang met het voorgestelde artikel 10a.29, achtste lid, Wet IB 2001, in aanmerking kan (blijven) nemen tot een gezamenlijk bedrag van ten hoogste het bedrag van de afnemings in het kalenderjaar van die reserve volgens artikel 3.70, eerste lid, onderdeel a, Wet IB 2001, zoals dat luidde op 31 december 2022.

In verband met het voorstel om in artikel 3.129, derde lid, Wet IB 2001 de bepalingen die betrekking hebben op de oudedagsreserve te laten vervallen, wordt in het voorgestelde artikel 10a.29, dertiende lid, Wet IB 2001 ten behoeve van bestaande oudedagsreserves als bedoeld in het voorgestelde artikel 10a.29, eerste lid, Wet IB 2001, geregeld dat tot het in artikel 3.129, derde lid, Wet IB 2001 bedoelde bedrag aan reeds opgebouwde voorzieningen, die in aftrek komen op het maximale bedrag waarvoor een ondernemer stakingswinst kan omzetten in een lijfrente, ook behoren:

- a. het bedrag van de bestaande oudedagsreserve bij de aanvang van het kalenderjaar waarin de onderneming, of een gedeelte daarvan, wordt gestaakt; en
- b. de bedragen die op grond van het voorgestelde artikel 10a.29, twaalfde lid, Wet IB 2001 (dat overeenkomt met artikel 3.128 Wet IB 2001, zoals dat luidde op 31 december 2022) en artikel 3.128 Wet IB 2001, zoals dat luidde op 31 december 2022, in de aan dat kalenderjaar voorafgaande kalenderjaren in aanmerking zijn genomen.

In samenhang met het voorstel artikel 3.128 Wet IB 2001 (omzetting oudedagsreserve in lijfrente) te laten vervallen, wordt voorgesteld de verwijzing naar deze bepaling in artikel 3.130, tweede lid, Wet IB 2001 te laten vervallen. Omdat het wel de bedoeling is dat de bestaande reeds opgebouwde oudedagsreserve nog op basis van de huidige regels kan worden afgewikkeld, wordt in het voorgestelde artikel 10a.29, veertiende lid, Wet IB 2001 geregeld dat in aanvulling op artikel 3.130, tweede lid, Wet IB 2001 een belastingplichtige ook premies als bedoeld in het voorgestelde artikel 10a.29, twaalfde lid, Wet IB 2001 (dat overeenkomt met artikel 3.128 Wet IB 2001, zoals dat luidde op 31 december 2022), die binnen zes maanden na afloop van het kalenderjaar door hem zijn betaald of verrekend, naar bij de aangifte gemaakte keuze nog kan aanmerken als premies die zijn betaald of verrekend in het kalenderjaar.

Eveneens in samenhang met het voorstel artikel 3.128 Wet IB 2001 te laten vervallen, wordt voorgesteld de verwijzing naar deze bepaling in artikel 3.131, derde lid, Wet IB 2001 te laten vervallen. Omdat het wel de bedoeling is dat de bestaande reeds opgebouwde oudedagsreserve nog op basis van de huidige regels kan worden afgewikkeld, wordt in het

voorgestelde artikel 10a.29, vijftiende lid, Wet IB 2001 geregeld dat in afwijking van artikel 3.131, derde lid, Wet IB 2001, bij aanwezigheid van een oudedagsreserve als bedoeld in artikel 10a.29, eerste lid, Wet IB 2001 in de onderneming van degene door het overlijden van wie een onderneming is gestaakt, artikel 3.131, eerste lid, Wet IB 2001 niet van toepassing is voor zover de premies, bedoeld in artikel 3.131, eerste lid, Wet IB 2001, meer bedragen dan op grond van het voorgestelde artikel 10a.29, twaalfde lid, Wet IB 2001 (dat overeenkomt met artikel 3.128 Wet IB 2001, zoals dat luidde op 31 december 2022) en artikel 3.129 Wet IB 2001 is toegestaan.

6.12. Artikel 38p Wet LB 1964 (artikel IX, ond. J)

6.12.1. Wettekst

Aan artikel 38p wordt een lid toegevoegd, luidende:

5. In afwijking van het eerste en tweede lid kan onder door Onze Minister te stellen voorwaarden een aanspraak ingevolge een oudedagsverplichting als bedoeld in het eerste lid ook na de ingangsdatum van de termijnen, bedoeld in het tweede lid, geruisloos worden aangewend ter verkrijging van een lijfrente als bedoeld in artikel 3.125 van de Wet inkomstenbelasting 2001 of een lijfrenterekening of lijfrentebeleggingsrecht als bedoeld in artikel 3.126a van die wet.

6.12.2. Memorie van toelichting op wijzigingen

Artikel 38p Wet LB 1964 voorziet in een aantal voorwaarden voor de afwikkeling van de ODV. Op grond van artikel 38p, eerste en tweede lid, Wet LB 1964 is het mogelijk om een ODV – zo lang er nog geen termijnen zijn ingegaan – fiscaal geruisloos om te zetten in een lijfrente als bedoeld in artikel 3.125 Wet IB 2001 of een lijfrenterekening of lijfrentebeleggingsrecht als bedoeld in artikel 3.126a Wet IB 2001.

Voorgesteld wordt om aan artikel 38p Wet LB 1964 een lid toe te voegen waarin wordt geregeld dat onder door de Minister van Financiën te stellen voorwaarden een ODV ook na ingang van de termijnen uit deze ODV nog geruisloos kan worden aangewend ter verkrijging van een lijfrente, een lijfrenterekening of een lijfrentebeleggingsrecht. Voorgesteld wordt om aan deze maatregel terugwerkende kracht te verlenen tot en met 1 april 2017. Dat is het eerste tijdstip waarop een ODV kon ontstaan.

6.12.3. Gewijzigde wettekst Tweede nota van wijziging (ond. 2)

Artikel IX wordt als volgt gewijzigd:

c. In onderdeel J wordt het voorgestelde vijfde lid vernummerd tot zesde lid.

d. Na onderdeel J wordt een onderdeel ingevoegd, luidende:

Ja

Artikel 38p, zesde lid, wordt vernummerd tot vijfde lid.

6.12.4. Onderdeelsgewijze toelichting Tweede nota van wijziging

Ingevolge artikel LIX treedt de in artikel IX, onderdeel J, opgenomen toevoeging aan artikel 38p Wet LB 1964 van een vijfde lid met terugwerkende kracht tot en met 1 april 2017 in werking.

Artikel 38p Wet LB 1964 had van 1 april 2017 tot en met 31 december 2019 echter reeds een vijfde lid. Daarom wordt voorgesteld het in artikel IX, onderdeel J, opgenomen vijfde lid te vernummeren tot zesde lid en deze nummering te laten gelden van 1 april 2017 tot en met 31 december 2019. Dit laatste wordt bewerkstelligd met het ingevolge deze nota

van wijziging in het wetsvoorstel in te voegen artikel IX, onderdeel Ja, op grond waarvan genoemd lid wordt vernummerd tot vijfde lid, in combinatie met de in deze nota van wijziging opgenomen bijbehorende wijziging van artikel LIX, op grond waarvan de laatstgenoemde vernummering terugwerkt tot en met 1 januari 2020.

6.13. Inwerkingtredingsartikel wet(svoorstel) (artikel LIX)

6.13.1. Tekst

1. Deze wet treedt in werking met ingang van 1 januari 2023, met dien verstande dat:
a. artikel I, onderdelen F, G, H, I, J, K, L, N, P, Q, R, S, T, U, V en KK, in afwijking van artikel 3.66, tweede lid, van de Wet inkomstenbelasting 2001, en artikel XLII voor het eerst toepassing vinden met betrekking tot boekjaren die aanvangen op of na 1 januari 2023;
b. artikel I, onderdeel II, en artikel IX, onderdeel J, terugwerken tot en met 1 april 2017;
(...).

6.13.2. Memorie van toelichting

Zie de toelichting in paragraaf 6.12.2 van deze compilatie.

6.13.3. Gewijzigde tekst Tweede nota van wijziging (ond. 6)

Artikel LIX, eerste lid, wordt als volgt gewijzigd:

a. Na onderdeel c wordt een onderdeel ingevoegd, luidende:

ca. artikel IX, onderdeel Ja, terugwerkt tot en met 1 januari 2020;.

6.13.4. Onderdeelsgewijze toelichting Tweede nota van wijziging

Zie de toelichting in paragraaf 6.12.4 van deze compilatie.

7. Selectie teksten WEB en UR IB 2001

In dit hoofdstuk zijn in eerste instantie de teksten van de Wet educatie en beroepsonderwijs (hierna: WEB) per 1 januari 2023 opgenomen voor zover ze zien op wijzigingen in het systeem van de (in box 1 belastbare) periodieke uitkeringen, niet zijnde lijfrenten. De teksten zijn ontleend aan de wettekst van de Wet verbetering rechtsbescherming mbo-studenten ([Stb. 2022, 134](#)).

Daarnaast zijn in dit hoofdstuk opgenomen de teksten inzake de Uitvoeringsregeling Wet IB 2001 voor zover deze zien op wijzigingen op het terrein van de (in box 1 belastbare) periodieke uitkeringen. De teksten zijn ontleend aan de Eindejaarsregeling 2022 ([Stcrt. 2022, 33377](#)).

Ook zijn de bijbehorende toelichtende teksten per bepaling opgenomen.

De inwerkingtredingsdatum van de hierna opgenomen bepalingen is 1 januari 2023. Een bepaling heeft terugwerkende kracht tot en met 1 januari 2019.

7.1. Artikel 3.104, onderdeel e Wet IB 2001 (artikel V)

7.1.1. Tekst

In artikel 3.104, onderdeel e, van de Wet inkomstenbelasting 2001 wordt “artikelen 8.1.5 tot en met 8.1.5c en 8.1.5e van de Wet educatie en beroepsonderwijs” vervangen door “artikelen 8.1.5 tot en met 8.1.5c, 8.1.5e en 8.1.6, eerste en tweede lid, van de Wet educatie en beroepsonderwijs”.

7.1.2. Toelichting

Ingevolge artikel 3.104, onderdeel e Wet IB 2001 zijn diverse uitkeringen waarop recht bestaat op grond van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek vrijgesteld. Met ingang van 1 augustus 2021 zijn onder deze vrijstellingsbepaling gebracht diverse uitkeringen en verstrekkingen waarop recht bestaat op grond van de WEB. Het gaat om de voorzieningen die zijn opgenomen in de artikelen 8.1.5 tot en met 8.1.5c en 8.1.5e WEB. Deze laatste categorie vrijgestelde uitkeringen en verstrekkingen is met ingang van 1 januari 2023 uitgebreid met de voorzieningen die zijn opgenomen in artikel 8.1.6, lid 1 en lid 2 WEB.

De Wet verbetering rechtsbescherming mbo-studenten heeft tot doel om studenten in het middelbaar beroepsonderwijs (mbo) een betere rechtspositie en rechtsbescherming te geven. Onder rechtspositie wordt in dit kader verstaan het geheel van rechten en plichten die de mbo-student tegenover zijn instelling heeft verstaan. Onder rechtsbescherming wordt het geheel aan voorzieningen en procedures verstaan waarmee de mbo-student voor zijn rechten kan opkomen.

Genoemde wet voorziet met ingang van 1 januari 2023 onder andere in een bepaling waarmee mbo-studenten in aanmerking komen voor financiële ondersteuning als zij bestuurslid zijn van een politieke jongerenorganisatie of van een organisatie die actief is voor het beroepsonderwijs. Deze maatregel past bij het doel van de wet om de rechtspositie van mbo-studenten waar mogelijk te harmoniseren met die van studenten uit het hoger onderwijs. Studenten uit het hoger onderwijs kunnen namelijk al aanspraak maken op dergelijke financiële ondersteuning. De regeling waarin deze financiële ondersteuning was geregeld, is zodanig uitgebreid dat mbo-studenten er ook aanspraak op kunnen maken.

De grondslag om studenten financiële ondersteuning te kunnen verlenen in verband met lidmaatschap van een politieke jongerenorganisatie of van een organisatie die actief is in het mbo, is met ingang van 1 januari 2023 opgenomen in artikel 8.1.6 WEB. Om deze financiële ondersteuning voor de inkomstenbelastingheffing vrij te stellen is artikel 3.104, onderdeel e, Wet IB 2001 met ingang van 1 januari 2023 uitgebreid met uitkeringen en verstrekkingen als bedoeld in artikel 8.1.6, lid 1 en lid 2, WEB.

7.2. Artikel 17 UR IB 2001 (artikel I, ond. A)

7.2.1. Tekst

Artikel 17 van de Uitvoeringsregeling inkomstenbelasting 2001 wordt als volgt gewijzigd:

1. In het eerste lid wordt, onder verlettering van onderdeel f tot g, een onderdeel ingevoegd, luidende:

f. uitkeringen en verstrekkingen ingevolge de Regeling opvang ontheemden Oekraïne;

2. Het vierde lid, onderdeel e, vervalt, onder verlettering van onderdeel f tot e.

7.2.2. Toelichting

Volgens de Regeling opvang ontheemden Oekraïne draagt de burgemeester zorg voor de opvang van ontheemde Oekraïners als bedoeld in die regeling. Op basis van die regeling hebben die ontheemden aanspraak op verschillende (periodieke) uitkeringen en verstrekkingen, waaronder onderdak, een aansprakelijkheidsverzekering, betaling van buitengewone kosten en een maandelijks financiële toelage. De maandelijks financiële toelage bestaat uit een bedrag ten behoeve van voedsel en een bedrag ten behoeve van kleding en andere persoonlijke uitgaven. Ingeval de genoemde ontheemden in particuliere opvangvoorzieningen verblijven, komen zij in aanmerking voor een additioneel maandelijks bedrag ter voorziening in hun woonuitgaven. Gegeven de aard van deze uitkeringen en verstrekkingen en de reeds in artikel 17, onderdelen d en e, URIB 2001 opgenomen vrijstelling voor vergelijkbare uitkeringen en verstrekkingen ingevolge de Regeling opvang asielzoekers en de Regeling verstrekkingen asielzoekers en andere categorieën vreemdelingen 2005, acht het kabinet het passend om ook deze uitkeringen en verstrekkingen vrij te stellen van inkomstenbelasting.

Artikel 3.104 van de Wet inkomstenbelasting 2001 (Wet IB 2001) regelt de vrijstelling van een aantal bij ministeriële regeling aangewezen periodieke uitkeringen en verstrekkingen die op zichzelf beschouwd als periodieke uitkeringen en verstrekkingen op grond van een publiekrechtelijke regeling als bedoeld in artikel 3.101, eerste lid, onderdeel a, Wet IB 2001 zijn aangewezen als belastbare periodieke uitkeringen en verstrekkingen. Op grond van de delegatiebevoegdheid in artikel 3.104, onderdeel h, Wet IB 2001 zijn in artikel 17 URIB 2001 enkele specifieke publiekrechtelijke uitkeringen en verstrekkingen aangewezen die zijn bedoeld ter dekking van bepaalde in artikel 3.104, onderdeel h, onder 1° tot en met 5°, Wet IB 2001 gespecificeerde noodzakelijke kosten en daarom worden vrijgesteld. De Regeling opvang ontheemden Oekraïne voldoet aan het in artikel 3.104, onderdeel h, Wet IB 2001 gegeven kader, en wordt (als onderdeel f) ingevoegd aan de in artikel 17 URIB 2001 opgenomen lijst van aangewezen uitkeringen en verstrekkingen.

De invoeging van onderdeel f (uitkeringen en verstrekkingen ingevolge de Regeling opvang ontheemden Oekraïne) in artikel 17, eerste lid, URIB 2001 werkt terug tot en met 1 april 2022, zijnde de inwerkingtredingsdatum van de Regeling opvang ontheemden Oekraïne.

In artikel 17, vierde lid, onderdeel e, URIB 2001 wordt verwezen naar de Regeling subsidie scholing en plaatsing oudere werklozen. Deze regeling is echter vervallen met ingang van 1 januari 2018. Omdat op basis van die regeling tot en met december 2017 nog aanvragen

konden worden ingediend voor als subsidies als bedoeld in genoemd onderdeel e kwalificerende scholingsvouchers en plaatsingsfees waarvan de afhandeling en betaling (deels) in 2018 hebben kunnen plaatsvinden, vervalt genoemd onderdeel e met terugwerkende kracht tot en met 1 januari 2019.

8. Selectie teksten Fiscale verzamelwet 2024 (consultatie)

In dit hoofdstuk zijn de **(concept-)teksten** inzake de Wet IB 2001 en de Algemene wet inzake rijksbelastingen opgenomen van het 'Concept-wetsvoorstel Fiscale verzamelwet 2024 dat op 2 april 2022 ter internetconsultatie is aangeboden voor zover deze zien op lijfrenten.

De teksten zijn ontleend aan <https://www.internetconsultatie.nl/fiscaleverzamelwet2024/b1>. Daarnaast zijn de bijbehorende toelichtende teksten per concept-wetsartikel opgenomen.

De Fiscale verzamelwet 2024 wordt naar verwachting in het voorjaar van 2023 ingediend. Dit is aangegeven in de Memorie van toelichting op het wetsvoorstel 'Belastingplan 2023' ([Kamerstukken II, 2022–2023, 36 202, nr. 3, p. 5 en 6](#)). De beoogde inwerkingtredingsdatum van verreweg de meeste bepalingen in de wet is 1 januari 2024. Enkele andere bepalingen zullen op een afwijkend tijdstip in werking treden.

8.1. Artikelen 3.104 Wet IB 2001 (artikel I, ond. B)

8.1.1. Concept-tekst

Aan artikel 3.104, onderdeel p, wordt toegevoegd “, alsmede tot maximaal 2.000 kilometer per kalenderjaar vervoersvoorzieningen die strekken tot verbetering van de leefomstandigheden en die deel uitmaken van dan wel rechtstreeks samenhangen met eerstgenoemde vervoersvoorzieningen”.

8.1.2. Nota van toelichting op wijziging

In artikel 3.104 Wet IB 2001 zijn de vrijgestelde periodieke uitkeringen en verstrekkingen opgenomen. In onderdeel p van genoemd artikel is een delegatiegrondslag opgenomen op basis waarvan publiekrechtelijke uitkeringen en verstrekkingen worden aangewezen die zijn gericht op het verbeteren of behouden van de positie van de belastingplichtige op de arbeidsmarkt en daarmee samenhangende vervoersvoorzieningen voor het bereiken van de werkplek of opleidingslocatie. Zoals in het algemeen deel van deze memorie is toegelicht, voorziet het UWV bij het treffen van een vervoersvoorziening in het kader van het reizen voor werk of studie veelal ook in een vervoersvoorziening voor privékilometers. Daarom wordt voorgesteld genoemd onderdeel p uit te breiden met vervoersvoorzieningen die strekken tot verbetering van de leefomstandigheden en die deel uitmaken van dan wel rechtstreeks samenhangen met eerstgenoemde vervoersvoorzieningen. Hierbij wordt voorgesteld een maximum van 2.000 kilometer per kalenderjaar te hanteren, gelijk aan het maximum dat gemeenten en het UWV hanteren.

8.2. Artikelen 3.133 Wet IB 2001 (artikel I, ond. C)

8.2.1. Concept-tekst

Artikel 3.133, negende lid, wordt als volgt gewijzigd:

1. In de aanhef vervalt “indien”.
2. In onderdeel a wordt voor “de verzekeringnemer” ingevoegd “indien”.
3. In onderdeel b wordt voor “de verzekeringnemer” ingevoegd “indien”.
4. In onderdeel c wordt voor “het gezamenlijke bedrag” ingevoegd “voor zover”.

8.2.2. Nota van toelichting op wijzigingen

Op grond van artikel 3.133, negende lid, Wet IB 2001 is het onder voorwaarden mogelijk om bij langdurige arbeidsongeschiktheid een lijfrente af te kopen zonder dat een dergelijke afkoop leidt tot het op grond van artikel 3.133, eerste lid, Wet IB 2001 in aanmerking nemen van negatieve uitgaven voor inkomensvoorzieningen. Een van de voorwaarden is dat de in artikel 3.133, negende lid, Wet IB 2001 opgenomen afkoopgrens niet wordt overschreden. Als in een jaar meer wordt afgekocht dan mogelijk is op grond van deze afkoopgrens, dan wordt op grond van artikel 3.137 Wet IB 2001 een bedrag ter grootte van de waarde in het economische verkeer van de volledige afkoop als negatieve uitgaven voor inkomensvoorzieningen in aanmerking genomen en is ter zake van die afkoop over dit in aanmerking te nemen bedrag revisierente verschuldigd op grond van artikel 30i, eerste lid, onderdeel b, AWR. Met de voorgestelde wijziging van artikel 3.133, negende lid, Wet IB 2001 wordt deze "indien"-bepaling aangepast naar een "voor zover"-bepaling. Dit betekent dat er slechts revisierente wordt verschuldigd ter zake van het bedrag dat uitgaat boven de afkoopgrens.

8.3. Artikelen 30i AWR (artikel XII, ond. D)

8.3.1. Concept-tekst

Aan artikel 30i, derde lid, wordt een zin toegevoegd, luidende:

Indien artikel 3.133, negende lid, van de Wet inkomstenbelasting 2001 wordt toegepast, wordt het bedrag aan revisierente, berekend op grond van de eerste en tweede zin, vermenigvuldigd met het bedrag dat door toepassing van artikel 3.133, eerste en negende lid, van de Wet op de inkomstenbelasting 2001, als negatieve uitgave voor inkomensvoorzieningen als bedoeld in artikel 3.133, eerste lid, van de Wet inkomstenbelasting 2001 in aanmerking wordt genomen, gedeeld door het gezamenlijke bedrag, bedoeld in artikel 3.133, negende lid, onderdeel c, van de Wet inkomstenbelasting 2001.

8.3.2. Nota van toelichting op wijziging

De voorgestelde aanpassing van artikel 3.133 Wet IB 2001 heeft onder meer tot gevolg dat op grond van artikel 30i, tweede lid, AWR de revisierente van 20% wordt berekend over een evenredig deel van het bedrag dat zonder toepassing van artikel 3.133, negende lid, Wet IB 2001 op grond van artikel 3.137 Wet IB 2001 bij een afkoop in aanmerking zou moeten worden genomen. Artikel 30i, derde lid, AWR strekt ertoe om bij een korte looptijd van de lijfrente een gunstiger alternatief te bieden voor artikel 30i, tweede lid, AWR. Om dat gunstigere karakter te behouden moet ook in artikel 30i, derde lid, AWR de "voor zover"-bepaling die met de wijziging van artikel 3.133, negende lid, Wet IB 2001 wordt voorgesteld, tot uitdrukking komen. Daartoe wordt voorgesteld aan artikel 30i, derde lid, AWR een zin toe te voegen. Deze zin bepaalt dat indien artikel 3.133, negende lid, Wet IB 2001 van toepassing is, het bedrag aan revisierente dat op grond van de vorige zinnen van genoemd derde lid is berekend, wordt vermenigvuldigd met een breuk die nooit hoger dan één kan zijn. De teller van deze breuk is het bedrag dat op grond van artikel 3.133, eerste lid, Wet IB 2001 in verbinding met de voorgestelde wijziging van artikel 3.133, negende lid, Wet IB 2001 als negatieve uitgaven voor inkomensvoorzieningen in aanmerking wordt genomen. De noemer van deze breuk is het gezamenlijk bedrag van hetgeen ter zake van de afkoop in het betreffende kalenderjaar wordt ontvangen.

9. Selectie wetteksten Wet IB 2001 (2023)

Hoofdstuk 1. Algemene bepalingen

Artikel 1.1. Inkomstenbelasting

Onder de naam inkomstenbelasting wordt een belasting geheven van natuurlijke personen.

Artikel 1.2. Uitbreiding en beperking partnerregeling

1. In aanvulling op artikel 5a van de Algemene wet inzake rijksbelastingen wordt voor de toepassing van deze wet en de daarop berustende bepalingen onder partner mede verstaan degene die op hetzelfde woonadres als de belastingplichtige staat ingeschreven in de basisregistratie personen en:

- a. uit wiens relatie met de belastingplichtige een kind is geboren;
- b. die een kind van de belastingplichtige heeft erkend dan wel van wie een kind door de belastingplichtige is erkend;
- c. die voor de toepassing van een pensioenregeling als partner van de belastingplichtige is aangemeld;
- d. die samen met de belastingplichtige een woning heeft, die hun anders dan tijdelijk als hoofdverblijf ter beschikking staat op grond van eigendom, waaronder begrepen economisch eigendom, of op grond van een recht van lidmaatschap van een coöperatie;
- e. die evenals de belastingplichtige meerderjarig is, waarbij op dat woonadres tevens een minderjarig kind van ten minste een van beiden staat ingeschreven, behoudens ingeval de belastingplichtige een verzoek indient om niet als partner te worden aangemerkt van degene, bedoeld in de aanhef van dit lid, bij welk verzoek de belastingplichtige door middel van een schriftelijke huurovereenkomst, waaraan bij ministeriële regeling nadere voorwaarden kunnen worden gesteld, doet blijken dat een van beiden op zakelijke gronden een gedeelte van de woning huurt van de ander of dat beiden op zakelijke gronden een eigen gedeelte van de woning huren van een derde, of
- f. die in het aan het kalenderjaar voorafgaande kalenderjaar reeds partner van de belastingplichtige was.

2. Degene die ingevolge het eerste lid voor een deel van het kalenderjaar als partner wordt aangemerkt, wordt ook als partner aangemerkt in de andere perioden van het kalenderjaar, voor zover hij in die perioden op hetzelfde woonadres als de belastingplichtige staat ingeschreven in de basisregistratie personen.

3. Een persoon kan op enig moment slechts één partner hebben. Indien de belastingplichtige op grond van het eerste lid op dat moment meer dan één partner zou hebben, geldt als partner van de belastingplichtige degene die ingevolge artikel 5a van de Algemene wet inzake rijksbelastingen op dat moment als partner wordt aangemerkt; mocht op grond van artikel 5a van de Algemene wet inzake rijksbelastingen op dat moment geen persoon als partner zijn aangemerkt, geldt als partner degene die op grond van de in het eerste lid eerstgenoemde categorie als partner wordt aangemerkt.

4. In afwijking van artikel 5a van de Algemene wet inzake rijksbelastingen en het eerste lid wordt niet als partner aangemerkt:

- a. een bloed- of aanverwant in de eerste graad van de belastingplichtige, tenzij beiden bij de aanvang van het kalenderjaar de leeftijd van 27 jaar hebben bereikt;
- b. een persoon die geen inwoner is van Nederland en geen kwalificerende buitenlandse belastingplichtige als bedoeld in artikel 7.8 is;
- c. een persoon die de leeftijd van 27 jaar nog niet heeft bereikt en voor wie de belastingplichtige in enig jaar een pleegvergoeding heeft ontvangen op grond van de Wet op de jeugdzorg of de Jeugdwet, dan wel voor wie de belastingplichtige in enig jaar kinderbijslag heeft ontvangen op grond van de Algemene Kinderbijslagwet, indien de belastingplichtige en deze persoon in enig jaar een gezamenlijk verzoek hebben ingediend bij de inspecteur om niet als partners te worden aangemerkt.

5. Personen die partners waren op grond van het eerste lid, blijven als partners aangemerkt

nadat de in dat onderdeel bedoelde inschrijving op hetzelfde woonadres niet langer mogelijk is als gevolg van opname in een verpleeghuis of verzorgingshuis vanwege medische redenen of ouderdom van een van hen, zolang na het einde van die inschrijving op hetzelfde woonadres ten aanzien van geen van beiden een derde persoon als partner wordt aangemerkt. De eerste volzin vindt geen toepassing meer indien één van beiden door middel van een schriftelijke kennisgeving aan de inspecteur laat weten dat zij niet langer als partners willen worden aangemerkt. Bij ministeriële regeling kunnen nadere regels worden gesteld ten behoeve van de uitvoering van dit lid.

6. Voor de toepassing van deze wet en de daarop berustende bepalingen worden twee ongehuwde personen die met toepassing van de vorige leden en artikel 5a van de Algemene wet inzake rijksbelastingen als elkaars partners worden aangemerkt of aangemerkt zijn geweest, voor de bepaling van aanverwantschap gelijkgesteld met gehuwden, onderscheidenlijk voormalige gehuwden.

7. Onder partner wordt niet verstaan degene die uitsluitend ingevolge het eerste lid, onderdeel e, als partner wordt aangemerkt en woont in een accommodatie van een instelling die opvang als bedoeld in artikel 1.1.1 van de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 biedt, mits de belastingplichtige een afschrift van de beschikkingen, bedoeld in artikel 2.3.5, tweede lid, van die wet, tot het treffen van een maatwerkvoorziening voor hem en voor de persoon, bedoeld in het eerste lid, onderdeel e, ten behoeve van opvang overlegt.

8. Een aanverwant van de belastingplichtige wordt uitsluitend als aanverwant als bedoeld in het vierde lid, onderdeel a, aangemerkt ingeval de belastingplichtige en de aanverwant in enig jaar een gezamenlijk verzoek bij de inspecteur hebben ingediend om niet als partners te worden aangemerkt.

9. Een persoon die op basis van een verzoek als bedoeld in het eerste lid, onderdeel e, het vierde lid, onderdeel c, of het achtste lid niet als partner van de belastingplichtige wordt aangemerkt, wordt eveneens niet als partner van de belastingplichtige aangemerkt voor de toepassing van de Algemene wet inkomensafhankelijke regelingen.

10. Op een verzoek als bedoeld in het eerste lid, onderdeel e, het vierde lid, onderdeel c, of het achtste lid beslist de inspecteur bij voor bezwaar vatbare beschikking.

Artikel 1.7. Lijfrenten en pensioenen

1. In deze wet en de daarop berustende bepalingen wordt verstaan onder lijfrente:

a. een aanspraak volgens een overeenkomst van levensverzekering op vaste en gelijkmatige periodieke uitkeringen die eindigen uiterlijk bij overlijden, welke aanspraak niet kan worden afgekocht, vervreemd, prijsgegeven, of formeel of feitelijk tot voorwerp van zekerheid kan dienen, anders dan op grond van artikel 3.126, eerste lid, onderdeel d, onder 2°, of ten behoeve van uitstel van betaling op grond van artikel 25, vijfde lid, Invorderingswet 1990, alsmede de met een zodanige aanspraak verband houdende aanspraak op winstuitkeringen;

b. een aanspraak op het tegoed van een lijfrenterekening of op de waarde van eenlijfrentebeleggingsrecht (artikel 3.126a), welke aanspraak niet kan worden afgekocht, vervreemd, prijsgegeven, of formeel of feitelijk tot voorwerp van zekerheid kan dienen, anders dan op grond van artikel 3.126a, tweede lid, onderdeel d, onder 2°, of ten behoeve van uitstel van betaling op grond van artikel 25, vijfde lid, Invorderingswet 1990, alsmede de met een zodanige aanspraak verband houdende aanspraak op winstuitkeringen.

2. In deze wet en de daarop berustende bepalingen wordt verstaan onder pensioenregeling:

a. een pensioenregeling overeenkomstig de wettelijke bepalingen van de loonbelasting;

b. een pensioenregeling waaraan wordt deelgenomen op grond van de Wet verplichte deelneming in een bedrijfstakpensioenfonds 2000, de Wet op het notarisambt of de Wet verplichte beroepspensioenregeling, zowel voor het deel waarvoor deelneming verplicht is (basispensioenregeling) als voor de vrijwillige aanvulling daarop.

c. een regeling van een andere mogendheid, die volgens de belastingwetten van dat land, welke naar aard en strekking overeenkomen met de Nederlandse loonbelasting of de inkomstenbelasting, als een pensioenregeling wordt beschouwd;

d. een pensioenregeling van een internationale organisatie;

e. een pensioenregeling als bedoeld in artikel 6A van de Wet loonbelasting BES.

3. Aanspraken op periodieke uitkeringen waarvan de uitkeringen zijn ingegaan en waarvan de hoogte van de uitkeringen niet voor de gehele uitkeringsperiode in geldeenheden is vastgesteld, worden gelijkgesteld met aanspraken op vaste en gelijkmatige periodieke uitkeringen indien de aanspraken en uitkeringen voldoen aan bij ministeriële regeling te stellen regels.
4. Een aanspraak op het tegoed van een lijfrenterekening of op de waarde van een lijfrentebeleggingsrecht als bedoeld in het eerste lid, onderdeel b, is, voor zover de ter zake ingelegde bedragen in aanmerking konden worden genomen voor de bepaling van het belastbare inkomen uit werk en woning, niet vatbaar voor beslag.
5. Onder een pensioenregeling als bedoeld in het tweede lid, onderdeel b, wordt mede begrepen hetgeen wordt verkregen als gevolg van de voldoening van een te hoge premie die niet is gecorrigeerd binnen zes maanden na afloop van het kalenderjaar, bedoeld in artikel 36, onderdeel c, van de Wet verplichte beroepspensioenregeling of artikel 26, onderdeel c, van de Pensioenwet.
6. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur kunnen regels worden gesteld op grond waarvan een regeling als bedoeld in het tweede lid, onderdeel b, die vrijwillig wordt voortgezet nadat de arbeidsverhouding op grond waarvan deelneming aan die pensioenregeling was verplicht is geëindigd, tevens als pensioenregeling wordt aangemerkt.

Artikel 1.7b. Gelijkstelling met de premie voor een verzekering
[Vervallen per 01-01-2013]

Hoofdstuk 2. Raamwerk

Afdeling 2.3. Verschuldigde inkomstenbelasting

Artikel 2.7. Verschuldigde inkomstenbelasting; hoofdregel

1. De over een kalenderjaar verschuldigde inkomstenbelasting is het gezamenlijke bedrag van de over het kalenderjaar berekende belasting op:
 - a. het belastbare inkomen uit werk en woning;
 - b. het belastbare inkomen uit aanmerkelijk belang en
 - c. het belastbare inkomen uit sparen en beleggen.

Voor belastingplichtigen die gedurende het gehele kalenderjaar of een gedeelte daarvan binnenlandse belastingplichtige of kwalificerende buitenlandse belastingplichtige als bedoeld in artikel 7.8 zijn, wordt het op grond van de eerste zin berekende gezamenlijke bedrag, na toepassing van regelingen ter voorkoming van dubbele belasting, verminderd met het bedrag van de heffingskorting voor de inkomstenbelasting (artikel 8.3). Voor andere buitenlandse belastingplichtigen die inwoner zijn van een andere lidstaat van de Europese Unie, een staat die partij is bij de Overeenkomst betreffende de Europese Economische Ruimte, Zwitserland of de BES eilanden en voor andere buitenlandse belastingplichtigen met belastbare winst uit een Nederlandse onderneming als bedoeld in artikel 7.2, tweede lid, onderdeel a, die aanspraak kunnen maken op toepassing van een bepaling in een regeling ter voorkoming van dubbele belasting die discriminatie van vaste inrichtingen verbiedt, wordt het op grond van de eerste zin berekende gezamenlijke bedrag, na toepassing van regelingen ter voorkoming van dubbele belasting, verminderd met het bedrag van de heffingskorting voor de inkomstenbelasting, voor zover dat betrekking heeft op de arbeidskorting of op de inkomensafhankelijke combinatiekorting.

2. Het bedrag van de heffingskorting voor de inkomstenbelasting, met uitzondering van het deel dat betrekking heeft op de arbeidskorting of inkomensafhankelijke combinatiekorting, wordt voor belastingplichtigen die, anders dan door overlijden, niet gedurende het gehele kalenderjaar binnenlandse belastingplichtige of kwalificerende buitenlandse belastingplichtige als bedoeld in artikel 7.8 zijn, tijdssevenredig verminderd volgens bij ministeriële regeling te stellen regels.

3. Indien de belastingplichtige ook premieplichtig is voor de volksverzekeringen en de volgens artikel 12, eerste lid, van de Wet financiering sociale verzekeringen berekende

heffingskorting voor de volksverzekeringen niet volledig kan worden verrekend met de volgens artikel 10 van de Wet financiering sociale verzekeringen berekende premie voor de volksverzekeringen, wordt het bedrag van de verschuldigde inkomstenbelasting, na toepassing van regelingen ter voorkoming van dubbele belasting, ook met dat niet verrekende deel verminderd.

Artikel 2.8. Verschuldigde inkomstenbelasting op gewone aanslag

1. Indien in het belastbare inkomen uit werk en woning of het belastbare inkomen uit aanmerkelijk belang te conserveren inkomen is begrepen, is de verschuldigde belasting voorzover deze bij wege van aanslag wordt geheven de belasting die wordt berekend over de belastbare inkomens, verminderd met het daarin begrepen te conserveren inkomen.
2. Als te conserveren inkomen worden aangemerkt de positieve inkomensbestanddelen die in aanmerking zijn genomen op grond van de artikelen 3.58, eerste lid, 3.64, eerste lid, 3.83, eerste of tweede lid, 3.133, tweede lid, onderdelen h of j, 3.136, eerste, tweede, derde, vierde of vijfde lid, 4.16, eerste lid, onderdeel h, 7.2, achtste lid, of 7.5, vierde, vijfde of zevende lid.
3. Op een bij de aangifte gedaan verzoek wordt het positieve inkomensbestanddeel dat in aanmerking is genomen op grond van artikel 3.58, eerste lid, geheel of gedeeltelijk niet als te conserveren inkomen aangemerkt.
4. Op verzoek van de gezamenlijke belanghebbenden wordt als te conserveren inkomen aangemerkt het vervreemdingsvoordeel uit aanmerkelijk belang wegens een overgang krachtens huwelijksvermogensrecht op een niet in Nederland wonende verkrijger of wegens een verdeling van een huwelijksgemeenschap naar een zodanige verkrijger binnen twee jaren na de ontbinding van de huwelijksgemeenschap, indien de verkregen aandelen of winstbewijzen geen deel uitmaken van het vermogen van een voor zijn rekening gedreven Nederlandse onderneming als bedoeld in artikel 7.2 en niet tot het resultaat van een werkzaamheid in Nederland van hem behoren.
5. Op verzoek van de gezamenlijke belanghebbenden wordt als te conserveren inkomen aangemerkt het in de tweede volzin aangeduide gedeelte van het vervreemdingsvoordeel uit aanmerkelijk belang wegens een overgang krachtens erfrecht onder algemene titel of onder bijzondere titel op een natuurlijk persoon die niet in Nederland woont. Als te conserveren inkomen wordt aangemerkt het deel dat uitgaat boven het vervreemdingsvoordeel dat ingevolge artikel 4.17a in aanmerking zou zijn genomen wanneer de natuurlijk persoon, bedoeld in de eerste volzin, in Nederland zou hebben gewoond ten tijde van de overgang.
6. Op verzoek van de gezamenlijke belanghebbenden wordt als te conserveren inkomen aangemerkt het in de tweede volzin aangeduide gedeelte van het vervreemdingsvoordeel uit aanmerkelijk belang wegens een verdeling van een nalatenschap naar een natuurlijk persoon die niet in Nederland woont binnen twee jaar na het overlijden van de erflater. Als te conserveren inkomen wordt aangemerkt het deel dat uitgaat boven het vervreemdingsvoordeel dat ingevolge artikel 4.17b in aanmerking zou zijn genomen wanneer de natuurlijk persoon, bedoeld in de eerste volzin, in Nederland zou hebben gewoond ten tijde van de verdeling.
7. Op verzoek van de gezamenlijke belanghebbenden wordt als te conserveren inkomen aangemerkt het in de tweede volzin aangeduide gedeelte van het vervreemdingsvoordeel uit aanmerkelijk belang wegens een vervreemding aan een natuurlijk persoon die niet in Nederland woont en bij welke vervreemding artikel 4.22 toepassing heeft gevonden. Als te conserveren inkomen wordt aangemerkt het deel dat uitgaat boven het vervreemdingsvoordeel dat ingevolge artikel 4.17c in aanmerking zou zijn genomen wanneer de natuurlijk persoon, bedoeld in de eerste volzin, in Nederland zou hebben gewoond ten tijde van de vervreemding.

Artikel 2.9. Verschuldigde belasting op conserverende aanslag

1. De over te conserveren inkomen verschuldigde belasting is het volgens artikel 2.7 bepaalde bedrag aan belasting verminderd met het volgens artikel 2.8 bepaalde bedrag aan belasting, met dien verstande dat de belasting ten minste wordt gesteld op het bedrag aan

belasting dat verschuldigd zou zijn indien het te conserveren inkomen het enige inkomen zou zijn.

2. Indien een met toepassing van artikel 2.8 vastgestelde belastingaanslag wordt verminderd, anders dan ingevolge verliesverrekening, en deze vermindering gevolgen heeft voor de over te conserveren inkomen verschuldigde belasting, brengt de inspecteur de desbetreffende belastingaanslag daarmee in overeenstemming bij voor bezwaar vatbare beschikking.

Artikel 2.10. Tarief belastbaar inkomen uit werk en woning

1. De belasting op het belastbare inkomen uit werk en woning (afdeling 3.1 respectievelijk afdeling 7.2) wordt bepaald aan de hand van de volgende tabel.

Bij een belastbaar inkomen uit werk en woning van meer dan		maar niet meer dan	bedraagt de belasting het in kolom III vermelde bedrag, vermeerderd met het bedrag dat wordt berekend door het in kolom IV vermelde percentage te nemen van het gedeelte van het belastbare inkomen uit werk en woning dat het in kolom I vermelde bedrag te boven gaat	
I	II	III	IV	
–	€ 37.149	–	9,28%	
€ 37.149	€ 73.031	€ 3.447	36,93%	
€ 73.031	–	€ 16.698	49,50%	

2. Indien bij het bepalen van het belastbare inkomen uit werk en woning een of meer bedragen ter zake van grondslagverminderende posten als bedoeld in het derde lid in aftrek zijn gebracht, bedraagt de belasting op het belastbare inkomen uit werk en woning het op basis van het eerste lid bepaalde bedrag vermeerderd met 12,57% van het bedrag waarmee de som van het belastbare inkomen uit werk en woning en de in aftrek gebrachte bedragen ter zake van grondslagverminderende posten als bedoeld in het derde lid, het in de eerste kolom van de in het eerste lid opgenomen tabel laatstvermelde bedrag te boven gaat, doch ten hoogste met 12,57% van de in aftrek gebrachte bedragen ter zake van grondslagverminderende posten als bedoeld in het derde lid.

3. De grondslagverminderende posten, bedoeld in het tweede lid, zijn:

- de ondernemersaftrek, bedoeld in artikel 3.74;
- de MKB-winstvrijstelling, bedoeld in artikel 3.79a, mits het gezamenlijke bedrag van de met de ondernemersaftrek verminderde winst, bedoeld in artikel 3.79a, positief is;
- de terbeschikkingstellingsvrijstelling, bedoeld in artikel 3.99b, mits het gezamenlijke bedrag van het resultaat uit werkzaamheden, bedoeld in artikel 3.99b, tweede lid, positief is;
- de aftrekbare kosten met betrekking tot een eigen woning, bedoeld in artikel 3.120;
- de persoonsgebonden aftrek, bedoeld in artikel 6.1.

Artikel 2.10a. Tarief belastbaar inkomen uit werk en woning voor belastingplichtigen geboren vóór 1 januari 1946

1. In afwijking van artikel 2.10 wordt voor de belastingplichtige die geboren is vóór 1 januari 1946 de belasting op het belastbare inkomen uit werk en woning (afdeling 3.1 respectievelijk afdeling 7.2) bepaald aan de hand van de volgende tabel.

Bij een belastbaar inkomen uit werk en woning van meer dan		maar niet meer dan	bedraagt de belasting het in kolom III vermelde bedrag, vermeerderd met het bedrag dat wordt berekend door het in kolom
--	--	--------------------	---

			IV vermelde percentage te nemen van het gedeelte van het belastbare inkomen uit werk en woning dat het in kolom I vermelde bedrag te boven gaat	
I	II	III	IV	
–	€ 38.703	–	9,28%	
€ 38.703	€ 73.031	€ 3.591	36,93%	
€ 73.031	–	€ 16.268	49,50%	

2. Indien bij het bepalen van het belastbare inkomen uit werk en woning een of meer bedragen ter zake van grondslagverminderende posten als bedoeld in het derde lid in aftrek zijn gebracht, bedraagt de belasting op het belastbare inkomen uit werk en woning het op basis van het eerste lid bepaalde bedrag vermeerderd met 12,57% van het bedrag waarmee de som van het belastbare inkomen uit werk en woning en de in aftrek gebrachte bedragen ter zake van grondslagverminderende posten als bedoeld in het derde lid, het in de eerste kolom van de in het eerste lid opgenomen tabel laatstvermelde bedrag te boven gaat, doch ten hoogste met 12,57% van de in aftrek gebrachte bedragen ter zake van grondslagverminderende posten als bedoeld in het derde lid.

3. De grondslagverminderende posten, bedoeld in het tweede lid, zijn:

- de ondernemersaftrek, bedoeld in artikel 3.74;
- de MKB-winstvrijstelling, bedoeld in artikel 3.79a, mits het gezamenlijke bedrag van de met de ondernemersaftrek verminderde winst, bedoeld in artikel 3.79a, positief is;
- de terbeschikkingstellingsvrijstelling, bedoeld in artikel 3.99b, mits het gezamenlijke bedrag van het resultaat uit werkzaamheden, bedoeld in artikel 3.99b, tweede lid, positief is;
- de aftrekbare kosten met betrekking tot een eigen woning, bedoeld in artikel 3.120;
- de persoonsgebonden aftrek, bedoeld in artikel 6.1..

Afdeling 2.4. Toerekeningsregels

Artikel 2.14. Toerekening tussen en binnen de belastbare inkomens

1. Indien een voordeel op grond van meer dan een hoofdstuk, afdeling of paragraaf als bestanddeel, al dan niet vrijgesteld, van een van de belastbare inkomens zou kunnen worden aangemerkt, wordt het voordeel uitsluitend op grond van het als eerste opgenomen hoofdstuk of de als eerste opgenomen afdeling of paragraaf aangemerkt als bestanddeel van het desbetreffende belastbare inkomen.

2. Voorzover vermogensbestanddelen inkomen, al dan niet vrijgesteld, uit werk en woning of uit aanmerkelijk belang genereren, worden zij niet in aanmerking genomen voor de bepaling van het belastbare inkomen uit sparen en beleggen.

3. In afwijking in zoverre van het eerste en tweede lid worden:

- schulden ter zake waarvan de renten op basis van een specifieke bepaling in hoofdstuk 3 of hoofdstuk 4 van aftrek zijn uitgesloten en schulden die zijn aangegaan in verband met een eigen woning, doch niet behoren tot de eigenwoningschuld, bedoeld in artikel 3.119a, in aanmerking genomen bij de bepaling van het belastbare inkomen uit sparen en beleggen;
- vermogensbestanddelen, of delen daarvan, die gedurende een periode van niet meer dan drie achtereenvolgende maanden inkomen uit werk en woning of aanmerkelijk belang genereren, en daaraan voorafgaand en daaropvolgend inkomen uit sparen en beleggen genereren, tevens in aanmerking genomen bij de bepaling van het belastbare inkomen uit sparen en beleggen indien in deze periode een peildatum is gelegen als bedoeld in artikel 5.2;
- vermogensbestanddelen, of delen daarvan, die gedurende een periode van meer dan drie achtereenvolgende maanden, maar niet meer dan zes achtereenvolgende maanden inkomen uit werk en woning of uit aanmerkelijk belang genereren, en daaraan voorafgaand

en daaropvolgend inkomen uit sparen en beleggen genereren, tevens in aanmerking genomen bij de bepaling van het belastbare inkomen uit sparen en beleggen indien in deze periode een peildatum is gelegen als bedoeld in artikel 5.2, tenzij de belastingplichtige aannemelijk maakt dat aan zijn handelingen zakelijke overwegingen ten grondslag liggen;

d. vermogensbestanddelen, of delen daarvan, die gedurende een periode van meer dan zes achtereenvolgende maanden, maar niet meer dan achttien achtereenvolgende maanden inkomen uit werk en woning of uit aanmerkelijk belang genereren en die in ten minste een deel van die periode behoren tot de bezittingen van een lichaam waarbij een forfaitair voordeel als bedoeld in artikel 4.13, eerste lid, onderdeel a, uit de aandelen in of winstbewijzen van dat lichaam tot de reguliere voordelen, bedoeld in artikel 4.12, onderdeel a, behoort, en daaraan voorafgaand en daaropvolgend inkomen uit sparen en beleggen genereren, tevens in aanmerking genomen bij de bepaling van het belastbare inkomen uit sparen en beleggen indien in deze periode een peildatum is gelegen als bedoeld in artikel 5.2, tenzij de belastingplichtige aannemelijk maakt dat aan zijn handelingen zakelijke overwegingen ten grondslag liggen;

e. van een werkgever die een met de belastingplichtige verbonden persoon is als bedoeld in artikel 3.91, of waarin de belastingplichtige of een met hem verbonden persoon als bedoeld in artikel 3.92 een aanmerkelijk belang heeft als bedoeld in hoofdstuk 4, uitgezonderd de artikelen 4.10 en 4.11, ontvangen vergoedingen ter zake van kosten en lasten die verband houden met een werkruimte ten behoeve van hemzelf in zijn woning, niet in aanmerking genomen bij de bepaling van het belastbare loon, doch bij de bepaling van het belastbare resultaat uit overige werkzaamheden en wordt die werkruimte tot het vermogen van die werkzaamheid gerekend, indien de werkruimte een naar verkeersopvatting zelfstandig gedeelte van de woning vormt en:

1°. ingeval de belastingplichtige tevens een werkruimte buiten die woning ter beschikking heeft, hij zijn belastbaar loon hoofdzakelijk in de werkruimte in die woning verwerft, of

2°. ingeval de belastingplichtige niet tevens een werkruimte buiten die woning ter beschikking heeft, hij zijn belastbaar loon hoofdzakelijk in of vanuit de werkruimte in die woning verwerft en in belangrijke mate in de werkruimte in die woning verwerft.

4. Met betrekking tot het derde lid, onderdeel e, is artikel 3.16, twaalfde lid, van overeenkomstige toepassing.

Artikel 2.14a. Toerekening afgezonderd particulier vermogen

1. Voor de toepassing van deze wet en de daarop berustende bepalingen worden de bezittingen en schulden alsmede de opbrengsten en uitgaven van een afgezonderd particulier vermogen als bedoeld in het tweede lid, geacht bij degene die dat vermogen bij leven of bij overlijden heeft afgezonderd tot zijn bezit te behoren, onderscheidenlijk op te komen (toerekening). Na het overlijden van de persoon, bedoeld in de eerste volzin, worden de bezittingen en schulden alsmede de opbrengsten en uitgaven van een afgezonderd particulier vermogen als bedoeld in het tweede lid, toegerekend aan diens erfgenamen, per erfgenaam in dezelfde verhouding als hij verkrijger krachtens erfrecht is van de overledene. Vanaf het moment dat de in de vorige volzin bedoelde erfgenaam is overleden, treden diens erfgenamen en de daaropvolgende erfgenamen in de plaats van de overleden erfgenaam, per erfgenaam in dezelfde verhouding als hij erfgenaam is van de overleden erfgenaam waarvoor hij in de plaats treedt.
2. Voor de toepassing van dit artikel en de daarop berustende bepalingen wordt verstaan onder een afgezonderd particulier vermogen, niet zijnde een sociaal belang behartigende instelling: een afgezonderd vermogen waarmee meer dan bijkomstig een particulier belang wordt beoogd, tenzij tegenover de afzondering van dit vermogen:
 - a. een uitreiking van aandelen, winstbewijzen, lidmaatschapsrechten, bewijzen van deelgerechtigdheid of daarmee vergelijkbare rechten heeft plaatsgevonden, of
 - b. een economische deelgerechtigdheid is ontstaan.
3. Voor de toepassing van dit artikel en de daarop berustende bepalingen wordt onder het afzonderen van vermogen verstaan:
 - a. het om niet of onder in het maatschappelijk verkeer ongebruikelijke voorwaarden rechtens

dan wel in feite, direct of indirect afzonderen van vermogensbestanddelen in een afgezonderd particulier vermogen;

b. het rechtens dan wel in feite, direct of indirect, vervreemden van vermogensbestanddelen aan een afgezonderd particulier vermogen waarmee meer dan bijkomstig een particulier belang wordt beoogd van de vervreemder, van zijn partner of van een of meer van zijn bloed- of aanverwanten in de rechte lijn of tot en met de vierde graad van de zijlijn.

4. Voor de toepassing van dit artikel en de daarop berustende bepalingen wordt onder een erfgenaam mede verstaan een persoon die is overleden en die rechtens dan wel in feite, direct of indirect, begunstigde is van het afgezonderd particulier vermogen of wiens partner of bloed- of aanverwant in de rechte lijn in feite, direct of indirect, begunstigde is van het afgezonderd particulier vermogen.

5. In afwijking van het eerste lid worden de bezittingen en schulden alsmede de opbrengsten en uitgaven van een afgezonderd particulier vermogen toegerekend aan een persoon die rechtens dan wel in feite, direct of indirect, begunstigde is van het afgezonderd particulier vermogen indien degene die het vermogen heeft afgezonderd, diens partner en diens erfgenamen niet zijn te bepalen. Ingeval er meer begunstigden zijn, vindt naar verhouding van de mate van begunstiging de toerekening aan de begunstigden plaats.

6. Het eerste lid, tweede en derde volzin, is niet van toepassing met betrekking tot een erfgenaam, ingeval blijkt dat deze persoon en diens partner niet rechtens dan wel in feite, direct of indirect, begunstigde zijn van het afgezonderd particulier vermogen en dit ook niet kunnen worden. Ingeval de eerste volzin toepassing vindt, worden de bezittingen en schulden alsmede de opbrengsten en uitgaven van het afgezonderd particulier vermogen toegerekend aan de overige erfgenamen in dezelfde verhouding als zij verkrijgers krachtens erfrecht zouden zijn geweest bij uitsluiting van de in de eerste volzin bedoelde erfgenaam. De in het eerste lid, tweede en derde volzin, bedoelde toerekening is niet van toepassing ingeval blijkt dat de erfopvolging krachtens uiterste wilsbeschikking in overwegende mate is gericht op het geheel of gedeeltelijk ontgaan of uitstellen van de in het eerste lid, tweede en derde volzin, bedoelde toerekening.

7. Onder de bezittingen en schulden alsmede de opbrengsten en uitgaven, bedoeld in het eerste lid, worden niet begrepen de bezittingen en schulden alsmede de opbrengsten en uitgaven ter zake waarvan blijkt dat die tot het vermogen, onderscheidenlijk de winst, van een onderneming van het afgezonderd particulier vermogen behoren, voor zover blijkt dat de winst uit deze onderneming in de staat of in de staten waarin deze wordt gedreven is onderworpen aan een belasting naar de winst. Onder een onderneming als bedoeld in de eerste volzin wordt mede begrepen een werkzaamheid als bedoeld in artikel 4, onderdeel b, van de Wet op de vennootschapsbelasting 1969.

8. Bij ministeriële regeling kunnen nadere regels worden gesteld met betrekking tot de in dit artikel bedoelde toerekening.

Artikel 2.15. Toerekening inkomensbestanddelen, rendementsgrondslag en geheven dividendbelasting van een minderjarig kind

1. Voor de toepassing van deze wet, behoudens voorzover het de toepassing van artikel 2.16 betreft, wordt geen rekening gehouden met het wettelijk vruchtgenot van het vermogen van een minderjarig kind.

2. Het belastbare resultaat uit overige werkzaamheden als bedoeld in de artikelen 3.91, eerste lid, onderdelen a en b, en derde lid, en 3.92, de belastbare inkomsten uit eigen woning, het belastbare inkomen uit aanmerkelijk belang, de rendementsgrondslag voor het belastbare inkomen uit sparen en beleggen en de op grond van artikel 9.2 ter zake als voorheffing in aanmerking te nemen geheven dividendbelasting, van een minderjarig kind worden toegerekend aan de ouder die het gezag over het kind uitoefent.

3. Met de ouder die het gezag over het kind uitoefent, wordt, indien niet tevens een andere ouder het gezag uitoefent, gelijkgesteld de ouder van wie het gezag is beëindigd op grond van artikel 266 van Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek.

4. Indien het gezag over het kind aan meer dan één ouder toekomt, worden de in het tweede lid bedoelde inkomensbestanddelen, rendementsgrondslag en geheven dividendbelasting in

gelijke delen aan ieder van hen toegerekend.

Artikel 2.16. Verhaalsrecht

1. De belastingplichtige aan wie inkomensbestanddelen van een kind zijn toegerekend en die daarvan niet het vruchtgenot heeft, heeft verhaal op dat kind voor een gedeelte van de door hem verschuldigde inkomstenbelasting, voorzover deze is voldaan.
2. Het in het eerste lid bedoelde gedeelte wordt gesteld op een evenredig gedeelte van de verschuldigde belasting, bepaald naar de verhouding waarin de belastbare inkomsten uit eigen woning, het inkomen uit aanmerkelijk belang of het belastbare inkomen uit sparen en beleggen van dat kind dat bij de vaststelling van de belastingschuld in aanmerking is genomen, staat tot het inkomen uit werk en woning, het inkomen uit aanmerkelijk belang onderscheidenlijk het belastbare inkomen uit sparen en beleggen dat tot de belastingschuld heeft geleid.
3. Indien in het belastbare inkomen uit werk en woning of het belastbare inkomen uit aanmerkelijk belang te conserveren inkomen is begrepen, wordt het in het eerste lid bedoelde gedeelte bepaald met overeenkomstige toepassing van de artikelen 2.8, eerste lid, en 2.9.
4. Van het eerste lid kan bij overeenkomst worden afgeweken.

Artikel 2.17. Toerekening inkomensbestanddelen, bestanddelen van de rendementsgrondslag, geheven dividendbelasting en korting voor groene beleggingen van de belastingplichtige en zijn partner

1. Inkomensbestanddelen van de belastingplichtige en zijn partner worden in aanmerking genomen bij degene door wie de inkomensbestanddelen zijn genoten of op wie deze drukken. Bestanddelen van de rendementsgrondslag van de belastingplichtige en zijn partner worden in aanmerking genomen bij degene tot wiens bezit die bestanddelen behoren.
2. Gemeenschappelijke inkomensbestanddelen, de gezamenlijke grondslag sparen en beleggen, bedoeld in artikel 5.2, tweede lid, en de op grond van artikel 9.2 als voorheffing in aanmerking te nemen geheven dividendbelasting, van de belastingplichtige en zijn partner worden geacht bij hen op te komen, tot hun bezit te behoren onderscheidenlijk als voorheffing in aanmerking te worden genomen, in de onderlinge verhouding die zij daarvoor ieder jaar bij het doen van aangifte kiezen. De korting voor groene beleggingen, bedoeld in artikel 8.19, van de belastingplichtige en zijn partner wordt geacht bij hen op te komen in de verhouding die op grond van dit artikel wordt toegepast voor de gezamenlijke grondslag sparen en beleggen. Indien de gezamenlijke grondslag sparen en beleggen van de belastingplichtige en zijn partner nihil bedraagt, wordt de korting in aanmerking genomen bij degene met het hoogste verzamelinkomen. Indien het verzamelinkomen van de belastingplichtige en het verzamelinkomen van zijn partner aan elkaar gelijk zijn en de gezamenlijke grondslag sparen en beleggen van de belastingplichtige en zijn partner nihil bedraagt, wordt de korting in aanmerking genomen bij degene met de hoogste leeftijd.
3. Een gemeenschappelijk inkomensbestanddeel wordt geacht bij de belastingplichtige en zijn partner voor de helft op te komen, de gezamenlijke grondslag sparen en beleggen wordt geacht bij de belastingplichtige en zijn partner voor de helft tot hun bezit te behoren en de geheven dividendbelasting wordt geacht bij ieder voor de helft te zijn geheven voorzover zij daarvoor geen onderlinge verhouding hebben gekozen.
4. De voor een gemeenschappelijk inkomensbestanddeel, voor de gezamenlijke grondslag sparen en beleggen of voor de geheven dividendbelasting tot stand gekomen onderlinge verhouding kan door de belastingplichtige en zijn partner gezamenlijk worden gewijzigd tot het moment waarop de aanslag, navorderingsaanslag, conserverende aanslag of conserverende navorderingsaanslag van de belastingplichtige en zijn partner, onherroepelijk vaststaan. In afwijking van de eerste volzin kunnen de belastingplichtige en zijn partner de tot stand gekomen onderlinge verhouding nog wijzigen tot zes weken na een uitspraak van de Hoge Raad ingeval een in de eerste volzin bedoelde aanslag vanwege die uitspraak onherroepelijk komt vast te staan.

5. Indien de belastingplichtige gedurende het gehele kalenderjaar dezelfde partner heeft, zijn gemeenschappelijke inkomensbestanddelen:
- belastbare inkomsten uit eigen woning;
 - het inkomen uit aanmerkelijk belang vóór vermindering met de persoonsgebonden aftrek;
 - de persoonsgebonden aftrek.
6. Indien een persoonsgebonden aftrek van een belastingplichtige in aanmerking is genomen bij zijn partner wordt een met die aftrek verband houdende negatieve persoonsgebonden aftrek eveneens in aanmerking genomen bij die partner, zo die persoon nog steeds kan kwalificeren als partner van de belastingplichtige.
7. Indien de belastingplichtige gedurende een deel van het kalenderjaar een partner heeft wordt hij voor de toepassing van dit artikel geacht het gehele kalenderjaar die partner te hebben gehad indien hij daarvoor samen met die partner kiest. De keuze wordt gemaakt bij verzoeken in verband met voorlopige teruggaaf of bij aangifte. De eerste volzin is niet van toepassing ingeval de belastingplichtige of zijn partner als gevolg van emigratie of immigratie niet het gehele kalenderjaar binnenlands belastingplichtig is en geen kwalificerende buitenlandse belastingplichtige is als bedoeld in artikel 7.8.
8. In afwijking van het vijfde lid en artikel 5.2, vijfde lid, zijn het tweede tot en met het vierde lid ook van toepassing op de belastingplichtige en zijn partner, bedoeld in het zevende lid, derde volzin, over de periode waarin zij beiden binnenlands belastingplichtige zijn, mits de periode van binnenlandse belastingplichtig gelijktijdig aanvangt en eindigt. Voor de toepassing van hoofdstuk 5 worden de belastingplichtige en zijn partner, bedoeld in de eerste volzin, geacht het gehele kalenderjaar dezelfde partner te hebben gehad.
9. Indien een keuze tot wijziging van de in het vierde lid bedoelde onderlinge verhouding zou moeten leiden tot een vermindering van een reeds onherroepelijk vaststaande aanslag, beslist de inspecteur binnen zes weken na ontvangst van de mededeling van die keuze bij een voor bezwaar vatbare beschikking. Rechtsmiddelen tegen de beschikking kunnen uitsluitend betrekking hebben op de toepassing van het vierde lid. Een beschikking als bedoeld in de eerste volzin biedt geen grond voor het opnieuw toepassen van het vierde lid.

Afdeling 2.5. Verzamelinkomen

Artikel 2.18. Verzamelinkomen

Verzamelinkomen is het gezamenlijke bedrag van:

- het inkomen uit werk en woning;
- het inkomen uit aanmerkelijk belang en
- het belastbare inkomen uit sparen en beleggen, verminderd met daarin begrepen te conserveren inkomen

Hoofdstuk 3. Heffingsgrondslag bij werk en woning

Afdeling 3.1. Belastbaar inkomen uit werk en woning

Artikel 3.1. Belastbaar inkomen uit werk en woning

1. Belastbaar inkomen uit werk en woning is het inkomen uit werk en woning verminderd met de te verrekenen verliezen uit werk en woning (afdeling 3.13).
2. Inkomen uit werk en woning is het gezamenlijke bedrag van:
 - a. de belastbare winst uit onderneming (afdeling 3.2);
 - b. het belastbare loon (afdeling 3.3);
 - c. het belastbare resultaat uit overige werkzaamheden (afdeling 3.4);
 - d. de belastbare periodieke uitkeringen en verstrekkingen (afdeling 3.5);
 - e. de belastbare inkomsten uit eigen woning (afdeling 3.6);
 - f. de negatieve uitgaven voor inkomensvoorzieningen (afdeling 3.8) en
 - g. de negatieve persoonsgebonden aftrekposten (afdeling 3.9);
 verminderd met:
 - h. de aftrek wegens geen of geringe eigenwoningschuld (afdeling 3.6a);

- i. de uitgaven voor inkomensvoorzieningen (afdeling 3.7) en
- j. de persoonsgebonden aftrek (hoofdstuk 6).

Afdeling 3.2. Belastbare winst uit onderneming

Paragraaf 3.2.1. Belastbare winst uit onderneming

Artikel 3.2. Belastbare winst uit onderneming

Belastbare winst uit onderneming is het gezamenlijke bedrag van de winst die de belastingplichtige als ondernemer geniet uit een of meer ondernemingen (paragraaf 3.2.2) verminderd met de ondernemersaftrek (paragraaf 3.2.4) en de MKB-winstvrijstelling (paragraaf 3.2.5).

Artikel 3.3. Uitbreiding begrip belastbare winst uit onderneming

1. Belastbare winst uit onderneming is mede:

- a. de winst die de belastingplichtige, anders dan als ondernemer of aandeelhouder, als medegerechtigde tot het vermogen van een onderneming geniet uit een of meer ondernemingen (paragraaf 3.2.2);
 - b. het bedrag van de gezamenlijke voordelen die de belastingplichtige geniet uit hoofde van een schuldvordering op een ondernemer ten behoeve van een voor zijn rekening gedreven onderneming, indien zich een in het derde lid genoemde omstandigheid voordoet.
2. Voor de toepassing van het eerste lid, onderdeel a, behoeft de medegerechtigde zich niet uit te strekken tot een eventueel liquidatiesaldo.

3. Een in het eerste lid, onderdeel b, bedoelde omstandigheid is:

- a. de schuldvordering is onder zodanige voorwaarden aangegaan dat deze in feite functioneert als vermogen van de in dat onderdeel bedoelde onderneming of
- b. de vergoeding over de schuldvordering is op het tijdstip van het aangaan van de schuldvordering zodanig vastgesteld dat deze rechtens – dan wel in feite – bezien over de gehele looptijd grotendeels afhankelijk is van de winst van de in dat onderdeel bedoelde onderneming.

4. Het eerste lid, onderdeel b, is – in afwijking in zoverre van artikel 2.14 – niet van toepassing op voordelen uit hoofde van een schuldvordering die tevens als belastbaar resultaat uit overige werkzaamheden zouden kunnen worden aangemerkt.

5. Indien de voorwaarden waaronder een schuldvordering is aangegaan nadien worden gewijzigd, wordt voor de toepassing van het derde lid de schuldvordering op het tijdstip van het wijzigen van de voorwaarden geacht opnieuw te zijn aangegaan.

6. De in het eerste lid, onderdeel b, bedoelde voordelen worden bepaald alsof de schuldvordering een onderneming vormt.

Paragraaf 3.2.2. Winst uit een onderneming

Artikel 3.8. Winst

Winst uit een onderneming (winst) is het bedrag van de gezamenlijke voordelen die, onder welke naam en in welke vorm ook, worden verkregen uit een onderneming.

Artikel 3.13. Overige vrijstellingen

1. Tot de winst behoren niet:

- a. voordelen verkregen door het prijsgeven van niet voor verwezenlijking vatbare rechten door schuldeisers, voorzover de voordelen de som van het verlies uit werk en woning dat overigens mocht zijn geleden en de volgens afdeling 3.13 te verrekenen verliezen uit het verleden overtreffen; met prijsgeven van niet voor verwezenlijking vatbare rechten wordt gelijkgesteld het niet afdwingbaar worden van een vordering ingevolge artikel 358 van de Faillissementswet;
- b. voordelen bestaande uit aanspraken die berusten op een pensioenregeling en leiden tot als loon aan te merken pensioentermijnen of die uitsluitend of nagenoeg uitsluitend bestaan

- uit rechten op belastbare periodieke uitkeringen en verstrekkingen;
- c. voordelen bestaande uit aanspraken op een uitkering op grond van de Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen of op een bedrijfsbeëindigingsvergoeding van een door een of meer van Onze Ministers opgerichte stichting ter bevordering van de ontwikkeling en van de sanering binnen het bedrijfsleven, voorzover die aanspraken bestaan uit rechten op belastbare periodieke uitkeringen en verstrekkingen en uitsluitend zijn toegekend ter zake van de beëindiging van de onderneming;
- d. voordelen bestaande uit uitkeringen en aanspraken op uitkeringen op grond van de Wet arbeidsongeschiktheidsverzekering zelfstandigen;
- e. voordelen op grond van een buitenlandse regeling die naar aard en strekking overeenkomt met een regeling als bedoeld in de onderdelen c en d;
- f. uitkeringen uit een stakingskas;
- g. een door Onze Minister na overleg met Onze Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit bij ministeriële regeling te bepalen deel, daaronder mede begrepen het geheel, van de voordelen ingevolge bij deze ministeriële regeling aangewezen regelingen ten behoeve van de ontwikkeling en instandhouding van bos en natuur alsmede aangewezen overeenkomsten die vooruitlopen op die regelingen;
- h. voordelen die op de voet van artikel 32ab, eerste lid, van de Wet op de loonbelasting 1964 als eindheffingsbestanddeel in aanmerking zijn genomen, mits de belastingplichtige de aldaar bedoelde schriftelijke mededeling in zijn administratie bewaart;
- i. voordelen uit projecten die:
- 1°. zijn gericht op hinderbeperking tijdens grootschalige wegwerkzaamheden;
 - 2°. voldoen aan door Onze Minister in overeenstemming met Onze Minister van Infrastructuur en Waterstaat bij ministeriële regeling gestelde voorwaarden; en
 - 3°. door Onze Minister van Infrastructuur en Waterstaat zijn aangewezen en bekendgemaakt in de Staatscourant;
- j. voordelen die worden genoten op grond van artikel 5.3 van de Jeugdwet.
2. Op de voordelen bedoeld in het eerste lid, onderdeel d, en de voordelen op grond van een buitenlandse regeling die naar aard en strekking overeenkomt met een regeling als bedoeld in dat onderdeel, is artikel 2.14, eerste lid, niet van toepassing.

Artikel 3.18. Premies voor beroeps- of bedrijfstakpensioenregeling

1. Bij het bepalen van de winst komen premies voor een pensioenregeling als bedoeld in artikel 1.7, tweede lid, onderdeel b, van de belastingplichtige uitsluitend in aftrek indien die regeling voldoet aan de in de artikelen 18, eerste lid en tweede lid, onderdeel b, 18a, tweede tot en met negende lid, 18b, tweede tot en met zesde lid, 18c, tweede tot en met vijfde lid, 18d, 18f en 18ga, eerste lid, van de Wet op de loonbelasting 1964 en de bij of krachtens het vijfde lid gestelde normeringen en beperkingen. Bij de toepassing van de eerste volzin zijn de 19a, eerste lid, onderdelen a, b, c en d, en derde lid, 19c en 19d van de Wet op de loonbelasting 1964 van overeenkomstige toepassing.
2. Bij het bepalen van de winst komen niet in aftrek premies als bedoeld in het eerste lid, voor zover deze zijn gebaseerd op een hoger inkomen dan het voor de belastingplichtige geldende pensioengevend inkomen.
3. Bij het bepalen van de winst komen mede niet in aftrek premies voor vrijwillige aanvulling als bedoeld in artikel 1.7, tweede lid, onderdeel b, voor zover deze per jaar meer bedragen dan een derde van de over dat jaar verschuldigde premies voor de basispensioenregeling.
4. Voor de beoordeling of is voldaan aan de normeringen en beperkingen, bedoeld in het eerste lid, wordt verstaan onder:
 - a. werknemer: deelnemer aan een pensioenregeling als bedoeld in artikel 1.7, tweede lid, onderdeel b;
 - b. gevallen voorzien bij of krachtens de Pensioenwet: gevallen voorzien bij of krachtens de Pensioenwet, de Wet op het notarisambt of de Wet verplichte beroepspensioenregeling;
 - c. dienstjaar: jaar waarin wordt deelgenomen in een pensioenregeling op grond van de Wet verplichte deelneming in een bedrijfstakpensioenfonds 2000, de Wet op het notarisambt of

de Wet verplichte beroepspensioenregeling;

d. pensioengevend loon: pensioengevend inkomen, bestaande uit de winst uit onderneming vóór de ondernemersaftrek en vermeerderd met de ten laste van de winst gebrachte premies uit hoofde van een pensioenregeling als bedoeld in artikel 1.7, tweede lid, onderdeel b, van de belastingplichtige, in het derde kalenderjaar voorafgaande aan het dienstjaar, bedoeld in onderdeel c, waarbij het pensioengevend inkomen ten minste wordt gesteld op nihil;

e. dienstbetrekking: arbeidsverhouding als gevolg waarvan deelneming aan een pensioenregeling als bedoeld in artikel 1.7, tweede lid, onderdeel b, verplicht is op grond van de Wet verplichte deelneming in een bedrijfstakpensioenfonds 2000, de Wet op het notarisambt of de Wet verplichte beroepspensioenregeling.

5. Voor de toepassing van dit artikel kunnen bij of krachtens algemene maatregel van bestuur regels worden gesteld met betrekking tot:

a. de overeenkomstige toepassing van de artikelen 18a, vierde lid, vijfde lid, zevende lid, onderdeel a, en 18ga, eerste lid, van de Wet op de loonbelasting 1964;

b. perioden die mede in aanmerking kunnen worden genomen als dienstjaren, alsmede de gedurende deze perioden met pensioengevend inkomen gelijk te stellen bedragen;

c. de met pensioengevend inkomen gelijk te stellen bedragen gedurende ten hoogste de eerste drie jaar van deelneming in een pensioenregeling op grond van de Wet verplichte deelneming in een bedrijfstakpensioenfonds 2000, de Wet op het notarisambt of de Wet verplichte beroepspensioenregeling;

d. de situatie waarin het pensioengevend inkomen is verlaagd in verband met ziekte, arbeidsongeschiktheid, zwangerschap of bevalling van de deelnemer;

e. het met het bereikbaar pensioengevend loon, bedoeld in de artikelen 18b en 18c van de Wet op de loonbelasting 1964, gelijk te stellen bereikbaar pensioengevend inkomen;

f. de overeenkomstige toepassing van artikel 19a, eerste lid, onderdeel d, van de Wet op de loonbelasting 1964.

Artikel 3.25. Jaarwinst

De in een kalenderjaar genoten winst wordt bepaald volgens goed koopmansgebruik, met inachtneming van een bestendige gedragslijn die onafhankelijk is van de vermoedelijke uitkomst. De bestendige gedragslijn kan alleen worden gewijzigd indien goed koopmansgebruik dit rechtvaardigt.

Artikel 3.26. Loon- en prijswijzigingen na afloop jaar

1. Bij het bepalen van de in een kalenderjaar genoten winst blijven kosten en lasten voorzover deze, al dan niet door tussenkomst van derden, rechtstreeks of zijdelings verband houden met wijzigingen in de hoogte van lonen of prijzen na afloop van het jaar, buiten aanmerking, ook al zou de omvang van deze kosten en lasten reeds bij het einde van het jaar vaststaan.

2. De in het eerste lid bedoelde kosten en lasten komen in aanmerking bij het bepalen van de winst van de op het kalenderjaar volgende jaren en wel naar gelang de wijzigingen optreden.

3. Ten aanzien van een onderneming die het schadeverzekeringsbedrijf uitoefent, is het eerste lid niet van toepassing op kosten en lasten die betrekking hebben op overeenkomsten van schadeverzekering, voorzover uit de overeenkomsten verplichtingen voortvloeien ter zake van schaden aan de gezondheid van natuurlijke personen.

Artikel 3.27. Loon- en prijswijzigingen na afloop jaar en betaling

1. De in artikel 3.26 bedoelde kosten en lasten worden in afwijking van dat artikel uiterlijk in aanmerking genomen in het jaar van betaling. Daarbij wordt een betaling vóór de aanvang van het kalenderjaar of binnen zes maanden na afloop van het kalenderjaar gelijkgesteld met een betaling in het jaar.

2. Het eerste lid is voor pensioenvoorzieningen van toepassing indien de betalingen plaatsvinden in de vorm van krachtens een pensioenregeling verschuldigde premies of koopsommen aan een pensioenfonds of een verzekeringsmaatschappij. Daarbij blijft het in

de premies of koopsommen begrepen bestanddeel voor toekomstige wijzigingen in de hoogte van lonen of prijzen buiten aanmerking voorzover dit bestanddeel uitgaat boven het bedrag dat nodig is om de opgebouwde pensioenrechten, ter zake waarvan aan het fonds of de maatschappij geen premies of koopsommen meer moeten worden betaald, te kunnen aanpassen aan een wijziging in de hoogte van lonen of prijzen van 4% per jaar.

Artikel 3.28. Loon- en prijswijzigingen na afloop jaar en rekenrente pensioenvoorzieningen
Voor de toepassing van de artikelen 3.26 en 3.27 wordt een verband met wijzigingen in de hoogte van lonen of prijzen na afloop van het jaar ten aanzien van kosten en lasten die betrekking hebben op pensioenvoorzieningen, niet aanwezig geacht, indien die kosten en lasten betrekking hebben op een pensioengrondslag die is gebaseerd op een loon dat niet uitgaat boven het loon bij het einde van het jaar, en bij de berekening van die kosten en lasten in feite een rekenrente in aanmerking is genomen van ten minste 4%.

Artikel 3.29. Waardering pensioenverplichtingen en soortgelijke verplichtingen
De waardering van pensioenverplichtingen en andere soortgelijke verplichtingen vindt plaats met inachtneming van algemeen aanvaarde actuariële grondslagen, waarbij een rekenrente in aanmerking wordt genomen van ten minste 4%.

Artikel 3.63. Doorschuiving naar ondernemers

1. Indien de belastingplichtige een onderneming waaruit hij als ondernemer of als belastingplichtige als bedoeld in artikel 3.3, eerste lid, onderdeel a, winst geniet, overdraagt in een geval als bedoeld in het vierde lid of vijfde lid, wordt voor het bepalen van de uit de onderneming in het kalenderjaar van overdracht genoten winst de onderneming, behalve voor de toepassing van artikel 3.54a, geacht niet te zijn gestaakt, mits zowel de belastingplichtige als degene die de onderneming voortzet dit bij de aangifte van de belastingplichtige verzoeken.
2. In dat geval wordt degene aan wie de onderneming is overgedragen, voor het bepalen van de winst van de onderneming geacht in de plaats te zijn getreden van degene die de onderneming heeft overgedragen.
3. Voor de toepassing van dit artikel wordt onder overdracht van een onderneming mede begrepen de overdracht van een gedeelte van een onderneming, ongeacht of bij degene die overdraagt een eventueel niet overgedragen gedeelte van de onderneming nog een onderneming is.
4. Het eerste lid is slechts van toepassing indien de over te dragen onderneming gedurende de 36 maanden die onmiddellijk voorafgaan aan het tijdstip van de overdracht deel uitmaakte van een samenwerkingsverband met degene die de onderneming gaat voortzetten en degene die voortzet met betrekking tot dat samenwerkingsverband gedurende die 36 maanden als ondernemer winst heeft genoten.
5. Het eerste lid is voorts slechts van toepassing indien de onderneming wordt overgedragen aan een natuurlijk persoon die gedurende de 36 maanden die onmiddellijk voorafgaan aan het tijdstip van de overdracht als werknemer in die onderneming werkzaam is geweest.
6. Bij ministeriële regeling kan onder nader te stellen voorwaarden worden bepaald dat in bij die regeling te bepalen gevallen de in het vierde lid en vijfde lid bedoelde termijn tot een bij die regeling te bepalen periode wordt verkort.

Artikel 3.66. Niet met het kalenderjaar samenvallend boekjaar

1. Indien de aard van de onderneming dit rechtvaardigt, mag de winst worden bepaald over een niet met het kalenderjaar samenvallend boekjaar. In dat geval treedt het boekjaar in de plaats van het kalenderjaar.
2. De winst van een niet met het kalenderjaar samenvallend boekjaar wordt beschouwd als winst van het kalenderjaar waarin het boekjaar is geëindigd.
3. Een boekjaar van meer dan twaalf maanden wordt gesplitst in twee gedeelten waarvan het eerste twaalf maanden omvat, mits bij deze splitsing de twee gedeelten in verschillende kalenderjaren eindigen. Beide gedeelten worden als een afzonderlijk boekjaar aangemerkt.

De winst van het eerste gedeelte wordt door schatting bepaald; aan het tweede gedeelte wordt de rest van de winst van het boekjaar toegerekend.

Paragraaf 3.2.3. Oudedagsreserve

Artikel 3.67. Toegang toevoegingen oudedagsreserve
[Vervallen per 01-01-2023]

Artikel 3.68. Toevoegingen
[Vervallen per 01-01-2023]

Artikel 3.69. Extra toevoegingen
[Vervallen per 01-01-2023]

Artikel 3.70. Afnemingen
[Vervallen per 01-01-2023]

Paragraaf 3.2.5. MKB-winstvrijstelling

Artikel 3.79a. MKB-winstvrijstelling
De MKB-winstvrijstelling bedraagt 14% van het gezamenlijke bedrag van de winst die de belastingplichtige als ondernemer geniet uit een of meer ondernemingen (paragraaf 3.2.2) nadat dit bedrag is verminderd met de ondernemersaftrek (paragraaf 3.2.4).

Afdeling 3.3. Belastbaar loon

Paragraaf 3.3.1. Belastbaar loon

Artikel 3.80. Belastbaar loon
Belastbaar loon is loon verminderd met de reisaf trek(paragraaf 3.3.2).

Artikel 3.81. Loon
In deze wet en de daarop berustende bepalingen wordt verstaan onder loon: loon overeenkomstig de wettelijke bepalingen van de loonbelasting, met dien verstande dat, voorzover nodig in afwijking van die bepalingen, fooien en dergelijke prestaties van derden in aanmerking worden genomen voor het werkelijk genoten bedrag.

Artikel 3.82. Uitbreiding begrip loon

Tot loon wordt gerekend:

a. wat wordt genoten:

1°. ter vervanging van gederfd of te derven loon;

2°. ter zake van het staken of nalaten van werkzaamheden voorzover het genotene niet is aan te merken als resultaat uit overige werkzaamheden;

b. uitkeringen op grond van een pensioenregeling van een andere mogendheid als bedoeld in artikel 1.7, tweede lid, onderdeel c, behoudens voorzover aannemelijk is dat over de aanspraken ingevolge die pensioenregeling heffing naar het inkomen heeft plaatsgevonden die naar aard en strekking overeenkomt met de loonbelasting of de inkomstenbelasting.

c. uitkeringen op grond van een pensioenregeling van een internationale organisatie, behoudens voorzover aannemelijk is dat over de aanspraken ingevolge die pensioenregeling een heffing naar het inkomen heeft plaatsgevonden die naar aard en strekking overeenkomt met de loonbelasting of de inkomstenbelasting.

Artikel 3.83. Pensioen in grensoverschrijdende situaties

1. Tot loon wordt gerekend de waarde in het economische verkeer van opgebouwde aanspraken uit een pensioenregeling, indien de belastingplichtige die werknemer of gewezen

werknemer is in de zin van de wettelijke bepalingen van de loonbelasting en aan wie het pensioen is toegezegd, ophoudt binnenlands belastingplichtige te zijn anders dan door overlijden, of indien na zijn overlijden de gerechtigde tot de uitkeringen ophoudt binnenlands belastingplichtige te zijn. Onder ophouden binnenlands belastingplichtig te zijn wordt mede verstaan de situatie waarin de belastingplichtige voor de toepassing van de Belastingregeling voor het Koninkrijk, de Belastingregeling voor het land Nederland of een verdrag ter voorkoming van dubbele belasting wordt geacht geen inwoner van Nederland meer te zijn.

2. Tot loon wordt gerekend, tenzij het eerste lid toepassing vindt, de waarde in het economische verkeer van opgebouwde aanspraken uit een pensioenregeling indien de verplichtingen waarop de aanspraken berusten, geheel of gedeeltelijk zijn ondergebracht bij een ander lichaam dan bedoeld in artikel 19a, eerste lid, onderdelen a, b en d, van de Wet op de loonbelasting 1964.

3. De waarde van de opgebouwde aanspraken wordt verminderd met de waarde van de aanspraken die niet ten laste is gekomen van belastbaar inkomen uit werk en woning.

4. Indien het eerste of het tweede lid toepassing vindt met betrekking tot de waarde van aanspraken die op grond van het eerste of tweede lid dan wel artikel 7.2, achtste lid, onderdeel a, eveneens is begrepen in het belastbare inkomen uit werk en woning van een vorig kalenderjaar, wordt, onder bij ministeriële regeling te stellen voorwaarden, het belastbare inkomen uit werk en woning van dat vorige kalenderjaar met die waarde van de aanspraken verlaagd. De inspecteur vermindert dienovereenkomstig de conserverende aanslag over dat jaar bij voor bezwaar vatbare beschikking. Rechtsmiddelen tegen deze beschikking kunnen uitsluitend betrekking hebben op de grootte van de vermindering.

5. Indien artikel 19b van de Wet op de loonbelasting 1964 toepassing heeft gevonden, wordt het loon verminderd met de waarde van de aanspraken die tot het loon zijn gerekend met toepassing van het tweede lid, voorzover de belasting ter zake van de waarde van die aanspraken is voldaan.

6. Bij algemene maatregel van bestuur worden aanwijzingen gegeven met betrekking tot de bepaling van de waarde in het economische verkeer van de opgebouwde aanspraken.

7. Op verzoek van de belastingplichtige wordt, indien de waarde van aanspraken op grond van het eerste of tweede lid dan wel artikel 7.2, achtste lid, onderdeel a, is begrepen in het belastbare inkomen uit werk en woning van een vorig kalenderjaar, en

1°. wordt voldaan aan de voorwaarden voor uitstel van betaling bedoeld in artikel 25, vijfde lid, van de Invorderingswet 1990, en

2°. de verplichtingen waarop de aanspraken berusten geheel zijn ondergebracht bij een verzekeraar als bedoeld in artikel 19a, eerste lid, onderdelen a, b of d, van de Wet op de loonbelasting 1964, het belastbare inkomen uit werk en woning van dat vorige kalenderjaar met die waarde van de aanspraken verlaagd. De inspecteur vermindert dienovereenkomstig de conserverende aanslag over dat jaar bij voor bezwaar vatbare beschikking.

Rechtsmiddelen tegen deze beschikking kunnen uitsluitend betrekking hebben op de grootte van de vermindering.

8. Bij ministeriële regeling kunnen regels worden gesteld op grond waarvan om doelmatigheidsredenen toepassing van het eerste en tweede lid achterwege kan blijven.

Artikel 3.84. Vrijstelling eindheffingsbestanddelen

1. Tot loon behoren niet voordelen waarover de belasting op grond van artikel 31 of artikel 32ab in verbinding met artikel 31 van de Wet op de loonbelasting 1964 is verschuldigd door de inhoudingsplichtige, evenmin als een hierdoor voor de belastingplichtige ontstaan voordeel.

2. Ingeval een belastingplichtige loon geniet uit een dienstbetrekking ter zake van welke dienstbetrekking de werkgever geen inhoudingsplichtige is in de zin van artikel 6 van de Wet op de loonbelasting 1964, behoren niet tot het loon de in het loon van de belastingplichtige opgenomen vergoedingen en verstrekkingen overeenkomstig artikel 31, eerste lid, onderdeel f en onderdeel g, van de Wet op de loonbelasting 1964, voorzover een inhoudingsplichtige daarover bij toepassing van artikel 31a, tweede lid, van de Wet op de loonbelasting 1964 geen belasting zou zijn verschuldigd.

Afdeling 3.4. Belastbaar resultaat uit overige werkzaamheden

Paragraaf 3.4.1. Belastbaar resultaat uit overige werkzaamheden

Artikel 3.90. Belastbaar resultaat uit overige werkzaamheden

Belastbaar resultaat uit overige werkzaamheden is het gezamenlijke bedrag van het resultaat uit een of meer werkzaamheden die geen belastbare winst of belastbaar loon genereren verminderd met de terbeschikkingstellingsvrijstelling (§ 3.4.3 Terbeschikkingstellingsvrijstelling).

Artikel 3.91. Ter beschikking stellen van vermogensbestanddelen aan een onderneming of werkzaamheid

1. Onder werkzaamheid wordt mede verstaan:

a. het rendabel maken van vermogensbestanddelen – daaronder begrepen de schulden die rechtstreeks samenhangen met die vermogensbestanddelen – door deze vermogensbestanddelen al dan niet tegen vergoeding rechtens dan wel in feite, direct of indirect ter beschikking te stellen aan een met de belastingplichtige verbonden persoon, voorzover die vermogensbestanddelen door die persoon worden aangewend voor het behalen van belastbare winst uit onderneming of belastbaar resultaat uit overige werkzaamheden;

b. het rendabel maken van vermogensbestanddelen – daaronder begrepen de schulden die rechtstreeks samenhangen met die vermogensbestanddelen – voorzover deze vermogensbestanddelen al dan niet tegen vergoeding rechtens dan wel in feite, direct of indirect ter beschikking worden gesteld ten behoeve van een samenwerkingsverband waarvan een met de belastingplichtige verbonden persoon die daarbij belastbare winst uit onderneming of belastbaar resultaat uit overige werkzaamheden geniet, deel uitmaakt;

c. het rendabel maken van vermogen op een wijze die normaal, actief vermogensbeheer te buiten gaat, zoals bij het uitponden van onroerende zaken, het in belangrijke mate door de belastingplichtige zelf verrichten van groot onderhoud of andere aanpassingen aan een zaak, of het aanwenden door de belastingplichtige van voorkennis of daarmee vergelijkbare bijzondere vormen van kennis.

2. Voor de toepassing van dit artikel en de daarop berustende bepalingen wordt:

a. met het ter beschikking stellen van vermogensbestanddelen aan een in het eerste lid bedoelde persoon of ten behoeve van een daar bedoeld samenwerkingsverband gelijkgesteld:

1°. het aangaan of het hebben van een schuldvordering alsmede het aangaan of het hebben van rechten uit een spaarovereenkomst of uit een daarmee verwante overeenkomst op een in dat lid bedoelde persoon of bedoeld samenwerkingsverband;

2°. het sluiten van een overeenkomst van levensverzekering of het hebben van rechten uit een overeenkomst van levensverzekering waarbij de in dat lid bedoelde persoon of bedoeld samenwerkingsverband als verzekeraar optreedt behoudens voorzover de uitkeringen uit die rechten anders in aanmerking zouden worden genomen als een periodieke uitkering of verstrekking als bedoeld in afdeling 3.5;

3°. het vestigen of het hebben van een genotsrecht op een vermogensbestanddeel dat ter beschikking is gesteld aan een in dat lid bedoelde persoon of ten behoeve van een in dat lid bedoeld samenwerkingsverband;

4°. het overeenkomen of het hebben van een recht een vermogensbestanddeel dat ter beschikking is gesteld aan een in dat lid bedoelde persoon of ten behoeve van een in dat lid bedoeld samenwerkingsverband, te verwerven;

5°. het verkrijgen of het hebben van een recht of een verplichting een vermogensbestanddeel te verwerven van een in dat lid bedoelde persoon of bedoeld samenwerkingsverband indien de daar tegenover staande verplichting onderscheidenlijk het daar tegenover staande recht tot diens vermogen van een onderneming of tot diens resultaat uit een werkzaamheid behoort;

6°. het verkrijgen of het hebben van een recht of een verplichting een vermogensbestanddeel te vervreemden aan een in dat lid bedoelde persoon of bedoeld samenwerkingsverband indien de daar tegenover staande verplichting onderscheidenlijk het daar tegenover staande recht tot diens vermogen van een onderneming of tot diens resultaat uit een werkzaamheid behoort;

b. onder een met de belastingplichtige verbonden persoon verstaan:

1°. de partner van de belastingplichtige;

2°. de minderjarige kinderen van de belastingplichtige of zijn partner;

c. indien de belastingplichtige minderjarig is, onder een met de belastingplichtige verbonden persoon mede verstaan: een bloed- of aanverwant in de eerste graad van de opgaande lijn en degene die onder een met die bloed- of aanverwant verbonden persoon als bedoeld in het tweede lid, onderdeel b, wordt verstaan;

d. een vergoeding voor het aangaan van borgtocht voor schulden betreffende een onderneming, werkzaamheid of samenwerkingsverband als bedoeld in het eerste lid, aangemerkt als een voordeel uit het ter beschikking stellen van een vermogensbestanddeel;

e. onder rechten als bedoeld in onderdeel a, onder 4°, 5° en 6° mede verstaan: rechten waarvan de waarde direct of indirect verband houdt met de waardeverandering van een vermogensbestanddeel of met de wijziging van een factor, zoals de rentestand;

f. onder verplichtingen als bedoeld in onderdeel a, onder 5° en 6°, mede verstaan: verplichtingen waarvan de waarde direct of indirect verband houdt met de waardeverandering van een vermogensbestanddeel of met de wijziging van een factor, zoals de rentestand.

3. Op dezelfde wijze als het ter beschikking stellen van vermogensbestanddelen aan een met de belastingplichtige verbonden persoon wordt behandeld het ter beschikking stellen aan een niet onder het tweede lid, onderdeel b, begrepen bloed- of aanverwant in de rechte lijn van de belastingplichtige of van zijn partner, indien het een in het maatschappelijke verkeer ongebruikelijke terbeschikkingstelling is. Bij ministeriële regeling kunnen regels worden gesteld voor de toepassing van dit lid, waaronder regels of sprake is van een in het maatschappelijk verkeer ongebruikelijke terbeschikkingstelling.

Artikel 3.92. Ter beschikking stellen van vermogensbestanddelen aan een vennootschap waarin een aanmerkelijk belang wordt gehouden

1. Voorts wordt onder werkzaamheid mede verstaan:

a. het rendabel maken van vermogensbestanddelen – daaronder begrepen de schulden die rechtstreeks samenhangen met die vermogensbestanddelen – voorzover deze vermogensbestanddelen al dan niet tegen vergoeding rechtens dan wel in feite, direct of indirect ter beschikking worden gesteld aan een vennootschap waarin de belastingplichtige of een met hem verbonden persoon, een aanmerkelijk belang heeft als bedoeld in hoofdstuk 4 behoudens indien sprake is van een aanmerkelijk belang op grond van de artikelen 4.10 en 4.11;

b. het rendabel maken van vermogensbestanddelen – daaronder begrepen de schulden die rechtstreeks samenhangen met die vermogensbestanddelen – voorzover deze vermogensbestanddelen al dan niet tegen vergoeding rechtens dan wel in feite, direct of indirect ter beschikking worden gesteld aan een samenwerkingsverband waarvan een vennootschap als bedoeld in onderdeel a deel uitmaakt.

2. Voor de toepassing van dit artikel en de daarop berustende bepalingen wordt:

a. met het ter beschikking stellen van vermogensbestanddelen aan een in het eerste lid bedoelde vennootschap of ten behoeve van een daar bedoeld samenwerkingsverband gelijkgesteld:

1°. het aangaan of het hebben van een schuldvordering alsmede het aangaan of het hebben van rechten uit een spaarovereenkomst of uit een daarmee verwante overeenkomst op een in dat lid bedoelde vennootschap of bedoeld samenwerkingsverband;

2°. het sluiten van een overeenkomst van levensverzekering of het hebben van rechten uit een overeenkomst van levensverzekering waarbij de in dat lid bedoelde vennootschap of bedoeld samenwerkingsverband als verzekeraar optreedt behoudens voorzover de

uitkeringen uit die rechten anders in aanmerking zouden worden genomen als een periodieke uitkering of verstrekking als bedoeld in afdeling 3.5;

3°. het vestigen of het hebben van een genotsrecht op een vermogensbestanddeel dat ter beschikking is gesteld aan een in dat lid bedoelde vennootschap of ten behoeve van een in dat lid bedoeld samenwerkingsverband;

4°. het overeenkomen of het hebben van een recht een vermogensbestanddeel dat ter beschikking is gesteld aan een in dat lid bedoelde vennootschap of ten behoeve van een in dat lid bedoeld samenwerkingsverband, te verwerven;

5°. het verkrijgen of het hebben van een recht, anders dan bedoeld in artikel 10a van de Wet op de loonbelasting 1964, of een verplichting een vermogensbestanddeel te verwerven van een in dat lid bedoelde vennootschap of bedoeld samenwerkingsverband;

6°. het verkrijgen of het hebben van een recht of een verplichting een vermogensbestanddeel te vervreemden aan een in dat lid bedoelde vennootschap of bedoeld samenwerkingsverband;

b. onder een met de belastingplichtige verbonden persoon verstaan hetgeen daaronder wordt verstaan in artikel 3.91, tweede lid, onderdelen b en c;

c. een vergoeding voor het aangaan van borgtocht voor schulden van een vennootschap of betreffende een samenwerkingsverband als bedoeld in het eerste lid, aangemerkt als een voordeel uit het ter beschikking stellen van een vermogensbestanddeel;

d. met een vennootschap gelijkgesteld een fonds voor gemene rekening als bedoeld in artikel 4.5 en een coöperatie of vereniging op coöperatieve grondslag;

e. onder het ter beschikking stellen van vermogensbestanddelen niet begrepen het houden van aandelen in een vennootschap en het houden van winstbewijzen van een vennootschap;

f. onder rechten als bedoeld in onderdeel a, onder 4°, 5° en 6° mede verstaan: rechten waarvan de waarde direct of indirect verband houdt met de waardeverandering van een vermogensbestanddeel of met de wijziging van een factor, zoals de rentestand;

g. onder verplichtingen als bedoeld in onderdeel a, onder 5° en 6°, mede verstaan: verplichtingen waarvan de waarde direct of indirect verband houdt met de waardeverandering van een vermogensbestanddeel of met de wijziging van een factor, zoals de rentestand.

3. Op dezelfde wijze als het ter beschikking stellen van vermogensbestanddelen aan een vennootschap waarin een met de belastingplichtige verbonden persoon een aanmerkelijk belang heeft, wordt behandeld het ter beschikking stellen aan een vennootschap waarin een niet onder artikel 3.91, tweede lid, onderdeel b, begrepen bloed- of aanverwant in de rechte lijn van de belastingplichtige of van zijn partner een aanmerkelijk belang heeft, indien het een in het maatschappelijke verkeer ongebruikelijke terbeschikkingstelling is. Bij ministeriële regeling kunnen regels worden gesteld voor de toepassing van dit lid, waaronder regels of sprake is van een in het maatschappelijk verkeer ongebruikelijke terbeschikkingstelling.

4. Indien de belastingplichtige in algehele gemeenschap van goederen is gehuwd en tot die gemeenschap een vermogensbestanddeel als bedoeld in het eerste lid of tweede lid behoort, wordt dit vermogensbestanddeel voor de helft toegerekend aan de belastingplichtige en voor de andere helft aan zijn echtgenoot. De eerste volzin is van overeenkomstige toepassing met betrekking tot een vermogensbestanddeel als bedoeld in het eerste of tweede lid dat behoort tot een beperkte gemeenschap van goederen.

Paragraaf 3.4.3. Terbeschikkingstellingsvrijstelling

Artikel 3.99b. Terbeschikkingstellingsvrijstelling

1. De terbeschikkingstellingsvrijstelling geldt voor de belastingplichtige met een werkzaamheid als bedoeld in artikel 3.91 of artikel 3.92, met uitzondering van artikel 3.91, eerste lid, onderdeel c.
2. De terbeschikkingstellingsvrijstelling bedraagt 12% van het gezamenlijke bedrag van het resultaat uit werkzaamheden als bedoeld in de artikelen 3.91 en 3.92, met uitzondering van artikel 3.91, eerste lid, onderdeel c.

Afdeling 3.5. Belastbare periodieke uitkeringen en verstrekkingen

Artikel 3.100. Belastbare periodieke uitkeringen en verstrekkingen

1. Belastbare periodieke uitkeringen en verstrekkingen zijn:
 - a. de aangewezen periodieke uitkeringen en verstrekkingen;
 - b. termijnen van lijfrenten als bedoeld in artikel 3.124, eerste lid, onderdeel b, en in artikel 3.125 en andere periodieke uitkeringen en verstrekkingen als bedoeld in artikel 3.124, eerste lid, onderdeel c, en in artikel 3.126a;
 - c. uitkeringen en verstrekkingen op grond van een buitenlandse voorziening waarvan de strekking overeenkomt met een inkomensvoorziening als bedoeld in afdeling 3.7, behoudens voorzover aannemelijk is dat met de voor die voorziening betaalde premies geen rekening is gehouden bij een heffing naar het inkomen;
 - d. uitkeringen en verstrekkingen op grond van een pensioenregeling als bedoeld in artikel 1.7, tweede lid, onderdeel b, alsmede uitkeringen en afkoopsommen als bedoeld in artikel 3.135, zesde lid; verminderd met de daarop drukkende aftrekbare kosten, bedoeld in artikel 3.108.
2. In afwijking in zoverre van artikel 2.14 wordt de belastbaarheid van uitkeringen op grond van buitenlandse regelingen die naar aard en strekking overeenkomen met uitkeringen op grond van de Algemene Kinderbijslagwet beheerst door deze afdeling.
3. In afwijking in zoverre van het eerste lid worden niet tot de belastbare periodieke uitkeringen en verstrekkingen gerekend termijnen van nettolijfrenten als bedoeld in afdeling 5.3A.

Artikel 3.101. Aangewezen periodieke uitkeringen en verstrekkingen

1. Aangewezen periodieke uitkeringen en verstrekkingen zijn de periodieke uitkeringen en verstrekkingen die:
 - a. worden ontvangen op grond van een publiekrechtelijke regeling;
 - b. worden ontvangen op grond van een rechtstreeks uit het familierecht voortvloeiende verplichting, tenzij de uitkeringen of verstrekkingen worden ontvangen van bloed- of aanverwanten in de rechte lijn of in de tweede graad van de zijlijn;
 - c. in rechte vorderbaar zijn en niet de tegenwaarde voor een prestatie vormen, tenzij de uitkeringen of verstrekkingen worden ontvangen van een bloed- of aanverwant in de rechte lijn of in de tweede graad van de zijlijn dan wel de genietter behoort tot het huishouden van de schuldenaar;
 - d. niet in rechte vorderbaar zijn en worden ontvangen van een rechtspersoon.
2. Indien verstrekkingen als bedoeld in het eerste lid, onderdelen b of c, worden ontvangen in de vorm van huisvesting ter zake van een woning of een gedeelte van een woning, worden die verstrekkingen voorzover zij afkomstig zijn van een beperkt gerechtigde tot die woning of gedeelte van die woning gesteld op de huurwaarde respectievelijk een evenredig deel van de huurwaarde berekend volgens artikel 3.112.

Artikel 3.102. Algemene uitbreidingen aangewezen uitkeringen

1. Tot de aangewezen periodieke uitkeringen en verstrekkingen behoort wat wordt ontvangen ter vervanging van gederfde of te derven periodieke uitkeringen en verstrekkingen.
2. Het eerste lid is niet van toepassing voorzover wat wordt ontvangen ter vervanging van de gederfde of te derven periodieke uitkeringen en verstrekkingen bestaat uit een recht op soortgelijke periodieke uitkeringen en verstrekkingen.
3. Tot de aangewezen periodieke uitkeringen en verstrekkingen behoort wat in het kader van echtscheiding of scheiding van tafel en bed wordt ontvangen ter zake van het recht op verrekening van:
 - a. pensioenrechten;
 - b. lijfrenten en andere inkomensvoorzieningen voorzover de daarvoor betaalde premies als uitgave voor inkomensvoorziening in aanmerking zijn genomen.
4. Het derde lid is niet van toepassing voorzover wat wordt ontvangen bestaat uit een lijfrente

of een andere inkomensvoorziening en de daarvoor betaalde premies als uitgave voor inkomensvoorziening in aanmerking zijn genomen.

5. Tot wat wordt ontvangen ter zake van het recht op verrekening bedoeld in het derde lid, behoort niet een recht op periodieke uitkeringen en verstrekkingen dat is toegekend door degene die tot de verrekening verplicht is.

Artikel 3.103. Specifieke uitbreidingen publiekrechtelijke uitkeringen

Tot de periodieke uitkeringen en verstrekkingen die worden ontvangen op grond van een publiekrechtelijke regeling behoren:

- a. uitkeringen uit vrijwillige verzekering op grond van de artikelen 35 of 38 van de Algemene Ouderdomswet en de artikelen 63a, 63d of 66a, derde lid, van de Algemene nabestaandenwet;
- b. uitkeringen aan gemoedsbezwaarden op grond van artikel 48 van de Algemene Ouderdomswet;
- c. uitkeringen op grond van de Wet arbeidsongeschiktheidsverzekering zelfstandigen;
- d. uitkeringen in verband met de Wet verhoging AOW- en pensioenrichtleeftijd op grond van een regeling op grond van de artikelen 3 en 9 van de Kaderwet SZW-subsidies;
- e. uitkeringen op grond van buitenlandse regelingen die naar aard en strekking overeenkomen met uitkeringen als bedoeld in de onderdelen a, b, c en d.

Artikel 3.104. Vrijstellingen publiekrechtelijke uitkeringen

Tot de aangewezen periodieke uitkeringen en verstrekkingen behoren niet:

- a. uitkeringen en verstrekkingen op grond van de Wet langdurige zorg;
- b. uitkeringen op grond van de Algemene Kinderbijslagwet en het kindgebonden budget op grond van de Wet op het kindgebonden budget;
- c. uitkeringen ingevolge artikel 4.3 van de Wet tegemoetkoming onderwijsbijdrage en schoolkosten;
- d. uitkeringen in de vorm van een gift ingevolge de Wet studiefinanciering 2000;
- e. uitkeringen als bedoeld in de artikelen 7.51 tot en met 7.51f, 7.51h, 7.51j en 7.51k, eerste en tweede lid, van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek en uitkeringen en verstrekkingen als bedoeld in de artikelen 8.1.5 tot en met 8.1.5c, 8.1.5e en 8.1.6, eerste en tweede lid, van de Wet educatie en beroepsonderwijs;
- f. uitkeringen en verstrekkingen op grond van de Participatiewet die zijn bedoeld ter dekking van bepaalde noodzakelijke kosten, waaronder begrepen uitkeringen als bedoeld in artikel 36 van die wet;
- g. kinderopvangtoeslag op grond van de Wet kinderopvang alsmede tegemoetkomingen op grond van artikel 1.13 van die wet en gemeentelijke tegemoetkomingen voor kinderopvang op grond van een sociaal-medische indicatie;
- h. op het inkomen van de belastingplichtige afgestemde uitkeringen die bij ministeriële regeling worden aangewezen, voorzover zij volgens die regeling zijn bedoeld ter dekking van:
 - 1°. bepaalde noodzakelijke kosten van huur van een woning of een woonwagen;
 - 2°. bepaalde noodzakelijke kosten in verband met de verkrijging of het behoud van een eigen woning als bedoeld in artikel 3.111, waarbij voor de toepassing van de regeling inzake de aftrek van de op de voordelen uit die woning drukkende kosten als bedoeld in artikel 3.110 deze uitkering geacht wordt wel te zijn aangewezen;
 - 3°. bepaalde noodzakelijke kosten in verband met opleiding of studie;
 - 4°. bepaalde noodzakelijke kosten die naar aard en strekking overeenkomen met kosten als bedoeld in onderdeel f;
 - 5°. bepaalde noodzakelijke kosten van huishoudelijke hulp;
- i. bij ministeriële regeling aan te wijzen uitkeringen die zijn bedoeld ter dekking van onderhoudskosten van thuiswonende gehandicapte kinderen;
- j. uitkeringen krachtens artikel 44, eerste lid, onderdeel b, van de Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten;
- k. de zorgtoeslag op grond van de Wet op de zorgtoeslag;

- l. uitkeringen en verstrekkingen op grond van de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015;
- m. bij ministeriële regeling aan te wijzen uitkeringen die naar aard en strekking overeenkomen met uitkeringen als bedoeld in de onderdelen a tot en met l;
- n. uitkeringen ingevolge artikel 118a, eerste lid, van de Zorgverzekeringswet;
- o. de vaste vergoedingen voor behandeling of verpleging, bedoeld in de algemene maatregel van bestuur gebaseerd op artikel 11a van de Wet buitengewoon pensioen 1940–1945, onderscheidenlijk artikel 15 van de Wet buitengewoon pensioen Indisch verzet en artikel 3 van de Wet buitengewoon pensioen zeelieden-oorlogsslachtoffers, alsmede bij ministeriële regeling aan te wijzen voorzieningen voor militaire oorlogs- of dienstslachtoffers die verband houden met invaliditeit;
- p. bij ministeriële regeling aan te wijzen publiekrechtelijke uitkeringen en verstrekkingen die zijn gericht op het verbeteren of behouden van de positie van de belastingplichtige op de arbeidsmarkt en daarmee samenhangende vervoersvoorzieningen voor het bereiken van de werkplek of opleidingslocatie;
- q. uitkeringen op grond van buitenlandse regelingen die naar aard en strekking overeenkomen met uitkeringen als bedoeld in de onderdelen a tot en met p;
- r. uitkeringen op grond van de overeenkomst tussen de Bondsrepubliek Duitsland en de Conference on Jewish Material Claims Against Germany, gebaseerd op artikel 2 van de Vereinbarung vom 18. September 1990 über die Herstellung der Einheit Deutschlands zwischen der Bundesrepublik Deutschland und der Deutschen Demokratischen Republik zur Durchführung und Auslegung des am 31. August 1990 in Berlin unterzeichneten Einigungsvertrages.

Artikel 3.105. Specifieke uitbreidingen familierechtelijke uitkeringen

1. Tot de periodieke uitkeringen en verstrekkingen die worden ontvangen op grond van een rechtstreeks uit het familierecht voortvloeiende verplichting behoren de periodieke uitkeringen en verstrekkingen voorzover zij zijn overeengekomen in het kader van echtscheiding of scheiding van tafel en bed ter verrekening van:
 - a. pensioenrechten;
 - b. lijfrenten en andere inkomensvoorzieningen voorzover de daarvoor betaalde premies als uitgave voor inkomensvoorziening in aanmerking zijn genomen.
2. Tot de periodieke uitkeringen en verstrekkingen die worden ontvangen op grond van een rechtstreeks uit het familierecht voortvloeiende verplichting behoren de periodieke uitkeringen en verstrekkingen die dienen ter vervanging van dergelijke periodieke uitkeringen en verstrekkingen.
3. Het eerste en het tweede lid zijn uitsluitend van toepassing op periodieke uitkeringen en verstrekkingen die worden gedaan door degene die tot de verrekening respectievelijk de vervanging verplicht is.

Artikel 3.106. Uitbreidingen uitkeringen uit inkomensvoorzieningen

1. Voorzover ter zake van een lijfrente of een andere aanspraak uit een inkomensvoorziening als bedoeld in artikel 3.100, eerste lid, onderdeel b, dan wel een aanspraak op grond van een pensioenregeling als bedoeld in artikel 3.100, eerste lid, onderdeel d, op enig moment negatieve uitgaven voor inkomensvoorzieningen in aanmerking worden genomen, behoort op dat tijdstip mede tot de uitkeringen als bedoeld in genoemd onderdeel b of d, de waarde in het economische verkeer van de aanspraak voorzover deze de ter zake van de aanspraak in aanmerking genomen negatieve uitgaven te boven gaat.
2. Tot de uitkeringen op grond van een buitenlandse voorziening als bedoeld in artikel 3.100, eerste lid, onderdeel c, behoort mede:
 - a. wat wordt genoten ter vervanging van gederfde of te derven zodanige uitkeringen;
 - b. wat met betrekking tot een recht op zodanige uitkeringen wordt genoten ter zake van vervreemding of het onherroepelijk worden van de begunstiging.
3. Voor de toepassing van het tweede lid, onderdeel b, wordt als op het tijdstip van vervreemding of onherroepelijk worden van de begunstiging genoten bedrag aangemerkt, de waarde in het economische verkeer van het in dat onderdeel bedoelde recht. De vorige

volzin is niet van toepassing indien de verkrijger of de begunstigde een natuurlijk persoon is en het verkregen recht geen deel uitmaakt van het vermogen van een voor zijn rekening gedreven onderneming. Met vervreemding wordt gelijkgesteld het brengen in het vermogen van een onderneming.

Artikel 3.107. Uitgezonderde uitkeringen uit inkomensvoorzieningen

1. Tot de uitkeringen uit inkomensvoorzieningen bedoeld in artikel 3.100, eerste lid, onderdeel b, en de uitkeringen uit pensioenregelingen als bedoeld in artikel 3.100, eerste lid, onderdeel d, behoren niet uitkeringen op grond van een voorziening waarvan de waarde op grond van artikel 3.106 in aanmerking is genomen.
2. Artikel 2.14, tweede lid, is niet van toepassing op het recht waaruit deze uitkeringen voortvloeien.

Artikel 3.107a. Bepaling omvang belastbare periodieke uitkeringen en verstrekkingen

1. Voor het bepalen van de omvang van belastbare periodieke uitkeringen en verstrekkingen als bedoeld in artikel 3.100, eerste lid, onderdeel b, ingevolge een overeenkomst ter zake waarvan de belastingplichtige aannemelijk heeft gemaakt dat de betaalde premies en bedragen geheel of gedeeltelijk niet als uitgave voor inkomensvoorziening in aanmerking zijn genomen, worden op de termijn of uitkering tot het in het tweede lid aangegeven maximum in mindering gebracht de betaalde premies en bedragen waarvan aannemelijk is dat die niet als uitgave voor inkomensvoorziening in aanmerking zijn genomen en voor zover die in mindering te brengen premies en bedragen niet reeds:
 - a. bij een eerdere termijn of uitkering ingevolge dit lid in mindering zijn gebracht, of
 - b. bij een afkoop ingevolge artikel 3.137, tweede lid, in mindering zijn gebracht.
2. Van de in een kalenderjaar betaalde premies en bedragen die niet als uitgave voor inkomensvoorziening in aanmerking zijn genomen, kan ten hoogste € 2 269 op de voet van dit artikel en artikel 3.137 in mindering worden gebracht, met dien verstande dat ingeval in een kalenderjaar ter zake van meerdere overeenkomsten premies en bedragen zijn betaald die niet als uitgave voor inkomensvoorziening in aanmerking zijn genomen het maximum van € 2269 geldt voor het totaal van die premies en bedragen.

Artikel 3.108. Aftrekbare kosten van aangewezen uitkeringen en van uitkeringen uit inkomensvoorzieningen

Aftrekbare kosten van uitkeringen en verstrekkingen zijn de daarop drukkende kosten voorzover zij zijn gemaakt tot verwerving, inning en behoud van die uitkeringen en verstrekkingen. De kosten kunnen in mindering worden gebracht voorzover zij in hun totale omvang niet overtreffen wat gebruikelijk is.

Artikel 3.109. Van aftrek uitgesloten kosten

Tot de aftrekbare kosten van uitkeringen en verstrekkingen behoren niet renten van schulden, kosten van geldleningen daaronder begrepen. Artikel 3.14, zesde lid, en artikel 3.16, negende lid, zijn van overeenkomstige toepassing.

Afdeling 3.6. Belastbare inkomsten uit eigen woning

Artikel 3.110. Belastbare inkomsten uit eigen woning

Belastbare inkomsten uit eigen woning zijn de voordelen uit eigen woning verminderd met de op die voordelen drukkende aftrekbare kosten (artikel 3.120).

Artikel 3.111. Eigen woning

1. In deze afdeling en de daarop berustende bepalingen wordt verstaan onder eigen woning: een gebouw, een duurzaam aan een plaats gebonden schip of woonwagen als bedoeld in artikel 1, onder I, van de Wet op de huurtoeslag, of een gedeelte van een gebouw, een schip of een woonwagen, met de daartoe behorende aanhorigheden, voorzover dat de belastingplichtige of personen die behoren tot zijn huishouden anders dan tijdelijk als

hoofdverblijf ter beschikking staat op grond van:

- a. eigendom, waaronder begrepen economische eigendom, of een recht van lidmaatschap van een coöperatie, indien met betrekking tot die woning de belastingplichtige of zijn partner de voordelen geniet, de kosten en lasten op de belastingplichtige of zijn partner drukken en de waardeverandering de belastingplichtige of zijn partner grotendeels aangaat;
 - b. een recht van vruchtgebruik, een recht van bewoning of een recht van gebruik dat de belastingplichtige krachtens erfrecht heeft verkregen, indien met betrekking tot die woning de belastingplichtige de voordelen geniet en de kosten en lasten op hem drukken.
2. Een woning wordt voor de periode dat deze in het kalenderjaar leeg staat mede aangemerkt als eigen woning indien de woning de belastingplichtige in het kalenderjaar of in een van de voorafgaande drie jaren als eigen woning als bedoeld in het eerste lid ter beschikking heeft gestaan en hij aannemelijk maakt dat de woning bestemd is voor verkoop. Indien een in de eerste volzin bedoelde woning vanaf enig moment in de daar bedoelde periode inkomen uit sparen en beleggen genereert en vervolgens vanaf enig moment weer belastbare inkomsten uit eigen woning, wordt een en ander voor de toepassing van artikel 3.119aa niet aangemerkt als een vervreemding, onderscheidenlijk als een verwerving. Voorts vindt artikel 2.14, derde lid, onderdelen b en c, met betrekking tot deze woning gedurende de in de eerste volzin bedoelde periode geen toepassing en wordt de woning ook gedurende deze periode voor de toepassing van de artikelen 10bis.4 en 10bis.5 aangemerkt als eigen woning.
3. Een woning wordt mede aangemerkt als eigen woning indien de belastingplichtige aannemelijk maakt dat de woning leeg staat of in aanbouw is en uitsluitend bestemd is om in het kalenderjaar of in een van de daaropvolgende drie jaren hem als eigen woning als bedoeld in het eerste lid ter beschikking te staan. Voor de toepassing van de eerste volzin wordt onder een woning in aanbouw mede verstaan een bouwkaavel ter zake waarvan concrete stappen zijn gezet voor het in gang zetten van bouwkundige werkzaamheden voor de realisatie van een eigen woning. Ingeval de bouwkundige werkzaamheden zijn gestart, wordt voor de toepassing van de tweede volzin aangenomen dat de concrete stappen, bedoeld in die volzin, in ieder geval zes maanden voor de start van de bouwkundige werkzaamheden zijn gezet.
4. Een woning wordt voor ten hoogste twee jaren na het tijdstip waarop de woning de belastingplichtige niet langer anders dan tijdelijk als hoofdverblijf ter beschikking staat mede aangemerkt als eigen woning indien de belastingplichtige aannemelijk maakt dat gedurende die periode de woning zijn gewezen partner anders dan tijdelijk als hoofdverblijf ter beschikking staat. Voor de toepassing van dit lid en van het achtste lid wordt onder de gewezen partner mede verstaan de duurzaam gescheiden levende echtgenoot.
5. Een woning wordt voor ten hoogste twee jaren na het tijdstip waarop de woning de belastingplichtige niet langer anders dan tijdelijk als hoofdverblijf ter beschikking staat mede aangemerkt als eigen woning indien de belastingplichtige gedurende die periode is opgenomen in een verpleeg- of verzorgingshuis vanwege medische redenen of ouderdom.
6. Een woning die de belastingplichtige gedurende tenminste een jaar als eigen woning als bedoeld in het eerste lid ter beschikking heeft gestaan en sindsdien tijdelijk als hoofdverblijf niet anders dan tijdelijk ter beschikking staat, kan op verzoek mede worden aangemerkt als eigen woning indien gedurende die periode:
- a. de woning niet aan derden ter beschikking wordt gesteld en
 - b. de belastingplichtige tezamen met zijn partner niet met betrekking tot een andere woning belastbare inkomsten uit eigen woning geniet.
7. Het tijdelijk ter beschikking stellen van een woning aan derden, ontnemt daaraan niet het karakter van hoofdverblijf.
8. Bij een belastingplichtige en zijn partner tezamen wordt niet meer dan één hoofdverblijf in aanmerking genomen. Indien partners meer dan één woning hebben die als hoofdverblijf kan worden aangemerkt, kunnen de belastingplichtige en zijn partner gezamenlijk bij de aangifte kiezen welke van die woningen als zodanig wordt aangemerkt.
9. Indien de belastingplichtige en zijn partner voor een kalenderjaar:
- a. de keuze om één woning als hoofdverblijf aan te merken hebben gemaakt, kan niet op die

keuze worden teruggekomen;

b. geen keuze hebben gemaakt, wordt geen van de woningen als hoofdverblijf aangemerkt.

10. Onder eigen woning wordt niet begrepen een naar verkeersopvatting zelfstandig gedeelte van een gebouw, schip of woonwagen met de daartoe behorende aanhorigheden dat wordt gebruikt:

1°. in een onderneming van de belastingplichtige of persoon die tot zijn huishouden behoort en bij de bepaling van de winst van die onderneming ter zake van dat gebruik een bedrag ten laste van de winst kan worden gebracht;

2°. voor resultaat uit een of meer werkzaamheden van de belastingplichtige of persoon die tot zijn huishouden behoort en bij de bepaling van dat resultaat ter zake van dat gebruik een bedrag ten laste van het resultaat kan worden gebracht, of

3°. in een vennootschap waarin de belastingplichtige of persoon die tot zijn huishouden behoort een aanmerkelijk belang heeft als bedoeld in hoofdstuk 4, uitgezonderd de artikelen 4.10 en 4.11, en bij de bepaling van de winst van die vennootschap ter zake van dat gebruik een bedrag ten laste van de winst kan worden gebracht.

Artikel 3.116. Voordeel uit kapitaalverzekering eigen woning
[Vervallen per 01-01-2013]

Artikel 3.116a. Voordeel uit spaarrekening eigen woning of beleggingsrecht eigen woning
[Vervallen per 01-01-2013]

Artikel 3.117. Begrip levensverzekering
[Vervallen per 01-01-2013]

Artikel 3.118. Vrijstelling kapitaalverzekering eigen woning
[Vervallen per 01-01-2013]

Artikel 3.118a. Vrijstelling spaarrekening eigen woning en vrijstelling beleggingsrecht eigen woning
[Vervallen per 01-01-2013]

Artikel 3.119. Omzetting kapitaalverzekering eigen woning, spaarrekening eigen woning of beleggingsrecht eigen woning
[Vervallen per 01-01-2013]

Artikel 3.119a. Eigenwoningschuld

1. Voor de toepassing van deze afdeling en de daarop berustende bepalingen wordt onder eigenwoningschuld verstaan het gezamenlijke bedrag van de schulden van de belastingplichtige:

a. die zijn aangegaan in verband met een eigen woning;

b. ter zake waarvan een contractuele verplichting geldt tot het gedurende de looptijd ten minste annuïtair en in ten hoogste 360 maanden volledig aflossen overeenkomstig artikel 3.119c;

c. ter zake waarvan aan de verplichting tot aflossing wordt voldaan (aflossingseis), en

d. ter zake waarvan, ingeval artikel 3.119g van toepassing is, aan de verplichting tot informatieverstrekking, bedoeld in dat artikel, wordt voldaan.

2. Onder schulden die zijn aangegaan in verband met een eigen woning worden verstaan de schulden die zijn aangegaan:

a. ter verwerving van de eigen woning, doch ten hoogste tot een gezamenlijk bedrag gelijk aan de kosten ter verwerving van de woning;

b. voor verbetering of onderhoud van de woning of ter afkoop van de rechten van erfpacht, opstal of beklemming met betrekking tot de woning, doch ten hoogste tot een gezamenlijk bedrag gelijk aan de kosten van verbetering of onderhoud van de woning of ter afkoop van de rechten van erfpacht, opstal of beklemming met betrekking tot de woning;

c. ter betaling van de kosten ter verkrijging van de schulden, bedoeld in de onderdelen a en b, waarbij afsluitprovisies in aanmerking worden genomen tot het maximum, bedoeld in artikel 3.120, vijfde lid.

3. Voor de toepassing van het tweede lid wordt de som van het bedrag van de kosten ter verwerving van de woning, bedoeld in het tweede lid, onderdeel a, en het bedrag van de kosten van verbetering, het onderhoud of de afkoop, bedoeld in het tweede lid, onderdeel b, verminderd met de som van:

a. het positieve bedrag van de eigenwoningreserve, bedoeld in artikel 3.119aa, direct voorafgaand aan het moment waarop de woning ten aanzien van de belastingplichtige als een eigen woning wordt aangemerkt, onderscheidenlijk direct voorafgaand aan de verbetering, het onderhoud of de afkoop;

b. hetgeen ter zake van die verwerving, die verbetering, dat onderhoud of die afkoop aan verhoogde vrijstelling van schenkbelasting is genoten.

4. Indien de belastingplichtige een eigen woning verwerft die bestemd is om hem en zijn partner anders dan tijdelijk als hoofdverblijf ter beschikking te staan, wordt, indien hun voordien reeds tezamen een woning anders dan tijdelijk als hoofdverblijf ter beschikking heeft gestaan en de partner ten aanzien van die eerdere woning een vervreemdingssaldo eigen woning heeft behaald, de op grond van het eerste lid berekende eigenwoningschuld van de belastingplichtige verlaagd, doch niet verder dan tot nihil, met de eigenwoningreserve, bedoeld in artikel 3.119aa, van de partner waarbij, indien de partner de woning mede heeft verworven, wordt uitgegaan van de eigenwoningreserve na toepassing van artikel 3.119aa met betrekking tot de partner. De in de eerste zin bedoelde verlaging van de eigenwoningschuld wordt toegepast tot het moment waarop de woning hun niet meer gezamenlijk anders dan tijdelijk als hoofdverblijf ter beschikking staat.

5. Op een schuld aan een aannemer of projectontwikkelaar die is ontstaan door het sluiten van een koop- of aannemingsovereenkomst, zijn de voorwaarden van het eerste lid, onderdelen b, c en d, niet van toepassing tot het moment van aflossen van die schuld dan wel, indien dat eerder is, het moment van levering van de onroerende zaak. Artikel 3.119c, derde lid, vindt geen toepassing voor zover de in dat lid bedoelde schuld die laatstelijk heeft bestaan een schuld als bedoeld in de eerste zin betrof.

6. Tot de eigenwoningschuld behoren niet:

a. schulden die zijn aangegaan of ontstaan ter betaling van renten als bedoeld in artikel 3.120, eerste lid, onderdeel a;

b. schulden die zijn aangegaan ter verwerving van de eigen woning of een gedeelte daarvan, indien de eigen woning of een gedeelte daarvan direct of indirect is verkregen van de partner van de belastingplichtige, voor zover het totaal van de schulden die de belastingplichtige en zijn partner zijn aangegaan ter verwerving van de woning, na deze verkrijging meer bedraagt dan vóór de vervreemding van de woning of een gedeelte daarvan door zijn partner;

c. schulden aan de partner;

d. schulden die corresponderen met geldvorderingen als bedoeld in artikel 5.4, eerste lid;

e. schulden waarvan de maximale looptijd van 360 maanden is verstreken.

7. Voor de toepassing van het zesde lid, onderdeel e, wordt de verstreken looptijd van een schuld vermeerderd met de verstreken looptijd van eerdere schulden van de belastingplichtige die behoorden tot de bestaande eigenwoningschuld, bedoeld in artikel 10bis.1, eerste lid, of die behoorden tot de eigenwoningschuld in de periode van 2001 tot en met 2012. Voor de schulden, bedoeld in de eerste zin, wordt als verstreken looptijd beschouwd het voor die schulden voor de aftrek van rente geldende deel van de periode van 30 jaar dat is verstreken, naar beneden afgerond op hele kalendermaanden. Artikel 3.119c, vijfde lid, is van overeenkomstige toepassing.

8. Indien de belastingplichtige een eigen woning heeft als bedoeld in artikel 3.111, eerste lid, aanhef en onderdeel b, wordt voor de toepassing van het eerste lid als een schuld van de belastingplichtige mede aangemerkt een schuld waarvan de belastingplichtige op grond van het krachtens erfrecht verkregen recht van vruchtgebruik, recht van bewoning of recht van gebruik gehouden is de kosten en lasten te dragen.

9. Voor de toepassing van deze afdeling en de daarop berustende bepalingen wordt onder

rente mede verstaan boeterente. Onder boeterente wordt verstaan de reële vergoeding die de geldverstrekker in rekening brengt vanwege het renteverlies dat hij lijdt over de nog resterende rentevastperiode bij het al dan niet gedeeltelijk aflossen, wijzigen of oversluiten van een lening die behoort tot de eigenwoningschuld.

10. Indien een schuld van de belastingplichtige uitsluitend niet tot de eigenwoningschuld behoort vanwege een vermindering als bedoeld in het derde lid, aanhef en onderdeel a, en de belastingplichtige deze schuld samen met zijn partner is aangegaan wordt deze schuld mede als eigenwoningschuld aangemerkt voor zover hetgeen bij de belastingplichtige en zijn partner met inachtneming van de vermindering, bedoeld in het derde lid, aanhef en onderdeel a, en de verlaging, bedoeld in het vierde lid, tot de eigenwoningschuld zou kunnen behoren hoger is dan hetgeen bij de belastingplichtige en zijn partner vóór toepassing van dit lid tot de eigenwoningschuld behoort.

Artikel 3.120. Aftrekbare kosten eigen woning

1. De aftrekbare kosten met betrekking tot een eigen woning zijn het gezamenlijke bedrag van:

- a. de renten van schulden die behoren tot de eigenwoningschuld;
- b. de kosten van geldleningen die behoren tot de eigenwoningschuld;
- c. de periodieke betalingen op grond van de rechten van erfpacht, opstal en beklemming, met betrekking tot de eigen woning.

2. Tot de aftrekbare kosten van een eigen woning worden niet gerekend kosten voor zover in verband met de voldoening daarvan schulden ontstaan waarvan de verplichting tot betaling – anders dan voor het geval van overlijden of arbeidsongeschiktheid van de belastingplichtige – rechtens, al dan niet voorwaardelijk, of in feite, direct of indirect is beperkt.

3. De in een kalenderjaar bij wijze van vooruitbetaling voldane renten van schulden en kosten van geldleningen worden niet in aanmerking genomen:

- a. indien zij betrekking hebben op tijdvakken die indigen later dan zes maanden na afloop van het kalenderjaar waarin zij zijn voldaan doch slechts voor zover zij betrekking hebben op de periode die aanvangt na afloop van het kalenderjaar, waarbij die renten naar evenredigheid worden toegerekend aan kalendermaanden en gedeelten van kalendermaanden als kalendermaand worden aangemerkt;
- b. voor zover zij betrekking hebben op tijdvakken of delen daarvan die vallen na het tijdstip waarop de binnenlandse belastingplicht anders dan door overlijden eindigt.

4. Vooruitbetaalde renten en kosten van geldleningen die op grond van het derde lid, onderdeel a, niet in aanmerking zijn genomen, worden, behoudens indien de binnenlandse belastingplicht anders dan door overlijden is geëindigd, geacht in gelijke delen te zijn voldaan in elk van de op het in het derde lid bedoelde kalenderjaar volgende kalenderjaren waarop de renten of kosten van geldleningen betrekking hebben, waarbij gedeelten van kalenderjaren als kalenderjaren worden aangemerkt. In het jaar waarin de belastingplichtige overlijdt, worden de renten of kosten van geldleningen die nog buiten aanmerking zijn gebleven, geheel in aanmerking genomen.

5. Afsluitprovisies die zijn voldaan ter zake van schulden die behoren tot de eigenwoningschuld worden niet gerekend tot de bij wijze van vooruitbetaling voldane renten van schulden en kosten van geldleningen, mits de woning in het kalenderjaar of in de daaropvolgende twee jaren de belastingplichtige als hoofdverblijf ter beschikking staat, een en ander voor zover zij niet meer belopen dan 1,5% van het bedrag van de aangegane schulden en tevens gezamenlijk een bedrag van € 3630 niet te boven gaan.

Artikel 3.120a. Aftrekbare kosten restschuld vervreemde eigen woning

1. Als aftrekbare kosten met betrekking tot een eigen woning als bedoeld in artikel 3.120 worden voor een periode van vijftien jaar na het tijdstip van vervreemding van een eigen woning mede aangemerkt de renten en kosten van geldleningen voor een restschuld van die vervreemde eigen woning.

2. Voor de toepassing van dit artikel wordt onder een restschuld van een vervreemde eigen woning verstaan de schuld die de belastingplichtige had op het moment direct voorafgaand

aan een vervreemding in de periode van 29 oktober 2012 tot en met 31 december 2017 van een eigen woning, voor zover deze schuld heeft geleid tot een negatief vervreemdingssaldo eigen woning.

3. Indien de vervreemde eigen woning, bedoeld in het tweede lid, voor de belastingplichtige een eigen woning was als bedoeld in artikel 3.111, eerste lid, aanhef en onderdeel b, wordt voor de toepassing van het tweede lid als een schuld die de belastingplichtige had mede aangemerkt een schuld waarvan de belastingplichtige op grond van het krachtens erfrecht verkregen recht van vruchtgebruik, recht van bewoning of recht van gebruik gehouden was de kosten en lasten te dragen.

4. Een schuld die op grond van het derde lid als restschuld van de belastingplichtige wordt aangemerkt, wordt voor de toepassing van dit artikel niet als restschuld aangemerkt van degene op wiens schuld het recht van vruchtgebruik, het recht van bewoning of het recht van gebruik, bedoeld in het derde lid, betrekking had.

5. Voor zover de schuld, bedoeld in het tweede lid, wordt omgezet in een andere schuld, wordt de tweede schuld voor de toepassing van dit artikel beschouwd als een voortzetting van de eerste.

6. Artikel 3.120, vijfde lid, is van overeenkomstige toepassing.

Artikel 3.121. Aftrekbare kosten gedeelde eigen woning bij gezamenlijke bewoning

De aftrekbare kosten met betrekking tot een woning die voor twee of meer belastingplichtigen die geen partner van elkaar zijn samen een eigen woning is, worden voor elk van hen bepaald door hun aandeel in de schulden die zij zijn aangegaan ter verwerving van de woning en door de periodieke betalingen voor zover die op hen drukken.

Artikel 3.122. Aftrekbare kosten na eerder gebruik vrijstelling kapitaalverzekering, spaarrekening of beleggingsrecht eigen woning
[Vervallen per 01-01-2013]

Artikel 3.123. Kosten voor verbetering of onderhoud eigen woning

In deze afdeling en de daarop berustende bepalingen worden kosten voor verbetering of onderhoud van de woning in aanmerking genomen voorzover de verbetering en het onderhoud met schriftelijke bescheiden zijn te staven.

Afdeling 3.6a. Aftrek wegens geen of geringe eigenwoningschuld

Artikel 3.123a. Aftrek wegens geen of geringe eigenwoningschuld

1. Indien de voordelen uit eigen woning, bedoeld in artikel 3.112, meer bedragen dan de op deze voordelen drukkende aftrekbare kosten, komt de belastingplichtige in aanmerking voor de aftrek wegens geen of geringe eigenwoningschuld.

2. De aftrek wegens geen of geringe eigenwoningschuld is gelijk aan 83 1/3% van het verschil tussen de voordelen uit eigen woning, bedoeld in artikel 3.112, en de op deze voordelen drukkende aftrekbare kosten.

3. Indien de belastingplichtige een partner heeft, worden voor de toepassing van dit artikel de voordelen van de belastingplichtige en zijn partner en de op deze voordelen drukkende aftrekbare kosten samengevoegd. De aftrek wegens geen of geringe eigenwoningschuld wordt in dat geval gesteld op een evenredig gedeelte van de in het tweede lid berekende aftrek, bepaald naar de verhouding waarin de belastbare inkomsten uit eigen woning die worden geacht bij de belastingplichtige op te komen, staan tot de gezamenlijke belastbare inkomsten uit eigen woning van hem en zijn partner.

4. Voor de toepassing van de vorige leden worden de in een kalenderjaar op de voordelen uit eigen woning drukkende aftrekbare kosten naar evenredigheid toegerekend aan de tijdvakken waarop deze kosten betrekking hebben. De eerste volzin is niet van toepassing op afsluitprovisies die niet meer belopen dan het maximum, bedoeld in artikel 3.120, vijfde lid.

Afdeling 3.7. Uitgaven voor inkomensvoorzieningen

Artikel 3.124. Uitgaven voor inkomensvoorzieningen

1. Uitgaven voor inkomensvoorzieningen zijn de op de belastingplichtige drukkende:
 - a. premies voor lijfrenten als bedoeld in artikel 1.7, eerste lid, onderdeel a, die dienen ter compensatie van een pensioentekort tot de in de artikelen 3.127 en 3.129 genoemde bedragen;
 - b. premies voor lijfrenten als bedoeld in artikel 1.7, eerste lid, onderdeel a, waarvan de termijnen toekomen aan een meerderjarig invalide kind of kleinkind en uitsluitend eindigen bij het overlijden van de gerechtigde;
 - c. premies voor aanspraken op periodieke uitkeringen en verstrekkingen ter zake van invaliditeit, ziekte of ongeval, waarvan de uitkeringen toekomen aan de belastingplichtige en
 - d. bijdragen ingevolge artikel 66a, derde lid, Algemene nabestaandenwet.
2. Waar in deze wet en de daarop berustende bepalingen wordt verwezen naar een lijfrente als bedoeld in artikel 3.124 wordt daaronder tevens verstaan een tegoed van een lijfrenterekening als bedoeld in artikel 3.126a of de waarde van een lijfrentebeleggingsrecht als bedoeld in artikel 3.126a.

Artikel 3.125. Lijfrentevoorzieningen

1. Als lijfrenten als bedoeld in artikel 1.7, eerste lid, onderdeel a, die dienen ter compensatie van een pensioentekort worden aangemerkt:
 - a. lijfrenten als bedoeld in artikel 1.7, eerste lid, onderdeel a, waarvan de termijnen toekomen aan de belastingplichtige, ingaan uiterlijk in het jaar waarin hij de leeftijd bereikt die vijf jaar hoger is dan de pensioengerechtigde leeftijd, bedoeld in artikel 7a, eerste lid, van de Algemene Ouderdomswet, en uitsluitend eindigen bij zijn overlijden;
 - b. lijfrenten als bedoeld in artikel 1.7, eerste lid, onderdeel a, waarvan de termijnen toekomen aan een natuurlijk persoon en ingaan bij het overlijden van de belastingplichtige, van zijn partner of zijn gewezen partner, waarbij indien de termijnen toekomen aan een van hun bloed- of aanverwanten, niet zijnde de partner of gewezen partner, in de rechte lijn of in de tweede of derde graad van de zijlijn, deze uitsluitend eindigen hetzij bij het overlijden van de gerechtigde hetzij uiterlijk op het tijdstip waarop deze de leeftijd van 30 jaar bereikt;
 - c. lijfrenten als bedoeld in artikel 1.7, eerste lid, onderdeel a, waarvan de termijnen toekomen aan de belastingplichtige, een looptijd hebben van ten minste vijf jaar, niet eerder ingaan dan in het jaar waarin hij de pensioengerechtigde leeftijd, bedoeld in artikel 7a, eerste lid, van de Algemene Ouderdomswet, bereikt en uiterlijk ingaan in het jaar waarin hij de leeftijd bereikt die vijf jaar hoger is dan de pensioengerechtigde leeftijd, bedoeld in artikel 7a, eerste lid, van de Algemene Ouderdomswet, voor zover het gezamenlijke bedrag aan termijnen van die lijfrenten – beoordeeld naar het tijdstip van premiebetaling – niet meer beloopt dan € 24.168 per jaar.
2. In afwijking van artikel 1.7, eerste lid, kan voor rechten als bedoeld in het eerste lid, onderdelen a en c zijn overeengekomen dat het bedrag van de uitkeringen als gevolg van het overlijden van de partner of gewezen partner afneemt tot ten hoogste 70% van het bedrag dat gold vóór het overlijden.
3. In afwijking van artikel 1.7, eerste lid, is voor rechten als bedoeld in het eerste lid, onderdeel b, waarvan de termijnen eindigen uiterlijk op het tijdstip waarop de gerechtigde de leeftijd van 30 jaar bereikt de grootte van de kans op overlijden van de gerechtigde niet van belang.

Artikel 3.126. Toegelaten aanbieders

1. Premies voor lijfrenten als bedoeld in artikel 1.7, eerste lid, onderdeel a, worden alleen in aanmerking genomen indien zij zijn verschuldigd aan:
 - a. een van de volgende verzekeraars die de lijfrenteverplichting rekent tot het binnenlandse ondernemingsvermogen:
 - 1°. een verzekeraar als bedoeld in artikel 1:1 van de Wet op het financieel toezicht;
 - 2°. een in Nederland wonend natuurlijk persoon die niet is de echtgenoot, of een in Nederland gevestigd lichaam, mits de lijfrenten zijn bedongen als tegenprestatie voor de

overdracht van een onderneming of een gedeelte van een onderneming aan die persoon of dat lichaam, maar tot ten hoogste het bedrag van de met of bij die overdracht behaalde winst;

b. een lichaam dat volgens artikel 5, eerste lid, onderdeel b, van de Wet op de vennootschapsbelasting 1969 is vrijgesteld van die belasting;

c. een niet in Nederland gevestigd pensioenfonds of lichaam dat het levensverzekeringsbedrijf uitoefent, mits de premies worden voldaan ter vrijwillige voortzetting van een pensioenregeling of terzake van een lijfrente die reeds voor het ontstaan van de binnenlandse belastingplicht is verzekerd bij dat fonds of dat lichaam en dat fonds of lichaam voldoet aan door Onze Minister te stellen voorwaarden;

d. een pensioenfonds of lichaam dat bevoegd het verzekeringsbedrijf uitoefent, anders dan bedoeld in de onderdelen a, b en c, dat door Onze Minister, onder door hem te stellen voorwaarden, is aangewezen en dat zich tegenover Onze Minister heeft verplicht:

1°. te voldoen aan voorwaarden met betrekking tot het verschaffen van inlichtingen over de uitvoering van de regeling, en

2°. zekerheid te stellen voor de invordering van de belasting die is verschuldigd door toepassing van de artikelen 3.133, 3.135 en 3.136, dan wel de belastingplichtige zich heeft verplicht deze zekerheid te stellen.

2. Voor premies voor aanspraken op periodieke uitkeringen en verstrekkingen ter zake van invaliditeit, ziekte of ongeval is het eerste lid, onderdelen a, onder 1°, b, c, en d van overeenkomstige toepassing.

3. Bij algemene maatregel van bestuur worden regels gesteld met betrekking tot de in het eerste lid, onderdeel d, bedoelde aanwijzing.

Artikel 3.126a. Uitgaven voor inkomensvoorzieningen via een lijfrenterekening of een lijfrentebeleggingsrecht

1. Met premies voor lijfrenten als bedoeld in artikel 1.7, eerste lid, onderdeel a, die dienen ter compensatie van een pensioentekort als bedoeld in artikel 3.124, eerste lid, onderdeel a, worden gelijkgesteld de bedragen die door de belastingplichtige zijn overgemaakt naar een door hem bij een bank of beleggingsonderneming als omschreven in het tweede lid aangehouden geblokkeerde rekening waarop gelden worden aangehouden of die wordt aangehouden ter uitvoering van transacties in financiële instrumenten als bedoeld in artikel 1:1 van de Wet op het financieel toezicht (lijfrenterekening) of die door hem zijn overgemaakt naar een beheerder van een beleggingsinstelling of instelling voor collectieve belegging in effecten als omschreven in dat lid, ter verkrijging van een of meer geblokkeerde rechten van deelneming in die instelling (lijfrentebeleggingsrecht), waarbij:

a. de met de overgemaakte bedragen behaalde rendementen worden bijgeboekt op de lijfrenterekening, onderscheidenlijk worden aangewend ter verkrijging van lijfrentebeleggingsrechten, en

b. het tegoed van de lijfrenterekening, onderscheidenlijk de waarde van het lijfrentebeleggingsrecht, uitsluitend kan worden aangewend ter verkrijging van een lijfrente als bedoeld in artikel 3.125, dan wel overeenkomstig de in het vierde tot en met zevende lid opgenomen voorwaarden uitsluitend kan worden uitgekeerd in termijnen.

Met betrekking tot deze overgemaakte bedragen is artikel 3.126 niet van toepassing.

2. Een bank, beleggingsonderneming of beheerder als bedoeld in het eerste lid is:

a. een financiële onderneming die ingevolge de Wet op het financieel toezicht in Nederland het bedrijf van bank mag uitoefenen, mits deze onderneming de verplichting ingevolge de lijfrenterekening voor de heffing van de vennootschapsbelasting rekent tot het binnenlandse ondernemingsvermogen;

b. een financiële onderneming die ingevolge de Wet op het financieel toezicht in Nederland het bedrijf van beleggingsonderneming mag uitoefenen, en die is gevestigd in Nederland;

c. een financiële onderneming die ingevolge de Wet op het financieel toezicht in Nederland het bedrijf van beleggingsinstelling of instelling voor collectieve belegging in effecten mag uitoefenen, en die is gevestigd in Nederland;

d. een onderneming of instelling die bevoegd als bank, als beleggingsonderneming of als beheerder van een beleggingsinstelling of instelling voor collectieve belegging in effecten optreedt, anders dan bedoeld in onderdeel a, onderdeel b, onderscheidenlijk onderdeel c, die door Onze Minister, onder door hem te stellen voorwaarden, is aangewezen en die zich tegenover Onze Minister heeft verplicht:

1°. te voldoen aan voorwaarden met betrekking tot het verschaffen van inlichtingen over de uitvoering van de regeling, en

2°. zekerheid te stellen voor de invordering van de belasting die is verschuldigd door de toepassing van de artikelen 3.133 en 3.136, dan wel de belastingplichtige zich heeft verplicht deze zekerheid te stellen.

3. De rekeninghouder van een lijfrenterekening en de houder van een lijfrentebeleggingsrecht worden hierna aangeduid als verzekeringnemer en ook overigens gelijkgesteld met verzekeringnemer.

4. Voor zover het tegoed van de lijfrenterekening, onderscheidenlijk de waarde van het lijfrentebeleggingsrecht niet is aangewend ter verkrijging van een lijfrente als bedoeld in artikel 3.125, dient het tegoed van de rekening, onderscheidenlijk de waarde van het recht in vaste en gelijkmatige termijnen met een gelijke tussenperiode van ten hoogste een jaar te worden uitgekeerd. Voorts geldt daarbij:

a. bij in leven zijn van de verzekeringnemer:

1°. dat de termijnen aan hem worden uitgekeerd en de eerste termijn wordt uitgekeerd uiterlijk in het kalenderjaar waarin hij de leeftijd bereikt die vijf jaar hoger is dan de pensioengerechtigde leeftijd, bedoeld in artikel 7a, eerste lid, van de Algemene Ouderdomswet;

2°. dat, ingeval de eerste termijn wordt uitgekeerd vóór het kalenderjaar waarin hij de pensioengerechtigde leeftijd, bedoeld in artikel 7a, eerste lid, van de Algemene Ouderdomswet, bereikt, de periode tussen de eerste termijn en de laatste termijn ten minste 20 jaar bedraagt, vermeerderd met het aantal jaren tussen het tijdstip van het uitkeren van de eerste termijn en de pensioengerechtigde leeftijd, bedoeld in artikel 7a, eerste lid, van de Algemene Ouderdomswet, van de verzekeringnemer;

3°. dat, ingeval de eerste termijn wordt uitgekeerd na het kalenderjaar waarin hij de leeftijd heeft bereikt die een jaar lager is dan de pensioengerechtigde leeftijd, bedoeld in artikel 7a, eerste lid, van de Algemene Ouderdomswet, de periode tussen de eerste termijn en de laatste termijn ten minste 5 jaar bedraagt indien het gezamenlijke bedrag aan termijnen in een kalenderjaar niet meer beloopt dan € 24.168, en ten minste 20 jaar bedraagt indien het gezamenlijke bedrag aan termijnen in een kalenderjaar meer beloopt dan dat bedrag;

4°. dat, ingeval de uitkering van de eerste termijn plaatsvindt binnen zes maanden na het overlijden van de partner of gewezen partner van de verzekeringnemer, in afwijking van het onder 2° en 3° bepaalde, de periode tussen de eerste termijn en de laatste termijn ten minste 5 jaar bedraagt, verminderd met het aantal jaren dat de leeftijd van de belastingplichtige op het tijdstip van het uitkeren van de eerste termijn hoger is dan de leeftijd die 15 jaar hoger is dan de pensioengerechtigde leeftijd, bedoeld in artikel 7a, eerste lid, van de Algemene Ouderdomswet;

b. bij overlijden van de verzekeringnemer terwijl ingevolge onderdeel a nog geen termijnen zijn ingegaan:

1°. dat de termijnen direct ingaan en worden uitgekeerd aan een natuurlijk persoon;

2°. dat, ingeval de termijnen toekomen aan een bloed- of aanverwant, niet zijnde de partner of gewezen partner, in de rechte lijn of in de tweede of derde graad van de zijlijn die de pensioengerechtigde leeftijd, bedoeld in artikel 7a, eerste lid, van de Algemene Ouderdomswet, heeft bereikt, de periode tussen de eerste termijn en de laatste termijn ten minste 20 jaar bedraagt, verminderd met het aantal jaren tussen het tijdstip waarop die bloed- of aanverwant de pensioengerechtigde leeftijd, bedoeld in artikel 7a, eerste lid, van de Algemene Ouderdomswet, heeft bereikt en het tijdstip van het uitkeren van de eerste termijn;

3°. dat, ingeval de termijnen toekomen aan een bloed- of aanverwant, niet zijnde de partner of gewezen partner, in de rechte lijn of in de tweede of derde graad van de zijlijn die ouder is dan 30 jaar maar niet de pensioengerechtigde leeftijd, bedoeld in artikel 7a, eerste lid, van

de Algemene Ouderdomswet, heeft bereikt, de periode tussen de eerste termijn en de laatste termijn ten minste 20 jaar bedraagt;

4°. dat, ingeval de termijnen toekomen aan een bloed- of aanverwant, niet zijnde de partner of gewezen partner, in de rechte lijn of in de tweede of derde graad van de zijlijn die jonger is dan 30 jaar, de periode tussen de eerste termijn en de laatste termijn hetzij ten minste 5 jaar bedraagt doch nimmer meer dan het aantal jaren dat deze bloed- of aanverwant jonger is dan 30 jaar ten tijde van het uitkeren van de eerste termijn, hetzij ten minste 20 jaar bedraagt;

5°. dat, ingeval de termijnen toekomen aan een ander persoon dan bedoeld onder 2°, 3° en 4°, de periode tussen de eerste termijn en de laatste termijn ten minste 5 jaar bedraagt, verminderd met het aantal jaren dat de leeftijd van de belastingplichtige op het tijdstip van het uitkeren van de eerste termijn hoger is dan de leeftijd die 15 jaar hoger is dan de pensioengerechtigde leeftijd, bedoeld in artikel 7a, eerste lid, van de Algemene Ouderdomswet.

5. In afwijking van het eerste lid mag het tegoed van een lijfrenterekening, onderscheidenlijk de waarde van een lijfrentebeleggingsrecht, waarvan de termijnen nog niet zijn ingegaan, in één termijn worden uitgekeerd, mits de waarde in het economische verkeer van dat tegoed, onderscheidenlijk van dat recht, op het onmiddellijk aan het tijdstip van uitkering voorafgaande tijdstip niet meer bedraagt dan € 4.898. Voor de toepassing van de eerste volzin worden lijfrenterekeningen en lijfrentebeleggingsrechten die de belastingplichtige aanhoudt bij eenzelfde bank, beleggingsonderneming of beheerder van een beleggingsinstelling of instelling voor collectieve belegging in effecten, geacht tezamen één rekening onderscheidenlijk één beleggingsrecht te vormen.

6. Indien ingevolge het vierde lid, onderdeel a of b, termijnen zijn ingegaan en de genietter van de termijnen voor uitkering van de laatste termijn overlijdt, gaat het recht op de nog niet uitgekeerde termijnen over op zijn erfgenamen.

7. Artikel 1.7, derde lid, is van overeenkomstige toepassing met betrekking tot de termijnen, bedoeld in het vierde lid en zesde lid.

8. Voor de toepassing van deze wet en de daarop berustende bepalingen en van de Wet op de loonbelasting 1964 en de daarop berustende bepalingen worden de termijnen, bedoeld in het vierde lid, vijfde lid en zesde lid, gelijkgesteld met periodieke uitkeringen en verstrekkingen.

9. Bij algemene maatregel van bestuur worden regels gesteld met betrekking tot de in het tweede lid, onderdeel d, bedoelde aanwijzing.

10. Bij ministeriële regeling kunnen nadere regels worden gesteld voor de toepassing van dit artikel.

Artikel 3.127. In aanmerking te nemen premies voor lijfrenten

1. Indien de belastingplichtige bij de aanvang van het kalenderjaar nog niet de pensioengerechtigde leeftijd, bedoeld in artikel 7a, eerste lid, van de Algemene Ouderdomswet, heeft bereikt kan hij, vanwege een pensioentekort in het voorafgaande kalenderjaar, premies voor lijfrenten als bedoeld in artikel 3.124, eerste lid, onderdeel a, in aanmerking nemen tot een gezamenlijk bedrag van ten hoogste 13,3% van de premiegrondslag, waarbij op de uitkomst van deze berekening nog in aftrek komt de volgens het vierde lid bepaalde vermindering in verband met de opbouw van pensioenaanspraken.

2. Indien de belastingplichtige in de aan het kalenderjaar voorafgaande periode van zeven jaar minder premies voor lijfrenten in aanmerking heeft genomen dan mogelijk was op grond van het eerste lid kan hij, op bij zijn aangifte gedaan verzoek, het niet aangewende bedrag, voorzover dit niet in een eerder jaar op grond van dit lid in aanmerking is genomen, te beginnen met het in het oudste jaar niet aangewende bedrag, in het kalenderjaar alsnog in aanmerking nemen. Het alsnog in aanmerking te nemen bedrag bedraagt ten hoogste 17% van de premiegrondslag, met een maximum van € 8.065. Voor de belastingplichtige die bij het begin van het kalenderjaar een leeftijd heeft bereikt die ten hoogste tien jaar lager is dan de in dat kalenderjaar geldende pensioengerechtigde leeftijd, bedoeld in artikel 7a, eerste lid, van de Algemene Ouderdomswet, wordt het in de vorige volzin genoemde bedrag van €

8.065 verhoogd tot € 15.922.

3. De premiegrondslag bestaat uit het gezamenlijke bedrag in het voorafgaande kalenderjaar van:

- a. de winst uit onderneming vóór de ondernemersaftrek;
- b. het belastbare loon;
- c. het belastbare resultaat uit overige werkzaamheden;
- d. de belastbare periodieke uitkeringen en verstrekkingen;

van de belastingplichtige waarvan ten hoogste € 128.810 in aanmerking wordt genomen, verminderd met een bedrag van € 13.646.

4. Voor de toepassing van het eerste lid wordt de vermindering in verband met de opbouw van pensioenaanspraken gesteld op: 6,27 keer de aan het voorafgaande kalenderjaar toe te rekenen aangroei van het bedrag van de jaarlijkse uitkeringen van de aan de belastingplichtige toekomstige aanspraken volgens een pensioenregeling voorzover deze aangroei het gevolg is van de toeneming van de diensttijd in dat kalenderjaar, vermeerderd met het gezamenlijke bedrag van de door de belastingplichtige in het voorafgaande kalenderjaar voor een nettopensioen als bedoeld in artikel 5.17 betaalde of verrekende premies, gedeeld door de nettofactor, bedoeld in artikel 5.16, vierde lid.

5. Indien de belastingplichtige in het kalenderjaar een onderneming – of een gedeelte daarvan – waaruit hij als ondernemer winst geniet staakt, wordt op zijn verzoek in afwijking van de voorgaande leden voor de berekening van hetgeen in het kalenderjaar aan lijfrentepremies in aanmerking kan worden genomen, niet uitgegaan van de voor die berekening relevante gegevens van het voorafgaande kalenderjaar, maar van die van het kalenderjaar zelf. Alsdan wordt voor de toepassing van het eerste en tweede lid in het volgende kalenderjaar de premiegrondslag verminderd met de daarin begrepen stakingswinst.

6. Het in het eerste lid genoemde percentage wordt jaarlijks bij algemene maatregel van bestuur gewijzigd. De wijziging vindt voor het eerst plaats per 1 januari 2015. Bij deze wijziging wordt het in het eerste lid genoemde percentage verlaagd met 0,5%-punt maal het aantal jaren waarmee ingevolge artikel 18a, achtste lid, van de Wet op de loonbelasting 1964 de in artikel 18a, zesde lid, van die wet genoemde pensioenrichtleeftijd wordt gewijzigd. Een wijziging ingevolge de eerste volzin van het in het eerste lid genoemde percentage wordt bekendgemaakt ten minste een jaar voordat deze toepassing vindt.

7. De in het vierde lid, onderdeel a, genoemde vermenigvuldigingsfactor wordt jaarlijks bij algemene maatregel van bestuur gewijzigd. De wijziging vindt voor het eerst plaats per 1 januari 2015. Bij deze wijziging wordt de in het vierde lid, onderdeel a, genoemde vermenigvuldigingsfactor verlaagd met 0,23 maal het aantal jaren waarmee ingevolge artikel 18a, achtste lid, van de Wet op de loonbelasting 1964 de in artikel 18a, zesde lid, van die wet genoemde pensioenrichtleeftijd wordt gewijzigd. Een wijziging ingevolge de eerste volzin van de in het vierde lid, onderdeel a, genoemde vermenigvuldigingsfactor wordt bekendgemaakt ten minste een jaar voordat deze toepassing vindt.

8. Bij algemene maatregel van bestuur worden regels gesteld met betrekking tot de bepaling van de in het vierde lid, onderdeel a, bedoelde waardeaan groei van pensioenaanspraken en de verstrekking van informatie daaromtrent.

Artikel 3.128. Omzetting oudedagsreserve in lijfrente
[Vervallen per 01-01-2023]

Artikel 3.129. Omzetting stakingswinst in lijfrente

1. Een ondernemer die in het kalenderjaar een onderneming – of een gedeelte daarvan – waaruit hij als ondernemer winst geniet staakt kan, vanwege de omzetting van de stakingswinst in een lijfrente, premies voor lijfrenten als bedoeld in artikel 3.124, eerste lid, onderdeel a, in aanmerking nemen tot een gezamenlijk bedrag van ten hoogste het bedrag van de winst behaald met of bij die staking, maar tot niet meer dan het in het tweede lid aangegeven maximum verminderd met het in het derde lid bedoelde bedrag aan reeds opgebouwde voorzieningen.

2. Het maximum bedraagt:

a. € 510.970 in de gevallen waarin:

1°. de ondernemer ten tijde van het staken een leeftijd heeft bereikt die ten hoogste vijf jaar lager is dan de ten tijde van het staken geldende pensioengerechtigde leeftijd, bedoeld in artikel 7a, eerste lid, van de Algemene Ouderdomswet;

2°. de ondernemer ten tijde van het staken voor 45% of meer arbeidsongeschikt is en de hem toekomende termijnen van lijfrenten ingaan binnen zes maanden na het staken of

3°. de onderneming wordt gestaakt door het overlijden van de ondernemer;

b. € 255.495 in de gevallen – andere dan die van onderdeel a – waarin:

1°. de ondernemer ten tijde van het staken een leeftijd heeft bereikt die ten hoogste vijftien jaar lager is dan de ten tijde van het staken geldende pensioengerechtigde leeftijd, bedoeld in artikel 7a, eerste lid, van de Algemene Ouderdomswet, of

2°. de aan de ondernemer toekomende termijnen van lijfrenten dadelijk ingaan;

c. € 127.755 in de overige gevallen.

3. Het bedrag aan reeds opgebouwde voorzieningen is de som van:

a. de waarde in het economische verkeer ten tijde van het staken van de in artikel 3.13, eerste lid, onderdelen b en c, bedoelde aanspraken;

b. de bedragen die op grond van artikel 3.127, eerste en tweede lid, in de voorafgaande kalenderjaren in aanmerking zijn genomen;

c. de bedragen die reeds eerder volgens het eerste lid in aanmerking zijn genomen.

4. Voor de toepassing van dit artikel wordt de belastingplichtige, bedoeld in artikel 3.3, eerste lid, onderdeel a, als ondernemer aangemerkt, indien de medegerechtigdheid van de belastingplichtige de rechtstreekse voortzetting vormt van zijn gerechtigdheid of medegerechtigdheid als ondernemer.

5. Voor de toepassing van het tweede lid, onderdeel a, onder 2°, wordt de ondernemer beschouwd voor 45% of meer arbeidsongeschikt te zijn indien hij aannemelijk maakt dat hij door ziekte of gebreken niet in staat is om ten minste 55% te verdienen van wat lichamelijk en gezonde belastingplichtigen die overigens in gelijke omstandigheden verkeren, kunnen verdienen, en daartoe ook hetzij in het afgelopen jaar niet in staat is geweest hetzij vermoedelijk in het eerstkomende jaar niet in staat zal zijn.

Artikel 3.130. Tijdstip aftrek premies voor lijfrenten

1. Premies voor lijfrenten komen voor aftrek in aanmerking op het tijdstip waarop deze zijn betaald of verrekend, voorzover de verrekening niet leidt tot een schuldig gebleven bedrag.

2. Een belastingplichtige kan premies voor lijfrenten als bedoeld in de artikelen 3.127, vijfde lid, en 3.129 die binnen zes maanden na afloop van het kalenderjaar door hem zijn betaald of verrekend, naar bij de aangifte gemaakte keuze nog aanmerken als premies die zijn betaald of verrekend in het kalenderjaar.

3. Bij wijziging van binnenlandse belastingplicht in buitenlandse belastingplicht in het kalenderjaar kan de belastingplichtige premies voor lijfrenten naar bij de aangifte gemaakte keuze aanmerken als premies die zijn betaald of verrekend in de periode van binnenlandse belastingplicht in het kalenderjaar, indien de premies zijn betaald of verrekend in de periode van de buitenlandse belastingplicht in het kalenderjaar of, indien het betreft premies voor lijfrenten als bedoeld in het tweede lid, binnen zes maanden na afloop van het kalenderjaar.

Artikel 3.131. Aftrek premies voor lijfrenten na overlijden ondernemer

1. Een belastingplichtige kan als uitgaven voor inkomensvoorzieningen in aanmerking komende premies voor onmiddellijk ingaande lijfrenten op zijn verzoek, in afwijking in zoverre van de artikel 3.124, eerste lid, onderdeel a, artikel 3.125, eerste lid, en artikel 3.126a, eerste lid, niet bij hem zelf in aanmerking nemen, maar, als uitgaven voor inkomensvoorzieningen, bij degene door het overlijden van wie een onderneming is gestaakt, waarbij deze wordt geacht de verzekeringnemer te zijn.

Hierbij geldt als voorwaarde dat de premies zijn betaald of verrekend binnen zes maanden na het overlijden en in de overeenkomst waarbij de lijfrenten zijn bedongen, is opgenomen dat een verzoek zal worden gedaan om toepassing van deze bepaling.

2. In afwijking van artikel 3.126, eerste lid, onderdeel a, onder 2°, kunnen in situaties, bedoeld in het eerste lid, ook in aanmerking komen premies voor lijfrenten die zijn verschuldigd aan degene die de onderneming voortzet, onder voorwaarde dat deze in Nederland woont of is gevestigd en de lijfrenteverplichting tot zijn binnenlandse ondernemingsvermogen rekent.

3. Het eerste lid is niet van toepassing voorzover de premies meer bedragen dan op grond van artikel 3.129 is toegestaan.

4. De bij de overledene in aanmerking te nemen premies worden in aanmerking genomen op het tijdstip van zijn overlijden.

5. Het verzoek wordt gedaan bij de aangifte van de overledene.

Artikel 3.131a

[Vervallen per 01-01-2013]

Artikel 3.131b

[Vervallen per 01-01-2013]

Afdeling 3.8. Negatieve uitgaven voor inkomensvoorzieningen

Artikel 3.132. Negatieve uitgaven voor inkomensvoorzieningen

Negatieve uitgaven voor inkomensvoorzieningen zijn teruggaven van uitgaven voor inkomensvoorzieningen.

Artikel 3.133. Uitbreiding begrip negatieve uitgaven bij handelen in strijd met de voorwaarden

1. Voorzover zich met betrekking tot een aanspraak op lijfrente of periodieke uitkeringen als bedoeld in artikel 3.124, eerste lid, onderdelen b en c, artikel 3.125 of artikel 3.126a een in het tweede lid genoemde omstandigheid voordoet, worden de premies en bedragen die zijn betaald voor die aanspraak en het daarover behaalde rendement (artikel 3.137) bij de verzekeringnemer dan wel, indien deze is overleden, bij de gerechtigde tot de aanspraak als negatieve uitgaven voor inkomensvoorzieningen in aanmerking genomen.

2. Het eerste lid vindt toepassing indien:

a. het een aanspraak als bedoeld in artikel 3.124, eerste lid, onderdeel b of onderdeel c, betreft en de aanspraak zodanig wordt gewijzigd dat deze niet langer aan de in dat onderdeel gestelde voorwaarden voldoet;

b. het een aanspraak als bedoeld in artikel 3.125 betreft en de aanspraak – beoordeeld vanuit de verzekeringnemer – zodanig wordt gewijzigd dat deze niet langer aan de in dat artikel gestelde voorwaarden voldoet;

c. het een aanspraak als bedoeld in artikel 3.125 betreft en de aanspraak zodanig wordt gewijzigd dat indien de gewijzigde aanspraak van begin af aan zou zijn bedongen het op grond van de artikelen 3.127 en 3.129 in totaal in aanmerking te nemen bedrag aan premies voor lijfrenten lager zou zijn geweest dan het in aftrek gebrachte bedrag;

d. de aanspraak wordt afgekocht of vervreemd, behoudens ingeval een aanspraak op lijfrente of periodieke uitkeringen waarvan nog geen termijnen zijn vervallen, in één bedrag wordt uitgekeerd en de waarde in het economische verkeer van die aanspraak op het onmiddellijk aan het tijdstip van afkoop voorafgaande tijdstip niet meer bedraagt dan € 4.898; deze uitkering in één bedrag wordt als een termijn van lijfrente aangemerkt. Artikel 3.126a, vijfde lid, tweede volzin, is van overeenkomstige toepassing;

e. de aanspraak formeel of feitelijk voorwerp van zekerheid wordt, anders dan ten behoeve van uitstel van betaling op grond van artikel 25, vijfde lid, van de Invorderingswet 1990;

f. het een aanspraak betreft waarvoor als verzekeraar optreedt een persoon of lichaam als bedoeld in artikel 3.126, eerste lid, onderdeel a, onder 2°, en de aanspraak wordt prijsgegeven, behoudens voorzover de aanspraak niet voor verwezenlijking vatbaar is;

g. de verzekeraar of de in artikel 3.126, eerste lid, onderdeel d, onder 2°, bedoelde belastingplichtige niet langer voldoet aan de in artikel 3.126 gestelde voorwaarden;

h. de lijfrenteverplichting overgaat, of beoordeeld aan het einde van het kalenderjaar in enig

voorafgaand jaar is overgegaan, op een ander pensioenfonds of lichaam dat bevoegd is het levensverzekeringsbedrijf te uitoefenen dan bedoeld in artikel 3.126, eerste lid, onderdeel a, onder 1°, onderdeel b of onderdeel d, ter verwerving van pensioenrechten in het kader van de aanvaarding van een dienstbetrekking buiten Nederland teneinde een pensioenbreuk als gevolg van deze aanvaarding te voorkomen;

i. de lijfrenteverplichting, anders dan bedoeld onder h, geheel of gedeeltelijk overgaat op een andere verzekeraar dan bedoeld in artikel 3.126, eerste lid, onderdeel a, onder 1°, onderdeel b of onderdeel d, of

j. de aanspraak bij het einde van het kalenderjaar is ondergebracht bij een verzekeraar als bedoeld in artikel 3.126, eerste lid, onderdeel c;

k. een pensioentekort waarvoor premies voor lijfrenten in aanmerking zijn genomen op de voet van artikel 3.127, eerste of tweede lid, nadien wordt gecompenseerd door middel van verbetering van een aanspraak ingevolge een pensioenregeling.

3. Een aanspraak op lijfrente die op de contractueel overeengekomen datum nog niet komt tot uitkering van termijnen omdat de omvang van die termijnen nog moet worden vastgesteld, wordt op de hierna aangeduide uiterste datum geacht te zijn afgekocht indien op die datum nog geen termijnen zijn vastgesteld of omzetting in een andere zodanige aanspraak nog niet heeft plaatsgevonden. De uiterste datum is 31 december van het kalenderjaar volgend op het kalenderjaar van de contractueel overeengekomen datum bij leven en 31 december van het tweede kalenderjaar volgend op het kalenderjaar van de contractueel overeengekomen datum bij overlijden, welke termijn door de inspecteur kan worden verlengd wanneer door bijzondere omstandigheden de omvang van de termijnen niet eerder is vastgesteld of omzetting nog niet heeft plaatsgevonden.

4. Onder overgang van de lijfrenteverplichting wordt mede verstaan herverzekering indien de lijfrente is bedongen bij een verzekeraar als bedoeld in artikel 3.126, eerste lid, onderdeel a, onder 2°, of artikel 3.131, tweede lid.

5. Het tweede lid, aanhef en onderdeel i, heeft mede betrekking op verplichtingen die betrekking hebben op aanspraken op periodieke uitkeringen en verstrekkingen ter zake van invaliditeit, ziekte of ongeval.

6. Voorzover voor de belasting die betrekking heeft op de premies voor een aanspraak, en het daarover behaalde rendement, die volgens het eerste lid in samenhang met het tweede lid, onderdelen h en j, als negatieve uitgaven voor inkomensvoorzieningen in aanmerking zijn genomen, uitstel van betaling is verleend volgens artikel 25, vijfde lid, van de Invorderingswet 1990, wordt het eerste lid voor het overige geacht geen toepassing te hebben gevonden op die premies en het behaalde rendement.

7. Bij algemene maatregel van bestuur kunnen regels worden gesteld met betrekking tot het bepaalde in het tweede lid, aanhef en onderdeel k.

8. Met betrekking tot een inkomensvoorziening via een lijfrenterekoning of lijfrentebeleggingsrecht worden onder de in het tweede lid genoemde omstandigheden mede begrepen omstandigheden die overeenkomen met de in het tweede lid omschreven omstandigheden.

9. Bij een gehele of gedeeltelijke afkoop van een aanspraak op lijfrente als bedoeld in artikel 3.125 of artikel 3.126a vindt het eerste lid geen toepassing indien:

a. de verzekeringnemer dan wel, indien deze is overleden, de gerechtigde tot de aanspraak langdurig arbeidsongeschikt is en voldoet aan bij ministeriële regeling te stellen voorwaarden ter zake van deze arbeidsongeschiktheid;

b. de verzekeringnemer dan wel, indien deze is overleden, de gerechtigde tot de aanspraak op het moment van afkoop nog niet de pensioengerechtigde leeftijd, bedoeld in artikel 7a, eerste lid, van de Algemene Ouderdomswet, heeft bereikt; en

c. het gezamenlijke bedrag van hetgeen ter zake van dergelijke afkopen in het kalenderjaar wordt ontvangen niet meer bedraagt dan € 45.722, dan wel, indien dat hoger is, niet meer dan het gemiddelde van de premiegrondslag, bedoeld in artikel 3.127, derde lid, vermeerderd met het in dat lid als laatste vermelde bedrag, van het kalenderjaar en het voorafgaande kalenderjaar.

Hetgeen wordt ontvangen ter zake van een afkoop als bedoeld in de eerste volzin, wordt als

een termijn van lijfrente aangemerkt.

Artikel 3.134. Handelingen die niet leiden tot een negatieve uitgave

1. Voorzover een lijfrente als bedoeld in de artikelen 3.124 en 3.125 wordt omgezet in een ander zodanig recht, wordt het tweede recht beschouwd als een voortzetting van het eerste.
2. Artikel 3.133 is niet van toepassing indien een belastingplichtige in het kader van de verdeling van een gemeenschap bij echtscheiding of scheiding van tafel en bed, ter voldoening of afkoop van een verplichting tot het doen van periodieke uitkeringen of verstrekkingen als bedoeld in artikel 3.101, eerste lid, onderdeel b, of ter voldoening aan een verplichting tot verevening van pensioenrechten:
 - a. een aanspraak op periodieke uitkeringen geheel of gedeeltelijk vervreemdt aan zijn binnenlands belastingplichtige gewezen echtgenoot;
 - b. zijn binnenlands belastingplichtige gewezen echtgenoot aanwijst als onherroepelijk begunstigde van een dergelijke aanspraak of
 - c. een dergelijke aanspraak omzet in een aanspraak die voor zijn binnenlands belastingplichtige gewezen echtgenoot een aanspraak is als bedoeld in de artikelen 3.124 en 3.125.
3. In de gevallen, bedoeld in het tweede lid, kan, in afwijking van artikel 3.125, eerste lid, de aanspraak zodanig worden gewijzigd dat de uitkeringen onmiddellijk na het tijdstip van de wijziging ingaan en uiterlijk eindigen bij het overlijden van de gewezen echtgenoot.
4. In de gevallen, bedoeld in het tweede lid, wordt de gewezen echtgenoot aangemerkt als verzekeringnemer van de aanspraak op periodieke uitkeringen.
5. Onze Minister kan voor gevallen of groepen van gevallen waarin artikel 3.133, tweede lid, onderdeel a, b of c, gezien de strekking van dit artikel tot onbillijkheden leidt, onder door hem te stellen voorwaarden bepalen dat dit onderdeel a, b of c niet van toepassing is.
6. Onze Minister kan onder door hem te stellen voorwaarden bepalen dat artikel 3.133, tweede lid, onderdeel i, niet van toepassing is indien de lijfrenteverplichting overgaat in verband met de overdracht van de onderneming van een verzekeraar als bedoeld in artikel 3.126, eerste lid, onderdeel a, onder 2°, of artikel 3.131, tweede lid.

Artikel 3.135. Specifieke uitbreiding begrip negatieve uitgaven bij beroepspensioenen

1. Als negatieve uitgaven voor inkomensvoorzieningen van de verzekeringnemer dan wel, indien deze is overleden, de gerechtigde worden mede in aanmerking genomen de premies voor aanspraken uit een pensioenregeling als bedoeld in artikel 1.7, tweede lid, onderdeel b, en het daarover behaalde rendement (artikel 3.137) voorzover:
 - a. de aanspraak zodanig wordt gewijzigd dat deze niet langer is aan te merken als een aanspraak uit een zodanige pensioenregeling;
 - b. de aanspraak zodanig wordt gewijzigd dat deze geheel of gedeeltelijk niet langer bestaat uit een recht op belastbare periodieke uitkeringen of verstrekkingen;
 - c. de aanspraak wordt afgekocht of vervreemd;
 - d. de aanspraak formeel of feitelijk voorwerp van zekerheid wordt, anders dan ten behoeve van uitstel van betaling op grond van artikel 25, vijfde lid, van de Invorderingswet 1990, of
 - e. de verplichting inzake de aanspraak geheel of gedeeltelijk overgaat op een andere instelling dan de instelling waarbij de aanspraak op grond van de in artikel 1.7, tweede lid, onderdeel b, genoemde wettelijke regelingen is ondergebracht;
 - f. de zekerheidstelling wordt beëindigd door de belastingplichtige die zich op grond van artikel 3.18, vijfde lid, onderdeel f, heeft verplicht deze zekerheid te stellen.
2. Voor de toepassing van dit artikel alsmede van de artikelen 3.136 en 3.137 wordt degene die verplicht is de premies voor de aanspraak te betalen, aangemerkt als de verzekeringnemer.
3. Voorzover een in het eerste lid bedoelde aanspraak wordt omgezet in een andere zodanige aanspraak, wordt de tweede aanspraak beschouwd als een voortzetting van de eerste.
4. Het eerste lid, onderdelen a en c, is niet van toepassing indien de belastingplichtige in het kader van scheiding van tafel en bed of echtscheiding de aanspraak geheel of gedeeltelijk

vervreemdt aan zijn binnenlands belastingplichtige echtgenoot of gewezen echtgenoot dan wel omzet in een zodanige aanspraak met als gerechtigde die echtgenoot of gewezen echtgenoot. Voor de toepassing van deze wet wordt de verkregen of omgezette aanspraak geacht de voortzetting te zijn van de eerste aanspraak.

5. Onze Minister kan onder door hem te stellen voorwaarden bepalen dat het eerste lid, onderdeel e, niet van toepassing is.

6. Het eerste lid is niet van toepassing voor zover een in het eerste lid, onderdeel c, bedoelde uitkering of afkoopsom wordt uitgekeerd met toepassing van artikel 66, 67 of 68 van de Pensioenwet of artikel 78, 79 of 80 van de Wet verplichte beroepspensioenregeling.

7. Het eerste lid is niet van toepassing bij een vervreemding als bedoeld in artikel 57, vijfde lid, van de Pensioenwet of artikel 68, vijfde lid, van de Wet verplichte beroepspensioenregeling of bij een vermindering als bedoeld in artikel 134, eerste lid, van de Pensioenwet of artikel 129, eerste lid, van de Wet verplichte beroepspensioenregeling.

Artikel 3.136. Uitbreiding begrip negatieve uitgaven bij emigratie

1. Bij de belastingplichtige die anders dan door overlijden ophoudt binnenlands belastingplichtige te zijn, worden indien hij verzekeringnemer, dan wel indien deze is overleden, gerechtigde is, de premies voor aanspraken als bedoeld in artikel 3.124, eerste lid, onderdelen a, b en c, die als uitgaven voor inkomensvoorzieningen in aftrek zijn gebracht en de premies voor aanspraken als bedoeld in artikel 1.7, tweede lid, onderdeel b, alsmede het over die premies behaalde rendement als negatieve uitgaven voor inkomensvoorzieningen in aanmerking genomen. Bij de toepassing van de eerste volzin blijven premies voor aanspraken als bedoeld in artikel 3.124, eerste lid, onderdeel c, waarvan de uitkeringen zijn ingegaan buiten beschouwing. Onder ophouden binnenlands belastingplichtig te zijn wordt mede verstaan de situatie waarin de belastingplichtige voor de toepassing van de Belastingregeling voor het Koninkrijk, de Belastingregeling voor het land Nederland of een verdrag ter voorkoming van dubbele belasting wordt geacht geen inwoner van Nederland meer te zijn.

2. Indien het eerste lid als gevolg van een regeling ter voorkoming van dubbele belasting niet kan worden toegepast, worden in afwijking in zoverre van dat lid slechts de aldaar bedoelde premies als negatieve uitgaven voor inkomensvoorzieningen in aanmerking genomen. De ingevolge de vorige volzin in aanmerking te nemen premies voor aanspraken waarvan de uitkeringen zijn ingegaan, worden in aanmerking genomen tot ten hoogste het bedrag van de waarde in het economische verkeer van de aanspraak op het tijdstip dat onmiddellijk voorafgaat aan de in het eerste lid bedoelde omstandigheid.

3. Bij de belastingplichtige die anders dan door overlijden ophoudt binnenlands belastingplichtige te zijn en, in het kader van een dienstbetrekking of vroegere dienstbetrekking van hemzelf of van een ander, een aanspraak ingevolge een pensioenregeling heeft verkregen, worden, indien artikel 3.83, eerste lid, als gevolg van een regeling ter voorkoming van dubbele belasting niet kan worden toegepast, voorts als negatieve uitgaven voor inkomensvoorzieningen in aanmerking genomen de aanspraken en bijdragen ingevolge die pensioenregeling voor zover deze aanspraken en bijdragen ingevolge artikel 3.81 niet tot het loon zijn gerekend. Het eerste lid, derde volzin, en het tweede lid, tweede volzin, zijn van overeenkomstige toepassing.

4. Ingeval de belastingplichtige binnen tien jaar na toepassing van het eerste lid onderscheidenlijk artikel 3.83, eerste lid, inwoner wordt van een staat als bedoeld in het tweede of derde lid, wordt het belastbare inkomen uit werk en woning van het kalenderjaar waarin de toepassing van het eerste lid onderscheidenlijk artikel 3.83, eerste lid, heeft plaatsgevonden verlaagd met het ingevolge de toepassing van het eerste lid onderscheidenlijk artikel 3.83, eerste lid, in dat belastbare inkomen uit werk en woning begrepen bedrag en verhoogd met het bedrag dat in aanmerking zou zijn genomen bij toepassing van het tweede onderscheidenlijk derde lid.

5. Ingeval de belastingplichtige na toepassing van het tweede, derde of vierde lid anders dan door overlijden ophoudt inwoner te zijn van een staat als bedoeld in het tweede lid onderscheidenlijk derde lid en op dat moment niet binnenlands belastingplichtige wordt, is

het eerste lid onderscheidenlijk artikel 3.83, eerste lid, van overeenkomstige toepassing, mits niet meer dan tien jaar zijn verstreken sinds het tijdstip waarop de belastingplichtige is opgehouden binnenlands belastingplichtige te zijn. Het ingevolge de eerste volzin als negatieve uitgaven voor inkomensvoorzieningen onderscheidenlijk als loon in aanmerking te nemen bedrag wordt verminderd met het bedrag dat met toepassing van het tweede of vierde lid onderscheidenlijk derde of vierde lid als negatieve uitgaven voor inkomensvoorzieningen in aanmerking is genomen.

6. Voorzover voor de belasting die betrekking heeft op de premies voor een aanspraak, en het daarover behaalde rendement, die volgens het eerste of vijfde lid als negatieve uitgaven voor inkomensvoorzieningen in aanmerking zijn genomen uitstel van betaling is verleend volgens artikel 25, vijfde lid, van de Invorderingswet 1990, worden het eerste en vijfde lid voor het overige geacht geen toepassing te hebben gevonden op die premies en het behaalde rendement. De eerste volzin is van overeenkomstige toepassing met betrekking tot de premies, bedoeld in het tweede lid, en de aanspraken en bijdragen, bedoeld in het derde lid.

7. Bij ministeriële regeling kunnen nadere regels worden gesteld met betrekking tot de bepaling van de omvang van de premies, bedoeld in het tweede lid, en de aanspraken en bijdragen, bedoeld in het derde lid.

8. Bij ministeriële regeling kunnen regels worden gesteld op grond waarvan om doelmatigheidsredenen toepassing van het eerste tot en met vijfde lid achterwege kan blijven.

Artikel 3.137. In aanmerking te nemen bedrag bij uitbreidingen van het begrip negatieve uitgaven

1. Voor de toepassing van de artikelen 3.133, 3.135 en 3.136, eerste, vijfde en zesde lid wordt het bedrag aan in aanmerking te nemen premies en bedragen en het daarover behaalde rendement ter zake van een aanspraak of een gedeelte van een aanspraak gesteld op de waarde in het economische verkeer van die aanspraak of dat gedeelte op het tijdstip dat onmiddellijk voorafgaat aan dat waarop zich de in die artikelen bedoelde omstandigheid voordoet. Daarbij wordt de waarde in het economische verkeer van een aanspraak waarvan nog geen uitkeringen zijn vervallen, tenminste gesteld op de premies en bedragen die voor de aanspraak of een gedeelte van de aanspraak zijn betaald doch niet als negatieve uitgaven voor inkomensvoorzieningen in aanmerking zijn genomen. De tweede volzin is niet van toepassing bij afkoop van aanspraken als bedoeld in artikel 3.133, eerste lid.

2. In aanvulling op het eerste lid wordt, ingeval een aanspraak wordt afgekocht, op de in het eerste lid, eerste volzin, genoemde waarde tot het in artikel 3.107a, tweede lid, aangegeven maximum in mindering gebracht de betaalde premies en bedragen ter zake waarvan de belastingplichtige aannemelijk heeft gemaakt dat deze niet als uitgave voor inkomensvoorziening in aanmerking zijn genomen voor zover die in mindering te brengen premies en bedragen niet reeds:

a. bij een termijn of uitkering ingevolge artikel 3.107a, eerste lid, in mindering zijn gebracht, of

b. bij een eerdere afkoop ingevolge dit lid in mindering zijn gebracht.

3. Voor de toepassing van het eerste lid en de artikelen 3.133, 3.135 en 3.136, eerste, vijfde en zesde lid blijft buiten beschouwing het behaalde rendement over een periode waarin de belastingplichtige geen binnenlands belastingplichtige is geweest.

Afdeling 3.12. Tijdstip genieten en aftrek

Artikel 3.146. Tijdstip genieten

1. Loon, aangewezen periodieke uitkeringen en verstrekkingen, termijnen van lijfrenten en andere periodieke uitkeringen en verstrekkingen uit een inkomensvoorziening, uitkeringen op grond van een buitenlandse voorziening die naar aard en strekking overeenkomt met een inkomensvoorziening, voordelen uit eigen woning, voordelen uit kapitaalverzekeringen eigen

woning, voordelen uit spaarrekening eigen woning, voordelen uit beleggingsrecht eigen woning en negatieve uitgaven voor inkomensvoorzieningen worden – voorzover niet anders is bepaald – geacht te zijn genoten op het tijdstip waarop zij zijn:

- a. ontvangen;
 - b. verrekend;
 - c. ter beschikking gesteld;
 - d. rentedragend geworden of
 - e. vorderbaar en inbaar geworden.
2. Voor loon is artikel 13a, tweede, derde, vierde en zevende lid, van de Wet op de loonbelasting 1964 van overeenkomstige toepassing.
3. De in artikel 3.83, eerste lid, bedoelde aanspraken uit een pensioenregeling worden geacht te zijn genoten op het tijdstip dat onmiddellijk voorafgaat aan dat waarop de belastingplichtige ophoudt binnenlands belastingplichtig te zijn.
4. De in de artikelen 3.133, 3.135 en 3.136, eerste, tweede en derde lid bedoelde negatieve uitgaven voor inkomensvoorzieningen worden geacht te zijn genoten op het tijdstip dat onmiddellijk voorafgaat aan dat waarop zich de omstandigheid voordoet, bedoeld in die artikelen.
5. De in artikel 3.136, vierde lid, bedoelde negatieve uitgaven voor inkomensvoorzieningen worden geacht te zijn genoten op het tijdstip dat onmiddellijk voorafgaat aan dat waarop de belastingplichtige is opgehouden binnenlands belastingplichtige te zijn.
6. De in artikel 3.136, vijfde lid, eerste volzin, bedoelde negatieve uitgaven voor inkomensvoorzieningen en de ingevolge artikel 3.136, vijfde lid, eerste volzin, als loon aan te merken aanspraken uit een pensioenregeling worden geacht te zijn genoten op het tijdstip dat onmiddellijk volgt op dat waarop zich de omstandigheid voordoet, bedoeld in die volzin.

Artikel 3.147. Tijdstip aftrek

Aftrekbare kosten en uitgaven voor inkomensvoorzieningen komen – voorzover niet anders is bepaald – voor aftrek in aanmerking op het tijdstip waarop zij zijn:

- a. betaald;
- b. verrekend;
- c. ter beschikking gesteld of
- d. rentedragend geworden.

Afdeling 3.14. Middeling

Artikel 3.154. Middeling

[Vervallen per 01-01-2023]

Hoofdstuk 5. Heffingsgrondslag bij sparen en beleggen

Afdeling 5.1. Belastbaar inkomen uit sparen en beleggen

Artikel 5.1. Belastbaar inkomen uit sparen en beleggen

Belastbaar inkomen uit sparen en beleggen is het voordeel uit sparen en beleggen verminderd met de persoonsgebonden aftrek (hoofdstuk 6).

Artikel 5.2. Voordeel uit sparen en beleggen

1. Het voordeel uit sparen en beleggen wordt gesteld op het product van het effectieve rendementspercentage, bedoeld in het tweede lid, en de grondslag sparen en beleggen. De grondslag sparen en beleggen is de rendementsgrondslag aan het begin van het kalenderjaar (peildatum) voor zover die rendementsgrondslag meer bedraagt dan het heffingvrije vermogen.

2. Het effectieve rendementspercentage wordt gesteld op het rendement gedeeld door de rendementsgrondslag. Het rendement is de som van 0,01% van de waarde van de banktegoeden op de peildatum en 6,17% van de waarde van de overige bezittingen op de

peildatum, verminderd met 2,46% van de waarde van de schulden op de peildatum. Indien het ingevolge de tweede zin berekende rendement negatief is, wordt het rendement op nihil gesteld.

3. Voor de toepassing van het tweede lid wordt onder banktegoeden verstaan:

- a. deposito's als bedoeld in artikel 1:1 van de Wet op het financieel toezicht en daarmee naar aard en strekking overeenkomende buitenlandse deposito's;
- b. een recht van vruchtgebruik dat rust op een banktegoed als bedoeld in onderdeel a; en
- c. contant geld.

4. Voor de toepassing van het tweede lid wordt onder schulden mede verstaan een genotsrecht van een schuld waarvan de genotsgerechtigde de rente moet voldoen.

5. Indien de belastingplichtige het gehele kalenderjaar dezelfde partner heeft of voor de toepassing van artikel 2.17 geacht wordt te hebben gehad, wordt bij de toepassing van het eerste lid uitgegaan van het op grond van artikel 2.17 aan hem toegerekende gedeelte van de gezamenlijke grondslag sparen en beleggen. De gezamenlijke grondslag sparen en beleggen is de gezamenlijke rendementsgrondslag aan het begin van het kalenderjaar (peildatum) van de belastingplichtige en zijn partner voor zover die gezamenlijke rendementsgrondslag meer bedraagt dan het heffingvrije vermogen van de belastingplichtige en zijn partner.

6. Indien de belastingplichtige bij het begin van het kalenderjaar nog niet binnenlands belastingplichtig is, of indien de binnenlandse belastingplicht gedurende het kalenderjaar anders dan door overlijden eindigt, wordt eveneens uitgegaan van de rendementsgrondslag aan het begin van het kalenderjaar maar wordt het voordeel uit sparen en beleggen naar tijdsgelang herleid, waarbij gedeelten van kalendermaanden worden verwaarloosd.

Artikel 5.3. Rendementsgrondslag

1. De rendementsgrondslag is de waarde van de bezittingen verminderd met de waarde van de schulden.

2. Bezittingen zijn:

- a. onroerende zaken;
- b. rechten die direct of indirect op onroerende zaken betrekking hebben;
- c. roerende zaken die door de belastingplichtige en personen die behoren tot zijn huishouden niet voor persoonlijke doeleinden worden gebruikt of verbruikt alsmede roerende zaken die voor persoonlijke doeleinden worden gebruikt of verbruikt doch hoofdzakelijk als belegging dienen;
- d. rechten op roerende zaken;
- e. rechten die niet op zaken betrekking hebben, waaronder geld en
- f. overige vermogensrechten, met waarde in het economische verkeer.

Bezittingen die voortvloeien uit de Algemene wet inzake rijksbelastingen, uit een belastingwet waarop de Algemene wet inzake rijksbelastingen van toepassing is, uit de Invorderingswet 1990 of uit daarmee overeenkomende buitenlandse wetgeving, worden niet in aanmerking genomen. In afwijking van de tweede volzin worden bezittingen die voortvloeien uit de erfbelasting wel in aanmerking genomen alsmede de daarmee verband houdende bezittingen voortvloeiende uit de belastingrente, bedoeld in hoofdstuk VA van de Algemene wet inzake rijksbelastingen, of de invorderingsrente, bedoeld in hoofdstuk V van de Invorderingswet 1990. De derde volzin is van overeenkomstige toepassing op bezittingen die voortvloeien uit een met de erfbelasting overeenkomende buitenlandse erfbelasting, alsmede op de daarmee verband houdende bezittingen voortvloeiende uit een renteregeling die is opgenomen in een wetgeving die overeenkomt met de Algemene wet inzake rijksbelastingen of de Invorderingswet 1990.

3. Schulden zijn verplichtingen met waarde in het economische verkeer, met dien verstande dat:

- a. verplichtingen die kunnen leiden tot uitgaven die ingevolge hoofdstuk 6 geheel of voor een deel worden aangemerkt als een persoonsgebonden aftrekpost, niet in aanmerking worden genomen;
- b. verplichtingen tot het doen van periodieke uitkeringen of verstrekkingen die ingevolge

artikel 3.101, eerste lid, onderdelen b en c, geen aangewezen periodieke uitkeringen en verstrekkingen zijn, niet in aanmerking worden genomen;

c. verplichtingen die voortvloeien uit de Algemene wet inzake rijksbelastingen, uit een belastingwet waarop de Algemene wet inzake rijksbelastingen van toepassing is, uit de Invorderingswet 1990 of uit daarmee overeenkomende buitenlandse wetgeving, niet in aanmerking worden genomen;

d. in afwijking van onderdeel c verplichtingen die voortvloeien uit de erfbelasting wel in aanmerking worden genomen alsmede de daarmee verband houdende verplichtingen voortvloeiende uit de belastingrente, bedoeld in hoofdstuk VA van de Algemene wet inzake rijksbelastingen, of de invorderingsrente, bedoeld in hoofdstuk V van de Invorderingswet 1990;

e. onderdeel d van overeenkomstige toepassing is op verplichtingen die voortvloeien uit een met de erfbelasting overeenkomende buitenlandse erfbelasting alsmede de daarmee verband houdende verplichtingen voortvloeiende uit een met de regeling voor de belastingrente, bedoeld in hoofdstuk VA van de Algemene wet inzake rijksbelastingen, of de regeling voor de invorderingsrente, bedoeld in hoofdstuk V van de Invorderingswet 1990, overeenkomende renteregeling;

f. verplichtingen, niet zijnde verplichtingen als bedoeld in de onderdelen a, b en c, en het vierde lid, alleen in aanmerking worden genomen voorzover de gezamenlijke waarde daarvan meer bedraagt dan € 3.400. Indien de belastingplichtige het gehele kalenderjaar dezelfde partner heeft of voor de toepassing van artikel 2.17 geacht wordt te hebben gehad, wordt het in de eerste volzin, onderdeel f, genoemde bedrag voor de belastingplichtige en zijn partner gezamenlijk op € 6.800 gesteld.

4. In afwijking van het derde lid, aanhef en onderdeel d, wordt niet in aanmerking genomen de verplichting die voortvloeit uit de Successiewet 1956 met betrekking tot de toepassing van artikel 7 van de Natuurschoonwet 1928 voor zover er geen sprake is van terstond invorderbare belasting als bedoeld in artikel 7, vijfde lid, van de Natuurschoonwet 1928.

Artikel 5.4. Toedeling bij bepaalde verkrijgingen krachtens erfrecht

1. Tot de bezittingen behoren niet opeisbare geldvorderingen op de echtgenoot van een overleden ouder van de belastingplichtige:

a. die voortvloeien uit de verdeling van de nalatenschap van die ouder;

b. die voortvloeien uit een door die echtgenoot schuldig gebleven vergoeding voor een legaat tegen inbreng van de waarde aan die echtgenoot op grond van een uiterste wilsbeschikking van die ouder;

c. die anderszins voortvloeien uit een uiterste wilsbeschikking van die ouder, of

d. ter zake van een legitieme portie als bedoeld in artikel 80, eerste lid, van Boek 4 van het Burgerlijk Wetboek van de belastingplichtige die niet opeisbaar zijn op grond van artikel 81 van Boek 4 van dat wetboek of die niet opeisbaar zijn omdat de opeisbaarheid afhankelijk is van een voorwaarde of van omstandigheden als bedoeld in de artikelen 82 of 83 van Boek 4 van dat wetboek.

2. Tot de schulden behoren niet schulden die corresponderen met de in het eerste lid genoemde vorderingen.

3. Tot de bezittingen behoren niet goederen:

a. waarop een vruchtgebruik rust ten behoeve van de echtgenoot van een overleden ouder van de belastingplichtige op grond van een uiterste wilsbeschikking van die ouder dan wel op grond van buitenlands wettelijk erfrecht;

b. waarop ten gevolge van de uitoefening door de belastingplichtige van een wilsrecht als bedoeld in de artikelen 19 of 21 van Boek 4 van het Burgerlijk Wetboek een vruchtgebruik rust ten behoeve van de langstlevende echtgenoot, bedoeld in artikel 13, eerste lid, van Boek 4 van dat wetboek;

c. waarop ten behoeve van de echtgenoot van een overleden ouder van de belastingplichtige op grond van artikel 29 of 30 van Boek 4 van het Burgerlijk Wetboek een vruchtgebruik is gevestigd.

4. Tot de schulden behoren niet schulden die deel uitmaken van een algemeenheid waarop

een vruchtgebruik als bedoeld in het derde lid rust of is gevestigd.

5. Indien goederen ingevolge het derde lid niet tot de bezittingen van de belastingplichtige behoren, worden die goederen bij de in dat lid bedoelde echtgenoot in aanmerking genomen voor de waarde die deze goederen zouden hebben indien daarop geen vruchtgebruik zou rusten. De eerste volzin is van overeenkomstige toepassing op schulden als bedoeld in het vierde lid.

6. Het eerste tot en met vijfde lid zijn van overeenkomstige toepassing ingeval:

a. een natuurlijk persoon bij plaatsvervulling tot de nalatenschap van de in het eerste of derde lid bedoelde overleden ouder is geroepen;

b. een reeds bestaande geldvordering als bedoeld in het eerste lid dan wel een goed waarop een vruchtgebruik rust als bedoeld in het derde lid is verkregen krachtens erfrecht of huwelijksvermogensrecht door een bloed- of aanverwant in de rechte neergaande lijn van de in het eerste lid bedoelde overleden ouder of zijn als erfgenaam achtergelaten echtgenoot.

7. Voor de toepassing van dit artikel wordt onder echtgenoot mede begrepen de partner voor de bepalingen die zien op de heffing van erfbelasting, bedoeld in artikel 1a, eerste, tweede, derde en vierde lid, van de Successiewet 1956, en wordt onder ouder mede begrepen de echtgenoot van de ouder van de belastingplichtige.

8. Bezittingen die zijn verkregen onder de ontbindende voorwaarde van overlijden waarop een opschortende voorwaarde ten gunste van een verwachter aansluit, worden in aanmerking genomen als waren zij onvoorwaardelijk verkregen.

Artikel 5.5. Heffingvrij vermogen

Het heffingvrije vermogen bedraagt € 57.000.

Afdeling 5.2. Vrijstellingen

Artikel 5.10. Vrijstelling bepaalde rechten

Tot de bezittingen behoren niet:

a. rechten op kapitaalsuitkeringen of prestaties uit levensverzekering, uitsluitend bestaande uit een kapitaalsuitkering bij overlijden van de belastingplichtige, zijn partner of een bloed- of aanverwant, dan wel op prestaties in natura ter zake van de verzorging van een uitvaart, mits:

1°. de som van het verzekerde kapitaal uit dergelijke levensverzekeringen per verzekerde niet meer bedraagt dan € 7.913;

dan wel indien de som van het verzekerde kapitaal meer bedraagt dan € 7.913:

2°. de som van de waarde van die rechten per persoon niet meer bedraagt dan € 7.913;

b. rechten op kapitaalsuitkeringen die uitsluitend kunnen plaatsvinden bij invaliditeit, ziekte of ongeval;

c. rechten op termijnen van een in artikel 4.28 bedoelde overdrachtsprijs van een aanmerkelijk belang;

d. geld, elektronisch geld in de vorm van een chipkaart, alsmede vermogensrechten die zijn bestemd voor het doen van consumentenaankopen zoals cadeaubonnen, voor een bedrag van in totaal € 596 met dien verstande dat indien de belastingplichtige gedurende het gehele kalenderjaar dezelfde partner heeft of voor de toepassing van artikel 2.17 geacht wordt te hebben gehad, het genoemde bedrag voor de belastingplichtige en zijn partner gezamenlijk op € 1.192 wordt gesteld.

Afdeling 5.3A. Vrijstelling nettolijfrenten

Artikel 5.16. Vrijstelling nettolijfrenten

1. Tot de bezittingen behoren niet nettolijfrenten.

2. In deze wet en de daarop berustende bepalingen wordt onder een nettolijfrente verstaan:

a. een lijfrente als bedoeld in artikel 3.125, met dien verstande dat het bedrag, genoemd in artikel 3.125, eerste lid, onderdeel c, wordt vermenigvuldigd met de nettofactor, bedoeld in het vierde lid;

b. een lijfrenterekening of lijfrentebeleggingsrecht als bedoeld in artikel 3.126a, met dien verstande dat het bedrag, genoemd artikel 3.126a, vierde lid, onderdeel a, onder 3°, wordt vermenigvuldigd met de nettofactor, bedoeld in het vierde lid; indien de ter zake daarvan verschuldigde premie voldoet aan de in het derde lid genoemde voorwaarden, het opbouwen van de nettolijfrente voor de belastingplichtige vrijwillig is en in de overeenkomst met de aanbieder, bedoeld in artikel 5.16a, is opgenomen dat het een nettolijfrente betreft.

3. Een lijfrente, een lijfrenterekening of een lijfrentebeleggingsrecht als bedoeld in het tweede lid wordt uitsluitend als nettolijfrente aangemerkt, indien de ter zake daarvan verschuldigde premie:

a. op de belastingplichtige heeft gedrukt;

b. niet geheel of gedeeltelijk in aanmerking is genomen als uitgave voor inkomensvoorzieningen;

c. blijft binnen de in deze afdeling gestelde begrenzingsen;

d. niet geheel of gedeeltelijk is voldaan na het einde van het kalenderjaar waarin de belastingplichtige de pensioengerechtigde leeftijd, bedoeld in artikel 7a, eerste lid, van de Algemene Ouderdomswet, heeft bereikt.

4. De nettofactor bedraagt $(100\% - T)$, waarbij T gelijk is aan het in de laatste kolom van de in artikel 2.10, eerste lid, opgenomen tabel als derde vermelde percentage.

5. Bij ministeriële regeling kunnen regels worden gesteld met betrekking tot de toepassing van dit artikel.

Artikel 5.16a. Toegelaten aanbieders

1. Als aanbieder van een nettolijfrente kan optreden:

a. een verzekeraar als bedoeld in artikel 3.126, eerste lid, onderdelen a, onder 1°, b, c en d; b. een bank, beleggingsonderneming of beheerder van een beleggingsinstelling als bedoeld in artikel 3.126a, tweede lid.

2. Een aanbieder als bedoeld in het eerste lid die naast een nettolijfrente tevens een lijfrente als bedoeld in afdeling 3.7 uitvoert of tevens optreedt als verzekeraar van een pensioenregeling in de zin van de hoofdstukken IIB en VIII van de Wet op de loonbelasting 1964 of artikel 1.7, tweede lid, onderdeel b, voldoet aan bij ministeriële regeling te stellen voorwaarden ter voorkoming van vermenging met vermogen ten behoeve van een nettolijfrente.

Artikel 5.16b. Begrenzing premie nettolijfrente

1. De jaarlijkse premie ter zake van alle nettolijfrenten van de belastingplichtige gezamenlijk bedraagt ten hoogste een bij of krachtens algemene maatregel van bestuur te bepalen percentage van het gezamenlijke bedrag in het voorafgaande kalenderjaar van de inkomensbestanddelen, bedoeld in artikel 3.127, derde lid, onderdelen a tot en met d, voor zover dit bedrag het in artikel 3.127, derde lid, eerst vermelde bedrag overtreft. Daarbij kunnen mede regels worden gesteld met betrekking tot de vermindering van de uitkomst van de berekening, bedoeld in de eerste volzin, bij samenloop van een nettolijfrente met een nettopensioen als bedoeld in afdeling 5.3B.

2. Artikel 3.127, tweede lid, is van overeenkomstige toepassing, met dien verstande dat het percentage, genoemd in artikel 3.127, tweede lid, tweede volzin, en de bedragen, genoemd in artikel 3.127, tweede lid, tweede en derde volzin, worden vermenigvuldigd met de nettofactor, bedoeld in artikel 5.16, vierde lid.

3. Artikel 3.127, vijfde lid, is van overeenkomstige toepassing.

4. Het percentage, bedoeld in het eerste lid, wordt zodanig vastgesteld dat op de pensioenrichtleeftijd, bedoeld in artikel 18a, zesde lid, van de Wet op de loonbelasting 1964, de jaarlijkse uitkeringen na een tijdsevenredige opbouw van 40 jaar en met inachtneming van de uitgangspunten, bedoeld in artikel 18a, derde lid, van de Wet op de loonbelasting 1964, niet meer bedragen dan 75 percent van het gemiddelde bedrag waarover ingevolge het eerste lid tot dat moment de premie wordt berekend, vermenigvuldigd met de nettofactor, bedoeld in artikel 5.16, vierde lid.

5. Bij ministeriële regeling kunnen regels worden gesteld met betrekking tot de toepassing van dit artikel.

Artikel 5.16c. Onregelmatige handelingen met nettolijfrenten

1. Ingeval op enig tijdstip:

- a. een aanspraak op een nettolijfrente niet langer als zodanig is aan te merken;
 - b. een aanspraak op een nettolijfrente geheel of gedeeltelijk wordt afgekocht of vervreemd dan wel formeel of feitelijk voorwerp van zekerheid wordt;
 - c. de verplichtingen met betrekking tot een aanspraak op een nettolijfrente overgaan op een andere aanbieder dan bedoeld in artikel 5.16a;
 - d. de belastingplichtige een bijdrage van een inhoudingsplichtige in de zin van de Wet op de loonbelasting 1964 heeft ontvangen ten behoeve van de nettolijfrente, terwijl deze inhoudingsplichtige niet in dezelfde mate aan zijn overige werknemers die voor het overige in dezelfde omstandigheden verkeren een bijdrage heeft verstrekt;
- vervalt op dat tijdstip voor de volledige aanspraak de toepassing van de vrijstelling, bedoeld in artikel 5.16, eerste lid.

2. Na toepassing van het eerste lid in het voorafgaande kalenderjaar wordt tot de bezittingen gerekend een bedrag dat gelijk is aan de helft van de waarde van de aanspraak, bedoeld in het eerste lid, aan het begin van het voorafgaande kalenderjaar, vermenigvuldigd met tien.

3. Ingeval de belastingplichtige aannemelijk maakt dat het bedrag van de belasting die is verschuldigd over het in het tweede lid genoemde bedrag, hoger is dan het totale bedrag van de belasting en de belastingrente, bedoeld in hoofdstuk VA van de Algemene wet inzake rijksbelastingen, die zouden zijn verschuldigd indien de mogelijkheid zou bestaan de in de voorafgaande jaren ingevolge artikel 5.16 genoten vrijstelling door middel van navorderingsaanslagen ongedaan te maken, wordt in afwijking van het tweede lid een bedrag tot de bezittingen gerekend ter grootte van dit totale bedrag, vermenigvuldigd met 100/1,2. Voor de toepassing van dit lid wordt voor de berekening van de verschuldigde belasting geen rekening gehouden met het heffingvrije vermogen, bedoeld in artikel 5.5.

4. Het eerste lid is niet van toepassing op een afkoop van een nettolijfrente ingeval voldaan wordt aan de voorwaarden van artikel 3.133, negende lid, onderdelen a en b, en het gezamenlijke bedrag van hetgeen ter zake van dergelijke afkopen in het kalenderjaar wordt ontvangen niet meer bedraagt dan een bedrag gelijk aan het gemiddelde van het gezamenlijke bedrag van de inkomensbestanddelen, bedoeld in artikel 3.127, derde lid, onderdelen a, b, c en d, van het voorafgaande kalenderjaar en het daaraan voorafgaande kalenderjaar voor zover dat gezamenlijke bedrag het in het betreffende jaar in artikel 3.127, derde lid, eerstvermelde bedrag overschrijdt, vermenigvuldigd met de nettofactor, bedoeld in artikel 5.16, vierde lid.

5. Het eerste lid is mede niet van toepassing op een afkoop van een aanspraak op een nettolijfrente waarvan nog geen termijnen zijn vervallen ingeval de waarde in het economische verkeer van die aanspraak op het onmiddellijk aan het tijdstip van afkoop voorafgaande tijdstip niet meer bedraagt dan het bedrag, genoemd in artikel 3.133, tweede lid, onderdeel d.

6. Na toepassing van het eerste lid worden aan het tijdstip, bedoeld in het eerste lid, voorafgaande jaren niet meer in aanmerking genomen voor de toepassing van deze afdeling, behoudens voor de toepassing van het tweede en derde lid.

7. Voor zover een aanspraak op een nettolijfrente wordt omgezet in een andere zodanige aanspraak, wordt de tweede aanspraak beschouwd als een voortzetting van de eerste.

8. Voor de toepassing van deze afdeling en de daarop berustende bepalingen wordt niet onder afkoop verstaan het vrijvallen van een aanspraak op het tijdstip waarop de belastingplichtige ophoudt binnenlandse belastingplichtige te zijn.

9. Bij ministeriële regeling kunnen regels worden gesteld met betrekking tot de toepassing van dit artikel.

Afdeling 5.3B. Vrijstelling nettopensioen

Artikel 5.17. Vrijstelling nettopensioen

1. Tot de bezittingen behoren niet aanspraken ingevolge een nettopensioenregeling.
2. In deze wet en de daarop berustende bepalingen wordt onder een nettopensioenregeling verstaan een regeling:
 - a. die ten doel heeft het treffen van een voorziening als bedoeld in artikel 18, eerste lid, onderdeel a, onder 1°, 2° of 3°, van de Wet op de loonbelasting 1964, dan wel een daarmee naar aard en strekking overeenkomende voorziening ingevolge een regeling als bedoeld in artikel 1.7, tweede lid, onderdelen b en c;
 - b. die voldoet aan de in artikel 18, eerste lid, onderdeel b, van de Wet op de loonbelasting 1964 gestelde voorwaarden;
 - c. waarvan als verzekeraar optreedt een lichaam als bedoeld in artikel 19a, eerste lid, onderdelen a, b, c en d, van de Wet op de loonbelasting 1964;
 - d. die blijft binnen de in of krachtens deze afdeling vastgestelde begrenzingsen.
3. Een nettopensioenregeling kan voorzien in:
 - a. netto-ouderdomspensioen (artikel 5.17a);
 - b. nettopartnerpensioen (artikel 5.17b);
 - c. nettowezenpensioen (artikel 5.17c).

Artikel 5.17a. Netto-ouderdomspensioen

1. Een netto-ouderdomspensioen wordt tijdsevenredig opgebouwd op basis van een beschikbarepremieregeling en is gericht op een pensioen dat na 40 jaren opbouw niet meer bedraagt dan 75% van het gemiddelde bedrag dat ingevolge artikel 18ga van de Wet op de loonbelasting 1964 niet tot het pensioengevend loon behoort, vermenigvuldigd met de nettofactor, bedoeld in artikel 5.16, vierde lid. De beschikbare premie wordt ten hoogste bepaald met inachtneming van de uitgangspunten, bedoeld in artikel 18a, derde lid, onderdelen a, b en c, van de Wet op de loonbelasting 1964.
2. Artikel 18a, vierde, vijfde en zesde lid, van de Wet op de loonbelasting 1964 is van overeenkomstige toepassing

Artikel 5.17b. Nettopartnerpensioen

1. Een nettopartnerpensioen wordt tijdsevenredig opgebouwd op basis van een beschikbarepremieregeling en is gericht op een pensioen dat na 40 jaren opbouw niet meer bedraagt dan 52,5% van het gemiddelde bedrag dat ingevolge artikel 18ga van de Wet op de loonbelasting 1964 niet tot het pensioengevend loon of bereikbaar pensioengevend loon behoort, vermenigvuldigd met de nettofactor, bedoeld in artikel 5.16, vierde lid. De beschikbare premie wordt ten hoogste bepaald met inachtneming van de uitgangspunten, bedoeld in artikel 18a, derde lid, onderdelen a, b en c, van de Wet op de loonbelasting 1964.
2. Artikel 18b, vierde, vijfde en zesde lid, van de Wet op de loonbelasting 1964 is van overeenkomstige toepassing.

Artikel 5.17c. Nettowezenpensioen

1. Een nettowezenpensioen wordt tijdsevenredig opgebouwd op basis van een beschikbarepremieregeling en is gericht op een pensioen dat na 40 jaren opbouw niet meer bedraagt dan 10,5% van het gemiddelde bedrag dat ingevolge artikel 18ga van de Wet op de loonbelasting 1964 niet tot het pensioengevend loon of bereikbaar pensioengevend loon behoort, vermenigvuldigd met de nettofactor, bedoeld in artikel 5.16, vierde lid. De beschikbare premie wordt ten hoogste bepaald met inachtneming van de uitgangspunten, bedoeld in artikel 18a, derde lid, onderdelen a, b en c, van de Wet op de loonbelasting 1964.
2. De artikelen 18b, vijfde lid, en artikel 18c, vierde en vijfde lid, van de Wet op de loonbelasting 1964 zijn van overeenkomstige toepassing.

Artikel 5.17d. Overschrijding maxima nettopensioen

In afwijking in zoverre van de artikelen 5.17a tot en met 5.17c kunnen een netto-ouderdomspensioen, een nettopartnerpensioen en een nettowezenpensioen meer bedragen dan de aldaar opgenomen maxima voor zover zulks het gevolg is van de overeenkomstige

toepassing van artikel 18d van de Wet op de loonbelasting 1964.

Artikel 5.17e. Onregelmatige handelingen met nettopensioen

1. Ingeval op enig tijdstip:

- a. een aanspraak op een nettopensioen niet langer als zodanig is aan te merken;
 - b. een aanspraak ingevolge een nettopensioen geheel of gedeeltelijk wordt afgekocht of vervreemd dan wel formeel of feitelijk voorwerp van zekerheid wordt;
 - c. de verplichtingen met betrekking tot een aanspraak op een nettopensioen overgaan op een andere verzekeraar dan bedoeld in artikel 5.17, tweede lid, onderdeel c;
 - d. de belastingplichtige een bijdrage van een inhoudingsplichtige in de zin van de Wet op de loonbelasting 1964 heeft ontvangen ten behoeve van het nettopensioen, terwijl deze inhoudingsplichtige niet in dezelfde mate aan zijn overige werknemers die voor het overige in dezelfde omstandigheden verkeren een bijdrage heeft verstrekt;
- vervalt op dat tijdstip voor de volledige aanspraak de toepassing van de vrijstelling, bedoeld in artikel 5.17, eerste lid.

2. Na toepassing van het eerste lid in het voorafgaande kalenderjaar wordt tot de bezittingen gerekend een bedrag dat gelijk is aan de helft van de waarde van de aanspraak, bedoeld in het eerste lid, aan het begin van het voorafgaande kalenderjaar, vermenigvuldigd met tien.

3. Ingeval de belastingplichtige aannemelijk maakt dat het bedrag van de belasting die is verschuldigd over het in het tweede lid genoemde bedrag, hoger is dan het totale bedrag van de belasting en de belastingrente, bedoeld in hoofdstuk VA van de Algemene wet inzake rijksbelastingen, die zouden zijn verschuldigd indien de mogelijkheid zou bestaan de in de voorafgaande jaren ingevolge artikel 5.17 genoten vrijstelling door middel van navorderingsaanslagen ongedaan te maken, wordt in afwijking van het tweede lid een bedrag tot de bezittingen gerekend ter grootte van dit totale bedrag, vermenigvuldigd met 100/1,2. Voor de toepassing van dit lid wordt voor de berekening van de verschuldigde belasting geen rekening gehouden met het heffingvrije vermogen, bedoeld in artikel 5.5.

4. Na toepassing van het eerste lid worden aan het tijdstip, bedoeld in het eerste lid, voorafgaande dienstjaren niet meer in aanmerking genomen voor de toepassing van deze afdeling, behoudens voor de toepassing van het tweede en derde lid.

5. Voor de toepassing van deze afdeling en de daarop berustende bepalingen:

- a. wordt niet onder afkoop verstaan het vrijvallen van een aanspraak op het tijdstip waarop de belastingplichtige ophoudt binnenlandse belastingplichtige te zijn;
- b. is artikel 19b, tweede tot en met zevende lid, van de Wet op de loonbelasting 1964 van overeenkomstige toepassing;
- c. is het eerste lid mede niet van toepassing voor zover een in onderdeel b van dat lid bedoelde uitkering of afkoopsom wordt uitgekeerd met toepassing van artikel 69, tweede lid, van de Pensioenwet of artikel 80a, tweede lid, van de Wet verplichte beroepspensioenregeling.

Artikel 5.17f. Delegatiebevoegdheid

1. Bij ministeriële regeling kunnen, overeenkomstig het bepaalde in artikel 3.18 en in artikel 18g van de Wet op de loonbelasting 1964, regels worden gesteld met betrekking tot de perioden die voor de toepassing van deze afdeling en de daarop berustende bepalingen in aanmerking komen als dienstjaren alsmede met betrekking tot het pensioengevend loon.

2. Bij de toepassing van deze afdeling is artikel 19d van de Wet op de loonbelasting 1964 van overeenkomstige toepassing.

3. Bij ministeriële regeling kunnen regels worden gesteld ter bevordering van een goede uitvoering van deze afdeling.

Afdeling 5.4. Waardering

Artikel 5.19. Waardering bezittingen en schulden; algemeen

1. Bezittingen en schulden worden in aanmerking genomen voor de waarde in het economische verkeer.

2. Bezittingen en schulden die, al dan niet tezamen, in het economische verkeer als een eenheid plegen te worden beschouwd, worden als eenheid in aanmerking genomen.
3. Indien de waarde van een bezitting of van een schuld op de peildatum niet kan worden bepaald, wordt die waarde bepaald op het naastbij gelegen tijdstip waarop dat wel mogelijk is.
4. Genotsrechten die zijn verleend tegen een zakelijke vergoeding die wordt voldaan in regelmatig vervallende termijnen die betrekking hebben op een tijdvak van ten hoogste een jaar, worden gewaardeerd op nihil. De eerste volzin is van overeenkomstige toepassing op schulden die corresponderen met de aldaar bedoelde genotsrechten.

Artikel 5.23. Waardering: aanvullende regels

Bij algemene maatregel van bestuur kunnen, in het kader van dit hoofdstuk passende, regels worden gesteld ten behoeve van de waardering van bezittingen en schulden.

Hoofdstuk 6. Persoonsgebonden aftrek

Afdeling 6.1. Persoonsgebonden aftrek

Artikel 6.1. Persoonsgebonden aftrek

1. Persoonsgebonden aftrek is het gezamenlijke bedrag van:
 - a. de in het kalenderjaar op de belastingplichtige drukkende persoonsgebonden aftrekposten en
 - b. het gedeelte van de persoonsgebonden aftrek van voorafgaande jaren dat niet eerder in aanmerking is genomen.
2. Persoonsgebonden aftrekposten zijn de:
 - a. uitgaven voor onderhoudsverplichtingen (afdeling 6.2);
 - b. [vervallen;]
 - c. [vervallen;]
 - d. uitgaven voor specifieke zorgkosten (afdeling 6.5);
 - e. weekenduitgaven voor gehandicapten (afdeling 6.6);
 - f. [vervallen;]
 - g. [vervallen;]
 - h. aftrekbare giften (afdeling 6.9).
3. Uitgaven als bedoeld in het tweede lid, onderdeel d, worden in aanmerking genomen voorzover de belastingplichtige zich redelijkerwijs gedrongen heeft kunnen voelen tot het doen van die uitgaven.
4. Bij algemene maatregel van bestuur kunnen aanspraken op vergoedingen of tegemoetkomingen alsmede genoten of te genieten vergoedingen of tegemoetkomingen worden aangewezen die buiten beschouwing blijven bij de bepaling van de omvang van hetgeen op de belastingplichtige aan uitgaven drukt.

Artikel 6.2. In aanmerking nemen persoonsgebonden aftrek

1. De persoonsgebonden aftrek vermindert het inkomen uit werk en woning van het kalenderjaar, maar niet verder dan tot nihil.
2. Voorzover de persoonsgebonden aftrek het inkomen uit werk en woning van het kalenderjaar niet vermindert, vermindert de aftrek het belastbaar inkomen uit sparen en beleggen van het jaar, maar niet verder dan tot nihil.
3. Voorzover de persoonsgebonden aftrek het inkomen uit werk en woning en het belastbaar inkomen uit sparen en beleggen van het kalenderjaar niet vermindert, vermindert de aftrek het inkomen uit aanmerkelijk belang van het jaar, maar niet verder dan tot nihil.
4. Voor de toepassing van het eerste en het derde lid wordt het inkomen uit werk en woning en het inkomen uit aanmerkelijk belang bepaald zonder rekening te houden met te conserveren inkomen.
5. Bij een vermindering worden allereerst de uitgaven voor specifieke zorgkosten, bedoeld in artikel 6.1, tweede lid, onderdeel d, in aanmerking genomen.

Artikel 6.2a. Vaststelling niet in aanmerking genomen persoonsgebonden aftrek

1. De inspecteur stelt het bedrag van de op enig tijdstip niet in aanmerking genomen persoonsgebonden aftrek vast bij voor bezwaar vatbare beschikking.
2. Indien een beschikking als bedoeld in het eerste lid gelijktijdig wordt gegeven met de vaststelling van een belastingaanslag, wordt het bedrag van de niet in aanmerking genomen persoonsgebonden aftrek afzonderlijk op het aanslagbiljet vermeld.
3. Indien er grond is voor het vermoeden dat het in het eerste lid bedoelde bedrag te hoog is vastgesteld, kan de inspecteur de in dat lid bedoelde beschikking herzien. Herziening vindt plaats bij voor bezwaar vatbare beschikking.
4. Een feit dat de inspecteur bekend was of redelijkerwijs bekend had kunnen zijn, levert geen grond op voor herziening, tenzij de belastingplichtige ter zake van dit feit te kwader trouw is.
5. Artikel 16, tweede lid, aanhef en onderdelen b en c, derde en vierde lid, van de Algemene wet inzake rijksbelastingen is van overeenkomstige toepassing op herziening.
6. Rechtsmiddelen tegen de in het eerste lid bedoelde beschikking kunnen uitsluitend betrekking hebben op het bedrag, bedoeld in artikel 6.1, eerste lid, onderdeel a. Rechtsmiddelen tegen de in het derde lid, tweede volzin, bedoelde beschikking kunnen uitsluitend betrekking hebben op het bedrag van de herziening.

Afdeling 6.2. Onderhoudsverplichtingen

Artikel 6.3. Onderhoudsverplichtingen

1. Onderhoudsverplichtingen zijn:
 - a. periodieke uitkeringen en verstrekkingen op grond van een rechtstreeks uit het familierecht voortvloeiende verplichting, tenzij deze worden gedaan aan bloed- of aanverwanten in de rechte lijn of in de tweede graad van de zijlijn;
 - b. afkoopsommen van dergelijke uitkeringen of verstrekkingen die worden gedaan aan de gewezen echtgenoot;
 - c. op grond van paragraaf 6.5 van de Participatiewet verhaalde kosten van bijstand tot voorziening in het levensonderhoud van de duurzaam van de belastingplichtige gescheiden levende echtgenoot of gewezen echtgenoot;
 - d. bedragen die in het kader van echtscheiding of scheiding van tafel en bed worden voldaan ter zake van de verplichting tot verrekening van pensioenrechten en van lijfrenten en andere inkomensvoorzieningen waarvan de betaalde premies als uitgave voor inkomensvoorziening in aanmerking zijn genomen;
 - e. in rechte vorderbare periodieke uitkeringen en verstrekkingen die berusten op een wettelijke verplichting tot vergoeding van schade door het derven van levensonderhoud;
 - f. in rechte vorderbare periodieke uitkeringen en verstrekkingen die berusten op een dringende morele verplichting tot voorziening in het levensonderhoud.
2. Onderhoudsverplichtingen als bedoeld in het eerste lid, onderdeel a, e of f, worden ingeval deze de vorm hebben van periodieke verstrekkingen van huisvesting in een woning of een gedeelte van een woning en indien zij worden verstrekt door een beperkt gerechtigde tot die woning of dat gedeelte van een woning, bij hem in aanmerking genomen voor het bedrag waarvoor die verstrekkingen bij degene die deze geniet, in aanmerking worden genomen op de voet van artikel 3.101, tweede lid.

Artikel 6.4. Uitgesloten onderhoudsverplichtingen

1. Tot de onderhoudsverplichtingen, bedoeld in artikel 6.3, eerste lid, onderdelen e en f, behoren niet de periodieke uitkeringen en verstrekkingen die worden gedaan aan:
 - a. bloed- of aanverwanten in de rechte lijn of in de tweede graad van de zijlijn;
 - b. personen die behoren tot het huishouden van de belastingplichtige.
2. Tot de onderhoudsverplichtingen, bedoeld in artikel 6.3, eerste lid, onderdelen b en d, behoren niet de afkoopsommen en verrekenbedragen die worden gedaan in de vorm van lijfrenten en andere inkomensvoorzieningen, voorzover de voor die voorzieningen betaalde

premies als uitgave voor inkomensvoorziening in aanmerking zijn genomen.

3. Tot de onderhoudsverplichtingen, bedoeld in artikel 6.3, eerste lid, onderdeel d, behoren niet rechten op periodieke uitkeringen en verstrekkingen die zijn toegekend door degene die tot de verrekening verplicht is.

Artikel 6.5. Afkoop alimentatie door betaling lijfrentepremie

1. Tot de onderhoudsverplichtingen, bedoeld in artikel 6.3, eerste lid, onderdeel b, behoren afkoopsommen die worden gedaan in de vorm van een betaling van een premie voor een lijfrente aan een verzekeraar als bedoeld in artikel 3.126, eerste lid, onderdeel a, onder 1°.

2. De termijnen van de lijfrente moeten:

- a. toekomen aan de gewezen echtgenoot;
- b. onmiddellijk na het betalen van de premie ingaan;
- c. uiterlijk bij het overlijden van de gewezen echtgenoot eindigen.

3. De voor de lijfrente betaalde premie wordt aangemerkt als een premie voor een lijfrente als bedoeld in artikel 3.124, eerste lid, onderdeel a.

4. Indien de lijfrente niet meer voldoet aan de in dit artikel bedoelde voorwaarden, wordt geacht een omstandigheid als bedoeld in artikel 3.133, tweede lid, te hebben plaats gevonden.

Artikel 6.6. Verrekening van pensioenrechten door betaling lijfrentepremie

1. Tot de onderhoudsverplichtingen, bedoeld in artikel 6.3, eerste lid, onderdeel d, behoren bedragen die worden voldaan ter zake van de verrekening van pensioenrechten in de vorm van een betaling van een premie voor een lijfrente als bedoeld in artikel 3.125, eerste lid, aan een verzekeraar als bedoeld in artikel 3.126, eerste lid, onderdeel a, onder 1°.

2. Voor de toepassing van artikel 3.125, eerste lid, wordt de echtgenoot of de gewezen echtgenoot aangemerkt als de belastingplichtige en als de verzekeringnemer van de in die bepaling genoemde lijfrenten.

3. De voor de lijfrente betaalde premie wordt aangemerkt als een premie voor een lijfrente als bedoeld in artikel 3.124, eerste lid, onderdeel a.

4. De lijfrente wordt aangemerkt als een lijfrente als bedoeld in artikel 3.125, eerste lid.

5. Indien de lijfrente niet meer voldoet aan de in dit artikel bedoelde voorwaarden, wordt geacht een omstandigheid als bedoeld in artikel 3.133, tweede lid, te hebben plaats gevonden.

Artikel 6.7. Uitbreiding familierechtelijke uitkeringen

1. Tot de onderhoudsverplichtingen, bedoeld in artikel 6.3, eerste lid, onderdeel a, behoren de periodieke uitkeringen en verstrekkingen voorzover die zijn overeengekomen in het kader van echtscheiding of scheiding van tafel en bed ter verrekening van:

- a. pensioenrechten;
- b. lijfrenten en andere inkomensvoorzieningen voorzover de daarvoor betaalde premies als uitgave voor inkomensvoorziening in aanmerking zijn genomen.

2. Tot de onderhoudsverplichtingen, bedoeld in artikel 6.3, eerste lid, onderdeel a, behoren de periodieke uitkeringen en verstrekkingen die dienen ter vervanging van dergelijke onderhoudsverplichtingen.

3. Het eerste en het tweede lid zijn uitsluitend van toepassing op periodieke uitkeringen en verstrekkingen die worden gedaan door degene die tot de verrekening respectievelijk de vervanging verplicht is.

Afdeling 6.10. Tijdstip aftrek

Artikel 6.40. Tijdstip aftrek

1. Voorzover in deze wet niet anders is bepaald, komen uitgaven ter zake van persoonsgebonden aftrekposten voor aftrek in aanmerking op het tijdstip waarop zij zijn:

- a. betaald;
- b. verrekend;

- c. ter beschikking gesteld of
 - d. rentedragend geworden.
2. Het eerste lid, onderdeel d, is niet van toepassing met betrekking tot aftrekbare giften.

Hoofdstuk 7. Belastingheffing van buitenlandse belastingplichtigen

Afdeling 7.1. Nederlands inkomen

Artikel 7.1. Nederlands inkomen

Ten aanzien van de buitenlandse belastingplichtige wordt de inkomstenbelasting geheven over het door hem in het kalenderjaar genoten:

- a. belastbare inkomen uit werk en woning in Nederland;
- b. belastbare inkomen uit aanmerkelijk belang in een in Nederland gevestigde vennootschap en
- c. belastbare inkomen uit sparen en beleggen in Nederland.

Afdeling 7.2. Belastbaar inkomen uit werk en woning

Artikel 7.2. Belastbaar inkomen uit werk en woning

1. Het belastbare inkomen uit werk en woning in Nederland is het inkomen uit werk en woning in Nederland verminderd met de verliezen uit werk en woning, berekend overeenkomstig de regels van hoofdstuk 3.
2. Het inkomen uit werk en woning in Nederland is het gezamenlijke bedrag van:
 - a. de belastbare winst uit Nederlandse onderneming, dat is de belastbare winst, bedoeld in de artikelen 3.2 en 3.3 uit een onderneming die, of het gedeelte van een onderneming dat wordt gedreven met behulp van een vaste inrichting in Nederland of een vaste vertegenwoordiger in Nederland (Nederlandse onderneming);
 - b. het belastbaar loon ter zake van het in Nederland verrichten of hebben verricht van arbeid;
 - c. het belastbaar resultaat uit overige werkzaamheden in Nederland;
 - d. de belastbare periodieke uitkeringen en verstrekkingen voorzover de daarvoor betaalde premies als uitgaven voor inkomensvoorzieningen in aanmerking zijn genomen of voortkomen uit pensioenregelingen voorzover de daarvoor betaalde premies ten laste van de belastbare winst van een Nederlandse onderneming zijn gebracht, waarbij met het in aanmerking nemen van negatieve uitgaven voor inkomensvoorzieningen op grond van artikel 3.133, tweede lid, onderdelen h of j, of artikel 3.136, dan wel in de periode van buitenlandse belastingplicht, geen rekening wordt gehouden;
 - e. de rechten op periodieke uitkeringen en verstrekkingen van publiekrechtelijke aard van of namens een Nederlandse publiekrechtelijke rechtspersoon;
 - f. de belastbare inkomsten uit eigen woning in Nederland, verminderd met de aftrek wegens geen of geringe eigenwoningschuld;
 - g. de negatieve uitgaven voor inkomensvoorzieningen, en
 - h. de negatieve persoonsgebonden aftrek.
3. Voor de toepassing van het tweede lid, onderdeel a, worden de werkzaamheden in Nederland verricht in de uitoefening van een bedrijf of in de zelfstandige uitoefening van een beroep door een inwoner van een niet-verdragsland die ingevolge een overeenkomst van korte duur als musicus of anderszins als artiest optreedt dan wel als beroep een tak van sport beoefent, steeds aangemerkt als een vaste inrichting in Nederland. Voor de toepassing van het tweede lid, onderdeel c, is artikel 1.2, vierde lid, onderdeel b, niet van toepassing en wordt onder werkzaamheid in Nederland mede verstaan het ter beschikking stellen van vermogensbestanddelen als bedoeld in de artikelen 3.91 en 3.92 aan het in Nederland gevestigde deel van een onderneming, werkzaamheid of vennootschap alsmede het houden van aandelen, vorderingen of rechten als bedoeld in artikel 3.92b of het hebben van schulden als bedoeld in artikel 3.92b indien de voordelen die daarmee worden behaald naar moet worden aangenomen mede een beloning beogen te zijn voor werkzaamheden verricht in Nederland.

Voor de toepassing van het tweede lid, onderdeel b, wordt onder het in Nederland verrichten of hebben verricht van arbeid niet begrepen het verrichten of hebben verricht van arbeid als zodanig door een artiest of sportbeoefenaar die inwoner is van een verdragsland en niet in dienstbetrekking staat tot een inhoudingsplichtige in de zin van de Wet op de loonbelasting 1964. Voor de toepassing van het tweede lid, onderdeel c, worden onder werkzaamheden in Nederland niet begrepen de werkzaamheden als zodanig van een artiest of sportbeoefenaar die inwoner is van een verdragsland. Voor de toepassing van dit artikel wordt onder een verdragsland verstaan een land waarmee de Staat der Nederlanden een verdrag ter voorkoming van dubbele belasting heeft gesloten alsmede Aruba, Curaçao, Sint Maarten, de BES eilanden, en onder een niet-verdragsland alle overige landen.

4. Indien de berekening van het inkomen uit werk en woning in Nederland leidt tot een negatief bedrag wordt dit aangemerkt als een verlies uit werk en woning in Nederland. De verrekening van dit verlies vindt plaats overeenkomstig de regels van afdeling 3.13.

5. Verliezen uit werk en woning zijn de verliezen uit werk en woning die betrekking hebben op jaren waarin de buitenlandse belastingplichtige binnenlands belastingplichtig was en de verliezen uit werk en woning in Nederland.

6. In Nederland gelegen onroerende zaken, daaronder begrepen rechten die samenhangen met de exploratie en exploitatie van in Nederland aanwezige natuurlijke rijkdommen waaronder ook wordt gerekend de opwekking van energie uit het water, de stromen en de winden, of rechten waaraan deze zijn onderworpen, die tot het vermogen van een onderneming behoren, behoren tot het vermogen van een Nederlandse onderneming.

7. De gedeeltelijk buiten Nederland vervulde dienstbetrekking voor een inhoudingsplichtige in de zin van de Wet op de loonbelasting 1964, wordt geacht geheel in Nederland te zijn vervuld. De eerste volzin vindt geen toepassing voorzover het loon uit die dienstbetrekking met inachtneming van de Belastingregeling voor het Koninkrijk, de Belastingregeling voor het land Nederland of verdragen waarbij de Staat der Nederlanden partij is, feitelijk is onderworpen aan een belasting naar het inkomen die door of vanwege een andere mogendheid of door de rijksoverheid op de BES eilanden wordt geheven. De eerste volzin vindt evenmin toepassing indien de dienstbetrekking nagenoeg geheel buiten Nederland wordt vervuld en het loon is onderworpen aan een belasting naar het inkomen die door een andere mogendheid wordt geheven en het loon niet op grond van een verdrag ter voorkoming van dubbele belasting of op grond van enige andere regel van interregionaal of internationaal recht in feite slechts in Nederland aan een belasting naar het inkomen is onderworpen. De dienstbetrekking bij een Nederlandse publiekrechtelijke rechtspersoon dan wel de dienstbetrekking waarbij in het kader van een uitzending op het grondgebied van een andere mogendheid werkzaamheden zijn of worden verricht op grond van een verdrag waarbij de Staat der Nederlanden partij is, wordt steeds geacht in Nederland te zijn vervuld.

8.a. Tot belastbaar loon wordt gerekend de waarde in het economisch verkeer van opgebouwde aanspraken uit een pensioenregeling indien de verplichtingen volgens de pensioenregeling waarop die aanspraken berusten geheel of gedeeltelijk zijn ondergebracht bij een ander lichaam dan bedoeld in artikel 19a, eerste lid, onderdelen a, b en d van de Wet op de loonbelasting 1964. Tot de waarde in het economische verkeer wordt niet gerekend het met pensioenpremies behaalde rendement over een periode waarin de belastingplichtige geen binnenlands belastingplichtige is geweest.

b. Indien onderdeel a toepassing vindt met betrekking tot de waarde van aanspraken die eerder op grond van:

1°. onderdeel a in het Nederlandse inkomen uit werk en woning is begrepen, wordt, onder bij ministeriële regeling te stellen voorwaarden, dat inkomen met die waarde van de aanspraken verlaagd. De inspecteur vermindert dienovereenkomstig de conserverende aanslag bij voor bezwaar vatbare beschikking. Rechtsmiddelen tegen deze beschikking kunnen uitsluitend betrekking hebben op de grootte van de vermindering;

2°. artikel 3.83 in het belastbare inkomen uit werk en woning is begrepen, wordt, voorzover de belasting ter zake van die aanspraken is voldaan, dat inkomen met die waarde van de aanspraken verlaagd en de eerder opgelegde conserverende aanslag door de inspecteur verminderd bij voor bezwaar vatbare beschikking. Rechtsmiddelen tegen deze beschikking

kunnen uitsluitend betrekking hebben op de grootte van de vermindering.

c. Indien artikel 19b van de Wet op de loonbelasting 1964 toepassing heeft gevonden wordt het belastbaar loon verminderd met de waarde van de aanspraken die zijn gerekend tot het loon met toepassing van artikel 3.83 dan wel met toepassing van onderdeel a, voorzover de belasting ter zake van de waarde van die aanspraken is voldaan.

d. Op verzoek van de belastingplichtige wordt, indien de waarde van aanspraken op grond van onderdeel a is begrepen in het Nederlandse inkomen uit werk en woning van een vorig kalenderjaar, en

1°. wordt voldaan aan de voorwaarden voor uitstel van betaling als bedoeld in artikel 25, vijfde lid, van de Invorderingswet 1990, en

2°. de verplichtingen waarop de aanspraken berusten geheel zijn ondergebracht bij een verzekeraar als bedoeld in artikel 19a, eerste lid, onderdelen a, b of d, van de Wet op de loonbelasting 1964, het Nederlandse inkomen uit werk en woning van dat vorige kalenderjaar met die waarde van de aanspraken verlaagd. De inspecteur vermindert dienovereenkomstig de conserverende aanslag over dat jaar bij voor bezwaar vatbare beschikking. Rechtsmiddelen tegen deze beschikking kunnen uitsluitend betrekking hebben op de grootte van de vermindering.

e. De waarde van de opgebouwde aanspraken wordt verminderd met de waarde van de aanspraken die niet ten laste zijn gekomen van Nederlands belastbaar inkomen uit werk en woning.

9. Het bedrag van de belastbare periodieke uitkeringen uit een aanspraak wordt verminderd met de ter zake van die aanspraak in aanmerking genomen negatieve uitgaven voor inkomensvoorzieningen voorzover de belasting die is verschuldigd over die negatieve uitgaven is voldaan.

10. Bij een aanspraak op periodieke uitkeringen vindt artikel 3.133, tweede lid, onderdelen h en j, alleen toepassing indien door de buitenlandse belastingplichtige in het kalenderjaar ter zake van de aanspraak premie is voldaan die als uitgaven voor inkomensvoorzieningen in aanmerking is genomen. De vorige volzin geldt bij onderdeel h niet voor het jaar van de in dat onderdeel bedoelde overgang van de lijfrenteverplichtingen.

11. Het bij een buitenlandse belastingplichtige op grond van artikel 3.133, tweede lid, onderdelen h of j, in aanmerking te nemen bedrag aan negatieve uitgaven wordt in de bij ministeriële regeling te bepalen gevallen en onder de in die regeling te stellen voorwaarden, verminderd met de negatieve uitgaven die bij hem ter zake van dezelfde aanspraken op grond van artikel 3.136 in aanmerking zijn genomen.

12. Voorzover bij een buitenlandse belastingplichtige de negatieve uitgaven voor inkomensvoorzieningen die op grond van artikel 3.133, tweede lid, onderdelen h of j, in aanmerking worden genomen, eveneens zijn begrepen in het belastbaar inkomen uit werk en woning in Nederland van een vorig kalenderjaar, wordt, onder bij ministeriële regeling te stellen voorwaarden, het belastbaar inkomen uit werk en woning in Nederland van dat vorig kalenderjaar met die daarin begrepen negatieve uitgaven verlaagd. De verlaging vindt plaats door vermindering van de aanslag over dat jaar bij voor bezwaar vatbare beschikking van de inspecteur. Rechtsmiddelen tegen deze beschikking kunnen uitsluitend betrekking hebben op de grootte van de vermindering.

13. Voor de toepassing van het tweede lid wordt een niet in Nederland wonende natuurlijke persoon die deel uitmaakt van een buitenlands gezelschap als bedoeld in artikel 5b van de Wet op de loonbelasting 1964, geacht een evenredig deel, gerelateerd aan het aantal leden van het gezelschap, te hebben genoten van de door het gezelschap voor het optreden of de sportbeoefening ontvangen gage, bedoeld in artikel 35g van de Wet op de loonbelasting 1964, behoudens voorzover hij aannemelijk maakt dat hij een ander deel van de gage heeft genoten.

14. Tot het belastbaar loon ter zake van het in Nederland verrichten of hebben verricht van arbeid worden gerekend:

1°. uitkeringen op grond van artikel 14 of 15 van het Besluit van het Europees Parlement nr. 2005/684/EG, Euratom, van 28 september 2005 houdende aanneming van het Statuut van de leden van het Europees Parlement (PbEU L 262/I), aan een in Nederland gekozen lid of

voormalig lid van het Europees Parlement;

2°. uitkeringen op grond van artikel 17 van het onder 1° bedoelde Besluit aan de echtgenoot of partner van een in Nederland gekozen lid of voormalig lid van het Europees Parlement;

3°. uitkeringen op grond van artikel 17 van het onder 1° bedoelde Besluit aan de ten laste van een in Nederland gekozen lid of voormalig lid van het Europees Parlement komende kinderen.

15. Tot het belastbaar resultaat uit overige werkzaamheden in Nederland worden gerekend uitkeringen op grond van de artikelen 9 en 13 van het in het veertiende lid bedoelde Besluit aan een in Nederland gekozen lid of voormalig lid van het Europees Parlement.

16. De in het achtste lid, onderdelen b, c en e, bedoelde verlaging vindt mede plaats met de aanspraken en bijdragen, bedoeld in artikel 3.136, derde en vierde lid.

17. De functie van bestuurder of commissaris van een in Nederland gevestigd lichaam wordt: a. voor de toepassing van het tweede lid, onderdeel a, steeds geacht te zijn vervuld met behulp van een vaste inrichting in Nederland;

b. voor de toepassing van het tweede lid, onderdelen b en c, steeds geacht te zijn vervuld in Nederland.

18. Indien bij een buitenlandse belastingplichtige als bedoeld in artikel 2.7, eerste lid, derde zin, een heffingskorting afhankelijk is van zijn arbeidsinkomen of van dat van zijn partner, wordt voor de bepaling hiervan uitgegaan van het volgens de regels voor binnenlandse belastingplichtigen berekende arbeidsinkomen.

19. Tot een Nederlandse onderneming worden gerekend stemrechten, kapitaalbelangen of winstrechten in een lichaam als bedoeld in artikel 2, twaalfde lid, van de Wet op de vennootschapsbelasting 1969 die worden gehouden door een natuurlijk persoon die woonachtig is in een staat die dat lichaam niet als een belastingplichtige voor een naar de winst geheven belasting beschouwt, indien die natuurlijk persoon ten aanzien van deze stemrechten, kapitaalbelangen of winstrechten zonder toepassing van artikel 2, derde lid, van die wet belastbare winst uit Nederlandse onderneming als bedoeld in het tweede lid, onderdeel a, zou hebben genoten.

Afdeling 7.4. Belastbaar inkomen uit sparen en beleggen

Artikel 7.7. Belastbaar inkomen uit sparen en beleggen

1. Het belastbaar inkomen uit sparen en beleggen in Nederland is het voordeel dat een belastingplichtige geniet uit sparen en beleggen in Nederland, berekend volgens de regels van hoofdstuk 5, met uitzondering van de in artikel 5.1 genoemde persoonsgebonden aftrek. Het voordeel uit sparen en beleggen in Nederland wordt gesteld op het met overeenkomstige toepassing van de regels van hoofdstuk 5 bepaalde rendement van de rendementsgrondslag in Nederland.

2. De rendementsgrondslag in Nederland is de waarde van de bezittingen in Nederland verminderd met de waarde van de schulden in verband met die bezittingen in Nederland.

Bezittingen in Nederland zijn:

a. in Nederland gelegen onroerende zaken;

b. rechten die direct of indirect betrekking hebben op in Nederland gelegen onroerende zaken en

c. rechten op aandelen in de winst van een onderneming waarvan de leiding in Nederland is gevestigd, voorzover zij niet voortspruiten uit effectenbezit of uit dienstbetrekking en zij niet op grond van de afdelingen 7.2 of 7.3 zijn belast.

3. Onder in Nederland gelegen onroerende zaken worden begrepen rechten die samenhangen met de exploratie of de exploitatie van in Nederland aanwezige natuurlijke rijkdommen.

4. Indien de belastingplichtige ten aanzien van een of meer bezittingen bij het begin van het kalenderjaar nog geen belastbaar inkomen uit sparen en beleggen in Nederland geniet, of indien de belastingplichtige ten aanzien van een of meer bezittingen gedurende het kalenderjaar anders dan door overlijden ophoudt belastbaar inkomen uit sparen en beleggen in Nederland te genieten, wordt eveneens uitgegaan van de rendementsgrondslag in

Nederland aan het begin van het kalenderjaar maar wordt het voordeel uit sparen en beleggen in Nederland ten aanzien van die bezittingen naar tijdsgelang herleid, waarbij gedeelten van kalendermaanden worden verwaarloosd.

Afdeling 7.5. Kwalificerende buitenlandse belastingplichtigen

Artikel 7.8. Kwalificerende buitenlandse belastingplichtigen

1. Voor een kwalificerende buitenlandse belastingplichtige is het inkomen uit werk en woning in Nederland het gezamenlijke bedrag van het inkomen uit werk en woning in Nederland, bedoeld in artikel 7.2, en de niet reeds in het inkomen uit werk en woning in Nederland begrepen belastbare inkomsten uit eigen woning, berekend overeenkomstig de regels van hoofdstuk 3, indien deze negatief zijn, verminderd met:

1°. de uitgaven voor inkomensvoorzieningen, berekend overeenkomstig de regels van hoofdstuk 3, en

2°. de niet reeds in het belastbare inkomen uit werk en woning in Nederland begrepen persoonsgebonden aftrek, berekend overeenkomstig de regels van hoofdstuk 6.

2. Voor een kwalificerende buitenlandse belastingplichtige wordt het belastbare inkomen uit aanmerkelijk belang in een in Nederland gevestigde vennootschap bepaald overeenkomstig afdeling 7.3, waarbij de persoonsgebonden aftrekposten, bedoeld in artikel 6.1, tweede lid, overeenkomstig de regels van hoofdstuk 6 in aanmerking worden genomen.

3. Voor een kwalificerende buitenlandse belastingplichtige wordt het belastbare inkomen uit sparen en beleggen in Nederland bepaald overeenkomstig afdeling 7.4, waarbij:

a. de persoonsgebonden aftrekposten, bedoeld in artikel 6.1, tweede lid, overeenkomstig de regels van hoofdstuk 6 in aanmerking worden genomen, en

b. artikel 5.3, derde lid, eerste volzin, onderdeel f, en tweede volzin, van overeenkomstige toepassing is.

4. De belastbare inkomsten uit eigen woning, de uitgaven voor inkomensvoorzieningen en de persoonsgebonden aftrek blijven buiten aanmerking voor zover deze bij de kwalificerende buitenlandse belastingplichtige, zijn partner of degene die als zijn partner zou worden aangemerkt indien beide personen binnenlands belastingplichtig zouden zijn, bij de belastingheffing in de woonstaat of op de BES eilanden in aanmerking kunnen worden genomen.

5. Indien bij een kwalificerende buitenlandse belastingplichtige de omvang van een inkomensbestanddeel of van een heffingskorting afhankelijk is van zijn inkomen of dat van zijn partner, wordt voor de bepaling hiervan uitgegaan van het volgens de regels voor binnenlandse belastingplichtigen berekende inkomen.

6. Een kwalificerende buitenlandse belastingplichtige is een persoon die als inwoner van een andere lidstaat van de Europese Unie, een andere staat die partij is bij de Overeenkomst betreffende de Europese Economische Ruimte, Zwitserland of de BES eilanden in de belastingheffing van die andere lidstaat of staat of op de BES eilanden wordt betrokken en:

a. van wie het inkomen geheel of nagenoeg geheel in Nederland is onderworpen aan de loonbelasting of inkomstenbelasting, of

b. van wie het inkomen tezamen met dat van een belastingplichtige die als zijn partner zou worden aangemerkt indien beide personen binnenlandse belastingplichtigen zouden zijn, geheel of nagenoeg geheel in Nederland is onderworpen aan de loonbelasting en inkomstenbelasting,

onder de voorwaarde dat de belastingplichtige een inkomensverklaring van de belastingautoriteit van zijn woonland verstrekt. Bij algemene maatregel van bestuur kunnen eisen worden gesteld aan de inhoud en de vormgeving van de inkomensverklaring en kunnen regels worden gesteld op grond waarvan om doelmatigheidsredenen de verklaring achterwege kan blijven.

7. Voor de toepassing van het zesde lid wordt onder het inkomen van de buitenlandse belastingplichtige verstaan het volgens de regels voor binnenlands belastingplichtigen berekende verzamelinkomen, bedoeld in artikel 2.18, van die belastingplichtige, verminderd met de daarin begrepen negatieve uitgaven voor inkomensvoorzieningen, negatieve

persoonsgebonden aftrek en belastbare inkomsten uit eigen woning en vermeerderd met de daarin begrepen uitgaven voor inkomensvoorzieningen, persoonsgebonden aftrek en aftrek wegens geen of geringe eigenwoningschuld. Het inkomen dat in Nederland is onderworpen aan de loonbelasting of inkomstenbelasting, bedoeld in het zesde lid, is het zonder de toepassing van dit artikel bepaalde gezamenlijke bedrag van het inkomen uit werk en woning in Nederland, het inkomen uit aanmerkelijk belang in een in Nederland gevestigde vennootschap en het belastbare inkomen uit sparen en beleggen in Nederland, voor zover dat inkomen op grond van regelingen ter voorkoming van dubbele belasting aan Nederland ter heffing is toegewezen, verminderd met de daarin begrepen negatieve uitgaven voor inkomensvoorzieningen, negatieve persoonsgebonden aftrek en belastbare inkomsten uit eigen woning en vermeerderd met de daarin begrepen aftrek wegens geen of geringe eigenwoningschuld.

8. Bij algemene maatregel van bestuur worden mede als kwalificerende buitenlandse belastingplichtigen aangemerkt buitenlandse belastingplichtigen die niet ingevolge het zesde lid als kwalificerende buitenlandse belastingplichtige worden aangemerkt, maar bij wie Nederland volgens het Unierecht gehouden is de persoonlijke situatie en de gezinssituatie in aanmerking te nemen en worden regels gesteld voor toepassing van dit artikel bij die belastingplichtigen. De vorige volzin is van overeenkomstige toepassing op vergelijkbare buitenlandse belastingplichtigen die inwoner zijn van een staat die partij is bij de Overeenkomst betreffende de Europese Economische Ruimte, Zwitserland of de BES eilanden. De aanwijzing als kwalificerende buitenlandse belastingplichtige, bedoeld in de eerste en tweede volzin, kan ook betrekking hebben op een deel van het jaar.

Hoofdstuk 9. Wijze van heffing

Afdeling 9.1. Heffing bij wege van aanslag

Artikel 9.1. Heffing bij wege van aanslag of conserverende aanslag

1. De belasting, bedoeld in de artikelen 2.7 en 2.8, wordt geheven bij wege van aanslag.
2. De belasting, bedoeld in artikel 2.9, wordt geheven bij wege van conserverende aanslag.
3. Indien de belastingplichtige ook premieplichtig is voor de volksverzekeringen geschiedt de heffing van de belasting en de premie voor de volksverzekeringen door middel van één belastingaanslag en voorzover de heffing plaatsvindt bij wege van conserverende aanslag, door middel van één conserverende belastingaanslag. Hierbij zijn de regels die gelden voor de heffing en de invordering van de inkomstenbelasting van overeenkomstige toepassing. In dat geval wordt, indien artikel 67a van de Algemene wet inzake rijksbelastingen toepassing vindt, die bepaling eenmaal toegepast.

Artikel 9.2. Voorheffingen

1. De voorheffingen zijn:
 - a. de geheven loonbelasting met uitzondering van de als eindheffing geheven loonbelasting;
 - b. de geheven dividendbelasting;
 - c. de op prijzen van kansspelen geheven kansspelbelasting die betrekking heeft op bestanddelen van het verzamelinkomen;
 - d. de op grond van artikel 12 van het Besluit van het Europees Parlement nr. 2005/684/EG, Euratom, van 28 september 2005 houdende aanneming van het Statuut van de leden van het Europees Parlement (PbEU 2005, L 262), geheven gemeenschapsbelasting die betrekking heeft op bestanddelen van het verzamelinkomen voor zover het heffingsrecht op grond van het belastingverdrag aan Nederland is toegewezen.
2. In afwijking van het eerste lid wordt dividendbelasting niet als voorheffing in aanmerking genomen indien de belastingplichtige ten laste van wie de dividendbelasting is ingehouden niet tevens de uiteindelijk gerechtigde is tot de opbrengst waarop dividendbelasting is ingehouden. Niet als uiteindelijk gerechtigde wordt beschouwd degene die in samenhang met de genoten opbrengst een tegenprestatie heeft verricht als onderdeel van een samenstel van transacties waarbij aannemelijk is dat:

- a. de opbrengst geheel of gedeeltelijk direct of indirect ten goede is gekomen aan een natuurlijk persoon die of lichaam dat in mindere mate gerechtigd is tot vermindering, teruggaaf of verrekening van dividendbelasting dan degene die de tegenprestatie heeft verricht; en
 - b. deze natuurlijk persoon of dat lichaam een positie in aandelen, winstbewijzen, kapitaalverstrekkingen als bedoeld in artikel 10, eerste lid, onderdeel c, van de Wet op de vennootschapsbelasting 1969 of geldleningen als bedoeld in artikel 10, eerste lid, onderdeel d, van die wet op directe of indirecte wijze behoudt of verkrijgt die vergelijkbaar is met zijn positie in soortgelijke aandelen, winstbewijzen, kapitaalverstrekkingen of geldleningen voorafgaand aan het moment waarop het samenstel van transacties een aanvang heeft genomen.
3. Voor de toepassing van het tweede lid:
- a. kan van een samenstel van transacties eveneens sprake zijn ingeval transacties zijn aangegaan op een gereguleerde markt als bedoeld in artikel 1:1 van de Wet op het financieel toezicht of een met een gereguleerde markt als bedoeld in artikel 1:1 van de Wet op het financieel toezicht vergelijkbaar systeem dat gelegen of werkzaam is in een staat die niet een lidstaat is van de Europese Unie;
 - b. wordt met een samenstel van transacties gelijkgesteld een transactie die betrekking heeft op de enkele verwerving van een of meer dividendbewijzen of op de vestiging van kortlopende genotsrechten op aandelen.
4. In afwijking van het eerste lid wordt dividendbelasting niet als voorheffing in aanmerking genomen indien de dividendbelasting is ingehouden op de opbrengst die deel uitmaakt van een lijfrenterekening als bedoeld in artikel 3.126a of een lijfrentebeleggingsrecht als bedoeld in artikel 3.126a.
5. Ten aanzien van een belastingplichtige die deel uitmaakt van een buitenlands gezelschap als bedoeld in artikel 5b van de Wet op de loonbelasting 1964, wordt ook als voorheffing aangemerkt een evenredig deel van de loonbelasting die is geheven over de door het gezelschap ontvangen gage, bedoeld in artikel 35g van die wet, welk evenredig deel is gerelateerd aan het aan hem toegerekende deel van de door het gezelschap ontvangen gage.
6. Indien artikel 9.1, derde lid, toepassing vindt, wordt ook als voorheffing aangemerkt de bij wijze van inhouding geheven premie voor de volksverzekeringen met uitzondering van de bij wijze van eindheffing geheven premie voor de volksverzekeringen.
7. De ingevolge dit artikel in aanmerking te nemen voorheffingen gelden niet als voorheffing voor de bij wege van conserverende aanslag te heffen belasting.
8. Voor buitenlandse belastingplichtigen wordt, in afwijking van het eerste lid, aanhef en onderdeel b, als voorheffing aangewezen de geheven dividendbelasting die betrekking heeft op bestanddelen van het verzamelinkomen.
9. Bij ministeriële regeling kunnen regels worden gesteld met betrekking tot de berekening van:
- a. de in België verschuldigde belasting en bijdragen en premies sociale zekerheid die ingevolge artikel 27 van het op 5 juni 2001 te Luxemburg tot stand gekomen Verdrag tussen het Koninkrijk der Nederlanden en het Koninkrijk België tot het vermijden van dubbele belasting en tot het voorkomen van het ontgaan van belasting inzake belastingen naar het inkomen en naar het vermogen, met Protocol I en II, (Trb. 2001, 136) worden aangemerkt als ingehouden Nederlandse loonbelasting;
 - b. de in Duitsland verschuldigde belasting en bijdragen en premies sociale zekerheid die ingevolge artikel XII van het Protocol bij het op 12 april 2012 te Berlijn tot stand gekomen Verdrag tussen het Koninkrijk der Nederlanden en de Bondsrepubliek Duitsland tot het vermijden van dubbele belasting en het voorkomen van het ontgaan van belasting met betrekking tot belastingen naar het inkomen (Trb. 2012, 123) worden aangemerkt als ingehouden Nederlandse loonbelasting.

Artikel 9.4. Wel of geen aanslag

1. Een aanslag wordt vastgesteld indien:

- a. de verschuldigde belasting het saldo van de gezamenlijke voorheffingen en de voorlopige teruggaven (voorheffingssaldo), met meer dan € 51 te boven gaat;
- b. de belastingplichtige binnen een bij ministeriële regeling te stellen termijn aangifte heeft gedaan;
- c. de rendementsgrondslag van de belastingplichtige aan het begin van het kalenderjaar meer bedraagt dan € 33.748 of, ingeval hij het gehele kalenderjaar dezelfde partner heeft of voor de toepassing van artikel 2.17 geacht wordt te hebben gehad, de gezamenlijke rendementsgrondslag van de belastingplichtige en zijn partner aan het begin van het kalenderjaar meer bedraagt dan € 67.496; of
- d. de belastingplichtige of, ingeval hij het gehele kalenderjaar dezelfde partner heeft of voor de toepassing van artikel 2.17 geacht wordt te hebben gehad, zijn partner aan het begin van het kalenderjaar groene beleggingen bezit die door de toepassing van artikel 5.13 niet tot de rendementsgrondslag behoren.

2. In andere gevallen wordt geen aanslag vastgesteld en worden voorheffingen niet verrekend.

3. Het eerste lid, onderdeel a, is niet van toepassing:

- a. indien de belastingplichtige in het kalenderjaar de pensioengerechtigde leeftijd, bedoeld in artikel 7a, eerste lid, van de Algemene Ouderdomswet, bereikt en een verzamelinkomen heeft dat uitsluitend bestaat uit een uitkering volgens de Algemene Ouderdomswet;
- b. indien de belastingplichtige een niet in Nederland wonende artiest of beroepssporter is als bedoeld in artikel 5a van de Wet op de loonbelasting 1964, dan wel lid is van een buitenlands gezelschap in de zin van artikel 5b van die wet, en zijn verzamelinkomen uitsluitend bestaat uit gage, bedoeld in artikel 35 of 35g van die wet.

4. Het derde lid, onderdeel a, is niet van toepassing indien een voorlopige teruggaaf is vastgesteld waarbij ook rekening is gehouden met negatieve bestanddelen van het belastbare inkomen, dan wel waarbij geheel of gedeeltelijk ten onrechte of tot een hoger bedrag dan in artikel 8.9, eerste lid, tweede volzin, is aangeduid, een verhoging van de gecombineerde heffingskorting volgens artikel 8.9 in aanmerking is genomen. In het laatste geval hoeft de belastingplichtige geen aangifte te doen indien de onjuiste verhoging blijkt bij de aangifte van de partner.

5. In de gevallen, bedoeld in het eerste lid, onderdelen b, c en d, wordt, indien het voorheffingssaldo de verschuldigde belasting niet, of met niet meer dan € 16 te boven gaat, de aanslag vastgesteld op nihil. Daarbij worden de voorheffingen en de voorlopige teruggaven niet verrekend.

6. Indien een of meer voorlopige teruggaven zijn vastgesteld, wordt, indien volgens de vorige leden geen aanslag wordt vastgesteld, na verloop van de in artikel 11, derde lid, van de Algemene wet inzake rijksbelastingen bedoelde termijn, een aanslag geacht te zijn vastgesteld tot het bedrag van de voorlopige teruggaaf of teruggaven.

7. Indien artikel 9.1, derde lid, toepassing vindt, is dit artikel van overeenkomstige toepassing met betrekking tot het gezamenlijke bedrag van de belasting en de premie voor de volksverzekeringen.

Afdeling 9.2. Bijzondere regels

Artikel 9.5. Bijzondere regels voor voorlopige aanslagen

- 1. Een voorlopige aanslag wordt door de inspecteur op verzoek herzien voor zover die voorlopige aanslag op een ander bedrag is vastgesteld dan het bedrag waarop de aanslag, na verrekening van voorheffingen en reeds opgelegde voorlopige aanslagen, vermoedelijk zal worden vastgesteld.
- 2. Ingeval een verzoek om herziening geheel of gedeeltelijk wordt afgewezen, beslist de inspecteur dat bij een voor bezwaar vatbare beschikking, waarbij de termijn voor het instellen van bezwaar eindigt op de dag van de dagtekening van de aanslag waarmee de voorlopige aanslag wordt verrekend. De eerste volzin is van overeenkomstige toepassing ingeval een verzoek tot het opleggen van een voorlopige aanslag wordt afgewezen.
- 3. In afwijking van de Algemene wet bestuursrecht en artikel 26 van de Algemene wet inzake

rijksbelastingen is een voorlopige aanslag niet voor bezwaar vatbaar.

4. In afwijking van artikel 7:10, eerste lid, van de Algemene wet bestuursrecht beslist de inspecteur binnen zes weken na ontvangst van een bezwaarschrift als bedoeld in het tweede lid.

5. De voorgaande leden zijn van overeenkomstige toepassing met betrekking tot beschikkingen die afzonderlijk op het aanslagbiljet van de voorlopige aanslag zijn vermeld, waarbij voor de toepassing van dit artikel het verzamelinkomen, bedoeld in artikel 2.18, de betalingskorting, bedoeld in artikel 27a van de Invorderingswet 1990, alsmede de belastingrente en de revisierente, bedoeld in hoofdstuk VA van de Algemene wet inzake rijksbelastingen, geacht worden onderdeel uit te maken van de voorlopige aanslag.

Artikel 9.6. Bijzondere regels voor ambtshalve verminderingen

1. Een ambtshalve vermindering van een belastingaanslag geschiedt uitsluitend op de voet van dit artikel.

2. In bij ministeriële regeling aan te wijzen gevallen wordt een onjuiste belastingaanslag door de inspecteur ambtshalve verminderd.

3. Indien de belastingplichtige een verzoek om ambtshalve vermindering heeft gedaan en dat verzoek geheel of gedeeltelijk wordt afgewezen, beslist de inspecteur dat bij een voor bezwaar vatbare beschikking.

4. Voor de toepassing van dit artikel en voor de toepassing van de wettelijke voorschriften over bezwaar en beroep ten aanzien van de voor bezwaar vatbare beschikking, bedoeld in het derde lid, wordt een voor bezwaar vatbare beschikking waarvan het bedrag op het aanslagbiljet van de belastingaanslag is vermeld of ingevolge het bepaalde bij of krachtens enig wettelijk voorschrift behoort te worden vermeld geacht onderdeel uit te maken van de belastingaanslag.

Hoofdstuk 10. Aanvullende regelingen

Afdeling 10.1. Indexering

Artikel 10.1. Inflatiecorrectie

1. Bij het begin van het kalenderjaar worden de in de artikelen 2.10, 2.10a, 3.15, eerste lid, 3.41, 3.42, 3.47, 3.77, 3.87, 3.125, 3.126a, 3.127, tweede lid, 3.129, 3.133, 5.2, 5.3, 5.5, 5.10, 5.13, 6.17, derde lid, 6.20, 8.10, 8.11, tweede lid, eerste volzin, onderdeel a, 8.14a, 8.16a, 8.17, 8.18, 9.4, 9.4a en 10.7 vermelde bedragen, het in artikel 3.127, derde lid, laatstvermelde bedrag, het in artikel 8.11, tweede lid, eerste volzin, onderdeel b, als tweede vermelde bedrag en het in artikel 8.11, tweede lid, eerste volzin, onderdeel c, als tweede vermelde bedrag bij ministeriële regeling vervangen door andere. Deze bedragen worden berekend door de te vervangen bedragen te vermenigvuldigen met de tabelcorrectiefactor en vervolgens de nodig geachte afronding aan te brengen. Indien in het voorafgaande jaar een dergelijke afronding is toegepast, kan bij vervanging worden uitgegaan van het niet-aferonde bedrag.

2. In afwijking in zoverre van het eerste lid, tweede volzin, wordt het bedrag dat is vermeld in de eerste regel van de tweede kolom en in de tweede regel van de eerste kolom van de tabel in artikel 2.10, eerste lid, berekend door het te vervangen bedrag te vermenigvuldigen met de uitkomst van de formule: $1 + (75\% \times (\text{tabelcorrectiefactor} - 1))$.

Artikel 10.2. De tabelcorrectiefactor

1. De tabelcorrectiefactor is de verhouding van het gemiddelde van de prijsindexcijfers van de achttiende tot en met de zevende aan het kalenderjaar voorafgaande maand, tot het gemiddelde van de prijsindexcijfers van de dertigste tot en met de negentiende aan het kalenderjaar voorafgaande maand.

2. De prijsindexcijfers zijn de cijfers uit de «Consumentenprijsindex Alle Huishoudens, afgeleid» van het Centraal Bureau voor de Statistiek. De gemiddelde prijsindexcijfers worden berekend uit de prijsindexcijfers vermeld in het nummer van het Statistisch Bulletin, waarin

het indexcijfer van de zevende respectievelijk negentiende aan het kalenderjaar voorafgaande maand voor het eerst, al dan niet voorlopig, wordt gepubliceerd.

3. Indien de basis voor de prijsindexcijfers wijzigt, wordt bij ministeriële regeling aangegeven op welke wijze wordt overgegaan op de nieuwe reeks prijsindexcijfers.

Artikel 10.2a. Jaarlijkse aanpassing correctie tarief grondslagverminderende posten
Bij het begin van het kalenderjaar wordt het in artikel 2.10, tweede lid, en artikel 2.10a, tweede lid, vermelde percentage bij ministeriële regeling vervangen door een ander percentage. Dit percentage wordt gesteld op het verschil tussen de in de laatste kolom van de in artikel 2.10, eerste lid, opgenomen tabel als derde en tweede vermelde percentages.

Artikel 10.2b. Contractloonontwikkelingscorrectie

1. Bij het begin van het kalenderjaar wordt het in artikel 3.127, derde lid, eerstvermelde bedrag bij ministeriële regeling vervangen door een ander bedrag. Dit bedrag wordt berekend door het te vervangen bedrag te vermenigvuldigen met de contractloonontwikkelingsfactor en vervolgens de nodig geachte afronding aan te brengen. Indien in het voorafgaande jaar een dergelijke afronding is toegepast, kan bij vervanging worden uitgegaan van het niet-afgeronde bedrag.

2. De contractloonontwikkelingsfactor is de verhouding van het bedrag, genoemd in artikel 8, eerste lid, onderdeel a, van de Wet minimumloon en minimumvakantiebijslag, bij het begin van het kalenderjaar tot het bedrag, genoemd in artikel 8, eerste lid, onderdeel a, van de Wet minimumloon en minimumvakantiebijslag, bij het begin van het voorafgaande kalenderjaar.

Afdeling 10.2. Overige aanvullende regelingen

Artikel 10.8. Verstrekken van gegevens en inlichtingen

1. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur worden administratieplichtigen aangewezen die gehouden zijn aan de verplichtingen ingevolge artikel 53, tweede en derde lid, van de Algemene wet inzake rijksbelastingen te voldoen met betrekking tot het verstrekken van bij of krachtens algemene maatregel van bestuur aan te wijzen gegevens en inlichtingen waarvan de kennisneming van belang kan zijn voor de belastingheffing over inkomen uit werk en woning, het voordeel uit sparen en beleggen en voor de bepaling van de hoogte van de persoonsgebonden aftrekposten. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur worden regels gesteld met betrekking tot het uiterste tijdstip en de wijze waarop de in de eerste volzin bedoelde gegevens en inlichtingen aan de inspecteur dienen te worden verstrekt.

2. Het ontwerp van een algemene maatregel van bestuur als bedoeld in het eerste lid wordt ten minste vier weken voordat de regeling wordt vastgesteld, toegezonden aan de Staten-Generaal.

Hoofdstuk 10bis. Overgangsrecht ten gevolge van Wet herziening fiscale behandeling eigen woning

Artikel 10bis.1. Bestaande eigenwoningschuld

1. Onder bestaande eigenwoningschuld van de belastingplichtige wordt verstaan: de eigenwoningschuld, bedoeld in artikel 3.119a, eerste lid, zoals dat luidde op 31 december 2012, van de belastingplichtige op 31 december 2012.

2. Onder de bestaande eigenwoningschuld, bedoeld in het eerste lid, wordt mede verstaan de tot de eigenwoningschuld, bedoeld in artikel 3.119a, eerste lid, zoals dat luidde op 31 december 2012, behorende schuld die:

a. de belastingplichtige, die op 31 december 2012 niet een zodanige eigenwoningschuld had, in 2012 had op het moment direct voorafgaand aan de vervreemding van een eigen woning, voor zover de belastingplichtige in 2013 weer een zodanige eigenwoningschuld heeft;

b. in 2013 ontstaat ten gevolge van een op 31 december 2012 bestaande onherroepelijke,

schriftelijke overeenkomst van de belastingplichtige tot verwerving van een eigen woning;
 c. in 2013 ontstaat ten gevolge van een op 31 december 2012 bestaande onherroepelijke, schriftelijke overeenkomst van de belastingplichtige tot het verrichten van onderhoud aan of tot verbetering van de woning, voor zover het onderhoud of de verbetering in 2013 voltooid is;

d. de belastingplichtige, die op 31 december 2012 niet een zodanige eigenwoningschuld had, op enig moment vóór 31 december 2012 direct voorafgaand aan de vervreemding van een eigen woning had, indien die vervreemding het gevolg is van verhuur van de voormalige eigen woning, voor zover de belastingplichtige vóór 1 januari 2021 ter zake van diezelfde woning weer een zodanige eigenwoningschuld heeft;

e. de belastingplichtige na 31 december 2012 heeft in verband met een woning die op 31 december 2012 een woning was als bedoeld in artikel 3.19, eerste lid, tot ten hoogste de omvang van de schuld die op 31 december 2012 in verband met die woning bestond, of

f. de belastingplichtige in 2013, 2014, 2015 of 2016 als starterslening aangaat bij de Stichting Stimuleringsfonds Volkshuisvesting Nederlandse gemeenten.

3. Indien na 31 december 2012 op de bestaande eigenwoningschuld, bedoeld in het eerste lid, van de belastingplichtige wordt afgelost, wordt het bedrag van die bestaande eigenwoningschuld verminderd met die aflossing. Onder aflossing wordt voor de toepassing van dit lid niet verstaan het in een kalenderjaar geheel of gedeeltelijk aflossen van een tot de bestaande eigenwoningschuld behorende schuld voor zover tot ten hoogste het afgeloste bedrag uiterlijk in het daaropvolgende kalenderjaar opnieuw een schuld in verband met een eigen woning bestaat (oversluiten). Indien vanwege oversluiten van een schuld van de belastingplichtige gezamenlijk bij de belastingplichtige en zijn partner opnieuw een schuld bestaat in verband met een eigen woning, kan deze schuld, in afwijking in zoverre van de tweede zin, tot ten hoogste het afgeloste bedrag naar rato van het schuldaandeel in de gezamenlijke schuld en tot uiterlijk het tijdstip waarop de termijn van 30 jaar, bedoeld in artikel 10bis.10, bij de belastingplichtige zou verstrijken, bij de belastingplichtige en zijn partner worden aangemerkt als bestaande eigenwoningschuld.

4. Indien na een verrekening op grond van artikel 3:265d van de Wet op het financieel toezicht van een spaarrekening eigen woning met een eigenwoningschuld, uiterlijk het kalenderjaar volgend op het jaar waarin de verrekening heeft plaatsgevonden opnieuw een schuld wordt aangegaan, wordt deze opnieuw aangegane schuld tot het beloop van die verrekening geacht te zijn aangegaan in verband met een eigen woning. De eerste zin vindt alleen toepassing voor zover in samenhang met de opnieuw aangegane schuld weer een spaarrekening eigen woning wordt geopend als bedoeld in artikel 10bis.2, zesde lid.

5. Indien ten aanzien van de belastingplichtige op enig moment na 31 december 2012 twee woningen gelijktijdig als eigen woning worden aangemerkt, wordt de schuld in verband met de tweede eigen woning mede aangemerkt als bestaande eigenwoningschuld als bedoeld in het eerste lid, voor zover de schuld ten behoeve van die tweede eigen woning de bestaande eigenwoningschuld in verband met de eerste eigen woning niet overtreft.

6. Indien ten aanzien van de belastingplichtige op of na 31 december 2012 twee woningen gelijktijdig als eigen woning worden aangemerkt en vervolgens een van die woningen niet langer als eigen woning wordt aangemerkt, wordt de bestaande eigenwoningschuld, bedoeld in het eerste lid, van de belastingplichtige verminderd met de tot de eigenwoningschuld behorende schuld die de belastingplichtige had in verband met de woning die niet langer als eigen woning wordt aangemerkt.

7. Voor zover krachtens boedelmenging door voltrekking van een huwelijk, krachtens wijziging van huwelijkse voorwaarden of krachtens erfrecht een bestaande eigenwoningschuld als bedoeld in het eerste lid van een van de partners overgaat op de andere partner, is deze schuld tot uiterlijk het tijdstip waarop de termijn van 30 jaar, bedoeld in artikel 10bis.10, bij de eerstgenoemde partner zou verstrijken, bij die andere partner een bestaande eigenwoningschuld. Indien, op een bestaande eigenwoningschuld als bedoeld in het eerste lid is afgelost, en een van de partners overlijdt, kan, voor zover de langstlevende partner binnen de termijn, bedoeld in het derde lid, tweede volzin, opnieuw een schuld aangaat in verband met een eigen woning, deze schuld, in afwijking in zoverre van het derde

lid, tot ten hoogste het afgeloste bedrag worden aangemerkt als bestaande eigenwoningschuld.

8. Indien de belastingplichtige de partner van de erflater was, wordt als een bestaande eigenwoningschuld als bedoeld in het eerste lid van de belastingplichtige tot uiterlijk het tijdstip waarop de termijn van 30 jaar, bedoeld in artikel 10bis.10, bij de erflater zou zijn verstreken mede aangemerkt een schuld voor een eigen woning waarvan de belastingplichtige op grond van een krachtens erfrecht verkregen recht van vruchtgebruik, recht van bewoning of recht van gebruik gehouden is de kosten en lasten te dragen en die bij de erflater een bestaande eigenwoningschuld was.

9. Voor de toepassing van dit hoofdstuk zijn de artikelen 3.111, 3.119a, tweede lid, en 3.119aa, vierde lid, van overeenkomstige toepassing.

10. Het derde lid, tweede en derde zin, is niet van toepassing op een starterslening als bedoeld in het tweede lid, onderdeel f. Bij ministeriële regeling wordt bepaald wat wordt verstaan onder een starterslening als bedoeld in het tweede lid, onderdeel f.

Artikel 10bis.2. Kapitaalverzekering eigen woning, spaarrekening eigen woning of beleggingsrecht eigen woning

1. Een kapitaalverzekering eigen woning, een spaarrekening eigen woning of een beleggingsrecht eigen woning is een op 31 december 2012 bestaande kapitaalverzekering eigen woning als bedoeld in artikel 3.116, tweede lid, zoals dat luidde op 31 december 2012, een op 31 december 2012 bestaande spaarrekening eigen woning als bedoeld in artikel 3.116a, tweede lid, zoals dat luidde op 31 december 2012, onderscheidenlijk een op 31 december 2012 bestaand beleggingsrecht eigen woning als bedoeld in artikel 3.116a, derde lid, zoals dat luidde op 31 december 2012, indien het ter zake van het betreffende product overeengekomen gegarandeerde kapitaal op 31 december 2012, of bij het ontbreken daarvan, het op grond van de betreffende overeenkomst, zoals die luidde op 31 december 2012, te betalen bedrag, nadien niet is verhoogd en de looptijd na 31 december 2012 niet is verlengd.

2. Onder een kapitaalverzekering eigen woning als bedoeld in het eerste lid wordt mede verstaan een kapitaalverzekering eigen woning als bedoeld in artikel 3.116, tweede lid, zoals dat luidde op 31 december 2012, die:

a. de belastingplichtige, die op 31 december 2012 niet een zodanige kapitaalverzekering eigen woning had, in 2012 had op het moment direct voorafgaand aan de vervreemding van een eigen woning, voor zover de belastingplichtige in 2013 weer een zodanige kapitaalverzekering eigen woning heeft, waarvan het ter zake overeengekomen gegarandeerde kapitaal, of bij het ontbreken daarvan, het op grond van de betreffende overeenkomst te betalen bedrag, niet hoger is dan dat op het moment direct voorafgaand aan de vervreemding van de eigen woning;

b. in 2013 wordt overeengekomen ten gevolge van een op 31 december 2012 bestaande onherroepelijke, schriftelijke overeenkomst van de belastingplichtige tot verwerving van een eigen woning;

c. in 2013 wordt overeengekomen ten gevolge van een op 31 december 2012 bestaande onherroepelijke, schriftelijke overeenkomst van de belastingplichtige tot het verrichten van onderhoud aan of tot verbetering van de woning, voor zover het onderhoud of de verbetering in 2013 voltooid is, of

d. de belastingplichtige, die op 31 december 2012 niet een zodanige kapitaalverzekering eigen woning had, op enig moment vóór 31 december 2012 direct voorafgaand aan de vervreemding van een eigen woning had, indien die vervreemding het gevolg is van verhuur van de voormalige eigen woning of van het anders dan door overlijden ophouden binnenlands belastingplichtige te zijn en diezelfde kapitaalverzekering vóór 1 januari 2021 ter zake van diezelfde woning weer is aan te merken als zodanige kapitaalverzekering eigen woning.

3. Indien een kapitaalverzekering eigen woning als bedoeld in het eerste lid geacht wordt tot uitkering te zijn gekomen en diezelfde kapitaalverzekering uiterlijk het daaropvolgende kalenderjaar weer voldoet aan de voorwaarden voor een kapitaalverzekering eigen woning,

wordt de laatstgenoemde verzekering geacht een kapitaalverzekering eigen woning te zijn.
4. Bij toepassing van het derde lid vindt de aldaar opgenomen beperking in de tijd tot uiterlijk het daaropvolgende kalenderjaar geen toepassing indien de uitkering, bedoeld in het derde lid, het gevolg is van het anders dan door overlijden ophouden binnenlands belastingplichtig te zijn of van verhuur van de voormalige eigen woning en de belastingplichtige de voormalige eigen woning weer bewoont waardoor die woning weer een eigen woning is.

5. Bij toepassing van het tweede lid, onderdeel d, het derde lid en het vierde lid wordt de aangegroeide rente in de periode dat de kapitaalverzekering geen kapitaalverzekering eigen woning als bedoeld in artikel 3.116, tweede lid, zoals dat luidde op 31 december 2012, is, in de betreffende periode aangemerkt als premie.

6. In geval van verrekening op grond van artikel 3:265d van de Wet op het financieel toezicht van een spaarrekening eigen woning met een eigenwoningschuld wordt, indien uiterlijk het kalenderjaar volgend op het jaar waarin de verrekening heeft plaatsgevonden een vervangende spaarrekening wordt aangegaan, deze nieuwe spaarrekening tot het beloop van die verrekening aangemerkt als voortzetting van de voorgaande spaarrekening eigen woning, mits in samenhang met die spaarrekening weer een schuld wordt aangegaan als bedoeld in artikel 10bis.1, vierde lid.

Artikel 10bis.2a. Verlenging termijn kapitaalverzekering eigen woning

1. Onder een kapitaalverzekering eigen woning als bedoeld in artikel 10bis.2, eerste lid, wordt mede verstaan een op 31 maart 2013 bestaande kapitaalverzekering eigen woning als bedoeld in artikel 3.116, tweede lid, zoals dat luidde op 31 december 2012, mits het ter zake van die verzekering overeengekomen gegarandeerde kapitaal, of bij het ontbreken daarvan, het op grond van de betreffende overeenkomst te bereiken doelvermogen niet hoger is dan de bestaande eigenwoningschuld, bedoeld in artikel 10bis.1, eerste lid, op het moment van aangaan van de kapitaalverzekering.

2. Onder een kapitaalverzekering eigen woning als bedoeld in artikel 10bis.2, eerste lid, wordt mede verstaan een op 31 december 2013 bestaande kapitaalverzekering eigen woning als bedoeld in artikel 3.116, tweede lid, zoals dat luidde op 31 december 2012, mits het ter zake van die verzekering overeengekomen gegarandeerde kapitaal, of bij het ontbreken daarvan, het op grond van de betreffende overeenkomst te bereiken doelvermogen niet hoger is dan de bestaande eigenwoningschuld, bedoeld in artikel 10bis.1, eerste lid, op het moment van aangaan van de kapitaalverzekering en de verzekeraar, financiële instelling, tussenpersoon of bemiddelaar uiterlijk op 31 maart 2013 ter zake van het verlengen van de looptijd, het aangaan of het verhogen van de kapitaalverzekering van de belastingplichtige:

- a. een schriftelijk verzoek heeft ontvangen;
- b. een mondeling verzoek heeft ontvangen en de belastingplichtige uiterlijk op 31 maart 2013 een schriftelijke ontvangstbevestiging van dat verzoek heeft ontvangen;
- c. een mondeling verzoek heeft ontvangen en de belastingplichtige uiterlijk op 31 maart 2013 een schriftelijke afwijzing van dat verzoek heeft ontvangen;
- d. de aanvaarding heeft ontvangen in reactie op een daartoe strekkend aanbod.

3. Indien de belastingplichtige een bestaande eigenwoningschuld heeft als bedoeld in artikel 10bis.1 en daarnaast een kapitaalverzekering heeft die slechts als gevolg van het in de overeenkomst ontbreken van de bepaling dat de begunstigde de uitkering zal aanwenden ter aflossing van de eigenwoningschuld, niet kwalificeert als kapitaalverzekering eigen woning en de belastingplichtige de genoemde bepaling voor 1 april 2013 alsnog opneemt in de overeenkomst, kwalificeert de genoemde kapitaalverzekering vanaf dat moment als kapitaalverzekering eigen woning, mits het ter zake van de kapitaalverzekering overeengekomen gegarandeerde kapitaal op 31 december 2012, of bij het ontbreken daarvan, het op grond van de betreffende overeenkomst, zoals die luidde op 31 december 2012, te betalen bedrag, nadien niet is verhoogd en de looptijd na 31 december 2012 niet is verlengd.

Artikel 10bis.2b. Overeenkomstige toepassing

Artikel 10bis.2, tweede tot en met vijfde lid, en artikel 10bis.2a zijn van overeenkomstige toepassing op de spaarrekening eigen woning en op het beleggingsrecht eigen woning. Daarbij wordt gelezen voor:

- a. de premie: het naar de rekening, onderscheidenlijk naar de beheerder, overgemaakte bedrag;
- b. tot uitkering komen: deblokkeren.

Artikel 10bis.3. Belastbare inkomsten uit eigen woning

Onder de belastbare inkomsten uit eigen woning, bedoeld in artikel 3.110, worden mede begrepen het voordeel uit kapitaalverzekering eigen woning, het voordeel uit spaarrekening eigen woning en het voordeel uit beleggingsrecht eigen woning.

Artikel 10bis.4. Voordeel uit kapitaalverzekering eigen woning

1. Het voordeel uit kapitaalverzekering eigen woning is de rente die is begrepen in een kapitaalsuitkering uit levensverzekering die dient ter aflossing van de eigenwoningschuld.
2. Van een kapitaalverzekering eigen woning is sprake zolang de verzekeringnemer of zijn partner een eigen woning heeft en:
 - a. in de overeenkomst is bepaald dat de begunstigde de uitkering zal aanwenden ter aflossing van de eigenwoningschuld;
 - b. in de overeenkomst is bepaald dat jaarlijks premies ter zake van de verzekering worden voldaan waarbij de hoogste premie niet meer bedraagt dan het tienvoud van de laagste premie;
 - c. de verzekering recht geeft op een eenmalige kapitaalsuitkering bij leven of overlijden;
 - d. de premies voor de verzekering verschuldigd zijn aan een levensverzekeraar als bedoeld in artikel 1:1 van de Wet op het financieel toezicht.
3. Een kapitaalverzekering eigen woning wordt geacht geheel tot uitkering te zijn gekomen bij de verzekeringnemer of, in geval van onherroepelijke begunstiging, bij de begunstigde, indien:
 - a. de verzekering niet meer voldoet aan de voorwaarden van het tweede lid;
 - b. de verzekering wordt afgekocht, behoudens voor zover sprake is van omzetting als bedoeld in artikel 10bis.8;
 - c. de verzekering wordt vervreemd, behoudens voor zover de verzekering in het kader van het aangaan of beëindigen van een partnerschap wordt omgezet in een of meer andere soortgelijke verzekeringen voor een of beide partners of voormalige partners;
 - d. de verzekering wordt ingebracht in het vermogen van een onderneming;
 - e. de verzekering gedeeltelijk tot uitkering komt dan wel, indien de verzekering recht geeft op eenmalige uitkeringen bij leven of overlijden van meer dan een verzekerde, per verzekerde gedeeltelijk tot uitkering komt;
 - f. niet jaarlijks premies ter zake van de verzekering worden voldaan als bedoeld in het tweede lid, onderdeel b, dan wel de hoogste premie meer bedraagt dan het tienvoud van de laagste premie;
 - g. de verzekering een looptijd van 30 jaar heeft overschreden, of
 - h. het overeengekomen gegarandeerde kapitaal op 31 december 2012 na 31 december 2012 wordt verhoogd, of bij het ontbreken van een gegarandeerd kapitaal, het op grond van de betreffende overeenkomst zoals die luidde op 31 december 2012 te betalen bedrag na 31 december 2012 wordt verhoogd of de looptijd na 31 december 2012 wordt verlengd. De hoogte van de uitkering wordt voor de toepassing van de eerste volzin gesteld op de waarde in het economische verkeer van de verzekering.
4. Indien de verzekeringnemer of, in geval van een onherroepelijke begunstiging, de begunstigde anders dan door overlijden ophoudt binnenlands belastingplichtig te zijn, wordt de kapitaalverzekering eigen woning geacht op het onmiddellijk daaraan voorafgaande tijdstip tot uitkering te zijn gekomen bij de verzekeringnemer of, in geval van een onherroepelijke begunstiging, bij de begunstigde en de hoogte van de uitkering gesteld op de waarde in het economische verkeer van de verzekering. Onder ophouden binnenlands belastingplichtig te zijn wordt mede verstaan de situatie waarin de verzekeringnemer,

onderscheidenlijk de begunstigde, voor de toepassing van de Belastingregeling voor het Koninkrijk, de Belastingregeling voor het land Nederland of een verdrag ter voorkoming van dubbele belasting wordt geacht geen inwoner van Nederland meer te zijn.

5. Indien bij de belastingplichtige ingevolge het vierde lid een uitkering in aanmerking is genomen ter zake waarvan een conserverende aanslag is opgelegd en de belastingplichtige weer binnenlands belastingplichtig is en in de tussentijd:

a. zich niet een omstandigheid heeft voorgedaan waardoor de woning is opgehouden een eigen woning te zijn in de zin van artikel 3.111;

b. de belastingplichtige niet een voordeel heeft genoten als bedoeld in het eerste lid; en

c. zich niet een omstandigheid heeft voorgedaan als bedoeld in het derde lid;

wordt op diens verzoek het geconserveerde inkomen van het jaar waarin de uitkering in aanmerking is genomen, verlaagd met de waarde van die uitkering voor zover deze waarde tot het geconserveerde inkomen is gerekend. De inspecteur vermindert dienovereenkomstig de conserverende aanslag bij voor bezwaar vatbare beschikking. Rechtsmiddelen tegen deze beschikking kunnen uitsluitend betrekking hebben op de grootte van de vermindering.

6. De rente begrepen in een uitkering uit een kapitaalverzekering eigen woning wordt gesteld op het bedrag waarmee de uitkering overtreft wat ter zake van de verzekering aan premies is voldaan.

7. Onder premies ter zake van een kapitaalverzekering eigen woning worden mede begrepen:

a. bij een uitkering bij leven: premies voor bij dezelfde overeenkomst verzekerde uitkeringen bij overlijden of uitkeringen of vrijstelling van premiebetaling bij invaliditeit, voor zover die uitkeringen gezamenlijk niet meer bedragen dan driemaal het verzekerde kapitaal bij leven;

b. bij een uitkering bij overlijden: premies voor bij dezelfde overeenkomst verzekerde uitkeringen bij leven, uitkeringen of vrijstelling van premiebetaling bij invaliditeit of uitkeringen bij overlijden ten gevolge van een ongeval, voor zover die uitkeringen gezamenlijk niet meer bedragen dan driemaal het verzekerde kapitaal bij overlijden.

8. Indien een kapitaalverzekering eigen woning is voortgekomen uit een levensverzekering die na 14 september 1999 tot stand gekomen is en die geen kapitaalverzekering eigen woning was, wordt op het moment dat wordt voldaan aan de voorwaarden voor een kapitaalverzekering eigen woning, indien dat uiterlijk op 31 maart 2013 het geval is, mede als premie ter zake van de kapitaalverzekering eigen woning aangemerkt de waarde in het economische verkeer van de oude polis verminderd met de daarop gestorte premies (overschot). Voor de beoordeling van de voorwaarde of de hoogste en de laagste premie blijft binnen de in het tweede lid, onderdeel b, bedoelde bandbreedte, blijft het overschot buiten aanmerking.

9. Als te conserveren inkomen als bedoeld in artikel 2.8, worden mede aangemerkt de positieve inkomensbestanddelen die in aanmerking zijn genomen op grond van het vierde lid.

10. In afwijking van het bepaalde in artikel 3.146, wordt de in het derde en vierde lid bedoelde waarde in het economische verkeer van de kapitaalverzekering eigen woning geacht te zijn genoten op het tijdstip van de fictieve uitkering.

Artikel 10bis.5. Voordeel uit spaarrekening eigen woning of beleggingsrecht eigen woning

1. Het voordeel uit spaarrekening eigen woning is het rendement dat op het tijdstip van deblokkering is begrepen in het tegoed van een spaarrekening eigen woning. Het voordeel uit beleggingsrecht eigen woning is het rendement dat op het tijdstip van deblokkering is begrepen in de waarde van een beleggingsrecht eigen woning.

2. Van een spaarrekening eigen woning is sprake indien het betreft een rekening bij een bank waarbij de volgende voorwaarden in acht worden genomen:

a. de rekeninghouder of zijn partner heeft een eigen woning met een eigenwoningschuld;

b. de rekening is geblokkeerd en wordt slechts eenmalig gedeblokkeerd ter aflossing van de eigenwoningschuld;

c. er wordt jaarlijks een bedrag naar de rekening overgemaakt waarbij het hoogste totaal van in een jaar naar de rekening overgemaakte bedragen niet meer bedraagt dan het tienvoud

- van het laagste totaal van in een jaar overgemaakte bedragen; ingeval een spaarrekening met ingang van enig tijdstip wordt aangeduid als spaarrekening eigen woning wordt het op dat tijdstip aanwezige tegoed aangemerkt als eerste overmaking;
- d. de op de rekening genoten inkomsten worden bijgeboekt op de rekening; bij deblokking in de loop van het tijdvak waarover inkomsten worden genoten, vindt eerst nog bijboeking van die inkomsten plaats voordat tot deblokking wordt overgegaan;
- e. de bank is een financiële onderneming die ingevolge de Wet op het financieel toezicht in Nederland het bedrijf van bank mag uitoefenen.
3. Van een beleggingsrecht eigen woning is sprake indien het betreft bij een beheerder van een beleggingsinstelling of instelling voor collectieve belegging in effecten aangehouden rechten van deelneming in die instelling waarbij de volgende voorwaarden in acht worden genomen:
- a. de eigenaar van het beleggingsrecht of zijn partner heeft een eigen woning met een eigenwoningschuld;
- b. het beleggingsrecht is geblokkeerd en wordt slechts eenmalig gedeblokkeerd ter aflossing van de eigenwoningschuld;
- c. er wordt jaarlijks een bedrag naar de beheerder overgemaakt ter verkrijging van rechten van deelneming waarbij het hoogste totaal van in een jaar naar de beheerder overgemaakte bedragen niet meer bedraagt dan het tienvoud van het laagste totaal van in een jaar overgemaakte bedragen; ingeval een beleggingsrecht met ingang van enig tijdstip wordt aangeduid als beleggingsrecht eigen woning wordt de waarde in het economische verkeer van het recht op dat tijdstip aangemerkt als eerste overmaking;
- d. het met het beleggingsrecht behaalde rendement wordt aangewend ter verkrijging van rechten van deelneming die tot het beleggingsrecht gaan behoren;
- e. de beheerder is een financiële onderneming die ingevolge de Wet op het financieel toezicht in Nederland het bedrijf van beleggingsinstelling of instelling voor collectieve belegging in effecten mag uitoefenen.
4. Een spaarrekening eigen woning of een beleggingsrecht eigen woning wordt geacht geheel te zijn gedeblokkeerd indien:
- a. op enig tijdstip de spaarrekening, onderscheidenlijk het beleggingsrecht, niet meer voldoet aan de voorwaarden van het tweede lid, onderscheidenlijk van het derde lid;
- b. de spaarrekening, onderscheidenlijk het beleggingsrecht, wordt vervreemd of verdeeld, behoudens voor zover sprake is van vervreemding of verdeling in het kader van het aangaan of beëindigen van een partnerschap en de spaarrekening, onderscheidenlijk het beleggingsrecht, wordt gecontinueerd als een spaarrekening eigen woning, onderscheidenlijk beleggingsrecht eigen woning;
- c. de spaarrekening, onderscheidenlijk het beleggingsrecht, wordt ingebracht in het vermogen van een onderneming;
- d. de spaarrekening, onderscheidenlijk het beleggingsrecht, gedeeltelijk wordt gedeblokkeerd;
- e. 30 jaren zijn verstreken na de eerste overmaking op de spaarrekening, onderscheidenlijk na de eerste overmaking naar de beheerder van de beleggingsinstelling of instelling voor collectieve belegging in effecten;
- f. de rekeninghouder van de spaarrekening, onderscheidenlijk de eigenaar van het beleggingsrecht, komt te overlijden; in dat geval wordt de deblokking geacht te hebben plaatsgevonden op het onmiddellijk daaraan voorafgaande tijdstip; er wordt geen deblokking verondersteld bij een continuering als bedoeld in onderdeel b, of
- g. het overeengekomen gegarandeerde kapitaal op 31 december 2012 na 31 december 2012 wordt verhoogd, of bij het ontbreken van een gegarandeerd kapitaal, het op grond van de betreffende overeenkomst zoals die luidde op 31 december 2012 te betalen bedrag na 31 december 2012 wordt verhoogd of de looptijd na 31 december 2012 wordt verlengd.
5. Artikel 10bis.4, vierde en vijfde lid, is van overeenkomstige toepassing. Daarbij wordt gelezen voor:
- a. verzekeringnemer: rekeninghouder van een spaarrekening eigen woning, onderscheidenlijk eigenaar van een beleggingsrecht eigen woning;

- b. kapitaalverzekering eigen woning: spaarrekening eigen woning, onderscheidenlijk beleggingsrecht eigen woning;
 - c. tot uitkering te zijn gekomen: te zijn gedeblokkeerd.
6. Het rendement begrepen in een tegoed van een spaarrekening eigen woning wordt gesteld op het bedrag waarmee het tegoed de naar de spaarrekening overgemaakte bedragen overtreft. Het rendement begrepen in de waarde van een beleggingsrecht eigen woning wordt gesteld op het bedrag waarmee de waarde van het recht de naar de beheerder overgemaakte bedragen overtreft.
7. In afwijking van het bepaalde in artikel 3.146, is ingeval het vierde of vijfde lid toepassing vindt, het tijdstip waarop geacht wordt deblokkering te hebben plaatsgevonden het tijdstip van genieten van het voordeel uit spaarrekening eigen woning of beleggingsrecht eigen woning.
8. In afwijking van artikel 9.2, eerste lid, wordt dividendbelasting niet als voorheffing in aanmerking genomen indien de dividendbelasting is ingehouden op de opbrengst die deel uitmaakt van een spaarrekening eigen woning of een beleggingsrecht eigen woning.
9. Bij ministeriële regeling kunnen nadere regels worden gesteld voor de toepassing van dit artikel.

Artikel 10bis.6. Vrijstelling kapitaalverzekering eigen woning

1. Tot het voordeel uit kapitaalverzekering eigen woning behoort niet de rente begrepen in de uitkering uit een kapitaalverzekering eigen woning voor zover de uitkering niet meer bedraagt dan € 184.500 indien:
- a. de uitkering heeft gediend als aflossing van de eigenwoningschuld;
 - b. ter zake van de verzekering jaarlijks premies zijn voldaan en
 - c. de hoogste premie niet meer heeft bedragen dan het tienvoud van de laagste.
2. De in het eerste lid, onderdeel a, genoemde voorwaarde geldt niet indien:
- a. de verzekeringnemer of zijn partner geen eigen woning meer ter beschikking staat en ter zake daarvan de verzekering tot uitkering is gekomen of wordt geacht tot uitkering te zijn gekomen of
 - b. de verzekering wordt geacht tot uitkering te zijn gekomen door het ophouden binnenlands belastingplichtig te zijn als bedoeld in artikel 10bis.4, vierde lid.
3. Het bedrag, genoemd in het eerste lid, wordt verminderd met het bedrag aan uitkering uit een kapitaalverzekering dat eerder ten aanzien van de belastingplichtige voor de toepassing van het eerste lid in aanmerking is genomen, alsmede met het tegoed van een spaarrekening eigen woning dat eerder ten aanzien van de belastingplichtige voor de toepassing van de vrijstelling van artikel 10bis.7 in aanmerking is genomen en met de waarde van een beleggingsrecht eigen woning dat eerder ten aanzien van de belastingplichtige voor de toepassing van de vrijstelling van genoemd artikel in aanmerking is genomen.
4. Indien op het tijdstip van de uitkering het bedrag van de eigenwoningschuld lager is dan het op grond van het eerste en het derde lid bepaalde bedrag, wordt het in het eerste lid, in verbinding met het derde lid, bepaalde bedrag vervangen door het bedrag van de eigenwoningschuld. Indien de uitkering plaatsvindt binnen zes maanden na vervreemding van een eigen woning waarbij het bedrag van de eigenwoningschuld onmiddellijk na die vervreemding lager is dan het bedrag van de eigenwoningschuld van die woning onmiddellijk voorafgaande aan die vervreemding, wordt het in het eerste lid, in verbinding met het derde lid, bepaalde bedrag in afwijking van de eerste volzin vervangen door het bedrag van de eigenwoningschuld van die woning voorafgaande aan die vervreemding, voor zover dat niet hoger is dan het in het eerste lid, in verbinding met het derde lid, bepaalde bedrag.
5. Indien de belastingplichtige een levensverzekering heeft die ten aanzien van hem tot enig moment heeft voldaan aan de voorwaarden voor een kapitaalverzekering eigen woning en ter zake van die verzekering binnen drie jaren na dat moment wederom wordt voldaan aan de voorwaarden voor een kapitaalverzekering eigen woning, wordt het bedrag, genoemd in het eerste lid, verhoogd met een bedrag gelijk aan de in het derde lid bedoelde vermindering wegens de eerdere toepassing van het eerste lid op deze verzekering. De rente begrepen in

de in de eerste volzin bedoelde verhoging, komt in mindering op het overschot, bedoeld in artikel 10bis.4, achtste lid.

6. Bij toepassing van het vijfde lid vindt de aldaar genoemde termijn van drie jaren geen toepassing indien het niet langer voldoet aan de voorwaarden het gevolg is van het anders dan door overlijden ophouden binnenlands belastingplichtig te zijn of van verhuur van de voormalige eigen woning. Indien de binnenlandse belastingplicht is beëindigd of de verhuur is aangevangen voor 1 januari 2013, geldt de in het vijfde lid genoemde termijn van drie jaren niet, mits de belastingplichtige voor 1 januari 2021 de voormalige eigen woning weer bewoont waardoor die woning weer een eigen woning is.

7. Indien bij de belastingplichtige ingevolge artikel 10bis.4, vierde lid, een uitkering uit een kapitaalverzekering eigen woning in aanmerking is genomen en de belastingplichtige weer binnenlands belastingplichtig is en:

a. zich niet een omstandigheid heeft voorgedaan waardoor de woning is opgehouden een eigen woning te zijn in de zin van artikel 3.111;

b. de belastingplichtige ter zake van die kapitaalverzekering eigen woning niet een voordeel heeft genoten als bedoeld in artikel 10bis.4, eerste lid; en

c. ter zake van die kapitaalverzekering zich niet een omstandigheid heeft voorgedaan als bedoeld in artikel 10bis.4, derde lid;

wordt het bedrag, genoemd in het eerste lid, verhoogd met een bedrag gelijk aan de in het derde lid bedoelde vermindering wegens de eerdere toepassing van het eerste lid op die kapitaalverzekering.

8. Indien één of meer kapitaalverzekeringen eigen woning tot uitkering komen door het overlijden van de partner wordt het op grond van de voorgaande leden vast te stellen bedrag ten behoeve van de langstlevende partner verhoogd met het bedrag dat de overleden partner ter zake van deze kapitaalverzekeringen op grond van de voorgaande leden nog in aanmerking had kunnen nemen onmiddellijk voorafgaande aan zijn overlijden. Deze verhoging kan niet groter zijn dan het totale bedrag dat uit levensverzekering wordt uitgekeerd ten gevolge van het overlijden van de partner.

9. Indien één of meer kapitaalverzekeringen eigen woning tot uitkering komen door het overlijden van een persoon die geen partner is van de begunstigde, geldt voor de begunstigde ten aanzien van deze verzekeringen in plaats van het op grond van de voorgaande leden vast te stellen bedrag het bedrag dat de overleden persoon ter zake van deze kapitaalverzekeringen op grond van de voorgaande leden nog in aanmerking had kunnen nemen onmiddellijk voorafgaande aan zijn overlijden. Indien verschillende begunstigten een uitkering als bedoeld in de eerste volzin ontvangen, geldt voor de begunstigde onverkort hetgeen daar is bepaald met dien verstande dat het daar bedoelde bedrag dat de overleden persoon nog in aanmerking had kunnen nemen naar rato van de uitkeringen aan onderscheiden begunstigten in aanmerking wordt genomen.

10. Voor zover een uitkering uit kapitaalverzekering eigen woning heeft gediend als aflossing van een schuld die heeft geleid tot een negatief vervreemdingssaldo eigen woning, wordt mede geacht te zijn voldaan aan de voorwaarde, genoemd in het eerste lid, onderdeel a.

Artikel 10bis.7. Vrijstelling spaarrekening eigen woning en vrijstelling beleggingsrecht eigen woning

Met betrekking tot het voordeel uit spaarrekening eigen woning of het voordeel uit beleggingsrecht eigen woning geldt een vrijstelling waarvan de omvang wordt berekend met overeenkomstige toepassing van artikel 10bis.6, met dien verstande dat artikel 10bis.6, achtste en negende lid, slechts toepassing vindt bij een continuering als bedoeld in artikel 10bis.5, vierde lid, onderdeel f.

Bij de toepassing van de eerste volzin is artikel 10bis.5, vijfde lid, tweede volzin, van overeenkomstige toepassing en wordt voorts voor premies gelezen: naar een spaarrekening eigen woning overgemaakte bedragen, onderscheidenlijk naar een beheerder van een beleggingsrecht overgemaakte bedragen.

Artikel 10bis.8. Omzetting kapitaalverzekering eigen woning, spaarrekening eigen woning of

beleggingsrecht eigen woning

1. Voor zover een kapitaalverzekering eigen woning, een spaarrekening eigen woning of een beleggingsrecht eigen woning wordt omgezet in een andere soortgelijke verzekering, een andere soortgelijke spaarrekening of een ander soortgelijk beleggingsrecht, en indien het overeengekomen gegarandeerde kapitaal op 31 december 2012, of bij het ontbreken daarvan, het op grond van de betreffende overeenkomst zoals die luidde op 31 december 2012 te betalen bedrag, nadien niet is verhoogd en de looptijd na 31 december 2012 niet is verlengd, wordt de laatstgenoemde verzekering, de laatstgenoemde spaarrekening, onderscheidenlijk het laatstgenoemde beleggingsrecht, voor de toepassing van dit hoofdstuk geacht een voortzetting te zijn van de eerstgenoemde verzekering, de eerstgenoemde spaarrekening, onderscheidenlijk het eerstgenoemde beleggingsrecht.
2. Bij ministeriële regeling kunnen nadere regels worden gesteld voor de toepassing van dit artikel.

Artikel 10bis.9. Eigenwoningschuld en eigenwoningreserve

1. Onder eigenwoningschuld als bedoeld in artikel 3.119a, eerste lid, wordt mede verstaan de bestaande eigenwoningschuld, bedoeld in artikel 10bis.1, eerste lid, voor zover deze niet door de toepassing van de eigenwoningreserve is verminderd.
2. Voor de toepassing van artikel 3.119aa, eerste lid, worden tot de eigenwoningschuld mede gerekend de schulden, bedoeld in artikel 10bis.10, derde en vierde lid.
3. Indien na verrekening op grond van artikel 3:265d van de Wet op het financieel toezicht van een spaarrekening eigen woning met een eigenwoningschuld uiterlijk het kalenderjaar volgend op het jaar waarin de verrekening heeft plaatsgehad opnieuw een schuld is aangegaan als bedoeld in artikel 10bis.1, vierde lid, wordt in de tussenliggende periode voor de toepassing van artikel 3.119aa tot het beloop van de verrekening geacht geen sprake te zijn van een vervreemding.

Artikel 10bis.10. Aftrekbare kosten eigen woning

1. De renten van schulden die behoren tot de bestaande eigenwoningschuld, bedoeld in artikel 10bis.1, eerste lid, worden gedurende ten hoogste 30 jaren in aanmerking genomen als aftrekbare kosten met betrekking tot een eigen woning. De duur van de termijn van 30 jaren vangt aan bij het begin van het eerste tijdvak waarop de renten van deze schulden, die als bestanddeel van het inkomen uit werk en woning in aftrek zijn gebracht, betrekking hadden en eindigt op het tijdstip waarop de gehele schuld wordt afgelost. Indien een tot de bestaande eigenwoningschuld behorende schuld wordt overgesloten als bedoeld in artikel 10bis.1, derde lid, worden de renten slechts in aanmerking genomen voor zover de termijn van 30 jaren nog niet is verstreken.
2. Indien artikel 3.111, tweede of derde lid, van toepassing is, kunnen de renten van de bestaande eigenwoningschuld als bedoeld in artikel 10bis.1, eerste lid, als aftrekbare kosten met betrekking tot een eigen woning in aanmerking worden genomen, tenzij ter zake van die schuld of een gedeelte daarvan de termijn van 30 jaren reeds is verstreken. Voor het gedeelte van de schuld dat overeenstemt met de laatste omvang van het totaal van de schulden op het moment direct voorafgaand aan de verwerving van de tweede eigen woning, die zijn aangegaan voor de verwerving van een eigen woning als bedoeld in artikel 3.111, eerste lid, en waarvoor op grond van het eerste lid een termijn van 30 jaren in aanmerking wordt genomen, heeft in afwijking in zoverre van het eerste lid dat gedeelte geen invloed op de duur van de termijn van 30 jaren.
3. Tot de aftrekbare kosten van een eigen woning worden niet gerekend renten van schulden, kosten van geldlening daaronder begrepen, die behoren tot de bestaande eigenwoningschuld, bedoeld in artikel 10bis.1, eerste lid, aangegaan ter verwerving van de eigen woning of een gedeelte daarvan, indien de eigen woning of een gedeelte daarvan direct of indirect is verkregen van de partner van de belastingplichtige, voor zover het totaal van de schulden die de belastingplichtige en zijn partner zijn aangegaan ter verwerving van de woning, na deze verkrijging meer bedraagt dan vóór de vervreemding van de woning of een gedeelte daarvan door zijn partner.

4. Voor de toepassing van artikel 3.120, eerste lid, onderdeel a, worden renten van schulden die betrekking hebben op per 31 december 1995 bestaande schulden, die behoren tot de bestaande eigenwoningschuld, bedoeld in artikel 10bis.1, eerste lid, voor zover deze schulden per die datum verzekerd waren door een hypotheek op een eigen woning en zulks nog steeds zijn met betrekking tot dezelfde woning, aangemerkt als aftrekbare kosten die verband houden met de eigen woning waarop de hypotheek is gevestigd.

Artikel 10bis.11. Aftrekbare kosten na eerder gebruik vrijstelling kapitaalverzekering eigen woning, spaarrekening eigen woning of beleggingsrecht eigen woning

1. De tot de bestaande eigenwoningschuld behorende schulden worden slechts in aanmerking genomen tot ten hoogste het bedrag dat is aangewend voor de verwerving van de eigen woning verminderd met het gedeelte van het bedrag van de uitkeringen uit kapitaalverzekeringen eigen woning ter zake waarvan de daarin begrepen rente eerder op grond van artikel 3.118, zoals dat artikel luidde op 31 december 2012, of artikel 10bis.6 niet als voordeel uit kapitaalverzekering eigen woning is aangemerkt.

2. Indien de belastingplichtige een eigen woning verwerft en ter zake van een kapitaalverzekering eigen woning in een van de drie daaraan voorafgaande jaren artikel 3.118, zoals dat artikel luidde op 31 december 2012, of artikel 10bis.6 toepassing heeft gevonden en deze verzekering bij de verwerving een kapitaalverzekering eigen woning wordt, wordt vanaf dat tijdstip voor de toepassing van het eerste lid artikel 3.118, zoals dat artikel luidde op 31 december 2012, onderscheidenlijk artikel 10bis.6, geacht geen toepassing te hebben gevonden.

3. Bij toepassing van het tweede lid vindt de aldaar genoemde termijn van drie jaren geen toepassing indien artikel 10bis.6, zesde lid, van toepassing is.

4. Indien bij de belastingplichtige op grond van artikel 10bis.4, vierde lid, een uitkering uit een kapitaalverzekering eigen woning in aanmerking is genomen, en zolang:

a. zich niet een omstandigheid voordoet waardoor de woning ophoudt een eigen woning te zijn in de zin van artikel 3.111;

b. de belastingplichtige ter zake van die kapitaalverzekering eigen woning niet een voordeel geniet als bedoeld in artikel 10bis.4, eerste lid; en

c. ter zake van die kapitaalverzekering eigen woning zich niet een omstandigheid voordoet als bedoeld in artikel 10bis.4, derde lid;

wordt voor de toepassing van het eerste lid de uitkering uit die kapitaalverzekering eigen woning op grond van artikel 10bis.4, vierde lid, genegeerd.

5. Dit artikel is van overeenkomstige toepassing bij een spaarrekening eigen woning en een beleggingsrecht eigen woning. Ter zake kunnen bij ministeriële regeling nadere regels worden gesteld.

Artikel 10bis.11a. Verzoek gezamenlijk genieten kapitaalverzekering eigen woning, spaarrekening eigen woning of beleggingsrecht eigen woning

1. Indien de belastingplichtige het gehele kalenderjaar dezelfde partner heeft of voor de toepassing van artikel 2.17 geacht wordt te hebben gehad, wordt op gezamenlijk verzoek van de belastingplichtige en zijn partner een uitkering uit kapitaalverzekering eigen woning, een gedeblokkeerd tegoed van een spaarrekening eigen woning of een gedeblokkeerde waarde van een beleggingsrecht eigen woning bij leven geacht bij de belastingplichtige en zijn partner voor de helft op te komen.

2. Het verzoek, bedoeld in het eerste lid, wordt gedaan in de aangifte over het jaar waarin de kapitaalverzekering eigen woning tot uitkering is gekomen, de spaarrekening eigen woning is gedeblokkeerd of het beleggingsrecht eigen woning is gedeblokkeerd. Op het verzoek kan niet worden teruggekomen.

Artikel 10bis.12. Indexatie

Bij het begin van het kalenderjaar wordt het in artikel 10bis.6, eerste lid, vermelde bedrag bij ministeriële regeling gewijzigd in een ander bedrag. Dit bedrag wordt berekend door het te wijzigen bedrag te vermenigvuldigen met de tabelcorrectiefactor, bedoeld in artikel 10.2, en

vervolgens de nodig geachte afronding aan te brengen. Indien in het voorafgaande kalenderjaar een dergelijke afronding is toegepast, kan bij wijziging worden uitgegaan van het niet-afgeronde bedrag.

Hoofdstuk 10A. Overig overgangsrecht ten gevolge van wijzigingswetten

Artikel 10a.1. Overgangsrecht in verband met afschaffing per 1 januari 2006 van premieaftrek voor overbruggingslijfrenten

1. Op aanspraken die uitsluitend dan wel mede betrekking hebben op lijfrenten als bedoeld in artikel 3.125, eerste lid, onderdeel c, zoals dit onderdeel luidde op 31 december 2005, blijven de op die datum geldende bepalingen die verband houden met de aanspraken op dergelijke lijfrenten van toepassing, voor zover de aanspraken voortvloeien uit premies die vóór 1 januari 2006 in aanmerking zijn genomen als uitgaven voor inkomensvoorzieningen.

2. Indien ter zake van een overeenkomst waarin een aanspraak is opgenomen die mede betrekking heeft op lijfrenten als bedoeld in artikel 3.125, eerste lid, onderdeel c, zoals dit onderdeel luidde op 31 december 2005, ook na 31 december 2005 nog premies worden voldaan, worden die premies geacht geen betrekking te hebben op lijfrenten als bedoeld in genoemd onderdeel c.

3. Indien ter zake van een overeenkomst waarin een aanspraak is opgenomen die uitsluitend of mede betrekking heeft op lijfrenten als bedoeld in artikel 3.125, eerste lid, onderdeel c, zoals dit onderdeel luidde op 31 december 2005, ook na 31 december 2005 nog premies worden voldaan, is aanwending van opgebouwde aanspraken voor lijfrenten als bedoeld in genoemd onderdeel c slechts mogelijk tot ten hoogste een bedrag gelijk aan de waarde in het economische verkeer van die aanspraak op 31 december 2005. Voor zover de in de eerste volzin bedoelde aanspraken tot een hoger bedrag dan de aldaar bedoelde waarde worden aangewend voor lijfrenten als bedoeld in genoemd onderdeel c, is artikel 3.133, eerste lid, van overeenkomstige toepassing.

Artikel 10a.5. Overgangsrecht in verband met het vervallen van de mogelijkheid dat een natuurlijke persoon als pensioenverzekeraar optreedt

Met betrekking tot een pensioentoezegging als bedoeld in artikel 19 van de Invoerings- en aanpassingswet Pensioenwet blijven artikel 3.83, tweede lid, en artikel 7.2, achtste lid, zoals deze leden luiden op de dag voorafgaand aan de inwerkingtreding van artikel 1 van de Pensioenwet, van toepassing.

Artikel 10a.6. Overgangsbepaling met ingang van 2009 voor de toepassing van artikel 3.107a en artikel 3.137

1. De in artikel 3.107a, tweede lid, en artikel 3.137, tweede lid, opgenomen beperking dat van de in een kalenderjaar betaalde premies en bedragen die niet als uitgave voor inkomensvoorziening in aanmerking zijn genomen ten hoogste € 2 269 op de voet van die artikelen in mindering kan worden gebracht, geldt niet voor hetgeen aan premies en bedragen is betaald in de kalenderjaren 2001 tot en met 2009.

2. Bij ministeriële regeling kunnen regels worden gesteld voor de toepassing van het eerste lid.

Artikel 10a.12. Overgangsrecht tijdelijke oudedagslijfrenten bij verhoging van de AOW-leeftijd

1. Op aanspraken die uitsluitend dan wel mede betrekking hebben op lijfrenten als bedoeld in artikel 3.125, eerste lid, onderdeel c, zoals dit onderdeel luidde op 31 december 2013, die niet voldoen aan de met ingang van 1 januari 2014 in artikel 3.125, eerste lid, onderdeel c, gestelde voorwaarden, blijven de op 31 december 2013 geldende bepalingen die verband houden met de aanspraken op dergelijke lijfrenten van toepassing, voor zover de aanspraken op dergelijke lijfrenten voortvloeien uit premies of bedragen die vóór 1 januari 2014 in aanmerking zijn genomen als uitgaven voor inkomensvoorzieningen.

2. Indien ter zake van een overeenkomst waarin een aanspraak is opgenomen die mede betrekking heeft op lijfrenten als bedoeld in artikel 3.125, eerste lid, onderdeel c, zoals dit

onderdeel luidde op 31 december 2013, die niet voldoen aan de met ingang van 1 januari 2014 in artikel 3.125, eerste lid, onderdeel c, gestelde voorwaarden, nog premies worden voldaan, worden die premies geacht geen betrekking te hebben op lijfrenten als bedoeld in genoemd onderdeel c.

3. Indien ter zake van een overeenkomst waarin een aanspraak is opgenomen die uitsluitend of mede betrekking heeft op lijfrenten als bedoeld in artikel 3.125, eerste lid, onderdeel c, zoals dit onderdeel luidde op 31 december 2013, die niet voldoen aan de met ingang van 1 januari 2014 in artikel 3.125, eerste lid, onderdeel c, gestelde voorwaarden, ook na 31 december 2013 nog premies worden voldaan, is aanwending van opgebouwde aanspraken voor lijfrenten als bedoeld in genoemd onderdeel c slechts mogelijk tot ten hoogste een bedrag gelijk aan de waarde in het economische verkeer van die aanspraak op 31 december 2013. Voor zover de in de eerste volzin bedoelde aanspraken tot een hoger bedrag dan de aldaar bedoelde waarde worden aangewend voor lijfrenten als bedoeld in genoemd onderdeel c, is artikel 3.133, eerste lid, van overeenkomstige toepassing.

4. De vorige leden zijn van overeenkomstige toepassing op het tegoed van de lijfrentespaarrekening of de waarde van het lijfrentebeleggingsrecht waarop artikel 3.126a, vierde lid, onderdeel a, onder 3°, zoals dat luidde op 31 december 2013, van toepassing is.

Artikel 10a.13. Overgangsbepaling stamrechtspaarrekeningen en stamrechtbeleggingsrechten

Met betrekking tot op 31 december 2013 bestaande stamrechtspaarrekeningen en stamrechtbeleggingsrechten als bedoeld in artikel 11a van de Wet op de loonbelasting 1964, zoals dat op 31 december 2013 luidde, blijft artikel 9.2, vierde lid, zoals dat op 31 december 2013 luidde, met overeenkomstige toepassing van artikel 39f, eerste en tweede lid, van de Wet op de loonbelasting 1964, van toepassing.

Artikel 10a.15. Overgangsbepaling nettolijfrente en nettopensioen

Indien het aantal kalenderjaren tussen 1 januari 2015 en het moment waarop artikel 5.16c, eerste lid, of artikel 5.17e, eerste lid, toepassing vindt lager is dan tien, wordt voor de toepassing van artikel 5.16c, tweede lid, onderscheidenlijk artikel 5.17e, tweede lid, de helft van de waarde van de aanspraak, bedoeld in artikel 5.16c, eerste lid, onderscheidenlijk artikel 5.17e, eerste lid, aan het begin van het voorafgaande kalenderjaar niet vermenigvuldigd met tien, maar met het aantal kalenderjaren tussen 1 januari 2015 en het moment waarop artikel 5.16c, eerste lid, onderscheidenlijk artikel 5.17e, eerste lid, toepassing vindt.

Artikel 10a.18. Overgangsbepaling uitfaseren pensioen in eigen beheer

1. Met betrekking tot pensioenvoorzieningen waarvoor een lichaam als bedoeld in artikel 19a, eerste lid, onderdelen d of e, van de Wet op de loonbelasting 1964, zoals dat artikel luidde op 31 december 2016, als verzekeraar optreedt, blijven de artikelen 3.18, eerste lid, tweede volzin, en vijfde lid, 3.27, tweede, derde en vierde lid, 3.83, tweede en zevende lid, 5.17, tweede lid, en 7.2, achtste lid, alsmede de daarop gebaseerde bepalingen, zoals die artikelen en bepalingen luiden op 31 december 2016, van toepassing.
2. Bij het bepalen van de in een kalenderjaar genoten winst wordt een oudedagsverplichting als bedoeld in artikel 38p van de Wet op de loonbelasting 1964, in afwijking van artikel 3.29, gewaardeerd met inachtneming van de marktrente, bedoeld in artikel 38p, eerste lid, van de Wet op de loonbelasting 1964.
3. De verkrijgingsprijs van aandelen of winstbewijzen in de zin van artikel 4.21, eerste lid, wordt niet verhoogd door de toepassing in de jaren 2017, 2018 of 2019 van artikel 38n, tweede lid, van de Wet op de loonbelasting 1964, zoals dat artikel destijds luidde.
4. Voor de toepassing van de artikelen 3.107a, 3.133, 3.136 en 7.2 wordt het bedrag van de aanspraak ingevolge een oudedagsverplichting dat met toepassing van artikel 38p, eerste of vijfde lid, van de Wet op de loonbelasting 1964 wordt aangewend ter verkrijging van een lijfrente als bedoeld in artikel 3.125 of een lijfrenterekening of lijfrentebeleggingsrecht als bedoeld in artikel 3.126a aangemerkt als in aanmerking genomen uitgave voor

inkomensvoorziening.

5. In afwijking van de artikelen 3.125, eerste lid, onderdelen a en c, en 3.126a, vierde lid, onderdeel a, onder 1°, kan onder door Onze Minister te stellen voorwaarden een lijfrente als bedoeld in artikel 3.125 later ingaan of een lijfrenterekening of lijfrentebeleggingsrecht als bedoeld in artikel 3.126a later worden uitgekeerd dan het jaar waarin de belastingplichtige de leeftijd bereikt die vijf jaar hoger is dan de pensioengerechtigde leeftijd, bedoeld in artikel 7a, eerste lid, van de Algemene Ouderdomswet, indien dit het gevolg is van de toepassing van artikel 38p, vijfde lid, van de Wet op de loonbelasting 1964.

Artikel 10a.19. Overgangsbepaling conserverende aanslagen lijfrente en pensioen

1. Voor de toepassing van artikel 3.136, tweede lid, blijven de aldaar bedoelde premies buiten beschouwing voor zover deze betrekking hebben op de periode tot en met 31 december 1991 of op de periode van 1 januari 2001 tot en met 15 juli 2009.

2. Voor de toepassing van artikel 3.136, derde lid, blijven de aldaar bedoelde aanspraken en bijdragen buiten beschouwing voor zover deze betrekking hebben op de periode tot en met 15 juli 2009.

Artikel 10a.28. Overgangsbepaling middelingsregeling

Afdeling 3.14 zoals die luidde op 31 december 2022 blijft van toepassing op verzoeken om een middelingssteruggaaf over een middelingsstijdvak waartoe het kalenderjaar 2022 of een daaraan voorafgaand kalenderjaar behoort.

Artikel 10a.29. Overgangsbepaling oudedagsreserve

1. Met betrekking tot een op 31 december 2022, dan wel, indien de winst wordt bepaald over een niet met het kalenderjaar samenvallend boekjaar, het einde van het laatste boekjaar dat is aangevangen vóór 1 januari 2023 bestaande oudedagsreserve als bedoeld in artikel 3.53, eerste lid, onderdeel c, zoals dat luidde op 31 december 2022, blijven de artikelen 3.70, 3.71, 3.72, tweede en derde lid, en 3.73, tweede lid, onderdeel c, en derde lid, zoals deze luiden op 31 december 2022, van toepassing.

2. In afwijking van artikel 3.18, vierde lid, onderdeel d, wordt, voor een belastingplichtige met een oudedagsreserve als bedoeld in het eerste lid, voor de beoordeling of is voldaan aan de normeringen en beperkingen, bedoeld in artikel 3.18, eerste lid, verstaan onder pensioengevend loon: pensioengevend inkomen, bestaande uit de winst uit onderneming vóór afnemings van de oudedagsreserve en, voor de dienstjaren 2023 tot en met 2026, vóór toevoeging aan de oudedagsreserve, en vóór de ondernemersaftrek en vermeerderd met de ten laste van de winst gebrachte premies uit hoofde van een pensioenregeling als bedoeld in artikel 1.7, tweede lid, onderdeel b, van de belastingplichtige, in het derde kalenderjaar voorafgaande aan het dienstjaar, waarbij het pensioengevend inkomen ten minste wordt gesteld op nihil en waarbij onder dienstjaar wordt verstaan het jaar, bedoeld in artikel 3.18, vierde lid, onderdeel c.

3. Artikel 3.59, tweede lid, is van overeenkomstige toepassing op een oudedagsreserve als bedoeld in het eerste lid voor zover deze in het kader van de ontbinding van een huwelijksgemeenschap, bedoeld in artikel 3.59, eerste lid, overgaat naar de langstlevende echtgenoot of gewezen echtgenoot van de belastingplichtige en niet uitgaat boven het ondernemingsvermogen, bedoeld in artikel 3.71, zoals dat luidde op 31 december 2022, waarmee deze de onderneming voortzet of mede voortzet.

4. Artikel 3.62, eerste en tweede lid, is van overeenkomstige toepassing op een oudedagsreserve als bedoeld in het eerste lid voor zover deze in het kader van het overlijden van de belastingplichtige overgaat op diens partner en niet uitgaat boven het ondernemingsvermogen, bedoeld in artikel 3.71, zoals dat luidde op 31 december 2022, waarmee deze de onderneming voortzet of mede voortzet.

5. Artikel 3.63, eerste en tweede lid, is van overeenkomstige toepassing op een oudedagsreserve als bedoeld in het eerste lid voor zover deze in het kader van de overdracht van een onderneming, bedoeld in artikel 3.63, eerste lid, overgaat op de partner van de belastingplichtige en niet uitgaat boven het ondernemingsvermogen, bedoeld in

artikel 3.71, zoals dat luidde op 31 december 2022, waarmee deze de onderneming voortzet of mede voortzet.

6. Artikel 3.65, eerste lid, is niet van toepassing met betrekking tot een oudedagsreserve als bedoeld in het eerste lid.

7. In aanvulling op artikel 3.79, eerste lid, geldt de stakingsaftrek ook voor de ondernemer die als ondernemer in het kalenderjaar winst behaalt door een afneming van een oudedagsreserve als bedoeld in het eerste lid na een geruisloze doorschuiving of omzetting als bedoeld in artikel 3.59, tweede lid, artikel 3.62, artikel 3.63, onderscheidenlijk artikel 3.65, waarbij zonder die geruisloze doorschuiving of omzetting sprake zou zijn van het staken van een gehele onderneming.

8. In aanvulling op artikel 3.124, eerste lid, onderdeel a, behoort tot de bedragen, bedoeld in dat onderdeel, ook het bedrag, bedoeld in het twaalfde lid.

9. In afwijking van artikel 3.126, eerste lid, onderdeel a, onder 2°, is het daarin bedoelde maximale bedrag voor een belastingplichtige met een oudedagsreserve als bedoeld in het eerste lid het bedrag van de met of bij de overdracht van een onderneming of een gedeelte van een onderneming behaalde winst en het bedrag van de afnemingen van die oudedagsreserve volgens artikel 3.70, zoals dat luidde op 31 december 2022, in het jaar van de overdracht.

10. In afwijking van artikel 3.127, derde lid, onderdeel a, behoort voor een belastingplichtige met een oudedagsreserve als bedoeld in het eerste lid tot de premiegrondslag, bedoeld in genoemd derde lid, het bedrag van de winst uit onderneming in het voorafgaande kalenderjaar vóór afneming van die oudedagsreserve en, voor de premiegrondslag in de jaren 2023 en 2024, vóór toevoeging aan die oudedagsreserve, en vóór de ondernemersaftrek.

11. In aanvulling op artikel 3.127, eerste lid, wordt voor de jaren 2023 en 2024 de uitkomst van de berekening, bedoeld in dat lid, ook verminderd met het bedrag waarmee de toevoeging aan de oudedagsreserve in het voorafgaande kalenderjaar overtreft de afneming van die reserve bij het einde van dat kalenderjaar volgens artikel 3.70, eerste lid, onderdeel b, zoals dat luidde op 31 december 2022.

12. Een belastingplichtige met een oudedagsreserve als bedoeld in het eerste lid kan, vanwege de omzetting van die oudedagsreserve in een lijfrente, premies voor lijfrenten als bedoeld in artikel 3.124, eerste lid, onderdeel a, in samenhang met het achtste lid van dit artikel, in aanmerking nemen tot een gezamenlijk bedrag van ten hoogste het bedrag van de afneming in het kalenderjaar van die reserve volgens artikel 3.70, eerste lid, onderdeel a, zoals dat luidde op 31 december 2022.

13. In aanvulling op artikel 3.129, derde lid, behoren tot het bedrag aan reeds opgebouwde voorzieningen, bedoeld in dat lid, ook het bedrag van een oudedagsreserve als bedoeld in het eerste lid bij de aanvang van het kalenderjaar, bedoeld in artikel 3.129, eerste lid, en de bedragen die op grond van het twaalfde lid en artikel 3.128, zoals dat luidde op 31 december 2022, in de aan dat kalenderjaar voorafgaande kalenderjaren in aanmerking zijn genomen.

14. In aanvulling op artikel 3.130, tweede lid, kan een belastingplichtige ook premies als bedoeld in het twaalfde lid die binnen zes maanden na afloop van het kalenderjaar door hem zijn betaald of verrekend, naar bij de aangifte gemaakte keuze nog aanmerken als premies die zijn betaald of verrekend in het kalenderjaar.

15. In afwijking van artikel 3.131, derde lid, is artikel 3.131, eerste lid, niet van toepassing voor zover de premies, bedoeld in artikel 3.131, eerste lid, meer bedragen dan op grond van het twaalfde lid en artikel 3.129 is toegestaan.

Hoofdstuk 11. Slotbepalingen

Artikel 11.1. Intrekking van de Wet op de inkomstenbelasting 1964 en de Wet op de vermogensbelasting 1964

1. De Wet op de inkomstenbelasting 1964 wordt ingetrokken.
2. De Wet op de vermogensbelasting 1964 wordt ingetrokken.

Artikel 11.2. Integrale tekstpublicatie en nummering

De tekst van deze wet zoals die luidt bij de inwerkingtreding van deze wet en bij de inwerkingtreding van overige wetten die op hetzelfde tijdstip in werking treden en waarin deze wet wordt gewijzigd, wordt in het Staatsblad geplaatst. Voor de plaatsing in het Staatsblad stelt Onze Minister de nummering van de artikelen, paragrafen, afdelingen en hoofdstukken van deze wet opnieuw vast en brengt hij de in deze wet voorkomende aanhalingen van de artikelen, paragrafen, afdelingen en hoofdstukken met de nieuwe nummering in overeenstemming.

Artikel 11.3. Inwerkingtreding

Deze wet treedt in werking op een bij wet te bepalen tijdstip.

Artikel 11.4. Citeertitel

1. Deze wet wordt aangehaald als: Wet inkomstenbelasting 2001.
2. De citeertitel kan worden afgekort tot: Wet IB 2001.

10. Selectie wetteksten Invoeringswet Wet IB 2001 (2023)

Hoofdstuk 2. Overgangsrecht

Artikel I. Overgangsrecht inkomstenbelasting

L. Doorschuiving oudedagsreserve bij staking in het jaar 2000

1. Indien de belastingplichtige bij het einde van het kalenderjaar 2000 artikel 44f, tweede lid, van de Wet op de inkomstenbelasting 1964, zoals dat op dat tijdstip luidde, heeft toegepast en bij het begin van het kalenderjaar 2001 nog ondernemer is als bedoeld in artikel 3.4 van de Wet inkomstenbelasting 2001 of medegerechtigde tot het vermogen van een onderneming als bedoeld in artikel 3.3, eerste lid, onderdeel a van die wet, wordt hij voor de toepassing van artikel 3.70 van de Wet inkomstenbelasting 2001 geacht in het kalenderjaar 2001 een gedeelte van een onderneming te hebben gestaakt.

2. Indien de belastingplichtige bij het einde van het kalenderjaar 2000 artikel 44f, tweede lid, van de Wet op de inkomstenbelasting 1964, zoals dat op dat tijdstip luidde, heeft toegepast en bij het begin van het kalenderjaar 2001 geen ondernemer is als bedoeld in artikel 3.4 van de Wet inkomstenbelasting 2001 of medegerechtigde tot het vermogen van een onderneming als bedoeld in artikel 3.3, eerste lid, onderdeel a van die wet, wordt het bedrag van de oudedagsreserve bij het einde van het kalenderjaar 2000, in het kalenderjaar 2001 begrepen in het inkomen uit werk en woning.

3. Indien de belastingplichtige bij het einde van het kalenderjaar 2000 artikel 44f, tweede lid, van de Wet op de inkomstenbelasting 1964, zoals dat op dat tijdstip luidde, heeft toegepast en bij het begin van het kalenderjaar 2001 geen ondernemer is als bedoeld in artikel 3.4 van de Wet inkomstenbelasting 2001 of medegerechtigde tot het vermogen van een onderneming als bedoeld in artikel 3.3, eerste lid, onderdeel a van die wet, maar voor het einde van het kalenderjaar 2001 ondernemer wordt, is, in afwijking van het tweede lid, onderdeel K van overeenkomstige toepassing en wel op het tijdstip waarop de belastingplichtige ondernemer wordt. In dat geval wordt hij voor de toepassing van artikel 3.70 van de Wet inkomstenbelasting 2001 geacht in het kalenderjaar 2001 een gedeelte van een onderneming te hebben gestaakt.

4. Voor de toepassing van dit onderdeel is artikel 3.66, eerste lid, laatste volzin, van de Wet inkomstenbelasting 2001 niet van toepassing.

N. Handhaving voorwaarden met betrekking tot stamrechten van voor 1 januari 1992
Artikel 80b van de Wet op de inkomstenbelasting 1964, zoals dat luidde op 31 december 2000, blijft van overeenkomstige toepassing voor de Wet inkomstenbelasting 2001.

O. Bestaande rechten en verplichtingen ter zake van periodieke uitkeringen en verstrekkingen

1. Voor het bepalen van het inkomen uit een recht op periodieke uitkeringen of verstrekkingen die de tegenwaarde vormen voor een prestatie blijven de regels die daarvoor golden op 31 december 2000 op grond van de Wet op de inkomstenbelasting 1964, voorzover die regels niet in strijd komen met het bepaalde in artikel 3 109 van de Wet inkomstenbelasting 2001, van toepassing voorzover:

- a. vóór 1 januari 2001 premies zijn betaald die op grond van de Wet op de inkomstenbelasting 1964 als persoonlijke verplichtingen of als premies voor aanspraken als bedoeld in artikel 8, eerste lid, onderdeel f, van die wet, in aanmerking konden worden genomen ter zake van een overeenkomst die tot stand is gekomen vóór 1 januari 2001;
- b. vóór 14 september 1999 premies zijn betaald die op grond van de Wet op de inkomstenbelasting 1964 niet als persoonlijke verplichtingen of als premies voor aanspraken als bedoeld in artikel 8, eerste lid, onderdeel f, van die wet, in aanmerking konden worden genomen ter zake van een overeenkomst die tot stand is gekomen vóór 14 september 1999;
- c. op of na 14 september 1999 doch vóór 1 januari 2001 premies zijn betaald die een bedrag

van f 5000 per kalenderjaar niet te boven gaan en die op grond van de Wet op de inkomstenbelasting 1964 niet als persoonlijke verplichtingen of als premies voor aanspraken als bedoeld in artikel 8, eerste lid, onderdeel f, van die wet, in aanmerking konden worden genomen ter zake van een overeenkomst die tot stand is gekomen vóór 14 september 1999; d. op of na 1 januari 2001 premies zijn betaald die op grond van de Wet inkomstenbelasting 2001 niet als uitgaven voor een inkomensvoorziening in aanmerking zijn genomen en die een bedrag van € 2269 per kalenderjaar niet te boven gaan ter zake van een overeenkomst die tot stand is gekomen vóór 14 september 1999, mits de daarbij overeengekomen premiebetalingen op of na 14 september 1999 niet zijn verhoogd.

Voorzover de periodieke uitkeringen en verstrekkingen volgens de regels die op 31 december 2000 golden op grond van de Wet op de inkomstenbelasting 1964, zouden behoren tot de inkomsten uit vermogen, worden deze aangemerkt als belastbare periodieke uitkeringen en verstrekkingen uit een inkomensvoorziening als bedoeld in artikel 3.100 en in 7.2, tweede lid, onderdeel d, van de Wet inkomstenbelasting 2001.

2. Het eerste lid is met ingang van 1 januari 2021 niet meer van toepassing op een recht op periodieke uitkeringen of verstrekkingen indien de daarvoor betaalde premies op grond van de Wet op de inkomstenbelasting 1964 niet als persoonlijke verplichtingen in aanmerking konden worden genomen dan wel voor de verkrijging daarvan geen vrijstelling van toepassing is geweest. De eerste zin is niet van toepassing op uitkeringen ingevolge een pensioenregeling als bedoeld in artikel 1.7, tweede lid, onderdelen c en d, van de Wet inkomstenbelasting 2001.

3. Het eerste lid is met betrekking tot artikel 7.2, tweede lid, onderdeel d, van de Wet inkomstenbelasting 2001 niet van toepassing op periodieke uitkeringen en verstrekkingen voorzover de daarvoor betaalde premies op grond van de Wet op de inkomstenbelasting 1964 niet als persoonlijke verplichtingen in aanmerking konden worden genomen dan wel voor de verkrijging daarvan geen vrijstelling van toepassing is geweest.

4. Voor de toepassing van het eerste lid wordt hetgeen wordt ontvangen ter vervanging van gedeerde of te derven periodieke uitkeringen en verstrekkingen aangemerkt als uitkering of verstrekking voorzover dat niet het geval is op grond van de Wet op de inkomstenbelasting 1964 zoals die luidt op 31 december 2000. De vorige volzin is eveneens van toepassing op de omzetting van een recht op periodieke uitkeringen of verstrekkingen in een andersoortig recht.

5. Met betrekking tot verplichtingen die tot stand zijn gekomen vóór 14 september 1999 tot het betalen van periodieke uitkeringen of verstrekkingen die de tegenwaarde voor een prestatie vormen, blijft artikel 45, eerste lid, aanhef en onderdeel b, van de Wet op de inkomstenbelasting 1964, zoals dat luidde op 31 december 2000, van toepassing tot en met 31 december 2020. Voor zover de periodieke uitkeringen op grond van de vorige volzin zijn aan te merken als persoonlijke verplichtingen worden deze uitkeringen in aanmerking genomen als een onderhoudsverplichting als bedoeld in afdeling 6.2 van de Wet inkomstenbelasting 2001.

6. Op aanspraken op lijfrenten als bedoeld in artikel 25, tweede en derde lid, van de Wet op de inkomstenbelasting 1964 zoals dat artikel luidde op 31 december 1991 waarop ingevolge artikel 75 van die wet de regels van kracht zijn die daarvoor op 31 december 1991 golden, zijn in aanvulling op het eerste lid ook artikel 1.7, derde lid, van de Wet inkomstenbelasting 2001 en de daarop berustende bepalingen, alsmede artikel 3.133, derde lid, van die wet, van overeenkomstige toepassing.

7. Met betrekking tot aanspraken op lijfrenten als bedoeld in het zesde lid zijn de aanhef en onderdeel d van het eerste lid ook van toepassing voor zover de desbetreffende premies het in onderdeel d genoemde bedrag van € 2269 te boven gaan, met dien verstande dat voor zover na 2009 betaalde premies het bedrag van € 2269 te boven gaan, deze niet in aanmerking worden genomen als prestatie als bedoeld in artikel 25, zevende lid, van de Wet op de inkomstenbelasting 1964, zoals die bepaling luidde op 31 december 1991.

8. Indien voor het bepalen van het inkomen uit een recht op periodieke uitkeringen of verstrekkingen het eerste lid, aanhef en onderdeel d, toepassing vindt, vindt artikel 3.107a van de Wet inkomstenbelasting 2001 geen toepassing bij het bepalen van de omvang van

belastbare periodieke uitkeringen en verstrekkingen ingevolge dat recht.

9. Voor zover een aanspraak op een lijfrente als bedoeld in het zesde lid wordt omgezet in een aanspraak op een lijfrente als bedoeld in artikel 3.124, eerste lid, onderdeel a, of op een lijfrenterekening of lijfrentebeleggingsrecht als bedoeld in artikel 3.126a, van de Wet inkomstenbelasting 2001, wordt de tweede aanspraak beschouwd als een voortzetting van de eerste aanspraak. Op het tijdstip van de omzetting van de eerstgenoemde aanspraak in een aanspraak op een lijfrenterekening of lijfrentebeleggingsrecht als bedoeld in artikel 3.126a van de Wet inkomstenbelasting 2001 wordt geacht tevens een verzoek te zijn gedaan als bedoeld in artikel 75, eerste lid, laatste volzin, van de Wet op de inkomstenbelasting 1964, zoals die bepaling luidde op 31 december 2000. Voor de toepassing van deze wet wordt een aanspraak op een lijfrenterekening of lijfrentebeleggingsrecht gelijkgesteld met een recht op periodieke uitkeringen en verstrekkingen.

P. Afrekenoptie voor bepaalde rechten op periodieke uitkeringen en verstrekkingen

1. Op bij de aangifte inkomstenbelasting over het jaar 2001 gedaan verzoek van de verzekeringnemer dan wel, indien deze is overleden of de uitkeringen op grond van het recht zijn ingegaan, de begunstigde, blijft toepassing van onderdeel O, eerste lid, met ingang van 1 januari 2001 achterwege op een recht op periodieke uitkeringen of verstrekkingen waarvan de daarvoor betaalde premies op grond van de Wet op de inkomstenbelasting 1964 niet als persoonlijke verplichtingen in aanmerking konden worden genomen dan wel voor de verkrijging waarvan geen vrijstelling van toepassing is geweest.
2. In het geval bedoeld in het eerste lid wordt op 1 januari 2001 een uitkering of verstrekking als bedoeld in artikel 3.100 van de Wet inkomstenbelasting 2001 in aanmerking genomen bij de in het eerste lid bedoelde persoon tot het bedrag van de waarde in het economische verkeer van het recht verminderd met het gezamenlijke bedrag van de ter zake van dat recht betaalde premies voorzover die niet reeds ter zake van een eerdere uitkering of verstrekking in aanmerking zijn genomen.
3. Op verzoek van de in het eerste lid bedoelde persoon bedraagt de inkomstenbelasting op de uitkering 45%.

Q. Afrekenverplichting ter zake van bepaalde rechten op periodieke uitkeringen en verstrekkingen

1. Voorzover ter zake van een recht op periodieke uitkeringen of verstrekkingen op of na 14 september 1999 doch vóór 1 januari 2001 betaalde premies meer bedragen dan f 5000 per kalenderjaar en op grond van de Wet op de inkomstenbelasting 1964 niet als persoonlijke verplichtingen of als premies voor aanspraken als bedoeld in artikel 8, eerste lid, onderdeel f, van die wet, in aanmerking konden worden genomen, wordt op 1 januari 2001 in zoverre een periodieke uitkering of verstrekking uit een inkomensvoorziening in aanmerking genomen tot het bedrag van de waarde in het economische verkeer inzoverre van dat recht verminderd met het gezamenlijke bedrag van die premies voorzover die niet reeds ter zake van een eerdere uitkering of verstrekking in aanmerking zijn genomen.
2. Indien ter zake van een recht op periodieke uitkeringen of verstrekkingen de daarvoor betaalde premies op grond van de Wet op de inkomstenbelasting 1964 niet als persoonlijke verplichtingen in aanmerking konden worden genomen of voor de verkrijging daarvan geen vrijstelling van toepassing is geweest, wordt op 31 december 2020 een periodieke uitkering of verstrekking uit een inkomensvoorziening in aanmerking genomen tot het bedrag van de waarde in het economische verkeer van dat recht. Op de uitkering of verstrekking is onderdeel O, eerste lid, tweede volzin, van toepassing. De eerste zin is niet van toepassing op uitkeringen ingevolge een pensioenregeling als bedoeld in artikel 1.7, tweede lid, onderdelen c en d, van de Wet inkomstenbelasting 2001.
3. Op verzoek van de belastingplichtige bedraagt de inkomstenbelasting op de in het eerste en tweede lid genoemde uitkering of verstrekking 45%.

R

[Vervallen.]

Ra. Overgangsregeling inhaal pensioentekorten

1. Voor de toepassing in een kalenderjaar van artikel 3.127, tweede lid, van de Wet inkomstenbelasting 2001 worden aan het jaar 2001 voorafgaande jaren die zijn gelegen binnen de in dat lid bedoelde periode van zeven jaar onmiddellijk voorafgaande aan het kalenderjaar, mede in aanmerking genomen.
2. Bij algemene maatregel van bestuur worden regels gesteld met betrekking tot de bepaling van de ingevolge het eerste lid alsnog in aanmerking te nemen bedragen en de verstrekking van informatie daaromtrent.

S. Omzetting stakingswinst in lijfrente; rekening houden met bestaande rechten

Voor de toepassing van artikel 3.129, eerste en derde lid, van de Wet inkomstenbelasting 2001 behoren mede tot de reeds opgebouwde voorzieningen de bedragen die op grond van artikel 45a, tweede tot en met vijfde lid, van de Wet op de inkomstenbelasting 1964, zoals die bepalingen luiden vóór 1 januari 2001, in de voorafgaande kalenderjaren in aanmerking zijn genomen.

Sa. Verlenging voor 2001 en 2002 van terugwentelingsperiode

Voor de kalenderjaren 2001 en 2002 wordt de in artikel 3.130, tweede lid, van de Wet inkomstenbelasting 2001 bedoelde termijn van zes maanden vervangen door een termijn van twaalf maanden.

T. Inpassen van betaalde lijfrentepremies

1. In afwijking van onderdeel O, eerste lid, worden met betrekking tot een recht op periodieke uitkeringen en verstrekkingen waarop artikel 75, eerste lid, van de Wet op de inkomstenbelasting 1964 niet of niet meer van toepassing is, de ter zake van dat recht betaalde premies die als persoonlijke verplichtingen of als premies voor aanspraken als bedoeld in artikel 8, eerste lid, onderdeel f, van die wet, in aanmerking konden worden genomen, voor de toepassing van afdeling 3.8 van de Wet inkomstenbelasting 2001, aangemerkt als uitgaven voor inkomensvoorzieningen.
2. Voor de toepassing van afdeling 3.8 van de Wet inkomstenbelasting 2001, worden de in het eerste lid bedoelde rechten aangemerkt als aanspraken als bedoeld in artikel 3.124, respectievelijk artikel 3.125 dan wel artikel 1.7, tweede lid, onderdeel b, van de Wet inkomstenbelasting 2001.
3. De premies als bedoeld in het eerste lid, en het daarover behaalde rendement, die op grond van afdeling 3.8 van de Wet inkomstenbelasting 2001 in aanmerking zijn genomen als negatieve uitgaven voor inkomensvoorzieningen, worden voor de toepassing van de bepalingen van de Wet op de inkomstenbelasting 1964 die gelden op grond van onderdeel O, eerste lid, aangemerkt als prestatie die niet ten laste van het inkomen konden komen. De eerste volzin geldt niet voor de premies, en het daarover behaalde rendement, in verband waarmee uitstel van betaling van belasting is verleend als bedoeld in artikel 3.133, vierde lid, of artikel 3.136, tweede lid, van de Wet inkomstenbelasting 2001.

U. Aangewezen periodieke uitkeringen en verstrekkingen

Uitkeringen ingevolge artikel 81, tweede lid, onderdeel c, van de Wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering die voortvloeien uit aanspraken op uitkeringen ingevolge artikel 59a van de Algemene Arbeidsongeschiktheidswet zoals die wet luidde op 31 december 1997, behoren tot de inkomsten in de vorm van aangewezen periodieke uitkeringen en verstrekkingen die worden ontvangen op grond van een publiekrechtelijke regeling.

Ua. Negatieve persoonsgebonden aftrek

1. Voor de toepassing van artikel 3.139 van de Wet inkomstenbelasting 2001 wordt:
 - a. onder onderhoudsverplichtingen die op grond van afdeling 6.2 in aanmerking zijn genomen mede begrepen periodieke uitkeringen en verstrekkingen die op grond van artikel

45, eerste lid, onderdelen c, d of e, van de Wet op de inkomstenbelasting 1964 en afkoopsommen die op grond van onderdeel h van dat artikel in aanmerking zijn genomen;

b. [vervallen;]

c. onder uitgaven voor monumentenpanden die op grond van afdeling 6.8 in aanmerking zijn genomen mede begrepen kosten, lasten en afschrijvingen die op grond van artikel 35 of artikel 42a, zevende lid, van de Wet op de inkomstenbelasting 1964 in aanmerking zijn genomen.

2. Voor de toepassing van artikel 3.139 wordt mede als negatieve persoonsgebonden aftrek van een belastingplichtige in aanmerking genomen hetgeen door hem is ontvangen aan door een gemeente toegekende subsidie ter zake van onderhoud aan een pand, niet zijnde een monumentenpand, voorzover de subsidie betrekking heeft op onderhoud waarvan de kosten en lasten als aftrekbare kosten in de zin van artikel 35 van de Wet op de inkomstenbelasting 1964 in aanmerking zijn genomen.

V. Tijdstip genieten

Voor de toepassing van artikel 3.146, tweede lid, van de Wet inkomstenbelasting 2001 is artikel 39 van de Wet op de loonbelasting 1964 van overeenkomstige toepassing.

Ya. Bijzonder tarief overlijdens- en invaliditeitsuitkering

1. Indien op of na 1 januari 2001 belastbaar loon wordt genoten in de vorm van uitkeringen of verstrekkingen ineens wegens overlijden of invaliditeit ten gevolge van een ongeval dat voor 1 januari 2001 heeft plaatsgevonden, bedraagt de belasting op dit bestanddeel van het belastbare inkomen uit werk en woning, voorzover het belastbare inkomen uit werk en woning meer bedraagt dan het bedrag, genoemd in de eerste kolom, derde regel, van de tabel in artikel 2.10 van de Wet inkomstenbelasting 2001, 20%.

2. In afwijking in zoverre van artikel 9.3 van de Wet inkomstenbelasting 2001 wordt eveneens een voorlopige teruggaaf vastgesteld, rekening houdende met de in het eerste lid bedoelde uitkeringen en verstrekkingen en het daarvoor geldende tarief.

AL. Kapitaalverzekeringen die via box I worden afgewikkeld

1. Voor de bepaling van het inkomen uit een op 31 december 2000 bestaande levensverzekering waarbij een kapitaal is verzekerd, blijven de bepalingen van de Wet op de inkomstenbelasting 1964 van toepassing zoals die luiden op 31 december 2000. De eerste volzin is niet van toepassing indien:

a. voor de levensverzekering vanaf de eerste premiebetaling jaarlijks premies zijn voldaan waarbij de hoogste premie niet meer heeft bedragen dan het tienvoud van de laagste, of

b. voor de levensverzekering ten minste vijftien jaar jaarlijks premies zijn voldaan waarbij de hoogste premie niet meer heeft bedragen dan het tienvoud van de laagste, of

c. de levensverzekering voldoet aan het bepaalde in artikel 76 van de Wet op de inkomstenbelasting 1964, waardoor de rente begrepen in een kapitaalsuitkering niet tot de inkomsten uit vermogen in de zin van die wet hoort, of

d. sprake is van een overeenkomst van levensverzekering als bedoeld in artikel 3.91, tweede lid, onderdeel a, onder 2°, dan wel artikel 3.92, tweede lid, onderdeel a, onder 2°, van de Wet inkomstenbelasting 2001.

2. De rente begrepen in een kapitaalsuitkering uit levensverzekering die volgens de in het eerste lid, eerste volzin, bedoelde bepalingen tot de inkomsten behoort, wordt voor de toepassing van de Wet inkomstenbelasting 2001 aangemerkt als inkomen uit werk en woning.

3. Indien de verzekeringnemer of, in geval van een onherroepelijke begunstiging, de begunstigde anders dan door overlijden ophoudt binnenlands belastingplichtig te zijn, wordt een in onderdeel AL, eerste lid, eerste volzin, bedoelde levensverzekering geacht op het onmiddellijk daaraan voorafgaande tijdstip tot uitkering te zijn gekomen bij de verzekeringnemer of, in geval van een onherroepelijke begunstiging, bij de begunstigde en de hoogte van de uitkering gesteld op de waarde in het economische verkeer op dat tijdstip van de verzekering. Onder ophouden binnenlands belastingplichtig te zijn wordt mede verstaan de situatie waarin de verzekeringnemer respectievelijk de begunstigde voor de

toepassing van de Belastingregeling voor het Koninkrijk, de Belastingregeling voor het land Nederland of een verdrag ter voorkoming van dubbele belasting wordt geacht geen inwoner van Nederland meer te zijn.

AM. Kapitaalverzekeringen: voorwaardelijke vrijstelling aangegroeide rente

1. De rente begrepen in een op of na 1 januari 2001 genoten kapitaalsuitkering uit levensverzekering ter zake van een in onderdeel AL, eerste lid, tweede volzin, bedoelde levensverzekering – voor zover deze rente volgens de bepalingen van de Wet op de inkomstenbelasting 1964, zoals deze luiden op 31 december 2000, tot de inkomsten uit vermogen zou worden gerekend – wordt voor de toepassing van de Wet inkomstenbelasting 2001 in aanmerking genomen als inkomen uit werk en woning. Artikel 25, derde lid, van de Wet op de inkomstenbelasting 1964, zoals dat luidde op 31 december 2000, is daarbij van overeenkomstige toepassing.
2. Het eerste lid is niet van toepassing ter zake van een levensverzekering die op gezamenlijk verzoek van de belastingplichtige en zijn partner met ingang van de inwerkingtreding van deze wet wordt aangemerkt als kapitaalverzekering eigen woning als bedoeld in artikel 3.116 van de Wet inkomstenbelasting 2001, zoals dat artikel luidde op 31 december 2012, of artikel 10bis.4 van die wet. Op het verzoek, dat uiterlijk bij de aangifte over het kalenderjaar 2001 moet worden gedaan, kan niet worden teruggekomen.
3. Voor de toepassing van het eerste lid wordt de kapitaalsuitkering uit levensverzekering gesteld op:
 - a. indien sprake is van een levensverzekering die op grond van artikel 3.91 of 3.92 Wet inkomstenbelasting 2001 als een ter beschikking gesteld vermogensbestanddeel wordt aangemerkt: de waarde in het economische verkeer van de levensverzekering op de datum waarop de levensverzekering op grond van artikel 3.91 of 3.92 Wet inkomstenbelasting 2001 als een ter beschikking gesteld vermogensbestanddeel wordt aangemerkt;
 - b. indien sprake is van een levensverzekering die voordelen uit sparen en beleggen in de zin van de Wet inkomstenbelasting 2001 genereert: maximaal € 123 428, dan wel, indien dit hoger is, de waarde in het economische verkeer op 31 december 2000.
4. Voor de toepassing van het eerste lid worden premies die na 31 december 2000 zijn voldaan niet in aanmerking genomen, met dien verstande dat:
 - a. indien het derde lid, onderdeel a, toepassing vindt, de premies die zijn voldaan vanaf het moment dat de levensverzekering als een ter beschikking gesteld vermogensbestanddeel wordt aangemerkt, niet in aanmerking worden genomen;
 - b. indien op grond van het derde lid, onderdeel b, de kapitaalsuitkering wordt gesteld op maximaal € 123 428, de premies die zijn voldaan vanaf het moment dat de waarde in het economische verkeer van de levensverzekering ten minste € 123 428 bedraagt, niet in aanmerking worden genomen;
 - c. indien op grond van het zesde lid de kapitaalsuitkering wordt gesteld op de waarde in het economische verkeer van de levensverzekering op de datum waarop de vrijstelling, bedoeld in onderdeel AN, niet of niet meer van toepassing is, de premies die vanaf deze datum zijn voldaan, niet in aanmerking worden genomen.
5. Indien op grond van het eerste lid terzake van een op of na 1 januari 2001 genoten kapitaalsuitkering uit levensverzekering inkomen uit werk en woning in aanmerking wordt genomen, wordt dit voordeel, uitsluitend voor de toepassing van artikel 2.14 van de Wet inkomstenbelasting 2001, niet aangemerkt als inkomen uit werk en woning.
6. In afwijking in zoverre van het derde lid, onderdeel b, wordt de kapitaalsuitkering uit een levensverzekering die niet of niet meer in aanmerking komt voor de vrijstelling, bedoeld in onderdeel AN, en waarvan de waarde in het economische verkeer op 31 december 2000 niet hoger is dan € 123 428, gesteld op de waarde in het economische verkeer van de levensverzekering op 1 januari 2001 onderscheidenlijk de datum waarop de vrijstelling, bedoeld in onderdeel AN, niet meer van toepassing is.
7. In afwijking in zoverre van het eerste lid zijn de minimumtermijnen voor het jaarlijks voldoen van premies, bedoeld in artikel 26a, tweede lid, van de Wet op de inkomstenbelasting 1964, zoals dat luidde op 31 december 2000, niet van toepassing.

AN. Kapitaalverzekeringen: vrijstelling in box III

1. Tot de bezittingen, bedoeld in artikel 5.3, tweede lid, van de Wet inkomstenbelasting 2001 behoren niet rechten op kapitaalsuitkeringen uit op 14 september 1999 bestaande levensverzekeringen tot een gezamenlijk bedrag van maximaal € 123 428.
2. Indien de belastingplichtige het gehele kalenderjaar dezelfde partner in de zin van de Wet inkomstenbelasting 2001 heeft of voor de toepassing van artikel 2.17 van die wet geacht wordt te hebben gehad, wordt het in het eerste lid genoemde bedrag voor de belastingplichtige en zijn partner gezamenlijk op € 246 856 gesteld.
3. Het eerste lid is alleen van toepassing indien na 13 september 1999:
 - a. het verzekerd kapitaal niet is verhoogd en
 - b. de looptijd van de levensverzekering niet is verlengd.
4. Het eerste lid is met ingang van 14 september 2029 niet meer van toepassing.

AO. Kapitaalverzekering eigen woning

1. Indien ingevolge onderdeel AM, tweede lid, een op 31 december 1991 bestaande levensverzekering waarbij een kapitaal is verzekerd als bedoeld in onderdeel AL, eerste lid, tweede volzin, aanhef en onderdeel c, en waarvan het verzekerde kapitaal nadien niet is verhoogd wordt aangemerkt als kapitaalverzekering eigen woning, wordt bij de gerechtigde tot de uitkering het op grond van artikel 10bis.6 van de Wet inkomstenbelasting 2001 bepaalde bedrag verhoogd met de waarde in het economische verkeer van de verzekering op het moment dat deze als kapitaalverzekering eigen woning wordt aangemerkt.
2. Met betrekking tot een op 31 december 2000 bestaande levensverzekering ter zake waarvan op enig moment wordt voldaan aan de voorwaarden voor een kapitaalverzekering eigen woning is:
 - a. artikel 10bis.11, eerste lid, van de Wet inkomstenbelasting 2001 niet van toepassing;
 - b. artikel 10bis.4, tweede lid, onderdeel b, van de Wet inkomstenbelasting 2001 voor zover het betreft de voorwaarde dat de hoogste premie niet meer bedraagt dan het tienvoud van de laagste premie, niet van toepassing;
 - c. artikel 10bis.6, eerste lid, onderdeel c, niet van toepassing indien de rente begrepen in de kapitaalsuitkering op grond van de bepalingen van de Wet op de inkomstenbelasting 1964, zoals die luiden op 31 december 2000, zou zijn vrijgesteld.
3. Voor de toepassing van deze wet en de daarop berustende bepalingen wordt verstaan onder kapitaalverzekering eigen woning: een kapitaalverzekering eigen woning als bedoeld in artikel 10bis.4 van de Wet inkomstenbelasting 2001.

AP. Imputatieregeling

1. Indien bij een belastingplichtige in de kalenderjaren 1992 tot en met 2000 een kapitaalsuitkering uit levensverzekering in aanmerking is genomen waarop artikel 26a, tweede lid, van de Wet op de inkomstenbelasting 1964 toepassing heeft gevonden, worden de in artikel 10bis.6, eerste en zevende lid, van de Wet inkomstenbelasting 2001 genoemde bedragen en het in onderdeel AN, eerste lid, genoemde bedrag verminderd. De vermindering is gelijk aan het bedrag van de kapitaalsuitkering uit levensverzekering ter zake waarvan de daarin begrepen rente op grond van artikel 26a, tweede lid, van de Wet op de inkomstenbelasting 1964 niet tot de inkomsten uit vermogen is gerekend.
2. Het eerste lid is van overeenkomstige toepassing op een kapitaalsuitkering uit levensverzekering na 31 december 2000 ter zake van een op 31 december 2000 bestaande levensverzekering, tenzij de levensverzekering met ingang van 1 januari 2001 als kapitaalverzekering eigen woning wordt aangemerkt.
3. Voor de toepassing van onderdeel AL, eerste lid, eerste volzin, alsmede onderdeel AM worden de in artikel 26a, tweede lid, van de Wet op de inkomstenbelasting 1964, zoals dat luidde op 31 december 2000, genoemde bedragen verminderd met het bedrag aan uitkeringen uit een levensverzekering dat op grond van artikel 10bis.6 van de Wet inkomstenbelasting 2001 niet tot het inkomen uit werk en woning heeft behoord, alsmede met het bedrag aan tegoeden van een spaarrekening eigen woning die en aan waarden van

een beleggingsrecht eigen woning die op grond van artikel 10bis.7 van die wet niet tot het inkomen uit werk en woning hebben behoord.

4. Het in onderdeel AN, eerste lid, genoemde bedrag wordt verminderd met het bedrag aan uitkeringen uit een levensverzekering dat op grond van artikel 10bis.6 van de Wet inkomstenbelasting 2001 niet tot het inkomen uit werk en woning heeft behoord, alsmede met het bedrag aan tegoeden van een spaarrekening eigen woning die en aan waarden van een beleggingsrecht eigen woning die op grond van artikel 10bis.7 van die wet niet tot het inkomen uit werk en woning hebben behoord.

5. Indien artikel 10bis.6, vijfde lid, van de Wet inkomstenbelasting 2001 met betrekking tot een levensverzekering of via artikel 10bis.7 van die wet met betrekking tot een spaarrekening eigen woning of een beleggingsrecht eigen woning van de belastingplichtige toepassing vindt, worden de in artikel 26a, tweede lid, van de Wet op de inkomstenbelasting 1964 en in hoofdstuk 2, artikel I, onderdeel AN, van de Invoeringswet Wet inkomstenbelasting 2001 genoemde bedragen ten aanzien van hem verhoogd met een bedrag gelijk aan de in het derde en vierde lid bedoelde vermindering wegens de eerdere toepassing van artikel 10bis.6, eerste lid, van de Wet inkomstenbelasting 2001 op deze verzekering of van artikel 10bis.7 van die wet op deze spaarrekening of dit beleggingsrecht.

APa Verzoek gezamenlijk genieten kapitaalverzekering

1. Voor de toepassing van de onderdelen AL, AM, AO en AP wordt, indien de belastingplichtige het gehele kalenderjaar dezelfde partner in de zin van de Wet inkomstenbelasting 2001 heeft of voor de toepassing van artikel 2.17 van die wet geacht wordt te hebben gehad, op gezamenlijk verzoek van de belastingplichtige en zijn partner een uitkering uit kapitaalverzekering bij leven geacht bij de belastingplichtige en zijn partner voor de helft op te komen.

2. Het verzoek, bedoeld in het eerste lid, wordt gedaan in de aangifte over het jaar waarin de kapitaalverzekering tot uitkering is gekomen. Op het verzoek kan niet worden teruggekomen.

AT. Aftrekbare giften

1. Voor de toepassing van afdeling 6.9 van de Wet inkomstenbelasting 2001 worden tot 1 januari 2021 steeds als andere giften in aanmerking genomen de niet onder artikel 6.38 van die wet vallende termijnen van lijfrenten en andere periodieke uitkeringen en verstrekkingen als bedoeld in artikel 3.101, eerste lid, onderdeel c, van genoemde wet die worden verstrekt krachtens een op 27 februari 1981 bestaande notariële akte van schenking.

2. De in artikel 6.39, eerste lid, van de Wet inkomstenbelasting 2001 genoemde grens van 10% van het verzamelinkomen vóór toepassing van de persoonsgebonden aftrek wordt verhoogd met het bedrag van de rechtstreeks of krachtens het eerste lid van dit onderdeel onder artikel 6.39, eerste lid, van die wet vallende termijnen van lijfrenten en andere periodieke uitkeringen en verstrekkingen als bedoeld in artikel 3.101, eerste lid, onderdeel c, van genoemde wet die worden verstrekt krachtens een op 27 februari 1981 bestaande notariële akte van schenking.

AU. Guldensbedragen

De in de Wet inkomstenbelasting 2001, in de Wet op de loonbelasting 1964 en in deze wet vermelde guldensbedragen vervallen met ingang van 1 januari 2002, met inbegrip van de guldentekens en de haakjes. Zonodig past Onze Minister de opmaak van tabellen daaraan aan.

Artikel VI. Overig overgangsrecht

A. Toepassing Wet op de inkomstenbelasting 1964 en Wet op de vermogensbelasting 1964 op belastingjaren vóór 2001

De Wet op de inkomstenbelasting 1964 en de Wet op de vermogensbelasting 1964 blijven van toepassing met betrekking tot belastingjaren vóór 1 januari 2001.

B. Toepassing Algemene wet inzake rijksbelastingen en Invorderingswet 1990 op belastingaanslagen onder oud recht

De Algemene wet inzake rijksbelastingen en de Invorderingswet 1990 zoals deze wetten luiden op 31 december 2000 blijven van toepassing op de belasting die is verschuldigd ingevolge de Wet op de inkomstenbelasting 1964 of de Wet op de vermogensbelasting 1964.

C. Toepassing regels omtrent aanpassing verkrijgingsprijs en vermindering conserverende aanslagen op aanslagen ter zake van vervreemdingen onder oud recht

Artikel 4.25, vierde en vijfde lid, van de Wet inkomstenbelasting 2001 en de daarop berustende bepalingen zijn eveneens van toepassing op aanslagen bij de vaststelling waarvan artikel 20a, zesde lid, onderdeel i, onderscheidenlijk artikel 49, vijfde lid, van de Wet op de inkomstenbelasting 1964 is toegepast.

Hoofdstuk 3. Slotbepalingen

Artikel II. Inwerkingtreding

1. Deze wet en de Wet Inkomstenbelasting 2001 treden in werking met ingang van 1 januari 2001 met uitzondering van Hoofdstuk 2, artikel I, onderdeel AF, tweede lid, dat in werking treedt op 31 december 2000.
2. In afwijking van het eerste lid, treedt hoofdstuk 2, artikel 1, onderdelen Dc en Dd, in werking op een bij koninklijk besluit te bepalen tijdstip dat zo nodig terugwerkende kracht kan hebben tot 1 januari 2001.
3. Deze wet wordt aangehaald als: Invoeringswet Wet inkomstenbelasting 2001.

11. Selectie teksten Uitvoeringsbesluit IB 2001 (2023)

Hoofdstuk 1. Algemene bepalingen (hoofdstuk 1 v/d wet)

Artikel 1. Reikwijdte en definitie

1. Dit besluit geeft uitvoering aan de artikelen 1.7, 2.6, 3.11, 3.18, 3.20, 3.54, 3.83, 3.126, 3.126a, 3.127, 4.25, 5.7, 5.16b, 5.20, 5.22, 5.23, 6.1, 6.16, 6.25, 7.6, 7.8, 10.8 en 10.9 van de Wet inkomstenbelasting 2001 en aan artikel 10a van de Algemene wet inzake rijksbelastingen.
2. Dit besluit verstaat onder wet: de Wet inkomstenbelasting 2001.

Artikel 1a. Pensioenregeling; vrijwillige voortzetting

1. Een regeling als bedoeld in artikel 1.7, tweede lid, onderdeel b, van de wet, die vrijwillig wordt voortgezet nadat de arbeidsverhouding op grond waarvan deelneming aan die pensioenregeling was verplicht is geëindigd, wordt, onder door Onze Minister te stellen voorwaarden, als een zodanige pensioenregeling aangemerkt, ingeval:
 - a. de regeling ten hoogste tien jaar vrijwillig wordt voortgezet;
 - b. gedurende de vrijwillige voortzetting als pensioengevend inkomen geen hoger bedrag in aanmerking wordt genomen dan het gemiddelde pensioengevend inkomen, bedoeld in artikel 3.18, vierde lid, onderdeel d, van de wet, in de vijf aan het eerste dienstjaar van vrijwillige voortzetting voorafgaande kalenderjaren, voor zover de belastingplichtige in die jaren heeft deelgenomen aan de pensioenregeling;
 - c. onverminderd onderdeel b vanaf het vierde kalenderjaar van vrijwillige voortzetting als pensioengevend inkomen geen hoger bedrag in aanmerking wordt genomen dan het gezamenlijke bedrag van het pensioengevend inkomen, bedoeld in artikel 3.18, vierde lid, onderdeel d, van de wet, vermeerderd met het belastbare loon, het belastbare resultaat uit overige werkzaamheden en de belastbare periodieke uitkeringen en verstrekkingen van de belastingplichtige in het derde kalenderjaar voorafgaande aan het betreffende dienstjaar.
2. Ingeval de arbeidsverhouding, bedoeld in het eerste lid, is geëindigd als gevolg van arbeidsongeschiktheid, is het eerste lid, onderdelen a en c, niet van toepassing zolang een inkomensvervangende arbeidsongeschiktheidsuitkering wordt ontvangen.

Hoofdstuk 2. Raamwerk (Hoofdstuk 2 van de wet)

Artikel 11bis. Toerekeningsregels; meldingsplicht bij artikel 2.14, derde lid, onderdeel d, van de wet

1. Indien de belastingplichtige een vermogensbestanddeel dat ingevolge artikel 2.14, derde lid, onderdeel d, van de wet tevens in aanmerking wordt genomen bij de bepaling van het belastbare inkomen uit sparen en beleggen, niet als zodanig in de aangifte heeft vermeld, is hij gehouden daarvan schriftelijk mededeling aan de inspecteur te doen voordat de belastingplichtige weet of redelijkerwijs moet vermoeden dat de inspecteur met de desbetreffende onjuistheid of onvolledigheid bekend is of zal worden.
2. Het niet of niet tijdig dan wel onjuist of onvolledig doen van de mededeling, bedoeld in het eerste lid, wordt aangemerkt als een overtreding.
3. De bevoegdheid tot het opleggen van een vergrijpboete in de gevallen, bedoeld in het tweede lid, vervalt door verloop van vijf jaren na afloop van het kalenderjaar waarin de peildatum, bedoeld in artikel 2.14, derde lid, onderdeel d, van de wet, is gelegen. Indien het vermogensbestanddeel, bedoeld in het eerste lid, in het buitenland wordt gehouden of is opgekomen vervalt de bevoegdheid tot het opleggen van een vergrijpboete in de gevallen, bedoeld in het tweede lid, in afwijking in zoverre van de eerste volzin, door verloop van twaalf jaren na afloop van het kalenderjaar, bedoeld in de eerste volzin.

Hoofdstuk 3. Heffingsgrondslag bij werk en woning (Hoofdstuk 3 van de wet)

Artikel 14. Uitgaven voor inkomensvoorzieningen via een lijfrenteverzekering; toegelaten aanbieders

1. Als een lichaam dat bevoegd het verzekeringsbedrijf uitoefent als bedoeld in artikel 3.126, eerste lid, onderdeel d, van de wet kan door Onze Minister worden aangewezen een verzekeraar die op grond van de Wet op het financieel toezicht bevoegd is diensten naar Nederland te verrichten.
2. Als een pensioenfonds als bedoeld in artikel 3.126, eerste lid, onderdeel d, van de wet kan door Onze Minister worden aangewezen een lichaam dat naar het recht van de staat van diens zetel bevoegd gelden beheert strekkende tot verzekering van pensioenaanspraken van tenminste 100 deelnemers of gewezen deelnemers en dat in aanvulling op of ter voortzetting van die pensioenaanspraken vanuit een vestiging buiten Nederland lijfrenteovereenkomsten sluit.
3. Alvorens tot een aanwijzing wordt overgegaan, dient de verzekeraar, onderscheidenlijk het pensioenfonds zich tegenover Onze Minister, onder door hem te stellen voorwaarden, te verplichten om met betrekking tot de bij deze verzekeraar of dit fonds verzekerde en nog te verzekeren lijfrenten, bedoeld in artikel 3.124 van de wet, inlichtingen te verstrekken over de uitvoering van de lijfrenteovereenkomsten en een in Nederland uitwinbare zekerheid jegens de ontvanger te stellen voor de invordering van de belasting die mocht worden verschuldigd door toepassing van de artikelen 3.133, 3.135 of 3.136 van de wet. In afwijking van de eerste volzin behoeft een in een van de lidstaten van de Europese Unie of in een bij ministeriële regeling aangewezen staat die partij is bij de Overeenkomst betreffende de Europese Economische Ruimte gevestigde verzekeraar of gevestigd pensioenfonds jegens de ontvanger geen in Nederland uitwinbare zekerheid te stellen indien deze verzekeraar of dit pensioenfonds, onder door Onze Minister te stellen voorwaarden, ingevolge een overeenkomst met de ontvanger aansprakelijkheid aanvaardt voor de in die volzin bedoelde belasting.
4. De aanwijzing kan eveneens plaatsvinden indien de in het derde lid bedoelde zekerheid niet door de verzekeraar of het pensioenfonds maar door de belastingplichtige wordt gesteld, waarbij de belastingplichtige tevens de mogelijkheid heeft zekerheid te stellen door middel van verpanding van de aanspraken uit de lijfrenteovereenkomst aan de ontvanger, mits de verzekeraar of het pensioenfonds instemt met deze verpanding.
5. De aanwijzing kan door Onze Minister worden ingetrokken wanneer de verzekeraar of het pensioenfonds niet meer aan de verplichtingen met betrekking tot het verschaffen van inlichtingen of het stellen van zekerheid voldoet of niet aan een juiste wijze van uitvoering van een verpanding of van de in het derde lid bedoelde overeenkomst inzake aansprakelijkheid meewerkt.
6. Indien de aanwijzing wordt ingetrokken, worden bij de verzekeringnemers van de bij deze verzekeraar of dit pensioenfonds gesloten lijfrenteovereenkomsten, dan wel indien een verzekeringnemer is overleden, bij de gerechtigden tot de lijfrenten, geen negatieve uitgaven voor inkomensvoorzieningen in aanmerking genomen indien de lijfrenten onder door Onze Minister te stellen voorwaarden alsnog overgaan op een toegelaten aanbieder als bedoeld in artikel 3.126, eerste lid, van de wet.
7. Onze Minister maakt het aanwijzen als een lichaam als bedoeld in het eerste lid, dan wel het aanwijzen als een pensioenfonds als bedoeld in het tweede lid, op een daartoe geschikte wijze publiek bekend. Indien Onze Minister een aanwijzing intrekt, maakt hij die intrekking ook op een daartoe geschikte wijze publiek bekend.

Artikel 14a. Uitgaven voor inkomensvoorzieningen via een lijfrenterekening of een lijfrentebeleggingsrecht; toegelaten aanbieders

1. Als een onderneming of instelling die bevoegd als bank of beleggingsonderneming of als beheerder van een beleggingsinstelling of instelling voor collectieve belegging in effecten optreedt als bedoeld in artikel 3.126a, tweede lid, onderdeel d, van de wet kan door Onze Minister worden aangewezen een onderneming of instelling die op grond van de Wet op het

financieel toezicht bevoegd is diensten naar Nederland te verrichten.

2. Alvorens tot een aanwijzing wordt overgegaan, dient de onderneming of instelling zich tegenover Onze Minister, onder door hem te stellen voorwaarden, te verplichten om met betrekking tot de bij deze onderneming of instelling aangehouden lijfrenterekeningen, onderscheidenlijk met betrekking tot de door deze onderneming of instelling beheerde lijfrentebeleggingsrechten, bedoeld in artikel 3.126a van de wet, inlichtingen te verstrekken over de uitvoering van de overeenkomsten en een in Nederland uitwinbare zekerheid jegens de ontvanger te stellen voor de invordering van de belasting die mocht worden verschuldigd door toepassing van de artikelen 3.133, 3.135 of 3.136 van de wet. In afwijking van de eerste volzin behoeft een in een van de lidstaten van de Europese Unie of in een bij ministeriële regeling aangewezen staat die partij is bij de Overeenkomst betreffende de Europese Economische Ruimte gevestigde onderneming of instelling jegens de ontvanger geen in Nederland uitwinbare zekerheid te stellen indien deze onderneming of instelling, onder door Onze Minister te stellen voorwaarden, ingevolge een overeenkomst met de ontvanger aansprakelijkheid aanvaardt voor de in die volzin bedoelde belasting.

3. De aanwijzing kan eveneens plaatsvinden indien de in het tweede lid bedoelde zekerheid niet door de onderneming of instelling maar door de belastingplichtige wordt gesteld, waarbij de belastingplichtige tevens de mogelijkheid heeft zekerheid te stellen door middel van verpanding van de aanspraken op het tegoed van een lijfrenterekening, onderscheidenlijk van de aanspraken op de waarde van een lijfrentebeleggingsrecht aan de ontvanger, mits de onderneming of instelling instemt met deze verpanding.

4. Artikel 14, vijfde, zesde en zevende lid, is van overeenkomstige toepassing.

Artikel 15. Uitgaven voor inkomensvoorzieningen; in aanmerking te nemen premies voor lijfrenten; waardeaan groei

1. Voor de toepassing van artikel 3.127, eerste en vierde lid, van de wet, verstrekt de verzekeraar van een pensioen als bedoeld in artikel 1.7, tweede lid, onderdelen a en b, van de wet aan de belastingplichtige een opgave van de aan het voorafgaande kalenderjaar toe te rekenen aangroei van het bedrag van de jaarlijkse uitkeringen van de aan hem toekomende aanspraken die recht geven op een levenslange inkomensvoorziening bij ouderdom, voor zover deze aangroei het gevolg is van de toeneming van de diensttijd in dat voorafgaande kalenderjaar.

2. De aan het voorafgaande kalenderjaar toe te rekenen pensioenaangroei, bedoeld in het eerste lid, wordt bepaald als volgt:

a. bij een aan een beschikbare premie gerelateerde levenslange inkomensvoorziening bij ouderdom: door de op het voorafgaande kalenderjaar betrekking hebbende premies te vermenigvuldigen met de volgende factor:

<i>Indien de belastingplichtige bij het begin van het voorafgaande kalenderjaar</i>	<i>factor</i>
15 jaar of ouder, doch jonger dan 20 jaar is	0,45
20 jaar of ouder, doch jonger dan 25 jaar is	0,37
25 jaar of ouder, doch jonger dan 30 jaar is	0,31
30 jaar of ouder, doch jonger dan 35 jaar is	0,26
35 jaar of ouder, doch jonger dan 40 jaar is	0,21
40 jaar of ouder, doch jonger dan 45 jaar is	0,17
45 jaar of ouder, doch jonger dan 50 jaar is	0,14
50 jaar of ouder, doch jonger dan 55 jaar is	0,12
55 jaar of ouder, doch jonger dan 60 jaar is	0,10
60 jaar of ouder, doch jonger dan 65 jaar is	0,08
65 jaar of ouder is	0,07

b. bij overige aan het inkomen gerelateerde levenslange inkomensvoorzieningen bij ouderdom: door het opbouwpercentage van het voorafgaande kalenderjaar van de aan de belastingplichtige toekomende pensioenaanspraken te vermenigvuldigen met de pensioengrondslag van het voorafgaande kalenderjaar.

3. De opgave van de pensioenaangroei wordt door de verzekeraar binnen tien maanden na afloop van het kalenderjaar waarop de pensioenaangroei betrekking heeft, aan de belastingplichtige verstrekt.

4. De pensioengrondslag, bedoeld in het tweede lid, onderdeel b, wordt bepaald door het pensioengevend inkomen van het voorafgaande kalenderjaar te verminderen met het in het voorafgaande kalenderjaar ingevolge de pensioenregeling in aanmerking genomen bedrag ter zake van uitkeringen als bedoeld in artikel 9 van de Algemene Ouderdomswet.

5. Ingeval het pensioen op grond van de in de pensioenregeling vastgestelde ingangsdatum eerder ingaat dan op de eerste dag van de maand waarin de pensioenrichtleeftijd, bedoeld in artikel 18a, zesde lid, van de Wet op de loonbelasting 1964, wordt bereikt en er geen sprake is van een aan een beschikbare premie gerelateerde levenslange inkomensvoorziening bij ouderdom, wordt de in het eerste lid bedoelde aangroei gesteld op de met toepassing van het tweede lid, onderdeel b, bepaalde aangroei, vermenigvuldigd met de volgende factor:

<i>In de pensioenregeling vastgestelde ingangsdatum</i>	<i>factor</i>
67 jaar of ouder	1,875/1,739
66 jaar of ouder, doch jonger dan 67 jaar	1,875/1,616
65 jaar of ouder, doch jonger dan 66 jaar	1,875/1,504
64 jaar of ouder, doch jonger dan 65 jaar	1,875/1,403
63 jaar of ouder, doch jonger dan 64 jaar	1,875/1,311
62 jaar of ouder, doch jonger dan 63 jaar	1,875/1,226
61 jaar of ouder, doch jonger dan 62 jaar	1,875/1,149
jonger dan 61 jaar	1,875/1,078

Hoofdstuk 5. Heffingsgrondslag bij sparen en beleggen (Hoofdstuk 5 van de wet)

Artikel 17bis. Vrijstellingen; begrenzing premie nettolijfrente

1. Het percentage, bedoeld in artikel 5.16b, eerste lid, van de wet, wordt als volgt bepaald:

<i>Indien de belastingplichtige bij het einde van het kalenderjaar</i>	<i>percentage</i>
15 jaar of ouder, doch jonger dan 20 jaar is	2,3
20 jaar of ouder, doch jonger dan 25 jaar is	2,7
25 jaar of ouder, doch jonger dan 30 jaar is	3,3
30 jaar of ouder, doch jonger dan 35 jaar is	3,9
35 jaar of ouder, doch jonger dan 40 jaar is	4,7
40 jaar of ouder, doch jonger dan 45 jaar is	5,7
45 jaar of ouder, doch jonger dan 50 jaar is	6,9
50 jaar of ouder, doch jonger dan 55 jaar is	8,3
55 jaar of ouder, doch jonger dan 60 jaar is	10,0
60 jaar of ouder, doch jonger dan 65 jaar is	12,0
65 jaar of ouder is	13,8

2. De ten hoogste in aanmerking te nemen premie, bedoeld in artikel 5.16b, eerste lid, van de wet, wordt verminderd met de premie die in het voorafgaande kalenderjaar is ingelegd ten behoeve van een nettopensioenregeling als bedoeld in artikel 5.17, eerste lid, van de wet.

Artikel 18. Waardering; waardering genotsrechten

1. De waarde van een genotsrecht als bedoeld in artikel 5.22, derde lid, van de wet wordt gesteld op het overeenkomstig artikel 19 tot kapitaal gebrachte bedrag van de jaarlijkse voordelen uit de gerechtigdheid.
2. Voor de toepassing van het eerste lid worden de jaarlijkse voordelen gesteld op 4% van de waarde van hetgeen aan het genotsrecht is onderworpen, naar het tijdstip waarop de waardering van het genotsrecht plaatsvindt.

Artikel 19. Waardering; aanvullende regels; waardering periodieke uitkeringen

1. De waarde van een levenslange, ingegane periodieke uitkering in geld afhankelijk van het leven van één mannelijke persoon, wordt gesteld op het jaarlijkse bedrag vermenigvuldigd met:

22, wanneer degene	jonger dan 20 jaar is,
22, gedurende wiens	20 jaar of ouder, doch jonger dan 25 jaar is,
21, leven de uitkering	25 jaar of ouder, doch jonger dan 30 jaar is,
20, moet plaatshebben:	30 jaar of ouder, doch jonger dan 35 jaar is,
19,	35 jaar of ouder, doch jonger dan 40 jaar is,
18,	40 jaar of ouder, doch jonger dan 45 jaar is,
16,	45 jaar of ouder, doch jonger dan 50 jaar is,
15,	50 jaar of ouder, doch jonger dan 55 jaar is,
13,	55 jaar of ouder, doch jonger dan 60 jaar is,
11,	60 jaar of ouder, doch jonger dan 65 jaar is,
9,	65 jaar of ouder, doch jonger dan 70 jaar is,
8,	70 jaar of ouder, doch jonger dan 75 jaar is,
6,	75 jaar of ouder, doch jonger dan 80 jaar is,
4,	80 jaar of ouder, doch jonger dan 85 jaar is,
3,	85 jaar of ouder, doch jonger dan 90 jaar is,
2,	90 jaar of ouder, doch jonger dan 95 jaar is,
1,	95 jaar of ouder is.

2. De waarde van een ingegane periodieke uitkering in geld die van het leven van één mannelijke persoon afhankelijk is en die na een bepaalde tijd vervalt, wordt gesteld op het jaarlijkse bedrag, en vervolgens voor ieder vijftal jaren of, zo dat minder is, het aantal jaren gedurende welke de uitkering (nog) moet plaatshebben, vermenigvuldigd met vijf onderscheidenlijk het aantal jaren gedurende welke de uitkering (nog) moet plaatshebben, en vermenigvuldigd met de in de volgende tabel opgenomen factor:

Leeftijdsklasse van genoemde persoon met daaronder de factoren	0- 19	20- 24	25- 29	30- 34	35- 39	40- 44	45- 49	50- 54	55- 59	60- 64	65- 69	70- 74	75- 79	80- 84	85- 89	90- 94	95- 100	100 -
het eerste vijftal jaren	0,91	0,91	0,91	0,91	0,90	0,90	0,90	0,89	0,88	0,87	0,84	0,80	0,74	0,65	0,54	0,40	0,27	0,18
het tweede vijftal jaren	0,74	0,74	0,74	0,74	0,74	0,73	0,72	0,70	0,67	0,62	0,54	0,45	0,33	0,20	0,08	0,02		
het derde vijftal jaren	0,61	0,61	0,61	0,60	0,59	0,58	0,56	0,53	0,48	0,40	0,30	0,20	0,10	0,03				
het vierde vijftal jaren	0,50	0,50	0,49	0,49	0,48	0,46	0,43	0,38	0,31	0,22	0,14	0,06	0,02					
het vijfde vijftal jaren	0,41	0,40	0,40	0,39	0,37	0,35	0,30	0,24	0,17	0,10	0,04	0,01						
het zesde vijftal jaren	0,33	0,33	0,32	0,30	0,28	0,25	0,20	0,14	0,08	0,03	0,01							
het zevende vijftal jaren	0,27	0,26	0,25	0,23	0,20	0,16	0,11	0,06	0,02									
het achtste vijftal jaren	0,21	0,20	0,19	0,16	0,13	0,09	0,05	0,02										
het negende vijftal jaren	0,17	0,15	0,13	0,11	0,07	0,04	0,01											
het tiende vijftal jaren	0,13	0,11	0,09	0,06	0,03	0,01												
het elfde vijftal jaren	0,09	0,07	0,05	0,03	0,01													
het twaalfde vijftal jaren	0,06	0,04	0,02	0,01														
de volgende jaren	0,03	0,02	0,01															

De overeenkomstig de eerste volzin vastgestelde waarde wordt niet hoger gesteld dan de waarde die zou zijn verkregen als de uitkering levenslang zou zijn.

3. De waarde van een levenslange periodieke uitkering in geld die nog niet is ingegaan en die van het leven van één mannelijke persoon afhankelijk is, wordt vastgesteld overeenkomstig het tweede lid, waarbij voor het aantal jaren dat de periodieke uitkering nog niet is ingegaan, het jaarlijkse bedrag op nihil wordt gesteld en na het twaalfde vijftal jaren geen jaren meer in aanmerking worden genomen. De aldus vastgestelde waarde wordt niet hoger gesteld dan de waarde die zou zijn verkregen als de uitkering reeds ingegaan zou zijn.

4. De waarde van een periodieke uitkering in geld die nog niet is ingegaan, die van het leven van één mannelijke persoon afhankelijk is en die na een bepaalde tijd vervalt, wordt vastgesteld overeenkomstig het tweede lid, waarbij voor het aantal jaren dat de periodieke uitkering nog niet is ingegaan, het jaarlijkse bedrag op nihil wordt gesteld. De aldus vastgestelde waarde wordt niet hoger gesteld dan de waarde die zou zijn verkregen als de uitkering reeds ingegaan zou zijn.

5. De waarde van een periodieke uitkering in geld voor onbepaalde tijd, die niet van het leven afhankelijk is, wordt gesteld op het vierentwintigvoud van het jaarlijkse bedrag.

6. De waarde van een periodieke uitkering in geld die na een bepaalde tijd vervalt en die niet van het leven afhankelijk is, wordt gesteld op het jaarlijkse bedrag, vermenigvuldigd met het aantal jaren gedurende welke de uitkering moet plaatshebben, iedere vermenigvuldigingsuitkomst vermenigvuldigd met een van de volgende factoren:

	factor
het eerste vijftal jaren	0,91
het tweede vijftal jaren	0,75
het derde vijftal jaren	0,61
het vierde vijftal jaren	0,50
het vijfde vijftal jaren	0,41

het zesde vijftal jaren	0,34
het zevende vijftal jaren	0,28
het achtste vijftal jaren	0,23
het negende vijftal jaren	0,19
het tiende vijftal jaren	0,16
het elfde vijftal jaren	0,13
het twaalfde vijftal jaren	0,11
de volgende jaren	0,09.

De overeenkomstig de eerste volzin vastgestelde waarde kan niet meer bedragen dan het vierentwintigvoud van het jaarlijkse bedrag.

7. Een periodieke uitkering in geld, afhankelijk van het leven van één vrouwelijke persoon, wordt gelijkgesteld met een periodieke uitkering, afhankelijk van het leven van een mannelijk persoon die vijf jaar jonger is dan vorenbedoeld vrouwelijk persoon.

8. Een periodieke uitkering in geld die vervalt bij het overlijden:

a. van de langstlevende van twee of meer personen, wordt gelijkgesteld met een periodieke uitkering, afhankelijk van het leven van een mannelijk persoon, die tien jaar jonger is dan de jongste van de vorenbedoelde personen;

b. van de eerststervende van twee of meer personen, wordt gelijkgesteld met een periodieke uitkering, afhankelijk van het leven van een mannelijk persoon, die vijf jaar ouder is dan de oudste van de vorenbedoelde personen.

9. Een periodieke uitkering in geld tot een onzeker jaarlijks bedrag wordt gelijkgesteld met een periodieke uitkering tot het geschatte gemiddelde jaarlijkse bedrag.

10. Een periodieke uitkering die recht geeft op andere goederen dan geld, wordt gelijkgesteld met een periodieke uitkering in geld tot een jaarlijks bedrag, gelijk aan de overeenkomstig afdeling 5.4 van de wet geschatte waarde van de goederen.

11. De waarde van een periodieke uitkering die niet valt onder een van de vorige leden, wordt gesteld op het bedrag, waarvoor een zodanige uitkering zou kunnen worden aangekocht.

Hoofdstuk 7. Belastingheffing van buitenlandse belastingplichtigen (Hoofdstuk 7 van de wet)

Artikel 21bis. Kwalificerende buitenlandse belastingplichtigen

1. Als kwalificerende buitenlandse belastingplichtige als bedoeld in artikel 7.8 van de wet wordt mede aangemerkt een buitenlandse belastingplichtige die:

a. pensioen, lijfrente of een soortgelijke uitkering geniet:

b. voldoet aan de voorwaarden, bedoeld in de aanhef en het slot van de eerste volzin van artikel 7.8, zesde lid, van de wet; en

c. aannemelijk maakt dat hij wegens de geringe hoogte van zijn inkomen in het woonland geen inkomstenbelasting is verschuldigd.

2. Een buitenlandse belastingplichtige die in een kalenderjaar voldoet aan de voorwaarden, bedoeld in onderdeel a of onderdeel b en het slot van de eerste volzin van artikel 7.8, zesde lid, van de wet, en die gedurende een deel van dat kalenderjaar als inwoner van een andere lidstaat van de Europese Unie, een andere staat die partij is bij de Overeenkomst betreffende de Europese Economische Ruimte, Zwitserland of de BES eilanden in de belastingheffing van die staat of op de BES eilanden wordt betrokken, wordt voor dat deel van het kalenderjaar aangemerkt als kwalificerende buitenlandse belastingplichtige.

3. Voor de inkomensverklaring, bedoeld in artikel 7.8, zesde lid, van de wet, wordt gebruikgemaakt van een door de inspecteur vastgestelde modelverklaring.

Hoofdstuk 8. Aanvullende regelingen (Hoofdstuk 10 van de wet)

Artikel 22. Overige aanvullende regelingen; verstrekken van gegevens en inlichtingen

1. Als administratieplichtigen als bedoeld in artikel 10.8, eerste lid, van de wet worden aangewezen: banken, beheerders, beleggingsinstellingen, beleggingsondernemingen, betaaldienstverleners, elektronischgeldinstellingen, financiële instellingen, levensverzekeraars, natura-uitvaartverzekeraars en schadeverzekeraars in de zin van de Wet op het financieel toezicht alsmede pensioenuitvoerders in de zin van artikel 1 van de Pensioenwet, pensioenuitvoerders in de zin van artikel 1 van de Wet verplichte beroepspensioenregeling en de Stichting Notarieel Pensioenfonds, bedoeld in artikel 113a van de Wet op het notarisambt.

2. Als gegevens en inlichtingen als bedoeld in artikel 10.8, eerste lid, van de wet worden aangewezen:

a. met betrekking tot betaalproducten, spaarproducten en beleggingsproducten:

1°. de waarde in het economische verkeer aan het begin van het kalenderjaar;

2°. de in het kalenderjaar genoten rente;

3°. de in het kalenderjaar genoten opbrengst, bedoeld in artikel 3, eerste lid, van de Wet op de dividendbelasting 1965;

4°. de obligatierente die in het kalenderjaar is genoten, alsmede de obligatierente die in het kalenderjaar is betaald, is verrekend, ter beschikking is gesteld of rentedragend is geworden;

5°. de in het kalenderjaar ten laste van de belastingplichtige geheven dividendbelasting en ingehouden buitenlandse bronbelasting;

b. met betrekking tot schulden als bedoeld in artikel 3.119a van de wet:

1°. de waarde in het economische verkeer aan het einde van het kalenderjaar;

2°. de rente die in het kalenderjaar is betaald, is verrekend, ter beschikking is gesteld of rentedragend is geworden;

3°. de datum van aangaan van de schuld;

4°. het startbedrag van de schuld;

5°. de maandelijkse rentevoet aan het einde van het kalenderjaar;

6°. de resterende maximale looptijd in maanden aan het einde van het kalenderjaar;

c. met betrekking tot schulden als bedoeld in artikel 10bis.1 van de wet en schulden als bedoeld in artikel 5.3 van de wet:

1°. de waarde in het economische verkeer aan het einde van het kalenderjaar;

2°. de rente die in het kalenderjaar is betaald, is verrekend, ter beschikking is gesteld of rentedragend is geworden;

d. met betrekking tot een kapitaalverzekering eigen woning als bedoeld in artikel 10bis.2 van de wet:

1°. het in het kalenderjaar genoten bedrag aan uitkering;

2°. indien de verzekering op grond van artikel 10bis.4, derde lid, onderdelen a, b, c, e, f of g, van de wet in het kalenderjaar wordt geacht tot uitkering te zijn gekomen: de waarde in het economische verkeer van de verzekering op het tijdstip waarop die verzekering wordt geacht tot uitkering te zijn gekomen;

e. met betrekking tot een spaarrekening eigen woning of een beleggingsrecht eigen woning als bedoeld in artikel 10bis.2 van de wet:

1°. het in het kalenderjaar gedeblokkeerde tegoed, onderscheidenlijk de in het kalenderjaar gedeblokkeerde waarde;

2°. indien de spaarrekening of het beleggingsrecht op grond van artikel 10bis.5, vierde lid, onderdelen a, b, d, e of f, van de wet in het kalenderjaar wordt geacht te zijn gedeblokkeerd: het tegoed op de spaarrekening onderscheidenlijk de waarde in het economische verkeer van het beleggingsrecht op het tijdstip waarop die spaarrekening of dat beleggingsrecht wordt geacht te zijn gedeblokkeerd;

f. met betrekking tot een lijfrente als bedoeld in de artikelen 3.124 en 3.125 van de wet:

1°. de in het kalenderjaar betaalde of verrekende premies;

2°. indien in het kalenderjaar zich een omstandigheid voordoet als bedoeld in artikel 3.133, tweede lid, onderdeel a, b, c, d voor zover betrekking hebbend op vervreemding, e, g, h, i of j, van de wet of zich een omstandigheid voordoet als bedoeld in artikel 3.133, derde lid, van de wet: de omstandigheid die zich heeft voorgedaan en de waarde in het economische verkeer van de aanspraak bepaald met toepassing van artikel 3.137 van de wet;

3°. de restituties in het kalenderjaar van in een eerder kalenderjaar betaalde of verrekenende premies indien de restitutie geen afkoop is in de zin van artikel 3.133, tweede lid, onderdeel d, van de wet;

g. met betrekking tot een lijfrenterekening of een lijfrentebeleggingsrecht als bedoeld in artikel 3.126a van de wet:

1°. de in het kalenderjaar overgemaakte bedragen;

2°. indien in het kalenderjaar zich een omstandigheid voordoet als bedoeld in artikel 3.133, achtste lid, van de wet in samenhang met artikel 3.133, tweede lid, onderdeel a, b, c, d voor zover betrekking hebbend op vervreemding, e, g, h, i of j, van de wet: de omstandigheid die zich heeft voorgedaan en de waarde in het economische verkeer van de aanspraak bepaald met toepassing van artikel 3.137 van de wet;

h. met betrekking tot een recht als bedoeld in artikel 5.10, onderdeel a, van de wet: waarde in het economische verkeer van het recht aan het begin van het kalenderjaar;

i. met betrekking tot een recht op kapitaaluitkering uit een op 14 september 1999 bestaande levensverzekering:

1°. de waarde in het economische verkeer van het recht aan het begin van het kalenderjaar;

2°. een verhoging in het kalenderjaar van het verzekerde kapitaal bij leven, dan wel, bij het ontbreken hiervan, een verhoging in het kalenderjaar van de premies, alsmede een verlenging van de looptijd van de levensverzekering in het kalenderjaar, een en ander voor zover die verhoging of verlenging de eerbiedigende werking van hoofdstuk 2, artikel I, onderdeel AN, van de Invoeringswet Wet inkomstenbelasting 2001, verloren doet gaan;

3°. het in het kalenderjaar genoten bedrag aan uitkering;

j. met betrekking tot een recht op kapitaaluitkering uit een op 31 december 2000 bestaande levensverzekering, niet zijnde een recht als bedoeld in onderdeel i:

1°. de waarde in het economische verkeer van het recht aan het begin van het kalenderjaar;

2°. het in het kalenderjaar genoten bedrag aan uitkering;

k. met betrekking tot een recht op kapitaaluitkering of prestatie uit levensverzekering, niet zijnde een recht als bedoeld in de onderdelen d, h, i en j en niet zijnde een recht als bedoeld in artikel 5.10, onderdeel b, van de wet: de waarde in het economische verkeer van het recht aan het begin van het kalenderjaar;

l. met betrekking tot een aanspraak op periodieke uitkeringen of verstrekkingen ter zake van invaliditeit, ziekte of ongeval als bedoeld in artikel 3.124, eerste lid, onderdeel c, van de wet:

1°. indien in het kalenderjaar zich een omstandigheid voordoet als bedoeld in artikel 3.133, tweede lid, onderdeel a, d voor zover betrekking hebbend op vervreemding, e, g of i, laatstgenoemd onderdeel in samenhang met het vijfde lid, van de wet: de omstandigheid die zich heeft voorgedaan en de waarde in het economische verkeer van de aanspraak bepaald met toepassing van artikel 3.137 van de wet;

2°. de in het kalenderjaar betaalde of verrekenende premies;

3°. de restituties in het kalenderjaar van betaalde of verrekenende premies indien de restitutie geen afkoop is in de zin van artikel 3.133, tweede lid, onderdeel d, van de wet;

m. met betrekking tot een aanspraak op periodieke uitkeringen of verstrekkingen, niet zijnde een aanspraak als bedoeld in de onderdelen f, g en l: de waarde in het economische verkeer van het recht aan het begin van het kalenderjaar;

n. met betrekking tot premies als bedoeld in artikel 3.18 van de wet:

1°. het inkomen waarop de over het kalenderjaar verschuldigde pensioenpremie is gebaseerd;

2°. de in rekening gebrachte pensioenpremie over het kalenderjaar;

3°. de deeltijdfactor, bedoeld in artikel 11c, tweede lid;

4°. de omstandigheid dat het pensioengevend inkomen van de belastingplichtige is bepaald met toepassing van artikel 11c, derde lid;

5°. indien in het kalenderjaar zich een omstandigheid voordoet als bedoeld in artikel 3.135, eerste lid, van de wet: de omstandigheid die zich heeft voorgedaan en de met toepassing van artikel 3.137 van de wet bepaalde waarde in het economische verkeer van de aanspraak;

o. met betrekking tot een nettolijfrente of een nettopensioen als bedoeld in artikel 5.16, tweede lid, van de wet, onderscheidenlijk artikel 5.17, tweede lid, van de wet:

1°. de in het kalenderjaar betaalde of verrekenende premies;

2°. indien in het kalenderjaar zich een omstandigheid voordoet als bedoeld in artikel 5.16c, eerste lid, van de wet, onderscheidenlijk artikel 5.17e, eerste lid, van de wet: de omstandigheid die zich heeft voorgedaan en de waarde in het economische verkeer van de aanspraak aan het begin van het kalenderjaar.

3. Als gegevens en inlichtingen als bedoeld in artikel 10.8, eerste lid, van de wet worden mede aangewezen de naam, het adres en de geboortedatum van de belastingplichtige op wie de gegevens, bedoeld in het tweede lid, betrekking hebben.

4. Onder rente als bedoeld in het tweede lid, onderdelen a, b en c, wordt verstaan: hetgeen tussen de geldgever en de geldnemer is overeengekomen als vergoeding voor het gedurende de looptijd van de geldlening ter beschikking stellen van de hoofdsom.

5. Een administratieplichtige is gehouden de gegevens en inlichtingen te verstrekken op de door de inspecteur voorgeschreven wijze en met een door de inspecteur voorgeschreven frequentie. De gegevens en inlichtingen dienen uiterlijk te worden verstrekt:

a. indien de inspecteur maandelijkse aanlevering voorschrijft: de laatste dag van de kalendermaand volgend op de kalendermaand waarop de gegevens en inlichtingen betrekking hebben;

b. indien de inspecteur jaarlijkse aanlevering gedurende het kalenderjaar waarop de gegevens en inlichtingen betrekking hebben voorschrijft: 30 april van dat kalenderjaar;

c. indien de inspecteur jaarlijkse aanlevering na afloop van het kalenderjaar waarop de gegevens en inlichtingen betrekking hebben voorschrijft: 31 januari volgend op dat kalenderjaar.

6. Een administratieplichtige kan de verstrekking van gegevens en inlichtingen achterwege laten indien:

a. naar het oordeel van de inspecteur het belang van ontvangst van de gegevens en inlichtingen niet opweegt tegen de inspanning tot verstrekking daarvan door de administratieplichtige;

b. naar het oordeel van de inspecteur de administratieplichtige tijdelijk niet in staat is de gegevens en inlichtingen te verstrekken of niet in de gelegenheid is tijdig de gegevens en inlichtingen te verstrekken en de administratieplichtige met de inspecteur een tijdstip is overeengekomen waarop hij geacht wordt daartoe wel weer in staat onderscheidenlijk in de gelegenheid te zijn;

c. de waarde in het economische verkeer van het recht, bedoeld in het tweede lid, onderdelen h en i, onder 1°, lager is dan het bedrag, genoemd in artikel 5.10, onderdeel a, van de wet, of

d. de gegevens of inlichtingen door de inspecteur zijn aangewezen als van verstrekking vrijgestelde gegevens en inlichtingen en aan de voor die vrijstelling verbonden voorwaarden is voldaan.

Hoofdstuk 9. Overgangs- en slotbepalingen (Hoofdstuk 11 van de wet)

Artikel 26. Inwerkingtreding

Dit besluit treedt in werking met ingang van 1 januari 2001.

Artikel 27. Citeertitel

Dit besluit wordt aangehaald als: Uitvoeringsbesluit inkomstenbelasting 2001.

12. Selectie teksten Uitvoeringsregeling IB 2001 (2023)

Hoofdstuk 1. Algemene bepalingen (hoofdstuk 1 v/d wet)

Artikel 1. Reikwijdte en definitie

1. Deze regeling geeft uitvoering aan de artikelen 1.5, 1.7, 2.2, 2.14a, 3.10, 3.13, 3.16, 3.17, 3.20, 3.55, 3.56, 3.57, 3.63, 3.83, 3.87, 3.104, 3.119aa, 3.119c, 3.119e, 3.119g, 3.133, 3.138, 3.152, 4.14, 4.17a, 4.17b, 4.17c, 4.41, 4.51, 5.14, 6.17, 6.18, 6.26, 6.38, 7.2, 8.14a, 9.2, 9.4, 9.6, 10bis.1, 10bis.5 en 10a.9 van de Wet inkomstenbelasting 2001 en de artikelen 14 en 14a van het Uitvoeringsbesluit inkomstenbelasting 2001.

2. Deze regeling verstaat onder:

a. wet: Wet inkomstenbelasting 2001;

b. inhoudingsplichtige: de inhoudingsplichtige als bedoeld in de Wet op de loonbelasting 1964;

c. openbaar vervoer: voor een ieder openstaand personenvervoer volgens een dienstregeling met een auto, bus, trein, tram, metro, veerpont of een via een geleidesysteem voortbewogen voertuig.

Artikel 2a. Ingegane lijfrenten waarvan de termijnen niet in geldeenheden, maar in units zijn vastgesteld

1. Een aanspraak op periodieke uitkeringen waarvan de uitkeringen zijn ingegaan en waarvan de hoogte van de uitkeringen niet voor de gehele uitkeringsperiode in geldeenheden is vastgesteld, wordt op grond van artikel 1.7, derde lid, van de wet gelijkgesteld met een aanspraak op vaste en gelijkmatige periodieke uitkeringen indien wordt voldaan aan de hierna opgenomen regels.

2. Met betrekking tot de uitkeringen en de administratieve vormgeving daarvan gelden de volgende regels:

a. de termijnen van een oudedagslijfrente of een tijdelijke oudedagslijfrente als bedoeld in artikel 3.125, eerste lid, onderdeel a, respectievelijk onderdeel c, van de wet worden op de ingangsdatum uitgedrukt in een vast aantal beleggingseenheden (units) per jaar;

b. indien bij een of meer van de onder a genoemde lijfrenten een nabestaandenlijfrente als bedoeld in artikel 3.125, onderdeel b, van de wet is meeverzekerd, dient deze op de ingangsdatum van de lijfrente waarbij deze is meeverzekerd te worden uitgedrukt in een vast aantal beleggingseenheden per jaar; in plaats daarvan kan op die ingangsdatum voor de nabestaandenlijfrente een kapitaal worden bepaald dat dient als rekengrootheid voor de vaststelling van de hoogte van de termijnen van de nabestaandenlijfrente in beleggingseenheden of euro's; indien de nabestaandenlijfrente niet een lijfrente in beleggingseenheden of een gerichte lijfrente is, maar is verzekerd als een recht op uitkeringen in euro's, wordt de nabestaandenlijfrente geadmistreerd als een zelfstandig recht ten opzichte van de in onderdeel a genoemde lijfrenten;

c. de hoogte van de uiteindelijk in euro's uit te keren termijnen van lijfrente dient uitsluitend te worden beïnvloed door het verschil tussen het feitelijk behaalde beleggingsrendement en de rekenrente die ten tijde van het ingaan van de lijfrente als rekenrendement is gehanteerd. Daartoe wordt de contante waarde van de termijnen in beleggingseenheden actuariael bijgehouden overeenkomstig de wijze waarop dat geschiedt voor termijnen van lijfrenten in euro's.

3. Met betrekking tot de tariefgrondslagen voor het berekenen van de uitkeringen gelden de volgende regels:

a. de verzekeraar van de lijfrente gaat op de ingangsdatum van de lijfrente uit van sterftegrondslagen die passen bij de sterfterisico's van de verzekerde rechten;

b. de verzekeraar van de lijfrente gaat ter berekening van het op jaarbasis uit te keren vaste aantal beleggingseenheden uit van ten hoogste het netto rekenrendement dat hij op de ingangsdatum hanteert voor soortgelijke lijfrenten in euro's of van het op de ingangsdatum van de lijfrente geldende u-rendement zoals dat periodiek wordt gepubliceerd door het Centrum voor Verzekeringstatistiek van het Verbond van Verzekeraars; gedurende de

looptijd vindt geen herberekening plaats van het aantal jaarlijks uit te keren beleggingseenheden;

c. in de hoogte van de termijnen van lijfrente in beleggingseenheden wordt geen inflatie-element verdisconteerd.

4. Jaarlijks verwerkt de verzekeraar, overeenkomstig de bij lijfrenteverzekerings met uitkeringen in euro's te hanteren handelwijze, de actuariële gevolgen van de op de ingangsdatum veronderstelde tariefgrondslagen in de administratie van de contante waarde van de uitkeringen in beleggingseenheden en in de administratie van de beleggingswaarde zelf.

5. Met betrekking tot de peildatum en de periode van vaststellen van de uitkeringen in euro's gelden de volgende regels:

a. bij de berekening van de per vervallen termijn verschuldigde uitkering in euro's kan worden uitgegaan van de waarde van de beleggingseenheid op een vaste peildatum in de kalendermaand van betaling of in de daaraan voorafgaande kalendermaand;

b. gedurende een periode van ten hoogste 12 maanden (herrekenperiode) kunnen de in de herrekenperiode uit te keren termijnen bij aanvang daarvan in euro's worden vastgesteld; de hoogte van de uitkeringen in euro's dient daarbij te worden bepaald op basis van de werkelijke waarde van de beleggingseenheid per een vaste peildatum gelegen in de kalendermaand waarin de herrekenperiode ingaat of in een van de twee daaraan voorafgaande kalendermaanden; slechts eenmalig kan worden gekozen voor een datum van ingang van de herrekenperiode.

6. Met betrekking tot meeverzekerde nabestaandenlijfrenten en tot de wijze van rekening houden met het overlijden van verzekerden gelden de volgende regels:

a. in de in het tweede lid, onderdeel b, genoemde gevallen waarin een of meer nabestaandenlijfrenten zijn meeverzekerd, dient bij de vaststelling van de hoogte van de termijnen van de lijfrenten als bedoeld in het tweede lid, onderdeel a, voor iedere meeverzekerde nabestaandenlijfrente op actuarieel verantwoorde wijze rekening te worden gehouden met het feit dat die nabestaandenlijfrente is meeverzekerd;

b. indien een meeverzekerde nabestaandenlijfrente op de ingangsdatum van een van de in het tweede lid, onderdeel a, genoemde lijfrenten is uitgedrukt in een jaarlijks vast aantal beleggingseenheden, wordt bij overlijden van een verzekerde zowel de contante waarde van de beleggingseenheden als de totale beleggingswaarde herrekend. Het overlijden dient daarbij geen invloed te hebben op de waarde per beleggingseenheid. Een vrijval van de beleggingswaarde bij overlijden komt, overeenkomstig de bij uitkeringen in euro's te hanteren handelwijze, ten goede aan de verzekeraar in verband met het door deze gelopen langlevensrisico.

Artikel 2b. Ingegane lijfrenterekeningstermijnen of lijfrentebeleggingsrechtstermijnen waarvan de omvang niet in geldeenheden, maar in units is vastgesteld

1. Een aanspraak op termijnen als bedoeld in artikel 3.126a, vierde en zesde lid, van de wet waarvan de termijnen zijn ingegaan en waarvan de hoogte van de termijnen niet voor de gehele uitkeringsperiode in geldeenheden is vastgesteld, wordt op grond van artikel 3.126a, zevende lid, in verbinding met artikel 1.7, derde lid, van de wet gelijkgesteld met een aanspraak op vaste en gelijkmatige termijnen indien wordt voldaan aan de hierna opgenomen regels.

2. Met betrekking tot de termijnen en de administratieve vormgeving daarvan gelden de volgende regels:

a. de termijnen worden op de ingangsdatum uitgedrukt in een vast aantal beleggingseenheden (units) per jaar;

b. de hoogte van de uiteindelijk in euro's uit te keren termijnen dient uitsluitend te worden beïnvloed door het verschil tussen het feitelijk behaalde beleggingsrendement en de rekenrente die ten tijde van het ingaan van de termijnen als rekenrendement is gehanteerd.

3. Met betrekking tot de grondslagen voor het berekenen van de termijnen gelden de volgende regels:

- a. de bank, beleggingsonderneming of beheerder, bedoeld in artikel 3.126a, eerste lid, van de wet, gaat ter berekening van het op jaarbasis uit te keren vaste aantal beleggingseenheden uit van ten hoogste het netto rekenrendement dat hij op de ingangsdatum hanteert voor soortgelijke termijnen in euro's of van het op de ingangsdatum van de termijnen geldende u-rendement zoals dat periodiek wordt gepubliceerd door het Centrum voor Verzekeringstatistiek van het Verbond van Verzekeraars; gedurende de looptijd vindt geen herberekening plaats van het aantal jaarlijks uit te keren beleggingseenheden;
- b. in de hoogte van de termijnen in beleggingseenheden wordt geen inflatie-element verdisconteerd.
4. Met betrekking tot de peildatum en de periode van vaststellen van de termijnen in euro's gelden de volgende regels:
- a. bij de berekening van de verschuldigde termijn in euro's kan worden uitgegaan van de waarde van de beleggingseenheid op een vaste peildatum in de kalendermaand van betaling of in de daaraan voorafgaande kalendermaand;
- b. gedurende een periode van ten hoogste 12 maanden (herrekenperiode) kunnen de in de herrekenperiode uit te keren termijnen bij aanvang daarvan in euro's worden vastgesteld; de hoogte van de termijnen in euro's dient daarbij te worden bepaald op basis van de werkelijke waarde van de beleggingseenheid per een vaste peildatum gelegen in de kalendermaand waarin de herrekenperiode ingaat of in een van de twee daaraan voorafgaande kalendermaanden; slechts eenmalig kan worden gekozen voor een datum van ingang van de herrekenperiode.

Hoofdstuk 3. Heffingsgrondslag bij werk en woning (hoofdstuk 3 van de wet)

Artikel 17. Belastbare periodieke uitkeringen en verstrekkingen; vrijstellingen
publiekrechtelijke uitkeringen

1. Als uitkeringen welke niet tot de inkomsten in de vorm van bepaalde periodieke uitkeringen en verstrekkingen behoren, bedoeld in artikel 3.104, onderdeel h, van de wet worden aangewezen:
- a. uitkeringen ingevolge de Wet op de huurtoeslag;
- b. uitkeringen ingevolge de Wet bevordering eigenwoningbezit;
- c. uitkeringen ingevolge de Wet tegemoetkoming onderwijsbijdrage en schoolkosten;
- d. uitkeringen en verstrekkingen ingevolge de Regeling opvang asielzoekers;
- e. uitkeringen en verstrekkingen ingevolge de Regeling verstrekkingen asielzoekers en andere categorieën vreemdelingen 2005;
- f. uitkeringen en verstrekkingen ingevolge de Regeling opvang ontheemden Oekraïne;
- g. inkomensondersteunende uitkeringen ingevolge artikel 108, eerste lid, van de Gemeentewet, die overeenkomen met bijstand ter bestrijding van bepaalde noodzakelijke kosten.
2. Als uitkeringen tot bestrijding van onderhoudskosten van thuiswonende gehandicapte kinderen, bedoeld in artikel 3.104, onderdeel i, van de wet, worden aangewezen: uitkeringen ingevolge de Regeling tegemoetkoming ouders van thuiswonende gehandicapte kinderen, zoals deze luidde op 31 december 2014.
3. Als voorzieningen voor militaire oorlogs- of diensslachtoffers die verband houden met invaliditeit als bedoeld in artikel 3.104, onderdeel o, van de wet worden aangewezen: voorzieningen in de zin van de Voorzieningenregeling voor militaire oorlogs- en diensslachtoffers.
4. Als publiekrechtelijke uitkeringen en verstrekkingen die zijn gericht op het verbeteren of behouden van de positie van de belastingplichtige op de arbeidsmarkt en daarmee samenhangende vervoersvoorzieningen voor het bereiken van de werkplek of opleidingslocatie als bedoeld in artikel 3.104, onderdeel p, van de wet worden aangewezen:
- a. voorzieningen als bedoeld in artikel 35, tweede lid, van de Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen;

- b. voorzieningen als bedoeld in artikel 2:22, tweede lid, van de Wet arbeidsongeschiktheidsvoorziening jonggehandicapten;
- c. vergoedingen als bedoeld in artikel 15, tweede lid, van het Reïntegratiebesluit alsmede voorzieningen als bedoeld in de artikelen 13, eerste lid, 14, eerste lid, en 15a, eerste lid, van dat besluit;
- d. voorzieningen als bedoeld in de artikelen 5, eerste lid, en 8 van het Uitvoeringsbesluit onderwijsvoorzieningen voor jongeren met een handicap;
- e. voorzieningen als bedoeld in artikel 30a, vierde tot en met negende lid, van de Wet structuur uitvoeringsorganisatie werk en inkomen, artikel 26, eerste lid, van de Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen en artikel 2:18 van de Wet arbeidsongeschiktheidsvoorziening jonggehandicapten.

Artikel 17bis. Verdeling spaarrekening eigen woning en beleggingsrecht eigen woning bij meer dan één gerechtigde
[Vervallen per 01-01-2013]

Artikel 18. Negatieve uitgaven voor inkomensvoorzieningen; voorwaarden arbeidsongeschiktheid

Van langdurige arbeidsongeschiktheid als bedoeld in artikel 3.133, negende lid, onderdeel a, van de wet is sprake indien:

- a. uit een recente verklaring van een arts blijkt dat de belastingplichtige door ziekte of gebreken op het moment waarop de verklaring is afgegeven niet in staat is volledig de werkzaamheden te verrichten waarmee vóór het ontstaan van de arbeidsongeschiktheid het inkomen hoofdzakelijk werd verdiend en hiertoe vermoedelijk in de twaalf maanden na de afgifte van de verklaring ook niet in staat zal zijn, of
- b. aannemelijk is dat de belastingplichtige periodieke uitkeringen van privaat- of publiekrechtelijke aard wegens arbeidsongeschiktheid ontvangt of gaat ontvangen.

Artikel 24. Middeling

[Vervallen per 01-01-2020]

Hoofdstuk 5. Heffingsgrondslag bij sparen en beleggen (hoofdstuk 5 van de wet)

Artikel 30. Nettopensioen; in aanmerking te nemen dienstjaren en pensioengevend loon

1. Voor de bepaling van de perioden die voor de toepassing van afdeling 5.3B van de wet en de daarop berustende bepalingen in aanmerking komen als dienstjaren is artikel 10a van het Uitvoeringsbesluit loonbelasting 1965 van overeenkomstige toepassing.
2. Voor de bepaling van de loonbestanddelen die voor de toepassing van afdeling 5.3B van de wet en de daarop berustende bepalingen in aanmerking komen als pensioengevend loon is artikel 10b van het Uitvoeringsbesluit loonbelasting 1965 van overeenkomstige toepassing.
3. In afwijking in zoverre van het eerste en tweede lid zijn de artikelen 1a en 11c tot en met 11f van het Uitvoeringsbesluit inkomstenbelasting 2001 van overeenkomstige toepassing voor de toepassing van afdeling 5.3B van de wet en de daarop berustende bepalingen ingeval sprake is van een pensioenregeling als bedoeld in artikel 1.7, tweede lid, onderdeel b, van de wet, waaraan een belastingplichtige deelneemt of heeft deelgenomen anders dan als werknemer als bedoeld in de Wet op de loonbelasting 1964.

Hoofdstuk 9. Wijze van heffing (hoofdstuk 9 van de wet)

Artikel 45aa. Bijzondere regels voor ambtshalve verminderingen

De inspecteur vermindert ambtshalve een belastingaanslag die op een te hoog bedrag is vastgesteld zodra hem dat is gebleken, tenzij:

- a. vijf jaren zijn verlopen na het einde van het kalenderjaar waarop de belastingaanslag betrekking heeft;

- b. de onjuistheid van de belastingaanslag voortvloeit uit jurisprudentie die eerst is geweest nadat die belastingaanslag onherroepelijk vast is komen te staan, tenzij de Minister van Financiën anders heeft bepaald;
- c. de onjuistheid van de belastingaanslag voortvloeit uit beleidsregels van de Minister van Financiën die eerst zijn uitgevaardigd nadat die belastingaanslag onherroepelijk vast is komen te staan, tenzij de Minister van Financiën anders heeft bepaald;
- d. de onjuistheid van de belastingaanslag voortvloeit uit de omstandigheid dat eerst nadat die belastingaanslag onherroepelijk vast is komen te staan een beroep wordt gedaan op een fiscale faciliteit, waarop een beroep moet worden gedaan bij de aangifte of op een ander wettelijk voorgeschreven moment; of
- e. sprake is van enig feit waardoor ten onrechte inkomstenbelasting is geheven en als gevolg van die heffing een andere belasting, al dan niet van dezelfde belastingplichtige, ter zake van datzelfde feit niet is geheven en ook niet meer kan worden geheven, met dien verstande dat in dat geval wel ambtshalve vermindering plaatsvindt voor zover het bedrag van de eerstgenoemde belasting het bedrag van de andere belasting te boven gaat.

Hoofdstuk 10. Overgangsrecht

Artikel 45b

Vóór 1 januari 2005 vastgestelde lijfrenten die niet in geldeenheden luiden:

1. Op een lijfrente waarvan vóór 1 januari 2005 de hoogte van de termijnen in beleggingseenheden (units) met de verzekeraar is overeengekomen, blijft artikel 2a buiten toepassing en kan de lijfrente-overeenkomst worden tenuitvoergelegd zoals is overeengekomen.
2. Indien ter zake van een lijfrente als bedoeld in het eerste lid op of na 1 januari 2005 met de verzekeraar een wijziging van methode van berekening van de termijnen in units of in euro's wordt overeengekomen, is met ingang van de datum van die wijziging art. 2a wel van toepassing.
3. Indien een lijfrente als bedoeld in het eerste lid op of na 1 januari 2005 wordt omgezet in een andere lijfrente, is artikel 2a van toepassing op de laatstgenoemde lijfrente.

Hoofdstuk 10bis. Overgangsrecht ten gevolge van Wet herziening fiscale behandeling eigen woning

Artikel 45g. Verdeling spaarrekening eigen woning en beleggingsrecht eigen woning bij meer dan één gerechtigde

1. Ingeval een spaarrekening eigen woning meer dan één rekeninghouder heeft, wordt het tegoed van de rekening in gelijke delen toegerekend aan die rekeninghouders.
2. Ingeval een beleggingsrecht eigen woning meer dan één eigenaar heeft, wordt de waarde van het recht in gelijke delen toegerekend aan die eigenaren.

Hoofdstuk 11. Overgangs- en slotbepalingen (hoofdstuk 11 van de wet)

Artikel 47. Inwerkingtreding

Deze regeling treedt in werking met ingang van 1 januari 2001.

Artikel 48. Citeertitel

Deze regeling wordt aangehaald als: Uitvoeringsregeling inkomstenbelasting 2001.

13. Overzicht IB-cijfers levensverzekeringen per 1-1-2023

Wetsartikel	Omschrijving	Bedrag in Euro's
Lijfrentetermijnen / afkoop lijfrente		
3.125, lid 1, ond. c (tot 2006!)	Maximale jaaruitkering overbruggingslijfrente	63.288
3.125, lid 1, ond. c (v.a. 2006)	Maximale jaaruitkering tijdelijke oudedagslijfrente	24.168
3.126a, lid 5	Afkoop kleine lijfrenten	4.898
3.133, lid 9, ond. c	Afkoop lijfrenten bij langdurige AO	45.722
Lijfrente-aftrekruimten / toevoeging oudedagsreserve		
3.127, lid 1	Maximale jaarruimte (13,3% van premiegrondslag)	15.317
3.127, lid 1	AOW-leeftijd	66 jaar + 10 mnd
3.127, lid 2	Maximale reserveringsruimte: < 56 jaar + 10 mnd	8.065
	≥ 56 jaar + 10 mnd	15.922
3.127, lid 3	Aftoppingsgrens box 1-lijfrenten	128.810
3.127, lid 3	In te bouwen AOW-franchise	13.646
3.127, lid 3	Maximale premiegrondslag (€ 128.810 -/- € 13.646 =)	115.164
3.127, lid 4, ond. a	Vermenigvuldigingsfactor factor A	6,27
3.129, lid 2, ond. a	Extra lijfrentepremieaftrek voor stakende ondernemers (61 jaar + 10 mnd of ouder)	510.970
3.129, lid 2, ond. b	Extra lijfrentepremieaftrek voor stakende ondernemers (51 jaar + 10 mnd en jonger dan 61 jaar + 10 mnd)	255.495
3.129, lid 2, ond. c	Extra lijfrentepremieaftrek voor stakende ondernemers (overige gevallen)	127.755
3.68	Toevoeging oudedagsreserve	---
Vrijstellingen in box 3		
5.5, lid 1	Algemeen heffingvrij vermogen box 3	57.000
5.10	Vrijstelling (natura-)uitvaartproducten box 3	7.913
5.16, lid 2	Jaarmaximum tijdelijke netto-oudedagslijfrente box 3	12.205
5.16b	Reserveringsruimte nettolijfrente box 3 (8,59%)	4.073 / 8.041
Onderdeel AN	Waardevrijstelling voor op 14-9-1999 bestaande kapitaalverzekeringen in box 3	123.428
Overgangsrecht KEW, SEW & BEW (box 1)		
10bis.6	Uitkeringsvrijstelling KEW, SEW & BEW	184.500

14. AOW-leeftijden periode 2013 - 2028

Jaar	Wet Wijziging van de Algemene Ouderdomswet, Wet op de loonbelasting 1964 en Wet verhoging AOW- en pensioenrichtleeftijd in verband met de versnelling van de stapsgewijze verhoging van de AOW-leeftijd (Stb. 2015, 218)	
	Wet temporisering verhoging AOW-leeftijd (Stb. 2019, 246)	
	Wet verandering koppeling AOW-leeftijd (Stb. 2020, 503)	
	Verhoging van	AOW-gerechtigde leeftijd is dan
2013	1 maand	65 jaar en 1 maand
2014	1 maand	65 jaar en 2 maanden
2015	1 maand	65 jaar en 3 maanden
2016	3 maanden	65 jaar en 6 maanden
2017	3 maanden	65 jaar en 9 maanden
2018	3 maanden	66 jaar
2019	4 maanden	66 jaar en 4 maanden
2020	0 maanden	66 jaar en 4 maanden
2021	0 maanden	66 jaar en 4 maanden
2022 *	3 maanden	66 jaar en 7 maanden
2023 *	3 maanden	66 jaar en 10 maanden
2024 *	2 maanden	67 jaar
2025 *	0 maanden	67 jaar
2026 *	0 maanden	67 jaar
2027 *	0 maanden	67 jaar
2028 *	3 maanden	67 jaar en 3 maanden

* Staatscourant: Stcrt. 2016, 59248, Stcrt. 2017, 65191, Stcrt. 2018, 62839, Stcrt. 2020, 65110, Stcrt. 2021, 46409 & Stcrt. 2022, 30748

